

A

11

285

0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16

Handwritten text, possibly a title or page number, located at the top center of the page. The text is partially obscured and difficult to read.

A
11

285

Handwritten text, possibly a title or page number, located at the bottom center of the page. The text is partially obscured and difficult to read.

14806720

Del Collegio de S. Maria B. O. 3338

DAVIDIS
REGIS ET
PROPHETÆ

Pfalmi omnes,

IN CARMEN CONVERSI,

PER

D. IACOBVM LATOMVM,
Canonicum Louaniensem.

Adiecta est ad finem eiusdem Davidis super
morte Saulis & Ionathæ Trenodia.

ANTVERPIÆ,
Ex officina Christophori Plantini,
Architypographi Regij.

M. D. LXXXVII.

IOANNES RAMVS

IURECONSULTVS AD

IACOBVM LATOMVM.

HEBRÆI partim diuina poemata
vatis

Fecisti in Latios molliter ire
pedes.

Fecisti: pergas ventis dare vela, quousque

Impleat extremam meta suprema manum.

Aut iusto semper colophone poema carebit,

Et qui perficiat cetera nullus erit.

Nec tantum assumet quisquam sibi, ut addere retet

Carmina, carminibus aqua futura tuis:

In quibus & vires, atque ornamenta, fide me,

Et quidquid vates summus haberet, habes.

4
IACOBVS BAYVS
SACRAE THEOLOGIAE
PROFESSOR AD
EVNDEM.

Quae quondam cecinit sacra testudinis
author

Iesiades, calo dum sua corda leuat:
Excelsq; quibus Domino, praeconia, laudes,
Turba Leuitarum reddere more solet:
Exprimis hac facili modulatus cantica versu,
O Latome, & summa id sedulitate facis.
Hac etenim cura tractas oracula sacri
Pneumatis, ut teneas cum pietate fidem.
Vulgata verbis namq; editionis inhares
Iugiter, & sensum reddis ubiq; Patrum.
O qui docta sacro mulcet spiramine vatum
Pectora, conatus prosperet vsq; tuos.
Teq; terant manibus passim iuuenesq; senesq;
Nam liber hic vita est mentis & esca pia.

IACO-

5
IACOBVS LATOMVS
PIO LECTORI.

ANTE annos aliquot, amice
Lector, nonnullos Davidis
Psalmos è toto volumine
hinc inde, prout quisque in-
ciderat, arreptos, diuersis
temporibus in carmen con-
uerteram: nihil tum aliud
spectans, quàm ut hoc genere occupationis animùm
meum domesticis molestiis defatigatùm recrearem,
& à cogitatione rerum ingratarum ad iucundio-
res curas auerterem. Nam quia re ipsa intellige-
bam, nulla me neque maiora, neque praesentiora
remedia aduersus incidētis animorum morbos,
& tormēta fortuna posse reperire, quàm si in hac
saluberrima parte scripturae operam, stu-
diumq; collocassem: ideo me quoties rerum tadia
ceperant, vel molestia aliqua mihi obiecta exul-
cerarat animum, in sanctissimū vatem me liben-
ter reijciebam, & vel cum illo iucundissimè com-
mentabar, vel ipsius sensa ad meos modulos, ut
poteram, cōcinnabam: Nimirum arbitrabar, nul-
lum genus laxamenti magis decere hominem cum
sacra professum, tum ab studiis humanioribus ni-
hil abhorrentem. Verùm ubi factus ille noster in
aliquē numerū Psalmorū excreuisset, quorundam
studio effectū est, ut nondū bene emaculatus, prae-
teritq;

teritaq; sui parentis auctoritate, sese prae lo subijci sustinuerit. Cumq; à me non satis cohiberi posset, quin è tenebris, quibus illud damnaueram, aliquà in publicum erumperet, ac per plurimum, quàm volebam manus sese diffunderet, quod proximū fuit, faciendum esse putavi, ut doctorum consiliis amicorum cederem, sedulo cohortantiū, ut Psalmos illos sub incudem reuocatos, & nouorum accessione aliqua cumulos, euulgarem. Nam ut fortasse futuri sint aliqui, qui hoc consilium irrideant, atque subsannēt, vel quia totum hoc genus scriptiois leue putent, vel quia iam à nonnullis videatur occupatum: fore tamen aliquos confidebam, qui etiā nostra hæc qualiacunque, non essent aspernaturi: neque rem eam ut leuem habituri, cuius tot graues extaret auctores, cum noui, tum veteres: nec Latini modo, ut Iuuenius, Sedulius, Arator, & complures alij; verumetiam Græci, in quibus sunt Nonnus, & Apollinarius: quorū hic Davidis Psalterium, ille Dini Ioannis Euangelium carmine heroico complexus est. Neque mirū profecto, rationem hanc tractandæ scripturæ sacræ summis uiris placuisse, quæ cum ipsius etiam diuino Spiritus sancti consilio consentire, atque congruere videatur. Etenim si D. Basilio credimus, non alia de causa Spiritus sanctus Davidi sub specie rhytmorū sua prodidit oracula, quàm ut qui rectam uitæ rationem quærent, sanctis præceptis dulci modulatione comprehensis inuitaretur, auriumq; voluptate deliniti, sermonis utilitatem

litatem faciles, latiq; susciperent. Nihil enim est tam pium, utile, aut salutare, quin illud libentius legas, si grato aliquo numerorū lenocinio cōmendatum proponatur. Nos verò an momentum aliquod ad voluptatem in lectorum animis ciendam attulerimus, aliorū esto iudicium: Certè operam dedimus, ut qui alioqui studio carminis delectentur, sacrorum Psalmorum sensus quàm minimo fastidio perciperēt. In quo quidem vulgatam editionem potissimum secuti, non magnopere curauimus, si subinde ab illis dissentire videremur, qui Hebraicas veritates alius post aliū quotidie nobis certatim afferunt. Nam cum veritas ipsa una sit, ac simplex, videre tamen est illos ipsos inter se tam variè discrepare: ut mirum sit, ex uno eodemq; fonte tā diuersos hauriri posse latices sententiarū. Quocirca mihi longè satius semper visum fuit, eius editionis vestigia premere, quam omnibus in templis orthodoxa agnoscit Ecclesia, quàm per tot translationum Labyrinthos incertū, nutantemq; versari. Quod quidem à nobis citra cuiusquam suggillationem sic dictū accipi velim, ut interim interpretibus istis nos plurimum debere, libenter, ac ingenuè confiteamur. Nam si quando minùs apparebat, quemadmodum sententia inter sese congruerent, nec si, ut id consequeretur, commentariis nostra editionis satis adiunxerem: equidem non dubitavi ab illis ipsis subinde mutuari, quo loca in speciem huius, & dissipata conglutinarem, atque cōmitterem: ut quoad eius

fieri sine Prophetæ iniuria posset, perpetua coherentium sibi sententiarum serie decurreret oratio. Neque verò mihi unquam libuit illorum commento assentiri, qui dicunt in Psalmis omnia enthusias-
 mis plena esse: ideoq; frustra eos laborare, qui illic continuos sermonum ductus studeant persequi: propterea quòd qui eiusmodi afflatibus aspirantur, nunc in hanc, nunc in illà cogitatione mente rapti, soleant orationis filum plerumque negligere. Non enim Spiritus sanctus fanatici furoris auctor est, ut eo afflati, nec ipsi, quæ loquantur, intelligant, nec auditores, quid sibi velint, percipere possint, sententiis nullo nexu inter se coherentibus: cum prophetæ Domini, non ut Ethnici vates, insani, sed Videntes in sacris literis appellentur. Ergo quæcumque ad lucem, veritatemq; facere videbantur, hinc inde studiosè perquisivimus, decerpimusq;: nihil omittentes, quo susceptos à nobis Psalmos, ut cum quadam numerorum incunditate, sic & summa fide illustraremus. Voluimus enim sanctioribus istis Musis & prodesse, & delectare. Huc cursus fuit: quem portum si attingimus, est quòd nobis gratulemur: sin minus, certè fauorem arbitramur his deberi, qui horum quibuscunque velis, ventisq; nituntur. Vale.

IN

9
 IN PRIMVM
 DAVIDIS PSALMVM

IACOBI LATOMI

ODE.

ARGUMENTVM PSALMI I.

Felicem docet esse, mali contagia coetus
 Qui fugit, inq; Dei tempora lege locat:
 Hanc vitæ statuens Helicen sibi: quanta deinde
 Damna malos maneat, commoda quanta bonos.

BEATVS VIR.

ELIX, consilijs qui abstinuit malis,
 Nolens praua sequi facta nocentiù,
 Misceriq; gregi non tulit improbo:
 Eius sed pia mès semper, & integra
 Cù iussis Domini pectora cõgruùt:
 Inq; illis meditans se pius occupat,

Noctes atque dies iugis, & impiger.

Hic palmæ similis, quam fluuius propè
 Decurrens placidis vorticibus rigat,
 Et quæ semper hero temporibus suis
 Opportuna dabit munera fertilis:

Quæ vestita suis stabit honoribus,
 Frondis nec metuet defluuium pati.
 Rursum quidquid homo suscipiet pius,
 Successu capiet gaudia prospero.

Haudquaquam ratio est consimilis virum,
 Qui vitam peragunt per vetitum nefas:

A 5

Diffilatis

Diffatis sed erunt pulueribus pares.
A terra vehemens quos Aquilo rapit.

Ergo nec paribus conditionibus
Surgent iudicio iustus & impius,
Nec pravi sceleris turba sequacium
Cum iustis placito stabit in ordine
Orbis cum veniet maximus arbiter,
Nam spectat placidis luminibus vias
Iustorum Dominus lætus, & approbat:
Contrà persequitur facta nocentium,
Nec durare sinet quod facient opus.

ARGUMENTVM PSALMI II.

*Fœdera prædicit recurita immitia gentis,
Quæ licet in Christi pacta fuere caput,
Non minus ille tamen toto dominabitur orbe,
Et geret haud vlla sceptrâ caduca diæ.*

QVARE FREMVERVNT
GENTES.

QVID tanto gentes fremitu insanire subegit,
Quid populi in vanū mente ferūtur opus?
Nec sese dubitant orbis sociare Monarchæ,
Ictaque concordæ pacta iniere duces,
Pacta, quibus Domino, Dominiq; obistere Christo,
Nil animis veriti numina tanta, parant.
Vesaniq; minas geminant, atque ore superbo
Extimulant animos verba per ista suos:
Cur nos iustorum cohiberi lege sinamus?
Vincla quousque iuuat, seruitium que pati?
Pugnemus duros tandem rescindere nexus,
Cura sit abiecto soluere colla iugo.
Hæc secum: nitidi sed qui tenet ardua cæli,

Aufos

Aufos ridebit talia cœpta viros.
Hos, inquam, falsæ perstringet acumine sannæ
Qui summa arbitrio versat & ima suo.
Quin erit vt risu, sannaque ablistat inani,
Atque ira calidos fulminet ore sonos:
Collectoque graui tandem, meritoque furore
Conturbet subitis impia monstra malis.
At me constituit Regem, montisque Sionis
Per iuga sancta sui sceptrâ tenere dedit.
Ipsius vt vulgem præco mandata fidelis,
Et faciam legis sensa patere suæ.
Ille mihi dixit, mea tu certissima proles,
Hoc ipso de me progenitusque die es:
Quare age tu quodcunq; voles, tibi poscere fas est,
Obueniet votis nulla repulsa tuis.
Iamque tibi stabili gentes ditione tenendas
Quas mundi quæuis sustinet ora, dabo.
Extremo terræ venient Oriente repostæ,
Occidæ venient sub tua iura plagæ,
Quæque rigent Scythico flabris Aquilone remissis,
Quæque Noto afflatæ proximior tepent.
Ferrea in indomitos virga dominabere, & illos
Franges, ceu fragili vasa coacta luro.
Consilia in melius nunc ergo vestra referte,
Qui geritis valida regia sceptrâ manu.
Quærite quod rectum est posita ruditate doceri,
Iudicij quibus est munus obire datum.
Atque animis Domino seruite timentibus, & iam
Iubila cum trepido sancta ciete metu.
Doctrinam amplexi cupida comprehendite mente,
Quam Patris astrigero Natus ab axe tulit:
Ne fors in iustas Dominus se colligat iras,

Et

Et vos à recto perditus error agat.
 O fortunati, cum se succenderit ira
 Ipfius, & subitus sumferit arma furor,
 Qui sefe rotos illi concredere certi,
 Non alio nixas spes habuere suas.

ARGUMENTVM PSALMI III.

*Principio hostiles motus, subitiq; tumultus
 Terrificant Vatem, concutiuntq; metu:
 Cælestis sed eum tandem fiducia firmat,
 Mæstiaq; sperata corda leuantur ope.*

DOMINE QUID MULTPLICATI.

O Domine immèsi moderator maxime mundi,
 Qui regis imperio cuncta creata tuo,
 Quò precor in me adèd numerosus cogitur hostis?
 Cur petit immeritum tanta caterua caput?
 Terrifico infurgit me contra turba tumultu,
 Et valido oppreßum perdere Marte parat.
 Multi etiam ærumnis pergunt illudere nostris,
 Et vano taleis edere ab ore sonos:
 Iam superest illi fiducia nulla salutis,
 Deque Deo non est quòd sibi speret opem.
 Ipse sed exprobrat, quòdcunq; videbitur, hostis;
 Tu mihi præsidium, tu mihi certa falus:
 Tu decus atque ingens nostrarum gloria rerum es,
 Depreßumque malis tollis in alta caput.
 A me etiam quoties clamore precante vocaris,
 Audis clamosas cælica ab arce preces.
 Ergo iuuat somno, iuuat indulgere sopori,
 Nec metus infirmæ causâ quietis erit.
 Quin mea corripiam nocturno membra cubili,
 Securus, rerum quid meus hostis agat.

Nam

Nam tu firma meæ cum sis tutela salutis,
 Cur premat ignauus pectora nostra timor?
 Millia multa virum si nos indagine cingant,
 Non erit vt timeam millia multa virum.
 Auxilij ergo tui ne spes mea vana feratur:
 Surge Deus, præbe quæso salutis opem.
 Hoc potes, est etenim dextræ bene cognita virtus
 Summa tuæ, factis arguiturque suis.
 Nam tua sæpe manus cunctorum contudit ora,
 Qui mihi non aliquo iure fuere graues.
 Te quoque cognoui, magna virtute feroces
 Prauorum denteis comminuisse virum.
 Quippe tibi Domino ius est conferre salutem,
 Nec tribui solo te nisi dante potest:
 Inque tuum populum de te, ceu fonte perenni,
 Gratia cum multo larga fauore fluit.

ARGUMENTVM PSALMI IIII.

*Casibus hic iterum duris iactatus, & hoste,
 Quam prius expertus senserat, orat opem.
 Pòst, stultas hominum curas, & inania vota
 Increpat; inde docet moribus apta pijs.
 Cætera succincta si queris claudere summa,
 Qui cupis vtiliter fidere, fide Deo.*

CVM INVOCAREM, EXAUDIUIT.

CVM tua sollicita implorarem numina voce,
 O qui iustitiæ fons, & origo meæ es,
 Continud audisti miti Deus aure vocantem,
 Nec despecta tibi nostra querela fuit.
 Atque miser cum parte malis arctarer ab omni,
 Laxasti facili mox spatia arcta fugæ.
 Nunc tibi nostra salus iterato obiecta periclo

Suppli-

Supplicat auxilio per noua vota tegi.
 Quælo Deus miserere iterum noua damna ferentis,
 Exaudi que meas, qua prius, aure preces.
 Dicite sed soboles hominum terrena, quousque
 Pectora stultitiæ vestra grauabit onus?
 Vt quid vos species rerum delectat inanis?
 Falsa quid amplecti, spernere vera iuuat?
 Egregias Domini tandem cognoscite vires,
 Venit ab hoc nostris sæpe medela malis.
 Ille suum miro Sanctum insigniuit honore,
 Illustri toties cum releuauit ope.
 Ergo ad eum quoties mea vox emissa feretur,
 Audier, & votis annuet apta meis.
 Sit modus irarum, calidos ita pectoris æstus
 Sumite, ne faciant criminis esse reos.
 Quæ mala cunque die prauo sub corde recurfant,
 Nocte ea sit tacitis cura dolere toris.
 Iustitiæ sacra fertè pij, date pectoris æquæ
 Munera, & in Domino spem posuisse iuuet.
 Sed male sollicito multi sic ore loquuntur,
 O bona quis nobis cernere, opesque dabit?
 Hæc poscant alij, me nil terrena morentur,
 Tu mihi sed votum, propositumque Deus;
 Præcipueque iuuet, certi quod signa fauoris
 Sint in nos vultus lumina flexa tui.
 Inde beara meo sinuantur gaudia cordi,
 Exhilaras sensus hac ratione meos.
 Vino alij, & Cerere, & pingui cumulentur oliuo,
 Et quocunque beat germine diues humus.
 Interea somnus tranquilla pace fruentem
 Me leuet, & curis soluat amica quies.
 Me siquidem multis voluisti è millibus vnum
 Præcipua auxilij spe stabilire tui.

ARGV-

ARGVMENTVM PSALMI V.

*Immeritis Vates odis, patriaq;³, fociq;³
 Aëtus, & incertus quod bene tentet iter:
 Ingratûs iterat sano super hoste querelas,
 Utq;³ elusa cadant cæpta maligna rogat.*

VERBA MEA AVRIBVS
PERCIPE.

EXaudi, penetrentq; tuas mea verba per aureis,
 Sit tibi clamorem noscere cura meum:
 Aspice sollicito quas fundo pectore voces,
 O Deus, ô meritò nomina Regis habens:
 Quippe rogaturus supplex tua numina adibo
 Manè, dabis nostras pondus habere preces.
 Ad te Sole nouo sublata mente videbo,
 Quod mihi præsidium, quàmue pararis opem.
 Nam cum tu mores hominum damnaris iniquos,
 Non est prauorum causa probata tibi:
 Non tecum iungent focia commercia vitæ,
 Nec poterunt oculos ante manere tuos.
 Gens ingrata tibi est operum studiosa malorum,
 Ora dabis meritæ perfidiosa neci.
 Sanguine gaudentes fuso, fraudumque magistri,
 Turba grauis cordi scilicet ista tuo est.
 At Deus, ipse tua fretus pietate perenni,
 Securos gressus ad tua templa feram:
 Illic sinceris precibus, cultuque litabo,
 Et tibi cum multo vota timore feram.
 Tu tamen interea, ne me malus implicet error,
 Duc me iustitiæ per sacra iussa tuæ.
 Idque magis, quia sic vicino cingor ab hoste,

Vt

Ut meruam capiti tristia damna meo.
 Fac agè, & hunc cursum vitæ moderare caducæ,
 Offendant oculos deuia ne qua tuos.
 Hi siquidem nihil ore vomunt mendacia præter,
 Pectoribus que subest infidiosa fides.
 Pestiferum promunt lethali gutture virus,
 Putentisque velut funeris vrna patens,
 Halitibus tetricis vicinas polluit auras,
 Sic damnosa sua voce venena ferunt.
 Decipiunt, vastroque dolos sermone volutant:
 Iudice te pœnas quas meruere luant.
 Dissice conatus prauos, mala cœpta refringe,
 Propositi que sui, fac agè, sine cadant.
 Et quia non nouère modum sibi ponere culpæ,
 Ipsos à facie proijce quæso tua.
 Ut iustas etenim pietas tua colligat iras,
 Plus nimio factis commeruere suis.
 At verò lætis animis pia gaudia carpant,
 Spem quicumque tua de bonitate fouent.
 Non intermisso miscebunt gaudia plausu,
 Defensique tuo numine semper erunt.
 Adde, quòd illorum tu gloria summa futurus,
 In tua quos cepit nomina gratus amor.
 Illos quippe tuusque fauor, bonitasque sequetur,
 Pectora iustitiæ qui studiosa gerunt.
 Ac, velut obiecto clypeo præsignis amoris,
 Ne noceant ipsis hostica tela, reges.

ARGUMENTVM PSALMI VI.

*Se meruisse graueis aeterni Iudicis iras
 Ingemit, & veniam per sua vota petit.
 Post exauditus Domino, precibusque probatus,
 Exultat: sit spes, qui fuit ante metus.*

DOMI.

DOMINE, NE IN FVRORE.

Parce Deus rigido me castigare furore,
 Inque meum tua ne sæuiat ira caput:
 Indulge potius veniam commissa fatenti,
 Ferque laboranti conciliatus opem.
 Est etenim nullo peccatus mihi robore sultum,
 Et grauis in nostro corpore languor inest.
 Contingat duro per te medicina labori,
 En mea terribilis concutit ossa pauor:
 Aspectuque timer scelerum turbata suorum
 Hæc anima, & miseræ non datur vlla quies.
 In mea sed quòd nam tardabis vota vocatus?
 Quo iuuat vsque graueis continuare moras?
 Huc vultus placidos, aureisque aduerte benignas,
 Torque malis animam surripe quæso meam.
 Assere me pietate tua, Pater alme, saluti,
 Et formidata morte perire veta.
 Tristia nanque tui meminit post funera nemo,
 Et quis in inferno est, qui tua facta canat?
 Questibus assiduis mea mens, gemituque laborat,
 Imbre per attritas vsque cadente genas:
 Ecce toros omni perfundo nocte tepentes,
 Strataque de nostris sletibus vda madent:
 Dum meruisse ruum factis deploro furorem,
 Destituit solitus lumina fessa vigor.
 Quippe ego consenui peruersos inter, & illos
 Tristia qui nostræ damna salutis amant.
 Vota, precesque valent: procul hinc inimica faceffe
 Turba, meas Dominus spes dedit esse ratas.
 Audiit ille meas facili pius aure querelas,
 Passus & est precibus pondus inesse meis.
 Tingantur sædo nunc hostes ora rubore,

B

Et

Et grauis ipforum pectora motus agat,
Vertantur retro cassis conatibus omnes,
Comprecor, & celeri dent sua terga fugæ.
Ac dum me cernent non vanis questibus vsus,
Occupet illorum protinus ora pudor.

ARGUMENTVM PSALMI VII.

*Multa pati queritur virosa spicula lingua,
Immeritoq; reum prodicionis agi.
Contra hæc iniustitiam Domini vocat, atque Sauli
Fatidico extremam præcinit ore diem.*

DOMINE DEVS MEVS.

O Quem iure meū veneror Dominūq; Deūq;
Pendet ab auxilio spes mea tota tuo.
Respice me, & præsens dubiæ succurre saluti,
Cultoremque graui libera ab hoste tuum:
Ne quando efficiar violento vt præda leoni,
Dum deserta salus vindice nostra caret.
Si Domine admisi de quo iam culpor, & vllum
In manibus crimen sit reperire meis,
Si male pro factis vltor malefacta rependi,
Spe sine, & auxilio victus ab hoste cadam.
Ille meæ infestis animæ conatibus instet:
Prendat, & immunda me pede calcet humo.
Quamque mei laudem clari peperere labores,
Improbis in ventos pulueris instar agat.
Hos agedum contra iusto confurge furore,
Miretur vires hostica terra tuas.
Accipiant pondus legum decreta tuarum,
Fac, rata quæ dederis iussâ fuisse, sciant.
Sic erit, vt longè quæ iam tua numina liquit
Vndique turba tibi cingat amica latus.

Erige

Erige te hanc propter celsumque ascende tribunal,
Qui subigis populos, iudicioque regis.
Vt petor iniustè, nec me culpa vlla remordet,
Arbitrio vincat sic mea causa tuo.
Sed quid adhuc metuam? prauorum cassa peribit
Impietas, & ei proxima finis adest.
At Deus in fontes confirmabitque, regetque,
Qui renum latebras, cæcaque corda videt.
Huius ab auxilio est nobis spes vna salutis,
Qui iuuat obliquis pectora pura dolis.
Iusticiæ vindex Deus, & fortissimus idem,
Semper & infensus fontibus, atque minax,
Haudquaquam memores iccirco colligit iras
Vt frustra condat tempus in omne suas.
Nam nisi ab iniustis vosmet conuertitis ausis,
Vulnera vibrato sæuiter ense dabit.
Vindictæ iustos arcum lunauit in vsus,
Atque habet in fontes tela parata viros:
Tela parata, quibus mortes & vulnera miscet,
Et quibus ad pœnas maximus ardor inest.
Qui mihi parruriit fraudes, sæuumque dolorem
Concepit, vanum protulit ille nefas.
Foderat hic puteum studio mihi namque doloso,
Sed miser effossæ lapsus inhæret humo.
In caput authoris damna insidiæque recurrent,
Et mala quæ nobis comparat, ipse luet.
Ergo ego nunc liberque dolis, & crimine falso,
Vindictis & Domini iam releuatus ope,
Iusticiam ipsius semper cum laude fatebor,
Excelsique feram nomen ad astra Dei.

B 2

ARGV-

ARGUMENTVM PSALMI VIII.

*Sacula præſagit diuino illuſtria cultu,
Quantaq; ſit Chriſti fama futura canit.
Inſuper eximius homini gratatur honores,
Nobile cui rerum contigit eſſe caput.*

DOMINE DOMINVS NOSTER.

O Domine, ô Princeps, noſtriq; æterna poteſtas,
Quàm celebre eſt toto nomen in orbe tuû!
Nam tua ſtelligeri tendit ſuper ardua cæli
Gloria, dantq; tue nominis aſtra notas.
Infantis, nec adhuc materno à lacte remoti,
De tenero laudes perficis ore tuas.
Idq; tibi placuit propter feciſſe rebelles,
Qui te factis oppoſuere tuis:
Corruat vtq; ferox iſtis rationibus hoſtis,
Et ſi quis vindex ipſius eſſe velit.
Quando ego cælorum ſpecto ſeriemq; decusq;
Quos digiti artiſices compoſuere tui:
Cùm tueor variam Phœben, ignesq; globoſos,
Pulchraq; per nitidum ſidera fuſa polum:
Tunc ego, quid ſumus? & pietas quæ tanta ſubegit,
Vt memor humanis vſibus iſta dares?
Quo tibi tam potuit ſoboles humana placere,
Viſere vt hanc velles ſedis ab arce tuæ?
Adde, quòd æthereis hominē propè ciuibus æquas,
Et tantum paulò ſit minor ille facis.
Gloria, & eximio ſic hunc amplexus honore es,
Ambit vt egregias nexilis herba comas.
Das etenim facili dominetur in omnia nutu,
Quæ tua cunque potens eſt operata manus.
Cornigeriq; boues, & oues, hirtæq; capellæ,
Quæ

Qualibet & campi gramine paſta pecus:
Atque auium quidquid volucri ſecat æra penna,
Squamigerum quidquid per mare ſulcat aquas,
Omnia ſunt hominum pedibus ſubiecta, nihilq; eſt
Quod non humana ſub ditione premas.
O Domine, ô princeps, noſtriq; æterna poteſtas,
Quàm celebre eſt toto nomen in orbe tuum!

ARGUMENTVM PSALMI IX.

*Hoſte ſuper victo canit hic epinicia Regi
Æthereo, dederat victor vt eſſet, opem.
Parte alia Pſalmi (decimum quam dicere mauult
Hebraus, Pſalmos qui facit inde duos)
Quæſtibus inſequiturq; truces animisq; ſuperbos,
Qui ſeſe in quos ſuis omnia poſſe putant.*

CONFITEBOR TIBI DOMINE.

Perſoluam meritas toto tibi peſtore grates,
Miraq; facta tuæ concelebrabo manus.
In te lætabor, ſimul exultabo, tuiq;
Summe Deus laudes nominis vſque canam.
Nempe coëgiſti curſu dare terga retrorſum
In caput aggreſſos arma mouere meum.
Debilitata pigro ceciderunt membra timore,
Nec tulit aſpectum dira caterua tuum.
Te ſiquidem cauſſam tenui ſub iudice victor,
Lisq; mea arbitrio iuſtificata tuo eſt.
Scilicet ex alto iudex ô iuſte dediſti
Incorrupta tuo ſancta q; iura throno.
Gentes terribili increpuiſti voce rebelles,
Mox periit iuſtis impia turba malis:
Sic aded, ad ſeros ierint vt nulla nepotes
Nomina per cunctos non memoranda dies.

Hostiles gladij iam defecere, nec vltra
 Armabunt cupidas in mea fata manus.
 Oppida quin etiam validis circumdata muris
 Fecisti in cineres versa iacere suos.
 Vtque leuis sonitus vacuas emissus in auras
 Disperit in totum, signaque nulla manent:
 Sic quoque cum fama miseri interiere, superstit
 Nullus vt ipsorum qui memor esse queat.
 At Pater æthereus qui nutu lucida torquet
 Sidera, regnator tempus in omne viger.
 Ipse sibi solum statuit, sanctumque tribunal,
 Vnde regat populos iura per æqua suos.
 Perfugium factus tutum, portusque fidelis,
 Qui miseris apto tempore præstet opem.
 Et tibi se quisquam dubitet concedere tandem,
 Nominis audita conditione tui?
 Quippe tuum vigili quærentes pectore numen,
 Auxilio nunquam destituisse potes.
 Ergo Sionæi montis iuga sancta colenti
 Pangite dulcisonis carmina quisque modis.
 Et studia ipsius gentes vulgate per omnes,
 Gestaque non vllis dissimulanda locis.
 Audeat innocuum quisquam fudisse cruorem,
 Innocui vindex ille cruoris erit.
 Ipsum sollicito pauper clamore precetur,
 Excipiet memori pauperis aure preces.
 Sit tibi cura precor studio miserante tueri
 Me Domine, vtque truci vexer ab hoste vide,
 Per te etenim lethi patula de fauce minantis
 Semper honorifica sum releuatus ope.
 Sic tua narrabo portis miracula in illis,
 Quas arx conspicuæ chara Sionis habet:

Inuen-

Inuentamque pia referam tibi mente salutem,
 Nempe astu capta est gens inimica suo:
 Quosque aliis laqueos furtim posuere dolosos,
 Eximere inde suos non potuere pedes.
 Hinc Dominum fas est iustum cognoscere, fontes
 Sæpe luant propriæ quod malefacta manus.
 Postmodo Tartareis etiam mergantur abyssis,
 Et Dominum quotquot mente habuere procul.
 Ille inopum nescit nunquam meminisse suorum,
 Quasque vel ærumnas, quas tolerentue cruces.
 Surge Deus, prohibe ne robur homuncio sumat,
 Aut inopes contra conualuisse queat.
 Iudicis ante tuos oculos agitata vocetur
 Hostica caussa, tuo victa cadatque foro.
 Præfice legiferum, qui prauos territet, vt se
 Mortali norint conditione fatos.
 Cur Domine hinc adeo longè diuersus abisti,
 Quid iuuat à nostris tam procul esse malis?
 Despicis afflictos, horfum neque lumina vertis,
 Tempore quo promptam postulat vsus opem.
 Impius inflata populum dum mente flagellar,
 Surgit inardescens pauperis ira pij.
 Consiliis tamen ille suis comprehenditur, atque
 Vindice te propria captus ab arte perit.
 Venimus huc morum, laudem vt peruersa cupido
 Auferat, atque ausos vulgus iniqua probet.
 Peccator verbis Dominum blasphemus acerbat,
 Impia dum tali dimouet ora sono:
 Sit licet austeræ multò plenissimus iræ,
 Haud tamen, in nostra vt crimina quærat, erit.
 Non Deus ante oculos illi obuersaris, iterque
 Etatis peragat turpiter omne suæ.

B 4

Eius

Eius ab aspectu longè tua iura feruntur,
 Nec perspecta tuæ pondera legis habet,
 Inde suos hostes fastu tumefactus inani
 Despiciit, ex facili subdere posse putans.
 Dixit enim, felix totum durabo per æuū,
 Et fortuna mihi candida semper erit.
 Pestifer ora gerit maledicto plena nocenti,
 Vocibus ipsius fraus & amaror inest.
 Lingua parit duros reëctis infesta labores,
 Quæque nocent gaudet, quæ cruciantque loqui,
 Semet ad insidias sociali fœdere iungit
 Ditibus, infontes vt sine more necet.
 E latebris spectans morti prædestinat illos,
 Abditus ignaras vt leo signat oues.
 Appetit insidiis inopes, & perdere curat
 Quoscumque arreptos in sua vincla trahit.
 Sternit humi captos laqueis, tum corpore toto
 Incumbit, prædam dilaniatque suam.
 Dixit enim, Deus hæc nequeat meminisse, nec vllū
 Quò mea respiciat crimina tempus erit.
 Tempus adest, exurge Deus, fac sentiat hostis
 Esse tibi, miseros qua tueare, manum.
 Horum nulla tuos subeant obliuia sensus,
 Turbaque pars curæ sit precor illa tuæ.
 Impius insana quid enim te voce laceffit,
 Factaque securum te sua nosse negat?
 Non hæc te fugiunt certè, durosque labores,
 Quos tua perpetimur turba pusilla vides.
 Inque tuas plectenda manus gens illa ferretur
 Quæ premit indigna nunc ratione bonos.
 Tota inopis, Pater alme, tibi tutela relicta est,
 Pupilloque potens auxiliator eris.

Brachia

Brachia confringas hominum, vireſque nocentum,
 Et, quibus imprimis turba ea fidit, opes.
 Nec patiare sui sceleris monumenta relinquant,
 Restantæſue mali sit reperire notas.
 Quod precor eueniet, Dominus nã regnat in æuū,
 Atque suo reprobos tollet ab orbe viros.
 Vota precesque inopum faciles admisit in aures,
 Et tacita audiuit quid sibi mente petant.
 Vt pia, nimirum, pupillis iura ministret,
 His quoque despectos quos modò mundus habet.
 Vtque superborum tandem iactantia sumat
 Sæua modum, & terris exulet acta procul.

A R G V M E N T V M P S A L M I X.

*Quamlibet infestis nutet tua vita pericli,
 Spes tamen vsque tuo est certa fouenda sinu.
 Nil enim rerum toto patrat in orbe,
 Quod lateat, vultus effugiatque Dei.
 Iure igitur sperent recti, timeantque nocentes;
 Lata manent illos, hi mala digna ferent.*

I N D O M I N O C O N F I D O.

Confido Domino: quare suadetis amici,
 Vt subeam monteis, lustra que ruta sequar?
 Corripiamque fugam, solitus quam passer inire est,
 Dum sibi tentatam vitat ab hoste necem.
 Dicitis, en hostis neruos & tela parauit,
 Vt scelerum tacita clam petat arte rudes:
 Quæ loca cunque tuis firmaras apta latebris,
 Sunt etiam hostili diruta cuncta manu.
 Hæc vos, sed quanam se fecit labe nocentem
 Iustus, non vsquam tutus vt esse queat?

B 5

Sit

Sit procul, vt timidè vobis hortantibus ista
 Terruerint animos nomina vana meos.
 Nam Deus omnipotens sancti tēnet ardua templi
 Atria, fidereis sedibus ille manet.
 Aspicit inde suos, quos fors indigna grauatos
 Occupat, & curam pauperis vsque gerit.
 Inde hominum natos oculis obseruat acutis,
 Quodlibet illorum fasque, nefasque notat.
 Explorat iustos æqua, iniustosque bilance:
 Eius & examen fallere nemo potest.
 Quare quisquis amat vitam male sanus iniquam,
 Heu, nimis illi anima est inuidiosa sua.
 Nam Deus in fontes laqueorum depluet imbrem,
 Vellere perplexos non erit vnde pedes:
 Sulfura, & horribiles delapsi cælitus ignes,
 Et stridens madido sæua procella Noto,
 Sontibus incumbent: Deus illis talia miscet
 Pocula, quæ semper non vacuanda bibant.
 Æquus enim Deus est: vtque est, ita diligit æqua,
 Et rectos vultu cernit amante viros.

ARGUMENTVM PSALMI XI.

*Inualuisse suo queritur scelera impia facta,
 Extorremq; sacram cum pietate fidem.
 Hac contra, auxilium Domini promittit amicis,
 Qui certam dictis addit vbiq; fidem.*

SALVVM ME FAC.

M Agne Pater rerū scelerato hoc tēpore nostræ
 Seruandæ curam quæso salutis habe.
 Quo tua vix vlli superant præcepta colentes,
 Quoque fides hominum pæne sepulta iacet.
 Mendaci certant inter se fallere lingua,

Et

Et cùm dira premant corde, benigna sonant.
 Labra dolosa Deus cæcas neccentia fraudes
 Conterat, & linguæ pleetra superba secet.
 Adde quòd insani secum dixere, potentes
 Nos lingua efficiat quodlibet ausa nefas.
 Iuris ea est nostri, placitos vt amur ad vsus,
 Hoc noster Dominus qui vetet ecquis erit?
 Ast inopum gemitu Dominus commotus amaro,
 Auxilio iam nunc surgere tempus, ait.
 His loca disponam tutæ opportuna saluti,
 Securaque quibus fidere mente queant,
 Hæc Pater æthereus, cuius castissima dicta
 Purius argento, candidiusque nitent.
 Fæcibus à terræ quòd perpurgarit, & igne
 Coxerit artificis terque quaterque manus.
 Certa fides igitur Domine vt tua pacta sequatur,
 Nos bonus à gente hac tempus in omne teget.
 Impius at circum circaque vagabitur errans,
 Conspectaque pij conditione dolens.
 Cùm tuâ sublimis spretam sapientia turbam
 Lætarum cumulo multiplicarit opum.

ARGUMENTVM PSALMI XII.

*Casibus implicitus duris, arctòq; periclo,
 Saluificam Domini vir pius ambit opem.
 Huius ab exemplo, si nos quoque fortè prememur,
 Discimus in solo figere corda Deo.*

VSQVEQVO DOMINE OBLIVISC.

Q Vò precor vsque meæ retines obliuia sortis,
 O Domine, an non sunt finè habitura suū?
 Quæso meos tandem quoad auerfabere fletus,
 Et medicam misero ferre negabis opem?

Quo-

Quousque miser variis trahar in contraria curis?
 Perpetuone dolor pectora fessa premet?
 Quando erit vt lætos hostis iactare triumphos
 Desinat, & nostris celsior ire malis?
 Respice verfantem mediis Pater alme periclis,
 Et pius exaudi quas tibi fundo preces.
 Ne mea lethifico declinent lumina somno,
 Quæso tua tenebras discute luce meas:
 Vt meus exultans, atque hac de laude superbus
 Hostis, ne iactet præualuisse mihi.
 His etenim qui nos odiis atrocibus vrgent,
 Gaudia, si subigar, nostra ruina feret.
 Sed me de pietate tua spes firmat, agitque,
 Robore ne penitus deficiente cadam.
 Certè ego si obtineo gratam te dante salutem,
 Corda mihi salient munere læta tuo.
 Atque tibi meritæ peragentur carmine laudes,
 Commoda de cuius tot bonitate tuli.
 Illius extollam festiuo nomina cantu,
 Quo verum est quidquam celsius esse nihil.

ARGUMENTVM PSALMI XIII.

*Ætas si qua fuit presenti digna querela,
 Quam nos at aatem viuimus, esse putem:
 Qua dolus, & vitium, scelus, & violentia regnat,
 Qua cecidit pietas, qua ceciditq; fides.*

DIXIT INSIPIENS.

VEsani secum stolido dixere furore,
 Fingitur, & falsò creditur esse Deus.
 Sordibus infecti viciorum plena dedere
 Fræna sibi infandæ labis ad omne genus.
 Cernere nec quenquã est, pietas cui sancta colatur,
 Quique

Quique suum recto pectore tractet opus.
 De cælo Dominus larè prospexerat omnes,
 Quos alit humano semine terra fatos,
 Si foret aut quisquam cuius sapientia pectus
 Tangeret, æthereum diligerétue Patrem.
 Aduertit cunctos simul errauisse, nec vllum
 De tot, qui viuant, millibus esse bonum.
 Guttura sunt illis busti ceu fossa patentis,
 Compositos agitat perfida lingua dolos.
 Aspidibus quanta est vis, & natura nocendi,
 Condita sub labris tanta venena tegunt.
 Hinc & amaricie, & maledictis ora redundant,
 Ad cædemque pedes præcipitanter eunt.
 Ergo per ærumnas miseri gradiuntur acerbis,
 Nec facilem norunt pacis inire viam.
 Quippe metum Domini procul abiecere, nec ipsam
 Ante oculos cæci proposuere suos.
 Num sapient tandem qui infando more popellum
 Triticia iniusti ceu foret esca, vorant?
 Non prece sollicitât Dominum, hinc trepidantque,
 Corde superuacuos cõcipiuntq; metus. [pauetq;
 Ille sed assiduus iustorum partibus adstat,
 Et pro gente pia sedula bella gerit.
 Consilijs inopum stulti insultastis, ed quòd
 In solo cunctas spes habuere Deo.
 Quis dabit Abramida tandem de stirpe creatis
 E celsa optaram rupe Sionis opem?
 O si captiue Dominus fera vincula plebi
 Abrumpat, patrias detque redire domos;
 Luctibus Israël positis, animoque recepto,
 Carmina de pleno pectore læta canat.

ARGV-

ARGVMENTVM PSALMI XIII.

*Quæ ratio vitæ calo sit digna beato,
Qui superas apti sint habitare domos,
Psalmus hic appositè sua per compendia monstrat:
O si præscriptum rite sequamur iter.*

DOMINE QVIS HABITABIT.

Quem Domine alta tui capiēt habitacula tēplis
Cuius tuæ dabitur dulcis in arce quies?
Qui graditur purè, & vitam sine crimine ducit,
Iustitiæ & virgili mente capeffit opus.
Qui tacito nullam meditatatur peccatore fraudem,
Nec quod abest animo sustinet ore loqui.
Qui studio lædit nullum, vitatque susurros,
Fama quibus minui fratris honesta queat.
Quamlibet euectos qui nil putat esse nocenteis,
Laudatorque pios voce fauente vehit.
Qui bene iurabit, nec aget contraria: qui que
Mutua cum dederit, sænora nulla petet.
Munera qui insoniti non accipit vlla premedo,
Huius in æternum stat sine morte salus.

ARGVMENTVM PSALMI XV.

*Codice Apostolicos sacro qui continet actus,
Ex isto videas fragmina multa loco.
Quæ Petrus ad Christum diuino percitus astu,
Æthereoq; calens Pneumate cuncta refert.
Quid vetat & reliquas Christo transcribere parteis,
Cum fieri hoc sensu nil prohibente queat.*

CONSERVA ME DOMINE.

ME Domine ancipiti pressum discrimine serua,
Non mea mens aliū cui bene fidat, habet.
Dixi equidè, quādo mihi tu Dominusq; Deusq; es,
Haud

Haud nostri possis indigus esse boni:
Sed tamen vt sanctis terras habitantibus ex me
Sit bene, sollicitor, summaque cura mea est.
Qui variis primum miserisq; erroribus acti
Post fidei celeres arripuere vias.
Non mihi conuentus operantes sanguine cogam,
Quos pigeat labris vel memorare meis:
Vnica tu Domine es patrimonij portio nostri,
Tu cibus & calicis potio grata mei.
Quinetiam facies iterum reddamur in illas,
Abstulerat patrias quas mihi raptor opes.
Præclare cessit fundi dimensio nostri,
Obtigit hæredi fors speciosa mihi:
Gratus ob id Domino laudes, & carmina dicam,
Qui mihi mente dedit consilioque regi.
Insper & renes per opacæ tempora noctis
Recta sequi admonitu me docuere suo.
Scilicet ante oculos Dominū mihi semper habebā,
Semper enim, mouear ne pede, dexter adest.
Hinc non parua meum pertentant gaudia peccus,
Gestit & hinc hilares pangere lingua modos.
Quin caro spe dulcem concepit nostra quietem,
Certa resurgendi tempora nempe manet.
Quippe anima infernas nō sic mea tēdet ad vmbas,
Carcere in hoc residem semper vt esse linas.
Nec patiere tuo sacratum numine corpus
In cineres vnquam putre cadauer agi.
Sed duce te in vitam sum restituendus, & almo
De vultu capiam gaudia plena tuo.
Deliciasque, quibus largè tua dextra redundat
Diues, & in cunctos non vacuanda dies.

ARGV-

ARGUMENTVM PSALMI XVI.

*Auxilium contra Saulem deposcit, & illos,
Quos sibi non merito senserat esse grauis.
Psalmus hic occurrit quoties trepidabis ab hoste,
Inq; tuo poterit commodus esse metu.*

EXAUDI DOMINE IUSTITIAM.

Iusta queror Domine ô iustæ miserere querelæ,
Excipe clementi quas damus ore preces.
Haud equidem ficta quicquam te voce rogabo,
Nec mea, quod non est, vox simulantis erit.
Ius mihi iuste tuo Iudex reddatur ab ore,
Quamque insons mea sit, iustaque causa, vide.
Quippe mei latebras omnes atque intima cordis
Cognita, scrutatus tempore noctis, habes.
Me quoque ceu rapidæ tentatum examine flammæ
Spectasti, & labes nulla reperta mea est.
Nam ne facta hominû faceré, loquerer ve nocentē,
(Præceptis motus consilijque tuis)
Sponte mea rerum tristissima quæque subiui,
Arripiens duras difficilesque vias.
Utque tuæ incedam qua legis semita ducit,
Sufficias pedibus robora firma meis:
Ne mea non licito peccent vestigia motu,
Utque ferar recto per tua iussa gradu.
Hæc ego nil dubitans abs te clamore petiui,
Ante exauditus quod tibi sæpe forem.
Nunc aures etiam præsentis inflecte querelæ,
Nec mea sollicitæ respue verba precis.
Tale tuæ exemplum mihi mansuetudinis edas,
Aspectu ut mirum cuiilibet esse queat.
Scilicet inuesti certam præstare salutem

Infra

Infracta solitis fidere mente tibi,
Qui factis, dextræque tuæ obnituntur, ab illis
Me ceu pupillam luminis oro tege.
Utque abdit pullos genitrix cristata sub vmbra
Alarum, sic me tegmine conde tuo.
Ne mihi vim deinceps valeant inferre scelesti,
Qui toties rebus damna tulere meis.
Me circumuallant hostes crudelibus ausis,
Nec facile est qua non dicere parte premar.
Quos quia pinguis adeps, reclusaque gaza superbos
Efficit, inflato plena tumore sonant.
Ac licet extorrem patria pepulere, focique,
Hostili pergunt cingere marte tamen.
Oferuantque meos gressus, oculisque sequuntur,
Soliciti insidias qua mihi parte locent.
Me tanquam rabidi circumfedere leones,
Lanigerum impasto quum pecus ore petunt.
Et catuli in morem nati genitrice leena,
Intentum prædæ quem sua lustra tegunt.
Surge Deus, fer opem, studium præuerte malignū,
Infestisque mihi protere, sterne solo.
Hanc Pater à sæuo vitam defende tyranno,
Eripe me gladio, quo furit ille, tuo.
Quin etiam tua cura precor me seruet ab illis,
Qui certant factis bella mouere tuis.
Hos secerne bonis quos raras educat Orbis,
Nullaque cum iustis nomina ferre sinas.
Exsaturent opibus ventrem te dante repostis,
Et bona viuentes quamlibet ampla ferant.
Fælices illos proles numerosa coronet,
Paruulus accipiat multa relicta nepos:
At mihi iustitiæ sat erit si fructibus auctus,

C

Lumini

Luminibus sistar conspiciarque tuis.
Tunc me felicem fatias iucunda tenebit,
Se tua monstrabit gloria quando mihi.

ARGUMENTVM PSALMI XVII.

*Has Domino grates omni releuatus ab hoste
Exoluit, Regum vt scripta sacrata docent.
Urgebant multi hinc armis, multi inde premebant
Insidiis, Domino sed duce victor erat.
Quumq; sibi hunc talem semper cognouerit, haud se
Immemorem tanti sustinet esse boni.*

DILIGAM TE DOMINE.

Pectore summe Deus mihi semper amabere toto:
Tu mea nam virtus, robur & omne meum es.
Tu mihi firma basis, dubio in discrimine asylum,
Meque malis quotiescunque laboro leuas.
Auxilio mihi promptus ades, quodcunque requiro,
Et mea spes ideo maxima semper eris.
Tu meus assertor, clypeus, cornuque salutis,
Tu vitæ tutor, præsidiumque meæ.
Ergo ego te Dominum laudans in vota vocabo,
Sic timeam nullum tutus ab hoste malum.
Me certè ambierant quales in morte dolores,
Perculit vt torrens vis inimica metu.
Ac propè iam captum me dentibus Orcus habebat,
Pene sepulchrali fune ligatus eram.
Cum nostra ad Dominum timidas vox missa querelas
Extulit, & fortis forma resecta meæ est.
Suscipere ille meos facili nil distulit aure
Clamores templi de nitida arce sui.
Nostra sub ipsius venerunt lumina vota,
Passus & est aures illa subire suas.

Intre-

Intremuit tellus eius percussa furore,
Qua steterant montes, est basis acta metu.
Scilicet hostiles Dominus non pertulit ausus,
Qui mihi tam sæui causa paucioris erant.
Adde quod ipsius calida prorupit ab ira
Fumus, & è facie torridus ignis iit.
Succenditque etiam carbones vindice flamma,
Ignea in infestum tela futura caput.
Ipse suo veniens curuauit pondere cælos,
Nixi nube pedes aduenientis erant.
Inuectusque Cherub volucris per inane volauit
Ventorum pennis impiger ima secans.
Obscuro sese tenebrarum sepsit amictu,
Et sua nimboris castra retexit aquis.
Illius à facie multo fulgore micante
Terrificæ nubes, igniuomæque ruunt.
Quas comes insequitur lapidosa grandinis imber,
Carboque fulmineo plurimus igne nocens.
Nec minus iratus de cælis in tonat altis,
Datque suas voces, horrificosque sonos.
Inde coruscanti iaculatur spicula dextra,
Diffugit vnde acies hostica scissa metu.
Effundit meritos glomeratim fulgur in hostes,
Versaque turbatæ terga dedere fugæ.
Quin adeo tellus quasi iam compage soluta
Ostendit fontes qui latuere prius.
Tum patuere oculis magni fundamina mundi,
Exarsit Domini tantus ab ore furor.
Contra ille è cælis ad me sua brachia tendens,
Anxia de mediis pectora duxit aquis.
Meque pius valido timidum subduxit ab hoste
Immensum vires exuperante meas.

C 2

Sorte

Sorte quidem misera prostratum opprefferat ille,
 Et via pene mihi clausa salutis erat.
 Haud mora, sed Dominus dextra me texit amica,
 Vltorius nostros nec tulit ire metus.
 Implicitum que malis, arcta que indagine clausum
 Expedit, pedibus dans spatia ampla meis.
 Ille meo impendens capiti discrimen abegit,
 Scilicet ipsius cura fauentis eram.
 Ac mihi virtutis studium, iustique repender,
 Infantesque meas, & sine labe manus.
 Legis enim sacræ vestigia recta sequutus,
 A Domino nunquam perfidus erro fui.
 Ante oculos mihi temper erant cælestia iussa,
 Sancta que non renui iura subire Dei.
 Cum que illo instituam nostræ sic tempora vitæ,
 Crimina vt abstineam purus iniqua sequi.
 Ipse etenim largo pensabit munere nobis
 Iustitiæ cultus, & sine fraude manus.
 Moribus vt quisque est, sic te Deus optime præbes,
 Et studiis hominum conuenienter agis.
 Sanctus erit quisquam, sanctum te sentiet ille,
 Insons infontem te sciet esse Deum.
 Charus erit tibi, cui tu charus habebere, fies
 Auerfus, prauas qui volet ire vias.
 Ergo humilem præsens populum discrimine solues,
 Sublatos oculos vltor ad ima premes.
 O qui animæ illustras nostræ Deus alme lucernam,
 Quæ so tuo tenebras lumine pelle meas.
 Certè ego surripiar per te tentamine ab omni,
 Te duce per muri rumpere septa queam.
 Quippe Dei calles puri, promissa que vera,
 In quibus ambages nulla, dolusue latent.

Elo-

Eloquium Domini spectarum examine flammæ est,
 Ille suo nixum numine quemque iuuat.
 Quis præter Dominum Deus est, quod deniq; numen
 Conueniat nostrum præter habere Deum?
 Addidit ille mihi vires, animosque secundos,
 Me docet exortes labis inire vias.
 Quin mihi posse dedit pedibus contendere ceruo,
 Vincere vt ascensu quamlibet alta queam.
 Effecitque meos habiles ad bella lacertos,
 Et dedit æraris arcubus esse pares.
 Me clypeo armasti, sub quo, Deus optime, in omni
 Casu nostra queat tuta latere salus.
 Et tua amica manus, rapiar si quando ruina,
 Vsq; mihi promptam ferre recepit opem.
 Me tua perdocuit bonitas stratagemata belli,
 Hostis vt haud vlla vincar ab arte mei.
 Tu loca laxasti pedibus malè peruta nostris,
 Causa que cur titubent iam mihi nulla subest.
 Ergo meos hostes disiecta per agmina victos
 Persequar, & fient præda petita mihi.
 Nec prius abistam tergis instare sequendo,
 Quam mihi tota cohors viribus orba cadat.
 Sic illos frangam, nequeant vt stare, cadantque;
 Strata que victrici corpora calce premam.
 Nam Deus ad bellum valido me robore cinxti,
 Semper vt inuicti pectoris esse queam.
 Atque horum qui me insurgentes Marte laceffunt,
 Victa meo tribues colla terenda pede.
 Tu facis hostiles nobis dare terga maniplos,
 Et pauida ignauam carpere mente fugam.
 Clamarunt, nec erat vellent qui ferre salutem,
 Dumque vocant, clausa rennui aure preces.

C 3

Ergo

Ergo leuis vento vt diffilatur in aëra puluis,
 Vt pede calcatur, proteriturque lutum;
 Hostica sic faciam vanescat turba per auras,
 Et pereat plantis subdita facta meis.
 Tunc erit, vt populi iam seditione repressa,
 Me statuas Regem gentibus, atque caput.
 Imperijque mei mox gens ignota libenter
 Accipiat, sola voce subacta, iugum.
 Verùm aliqui à nobis disiuncti mente maligna,
 Fallere mendaci me studuere dolo.
 Quos mea prosperitas tanto liuore perurit,
 Vt speciem fenij corpora mæsta trahant.
 Gressibus ambiguus vltro citroque vacillant,
 Et dubij huc illuc, quò fauor egit, eunt.
 Sed vniuit Dominus laudum cumulandus honore,
 Ille erit, ille mihi tempus in omne Deus.
 Cura sit hunc celebri sublimem tollere voce,
 Qui mihi perfugium est, qui mihi tuta salus.
 Das mihi vindictam Deus exercere, rebelles
 Imperio cogis subdere colla meo.
 Assertor noster crudeli solus ab hoste,
 Quem furor, atque animi feruida bilis agit.
 Ac super infestos victorem dextera tollit
 Me tua, ab iniustis expedietque viris.
 Hinc mihi per gentes hilari celebrabere lingua,
 Et tua non segni nomina voce canam.
 Magnificè memorans quantos ex hoste triumphos
 Rex tuus aetherea duxerit auctus ope.
 Non ego tam variæ pietatis clara tacebo,
 Et studij in Christum prodita signa tuum,
 Ipsius inque genus nullo mortale sub æuo,
 Teque vigens cunctos auxiliante dies.

A R G V -

A R G V M E N T V M P S A L M I X V I I I.

*Quamuis immensi pulcherrima machina mundi
 Quanta sit artificis gloria scire facit:
 Ipsa tamen sanctæ diuina volumina legis
 Nosse, & amare Deum plus pia corda docent.*

C Æ L I E N A R R A N T G L O R I A M D E I.

C Ælorum liquidò moles operosa fatetur
 Artificis quàm sit gloria magna sui:
 Distinctusque globis variè rutilantibus æther
 Esse monet validam, quæ creet ista, manum.
 Cumque die collata dies, cum nocte recurfans
 Altera nox, stabili lege, tenore, modo,
 Monstrat idem, & Domini vires affirmat easdem,
 Illarumque facit quemlibet esse scium.
 Barbara nulla adeò gens est, quacunque loquela
 Senfa animi tandem proferat illa sui,
 Cui non cælorum fas sit cognoscere voces,
 Et tam præsentis percipere aure notas.
 Nam sonus hic totum sese diffundit in orbem,
 Cælorum monitus qualibet ora capit.
 His superimposuit radiantem lumine Phœbum
 Conditor, & solium iussit habere suum.
 Vnde velut sponsus thalamo prælustis ab alto,
 Propositæ veniens gestit amore viæ:
 Vt celeri passu, validi de more Gigantis,
 Exiguo immensum tempore currat iter.
 A summo cælo gressus orditur, & inde
 Impiger occiduas voluitur vsque plagas:
 Partiturque sui munus feruoris in omneis,
 Quamlibet abstrusa detineantur humo.
 At Domini lex pura, animasque abducit ab omni
 Errore, & vetitis monstrat abire viis.

C 4

Certius

Certius illa leui, multoq̄ue fidelius æthra,
 Arguit insignem testificata Deum:
 Illa grauem sôphiam iuuenilibus inferit annis,
 Magnaque sub paruo pectore sensa creat.
 Pura Dei mandata hilarant dulcedine corda,
 Et faciunt, spreto crimine, recta sequi.
 Vtq̄ue eadem per se sunt puris lucida iussis,
 Sic aciem mentis luce carere vetant.
 Quæ porrò Domini res sanctior vlla timore est?
 Hæc stat in æternos non peritura dies.
 Vera, Deus quæcunque tulit decreta, nec vlla
 Parte labant, simul & quæ tulit, æqua tulit.
 Hæc magis obryzo quiuis desideret auro,
 Gemma placere magis non pretiosa queat.
 Mella quoque exuperant grata dulcedine, quosq̄ue
 Hyblææ volucres composuere fauos.
 Vnde tuum verè qui se volet esse ministrum,
 Illa pia seruans sedulitate colit.
 Nec bene seruantem retributio parua sequetur,
 Mercedis cumulus plurimus inde venit.
 Sed quis mente queat comprehendere cuncta sagaci
 Crimina, quæ nostri pectoris ima premunt?
 Ergo me vitiiis pietas tua mundet ab his, quæ
 Corde sub ignaro non referenda latent.
 Atque tuum infesta seruum precor asserere turba,
 Quæ tibi, quæ placitis est aliena tuis.
 Si non ipsa in me fuerit dominata, nitebunt
 Corda mihi, & totus crimine mundus ero.
 Atque erit, vt vocesque meas, meditataque cordis,
 Luminibus sperem posse placere tuis:
 Quo toties ego sum facili adiutore refectus,
 Vindice quo mea tam sæpe redempta salus.

ARGV-

ARGVMENTVM PSALMI XIX.

*Vox populi est pro Rege suo fera bella parante,
 Præsentem Domini sollicitantis opem.
 Sic quoque Paule mones pro Regibus esse rogandum,
 Proq̄, his, quos rerum publica cura premit.*

EXAUDIAT TE DOMINVS.

Terum Dominus velit exaudire precantem
 Quum premeris duris, & tua vota iuuet.
 Quique Deum sese toties præstare Iacobo
 Haud renuit, te huius nomina sacra tegant.
 Auxilium è sancto per eum tibi detur Olympo,
 Deque Sionæo plurima monte salus.
 Sacrorum nunquam non sit memor ille tuorum,
 Detque adipe vt tua sint grata holocausta suo.
 Annuat oranti, cordisque oprata secundet,
 Consilium sælix prosperet omne tuum.
 Nos tua cernemus victricia signa, tuusque
 Læticiæ nobis causa triumphus erit.
 Acceptumque Deo nos saluos esse feremus,
 Pangentem hilari carmina festa sono.
 Omnia certa velit Dominus quæcunque rogabis,
 Parsque sit optati nulla caduca tui.
 Omine non fallor, Dominus discrimina Christo
 Depulit, & reducem præstitit esse suo.
 Audiet hunc cæli sanctis de sedibus, atque
 Auxilium dextra cunctipotente dabit.
 Curribus hi fidant, & equis, veneranda Tonantis
 Nomina opem nobis sollicitata ferent.
 Impliciti laqueis illi cecidere, iacentque,
 A lapsu nobis surgere, stare datur.
 Restat vt incolumem serues Pater optime Regem
 Vtque velis nostras suscipere aure preces.

C 5

ARGV-

ARGUMENTVM PSALMI XX.

Tam tibi Messia describit regna patenter,

Hac ut vix aliò vertere sensa queas:

Huic decus aeternum Dominus, vitamq; perennem,

Hostiaq; inuictò sub pede terga dedit.

DOMINE IN VIRTUTE TVA.

Quòd letos agitet tacita Rex mente triumphos,

Id Domine inuicti roboris omne tui est.

Quin super auxilioque tuo, partaque salute

Gaudia concipiet non habitura modum.

Te tribuente tulit votis quacunq; petiuit,

Nec vanas eius passus es ire preces.

Anticipansque preces etiam bona summa dedisti,

Vix fieri quicquam postulet ille, facis.

Atque ut Regali spectetur vertice, circum

Cinxisti gemma nobiliore caput.

Ille sibi vitam petiit, tu viuere in æuum

Præstas, & lethi casibus esse procul.

Huic tua præclarum seruatrix dextera nomen

Conferet, immensi causâque honoris erit.

Hunc dabis æterni nobis in pignus amoris,

Latus erit vultu lætificante tuo.

Fidit enim Domino, nec de pietate supremi

Cur quicquam dubitet numinis esse potest.

Hostibus occurrat, Rex ô, tua dextera cunctis,

Effugiantque grauem ne pariare manum.

Cùm tuus in iustas vultus se colliget iras,

Ipsos ut clibanum torrido ab igne coques.

Hos Dominus merita turbabit feruidus ira,

Et cuncti flammæ præda voracis erunt.

Progeniem extrema perdes à stirpe scelestam,

Viuere nec gentis semen in orbe fines.

Te

Te siquidem infanda certarunt tollere fraude,

Successu miseri sed caruere suo.

Ergo dabunt sua terga fugæ, rursumque fugatos

Excipiet neruus tensus in ora tuus.

Fac Domine exurgens virtus effulgeat ista,

Vox illam semper nostra, chelysque canet.

ARGUMENTVM PSALMI XXI.

Omnia si voluas cecinit que carmina Vates,

Materies elegis nulla erat apta magi:

Nanque quod hic cernis, penè est miserabile totum:

Sunt gemitus Christi, vulnera, probra, cruces.

Post tamen ipse suos deuicta morte triumphos

Prædicat, & vero credula sacra Deo.

DEVS DEVS MEVS RESPICE.

MI Deus ô tandè Deus huc pia lumina flecte.

Cur modò sum curæ pars ego nulla tuæ?

Cur vox nostra suo solamina nulla precatu

Impetrat, & nullam spreta salutis opem?

Eheu, sed delicta vetant sperare salutem,

Et faciunt nimium quod precor esse procul:

Hinc ego subsidium totis cum posco diebus,

Non tua fit votis auris aperta meis.

Quin prece sollicito nocturni temporis horas,

Nec taciti quidquam temporis ire sino.

Tu sancta interea securus sede moraris,

O Israël's gloria, lausque domus.

In tua nostri olim sperarunt numina patres,

Sperarunt, & eis spes fuit illa bono.

Cladibus impliciti cupida te voce vocarunt,

Nec mora cælesti venit ab arce salus.

In te sunt soliti dubiis spem ponere rebus,

Euentuque spei non caruere suæ.

Quid

Quid vetat hos etiam per te mitescere casus?
 Cur minùs, ac fuerit, dextra benigna tua est?
 Corpore de nostro species humana recessit,
 Et meritò nomen vermìs inane geram.
 Sum velut opprobrium vulgi, & proiectio plebis,
 Aut etiam si quid vilius esse potest.
 Qui mala nostra vident, læto simul ore cachinnant,
 Materiam que suis risibus inde trahunt.
 Adde quòd infesta faciunt conuitia lingua:
 Exacuuntque in me probra, mouentque caput.
 Meque ita subsannant, Domini se numine fretum
 Iactitat, auxilio liberet ille suo.
 Maturetque manus eius præbere salutì,
 Quando sibi charum tam vehementer habet.
 Sed licet hæc patiar, licet hi tam sæua loquantur,
 Iusta spei tamen est causa probanda meæ:
 Nam mihi vitaleis fecisti solus ad auras
 De grauido facileis ventre patere vias.
 Spes mea prorsus eras, cum matris ab vberè pedès,
 Exiguus tenero lac puer ore bibi.
 Ex vtero excepit tua me pia cura cadentem:
 Ex ipso matris tu mihi ventre Deus.
 Ne procul hinc abeas, quoniã mala nostra propin-
 Accelerant demta sæua pericla mora. (quant,
 Deferior interea solus, solusque relinquer,
 Auxilio nec qui subleuet, vllus adest.
 Me pingues vituli, atque aruinæ pondere tauri
 Obsedere graues, nec patet vlla salus:
 In me horum fauces auido panduntur hiatu,
 Et rapidi sese more leonis habent.
 Robur abit, fluidæque instar dilabimur vnda,
 Ossa suum nec habent dissociata locum.

Corda

Corda mihi in medio ventris percussa liquefcunt,
 Non secus, ac calidis indita cera focis.
 Testaque vt ad moto torretur fictilis igni,
 Torrida sic virtus facta dolore mea est.
 Lingua cohæsit iners sitienti fixa palato,
 Membraque funereus sunt mea facta cinis.
 Vndique me circumcingit numerosa canum vis,
 Me premit ex omni parte maligna cohors.
 Foderunt clauis palmas immitibus ambas,
 Pes mihi vterque fera cuspide fossus hiat.
 Sic intenderunt miserandi corporis artus,
 Ossa queant oculis quæque notare suis.
 Lumina tormentis pascunt crudelia nostris,
 Et volupe est tantas posse videre cruces.
 Diuisere meo raptas de corpore vesteis,
 Sorte trahunt, scindi quæ minus apta fuit.
 Hucades ergo Deus, nec opè mora longa retardet:
 Ad mea nunc oculos flecte pericla tuos.
 Eripias animam frameæ, denti que canino,
 Omnibus ereptis quæ modò sola mea est,
 Assere prostratum patula de fauce leonis,
 Ne sine tam crudo me precor ore rapi.
 Denique vim misero sæuarum auerte ferarum,
 Vnica quæ media cornua fronte gerunt.
 Sic tua gratifona denarrans nomina voce,
 Cognita curabo fratribus esse meis.
 In populo surget per me tibi fama frequenti,
 In mediis ego te cœtibus ore canam.
 Vos quoque mente pia Dominù quicumq; timetis,
 Tollite honorificis hunc super astra sonis.
 Præcipuè verò clari genus omne Iacobi,
 Tam bene promeritum glorificate Deum.

Hunc

Hunc Israël's timeat numerosa propago,
 Pectoribus sanctos concipiatque merus.
 Non etenim spreuit, nec dura reppulit aure,
 Effusas misero pauperis ore preces.
 Non sibi permisit placidos auertere vultus,
 Quando ego clamosa voce precabar opem.
 Propterea in magnis hominum conuentibus olim
 Tu, Deus, & mea laus, & meus hymnus eris.
 Actibi persoluam mea vota videntibus illis,
 Quos sincera tui cura timoris habet.
 Pauperie pressi dapibus pascuntur optimis,
 Dum satias auida liberet ora fame.
 Inque hilareis pasti laxabunt guttura cantus,
 Grataque de grato pectore signa dabunt.
 Qui Dominum quærunt, horum per sæcula viuunt
 Corda, nec vllius conscia mortis erunt.
 Gens ea, quæ fuerat cultus oblita probatos,
 Excideratque Dei cognitione sui,
 Facta memor rursus, tota se mente reflectet
 Ad Dominum, extremis quamlibet orta plagis.
 Eius adorabit numen, venerabile numen
 Omnis ab Allophyla gente profecta domus.
 Et meritò, siquidem ius inuiolabile regni
 Solus habet, gentes imperioque reget.
 Deliciis terræ pingues, opibusque Monarchæ
 Æthereis pascunt pectus, & ora cibis:
 Quos ubi gustarint, Dominum tum denique notū
 Mutati sancta relligione colent.
 Illius ante oculos reuerenter procidet omnis
 Membra sepulchrali qui sua debet humo.
 Quin aded mea mens eius quoque viuere honori,
 Deque mea obsequium posteritate feret.

Ventu-

Venturūque genus Domino annumerabitur, à quo
 Gratia iustitiæ notior eius erit.
 Illa sit efficiet populo manifesta sequenti,
 Fecit ab æterno quem sibi dextra potens.

ARGUMENTVM PSALMI XXII.

Exultat sese esse Deo, suaq; omni cura.

Scilicet hæc sancto est gloria summa viro.

Tum bene qui viuunt, & cum virtute, beatos

Vir pius exemplo predicat esse suo.

DOMINVS REGIT ME.

QUOD mihi tot frustra curæ sumuntur inanes?
 Cur capiunt tantos pectora nostra metus?
 Me liquidem Domini bonitas pascitque, regitque,
 Illius assiduè sedula cura sumus:
 Dumque reget, deerit nostris nihil vsibus vnquam,
 Suppetet & rerum copia larga satis.
 Nam me pascendum felicibus intulit aruis,
 Læta ubi carpentem graminis herba iuuet:
 Propter aquæ riuum, qui vires haustus anhelas
 Instauret, charam me quasi pascit ouem.
 Fortè animus noster miseris erroribus actus,
 Cæperat à Domino deuius ire suo:
 Ille sed amissis errantem reddidit oris,
 Et malè conceptum vertere iussit iter.
 Quin me iustitiæ quæ ducit semita flexit,
 Nominis immensi pro ratione sui.
 Ergo per umbrosas, & mortis imagine tristeis,
 Si me contingat tendere fortè vias,
 Nulla pericla timens gradiar, Pater optime: quando
 Tu mihi seruator, tu mihi pastor ades.
 Nam pastoralis tua me pia virga coërcet,

Ne,

Ne, quò non deceat pergere, fortè ferar.
 Per loca præcipiti ne peccem lubrica lapsu,
 Innitor baculo, sustineor que tuo.
 Quid, mihi quòd menfas epulis instruxeris, hostes
 Quas videant, visis inuideant que bonis?
 Insuper & caput hoc pingui perfundis oliuo,
 Et tuus exhilarat quàm mea corda calix?
 Nec dubito tua quin pietas, dum vita manebit,
 Per que vias mihi erit, per que pericla comes:
 Cælicolùm donec tribuas mihi templa subire,
 Et tecum longos posse habitare dies.

ARGUMENTVM PSALMI XXIII.

*Afferit imperium Christi immortalæ futurum,
 Ipsius esse orbem, quidquid & orbis habet.
 Eius item nulli montem conscendere prauo
 Fas fore, nam pietas hoc dare sola potest.*

DOMINI EST TERRA.

Solius Domini est almæ possessio Terræ,
 Quæ que capax pleno continet illa sinu.
 Ipsius est Orbis terrarum, & quotquot eodem
 Labentis vitæ tempora in Orbe trahunt.
 Etus enim vasto imposuit fundamina Ponto,
 Et stabilem mediis fluctibus esse dedit.
 Cui sed erit Domini fas montem ascendere, & eius
 In sancto plantas figere posse loco?
 Cui manus innocua est, qui prauæ nescia culpæ
 Corda, nec vllius conscia labis habet.
 Qui sibi non frustra vitæ data munera credens,
 Officium peragit nauiter omne suum.
 Cui neque proponeris vlli dare damna propinquo
 Cælica periurus numina fraude citat.

Hic

Hic feret à Domino cumulati dona fauoris,
 Ille saluiferam sentiet eius opem.
 At genus hoc hominū est, ipsum qui mēte requirūt,
 Atque tui vultus ô Iacobe Dei.
 Soluite claustra duces, æternæ assurgite portæ,
 Rex summi decoris limina vestra subit.
 Quis summi decoris Rex iste est? dicitis. Ille
 Ingenti Dominus robore, Marte potens.
 Soluite claustra Duces, æternæ assurgite portæ,
 Rex summi decoris limina vestra subit.
 Inclytus hæc tandem quis Rex subit ostia? Rex est
 Virtutum Dominus, gloriæ honore potens.

ARGUMENTVM PSALMI XXIII.

*Cum fugiens natum genitor, natiq; furores,
 Perditus amissa penè salute foret,
 Non dubitat quin quod stultus peccauerat olim,
 Certa sit ambigua sortis origo sua.
 Ergo delicti veniam, pacemq; precatur.
 Post laudat Dominum, mox iteratq; preces.*

AD TE DOMINE LEVAVI ANIMAM.

Ad te animus sua vota me^o, Pater alme, leuaui,
 Inque tua tantum spes pietate mihi est.
 Ne patiare rogo vt mihi sit sperasse pudori,
 Meque tua cassum rideat hostis ope.
 Scilicet auxilium de te quicumque moratur
 Constans, spe nunquam fallitur ille sua.
 Probra ferant animo potius quicumque maligno;
 Nulla fit à nobis cum data causa, nocent.
 Iamque tuas ostende vias ductoris egenti,
 Et mihi quæ tua sit semita, pande precor.
 Forsitan errantem, & legis malè vera secutum

D

Senfa

Senſa tuæ, in rectum flecte benignus iter.
 Nam mihi tu Deus es, conſeruatorque ſalutis,
 Spes mea, te totos operiorque dies.
 Illa tuam ſubeat clemens miſeratio mentem,
 Quæ tibi conſtanter condito ab Orbe manet:
 Néue meæ queſo ſpectes commiſſa iuuentæ,
 Nec memor errores peſtore conde meos.
 Quin age, pro ſolita noſtri pietate memento,
 Ac bonitate illa quæ tibi ſemper ineſt.
 Quid dubitem? Dominus cunctis eſt blâdus, & idem
 Dedita iuſticiæ peſtora rectus amat.
 Erranti normam ſtatuert legem que magiſtram,
 Vt certum teneat qua gradiatur iter.
 Diriget ingenijs placidos, vt iuſta capeſſant,
 Atque ſuam mites inſtruet ire viam.
 Omne opus ipſius miſeratio prompta, fidelique
 Erga hos ſolicitè qui ſua pacta colunt.
 Peccatis ignoſce Deus tua nomina propter,
 Me quibus heu toties ſuccubuiſſe dolet.
 Ecquem diuini tangit pia cura timoris,
 Sinceraque pius religionis amor?
 Hunc Deus, ingenium ſtudio cuiſcunque dicarit,
 Inſtituet qua ſit lege paranda ſalus.
 Inſuper adiiciet cunctorum larga bonorum
 Comoda, terrenas ſemen habebit opes.
 Scilicet hos Dominus baſis vt firmiſſima fulcit,
 Qui timida ipſius numina mente colunt.
 Illis ſancta ſuæ legis ſecreta recludit,
 Atque ea, quæ pepigit, fœdera nota facit.
 Propterea ad Dominum conſtantia lumina tollo,
 Arcebit pedibus vincla parata meis.
 Aſpice, & ô noſtræ te nuac lacrymæque preceſſe que
 Tan-

Tangant, oranti ſer miſeratus opem.
 Ecce vides, nemo eſt, qui me defendat, amicus:
 Sum miſer, atque omni te ſine caſſus ope.
 Peſtus in hoc quanti ſeſe fudère dolores!
 Tu miſerum tantis obſecro ſolue malis.
 Reſpice pauperiem hanc, toleratos cerne labores:
 Da veniam, ſordes eluitoque meas.
 Cernis vt inſeſto mihi turba increuerit auctu
 Hoſtica, non aliquo crimine læſa nocens.
 Hinc precor hanc animam ſubeat tibi cura tueri,
 Et mea placata tolle pericla manu.
 Ne ſine fœda meos tingat confuſio vultus,
 Spes etenim ſolo te mihi ſulta manet.
 Inſontes nexu mihi ſe iunxere tenaci,
 Et quibus inſedit ſimplicitatis amor:
 Me quia ſincerum videant, & fraude carentem,
 Auxilij inſtracto peſtore ferre moras.
 Gentis ab Iſraële ſatæ miſerere laborum,
 Et dura oppreſſam mole, malique leua.

ARGVMENTVM PSALMI XXXV.

*Inſidijs preſſus cæcis, & crimine falſo,
 Horum contendit ſe meruiſſe nihil.
 Auxiliũq; vocat Domini, quo iudice cauſſa
 ſtet ſua, ne prauis debita damna ferat.*

I V D I C A M E D O M I N E, Q V O N I A M.

MAxime ſtellantis cæli dominator & orbis,
 Iudicio incolumis ſtet mea cauſſa tuo.
 Tempus ad hoc tali vitam ſi more peregi,
 Vt fuerit nullis impia facta malis.
 Quin tibi conſidens tanta veſtigia cura
 Componam, mihi ſit firmus hic vſque tenor.

Me Domine explora, atque meas scrutare latebras,
 Corque meum, & renes ignibus ure tuis.
 Nempe meis oculis pietas tua iugis oberrat,
 Deque tua retuli gaudia summa fide.
 Nunquam sustinui vanæ me iungere turbæ,
 Cumque malis gressus associare meos.
 Nam mihi propositum est cœtus odisse malignos,
 Nec mihi cum reprobis hospitij usus erit.
 Innocua infontes dexteras cum gente lauabo,
 Complectarque aras sordibus absque tuas.
 Ut tua sancta meas veniant encomia ad aures,
 Ut tua facta simul prodigiosa canam.
 Nam mihi dulce sacri est templi spectare decorem,
 Quemque tua in sedit gloria magna locum.
 Perdere me nolis quo perdis more nocentes,
 Quosque reos fusi causa cruoris agit.
 In quorum manibus sceleris vis maxima iniqui,
 Multaque sunt turpi munera parta modo.
 At nostri mores culpa caruere nocente,
 Adfere me, & solita pro pietate iuua.
 Ecce mei mansere pedes in tramite recto,
 Et minimè obliquas, te duce, carpo vias.
 Propterea laudum semper, Pater alme, tuarum
 In populi cœtu præco frequentis ero.

ARGUMENTVM PSALMI XXVI.

*Concepisse Dei se spem de numine firmam,
 Ipse suum quamuis vrgeat hostis opus.
 Lucem illum, roburque suum, clypeumque salutis
 Esse sua: sibi nil posse nocere malos.*

DOMINVS ILLUMINATIO MEA.

Quam Dominus lux sit longè certissima nobis,
 Perpetuo, inque malis tuta potèsq̃ salus:
 Cur

Cur timida excipiam occurstantes mente procellas,
 Quasue hominum possim iure timere minas?
 Quumque sit & robur vitæ, & protectio nostræ,
 Quis mihi solliciti causa tremoris erit?
 Dum mihi turba nocens furioso corde propinquat,
 Ut carnes auido deuoret ore meas:
 Turba nocens eadem casto frustrata labore
 Corruit, & fracto robore plangit humum.
 Milite plena truci aduersum me castra locentur,
 Impavidus dubio stabo timore procul.
 Me contra pugnaeque graues, & prælia surgant,
 Auxilij tanto spes mihi maior erit.
 Hoc vnun petij, voto hoc feruente requiram
 Donec ero, ut Domini sit mihi in æde locus.
 Detur & eiusdem dulcis spectanda voluptas,
 Templaque felici lucida inire pede.
 Sæpe aliàs intra sua me tentoria condens
 Texit, & auxilio tempore atroce fuit.
 Quin adeo in propriis adytis, sacroque recessu
 Admisit latebras, occulitque meas:
 Vnde ego ceu factus scopulosa victor in arce,
 Hostiles celso vertice sperno minas.
 Ergo tuas aras faciam multa hostia cingat,
 Teque tuo in templo voce, lyraque canam.
 Interea solitos animo reuocare dolores
 Vrgeor, & mæsto tristitia more queri.
 Exaudi tandem iustis clamoribus vsuam,
 Præbe aurem, & presso fer miseratus opem.
 Nil agimus verbis quod non & corde loquamur,
 En versa ad vultus tendimus ora tuos.
 Perpetuoque tuam faciem mihi querere certum est,
 Hinc ego præsidium, non aliunde petam.

Quæso velis illam facilem huc aduertere, nec te
 Auferat à famulo mobilis ira tuo.
 Adiutor meus esto, meam nec desere causam,
 Neu speretum abiicias ô mea sola salus.
 Me pater ac genitrix pariter liquere, pio sed
 Ceu gremio exceptum me tua cura fouet.
 Legem pone mihi, & certo procedere gressu
 Instrue, ne positis nectar ab hoste dolis.
 Parce voluntati me inimicæ dedere turbæ,
 Nec patere hanc nostris se faturare malis.
 In me etenim testes consurrexere scelesti,
 Et peragunt falso criminis ore reum.
 Haud tamen efficiet, Domini quin cōmoda sperem
 Viuorum lætis cernere pacta locis.
 Nec mea mens dubites Dominum expectare virili
 Pectore, neu frangi te patiare mora.
 Ac licet ille tuis tardet succurrere rebus,
 Tardantem cures sustinuisse tamen.

ARGUMENTVM PSALMI XXVII.

*Supplicat hostili pressus discrimine pœnas
 Ne, peccatores quas meruere, ferat.
 Precipue in duplices vota hæc concepta videntur
 Cordæ aliud solitos voluere, & ore loqui.*

AD TE DOMINE CLAMABO.

AD te summe Deus mea vox clamore feretur,
 Ne tacitus clausa spreueris aure preces.
 Ne si quando velis voto obsurdescere nostro,
 Sim similis stygium qui subiere lacum.
 Excipe quæso precum voces, cum te oro, mearum,
 Et tollo duplices ad tua templa manus.
 Ah tibi ne subeat fonti me inuoluere turbæ,

Nec

Nec sine me iniustis debita pœnâ premat.
 Qui blandum ostendunt simulata pace fauorem,
 Interea vapido pessima corde tegunt.
 Dependant illi meritas te vindice pœnas,
 Nequitiaque ferant congrua damna suæ.
 Ut quantam manibus tibi peccauere profanis,
 Supplicij tantum te tribuente luant.
 Nam neque, qua decuit, cura tua facta notarunt,
 Gestaque nosse tuæ non studuere manus.
 Euertes igitur pœnis vlttricibus illos,
 Speque resurgendi non erit vlla super.
 Plurima sed Domino semper sit gratia, lausque,
 Qui facili nostras audiit aure preces.
 Auxilium ille meum, mea que est protectio solus,
 Hæc ego confidi, præsto fuitque mihi.
 Hinc quoque nostra caro rediuiuo læta vigore,
 Illius vt laudes dicere fecit amem.
 Quippe sui populi longè inuictissima virtus,
 Atque salus Christi tuta potensque sui est.
 Nunc Deus alme tuo populo seruator adesto,
 Et cumula sortem quæso fauore tuam.
 Hæc Rege perpetuè, hæc sublimem tolle per omne
 Tempus, & æterno gaudeat aucta bono.

ARGUMENTVM PSALMI XXVIII.

*Quolibet ad Domini dignos hortatur honores,
 Omnia nam voci subdidit ille sua.
 Nil est omnino quicquam terræque, poluæ,
 Quod non continuè, si modò iussit, erit.*

AFFERTE DOMINO.

Pignora cornigerum Domino deferte bidentum,
 Estis ab æthereo qui genitore sati.
 Ferte Deo laudes, hunc tollite honoribus, huius

D 4

Nomina

Nomina soltenni glorificate modo.
 Promeritos rerum Domino persoluite cultus,
 Et decus in propria, quod iuuet, æde ferat.
 Vox Domini pluuias fundit vel sola liquentes,
 Et scissis iusso nubibus igne tonat.
 Nutibus ille suis cumulum subiecit aquarum,
 Temperat insani stagna profunda freti.
 Vox Domini virtute potens, & robore multo
 Magnificam sese rebus vbique probat.
 Vox Domini cedros Libani confringit olertes,
 Frangit odoriferi fortia ligna iugi.
 Ipsum adeò Libanum, dictu mirabile, montem
 In vituli morem sub siluisse facit.
 Tollitur & Sirion sonitu tremefactus eodem,
 Sequæ velut proles rhinocerotis agit.
 Vox Domini flammæ interfecat ignis, & alta
 Tesqua quatit, potis est tesqua mouere Cad's.
 Terrificat ceruas Domini vox missa fugaces,
 Et iustam fœtus excutit ante diem.
 Robora prosternens, nemorum condensa renudat,
 Cassaque nubificis frondibus illa facit.
 Hoc est insigni Dominus cur laude feratur
 Omnibus, inque sua sentiat æde decus.
 Idem cum terras liquidis submerferat vndis,
 (Diluuio mundi depopulante nefas)
 Rex erat, & sicut rerum tum flexit habenas,
 Sic quoque scepra potens tempus in omne feret;
 Inuictaque suum populum virtute beabit,
 Et pacis faciet prosperitate frui.

A. G. V.

ARGUMENTVM PSALMI XXIX.

*Membra diu Vates morbo depastus atroci
 Penè erat vt Stygio mergeret amne caput.
 Sed prece, sed lachrymis, placato numine tandem,
 Quo decuit grates ore leuatus agit.*

EXALTABO TE DOMINE QUONIAM.

Sublimes te laude feram magni arbiter orbis,
 Huius & officij est non mihi causa leuis.
 Me tua nam medio bonitas ex hoste redemit,
 Gaudentemque meis non tulit ipsa malis.
 Aeger, & inualidus magna te voce vocaui,
 Continuoque tua sum recreatus ope.
 Ex auidis nigri me ducti faucibus Orci,
 Non passus tristem morte subire lacum.
 O igitur talem Psalmis celebrate parentem,
 Quotquot habet sanctæ religionis amor:
 Atque hilares illi laudes depromite, cuius
 Se bonitas tantis arguit vsque notis.
 Illius ira quidem breuis est, puncto que residit,
 At fauor eiusdem tempus in omne manet.
 Turbidus attulerit si quicquam flebile vesper,
 Postera lætitiæ lux feret orta tibi.
 Dixi equidem rerum cursu durante secundo,
 Res valeat fortem nulla mouere meam.
 Nec satis expendi grata tua munera lance,
 Neglexique tuum dicere quicquid eram.
 Nempe tua hos dederat successus dextra beatos,
 Tuque mei virtus vna decoris eras.
 Ora sed auersus postquam mihi blanda negasti,
 Turbatæ retro res abiire meæ.
 Nil mihi tunc aderat, nisi te inclamare, tuumque

D 5

Hac

Hac nimen querula sollicitare prece:
 Quæso mei fuerit quis tandem sanguinis vsus,
 Si mea corrumpi corpora morte finis?
 Anne tibi puluis laudes, & carmina dicet,
 Aut poterit fidei nuncius esse tuæ?
 Excipias molli nostras precor aure querelas,
 Nec differ placidam ferre salutis opem.
 Haud mora, longa meos planctus in gaudia vertis,
 Mæstaque tristicia ponere signa iubes,
 Et me lætitia circumdas vndique, vt esset
 Vnde tibi grates mens mea semper agat.
 Hæc tua temporibus nullis benefacta filebit,
 Et mea te semper Musa chelysque canet.

ARGVMENTVM PSALMI XXX.

*Cum miser incoleret taciti deserta Mahonis,
 Saluificas querens per latebrosa vias,
 Supplicibus fertur Dominum tentasse querelis,
 Quas oculis Psalmus subiicit iste tuis.*

IN TE DOMINE SPERAUI.

IN te spero Deus, ne spem patiare caducam
 Esse meam, nostris porrige rebus opem.
 Da turpi nunquam suffundar quæso rubore:
 Fac agè, ne frustra te coluisse ferar.
 Aspicias vt sæuo mea vita prematur ab hoste,
 Iustus es, exerce nomine digna tuo:
 Id precor, & lachrymis clemens aduertere nostris,
 Defensorque mihi protinus esse velis.
 Ferre moras nequeo, subsidunt membra labore,
 Ad mea festina tendere vota manus.
 Te mihi tutorem præbe, rupemque timenti,
 Quo sit ab hostili vita leuata metu,

De

De nostro cunctæ fluxerunt corpore vires,
 Viribus ipsa suis mens quoque casta iacet.
 Tu Deus inuictum robur mihi, tuque quietis
 Portus es, atque meæ meta petenda fugæ:
 Te sequar, & lætum propter tua nomina duces,
 Inque tua felix pascar alumnus humo.
 Retia discindes, mihi quæ posuere maligni,
 Me quibus implicitum gens inimica tenet.
 Nam mihi defensor propenso numine præsto es,
 Cuius ab auxilio stat mea certa salus.
 Supplicis ergo animæ sis ô Pater optime custos,
 Anxius in sanctas quam tibi trado manus.
 Ipse etenim memini te duros ante labores
 Auxilio facili sæpe leuare meos.
 Te simili exhibeas nunc ô ratione fauentem,
 Quo nihil immensus vtrius Orbis habet.
 Odisti quibus est vanis mens dedita rebus,
 Quosque iuuat studium frugis inane sequi.
 At tu spes rerum solus, columenque mearum,
 Gaudia das animo firma futura meo.
 Quippe tua est pietas non dedignata iacentem
 Aspicerè, & lapsis rebus adesse meis.
 Sed neque comprehendi es me passus ab hoste, dedisti
 Effugium pedibus per spacia ampla meis.
 Continuare piæ bonitatis munera perge;
 Auxiliumque precor sit mihi iuge tuum.
 Pondere sudantis grauium miserere laborum,
 Quod me multa premant tristitia nempe vides.
 Nulla quies misero est, turbantur lumina ab ira,
 Tabescit venter, nec iuuat ora cibus.
 Prorsus ab immenso defecit vita labore,
 Atque ætas omnis luctibus acta mihi est.

Sic

Sic mea pauperie ceciderunt robora, vt ossa
 Vix fatis hoc corpus debilitata ferant.
 Mechari opprobriis onerant plus hostibus ipsis,
 Effectus notis sum quoque causa metus.
 Deferuere fuga cuncti mea damna videntes,
 Seque à me celeri proripere gradu.
 Ortaque iam nostri tanta est obliuio, quam si
 In cineres versum tanta est inane forem.
 Omnibus excidimus, nec me contemptior olla est,
 Quæ fracta & nullis vsibus apta iacet.
 Scilicet audiui circum circaque morantes
 Impingant famæ crimina quanta meæ.
 Ac simul aduersum me dum coiere, cruentam
 Omnibus vna fuit mens mihi ferre necem.
 Interea tibi fido tamen, sic mente loquutus,
 Est Domine in manibus fors mea cuncta tuis.
 Assere me miserum, atque hostili furipe dextræ,
 Diraque frustrentur qui mihi fata parant.
 Irradia mihi luce tui Pater optime vultus,
 Conuetamque piæ fer bonitatis opem.
 Nec patere vt nobis queat impropere malignus
 Auxilium sprete voce petisse tuum.
 Impia turba Orcum subeat perfusa rubore,
 Desinat vt fraudes lingua dolosa loqui,
 Quæ temere in fontem violat sermone superbo,
 Et fastu nimium quo nocet illa suo.
 O quam magna tui est dulcoris copia, quam tu his
 Arcanam seruas qui tua iussa timent.
 In te confisos cumulatè hoc munere comples,
 Idque palam quiuis testis vt esse queat.
 Illos fronte tua testos fida arce locabis,
 Scæque vbi nil valeant terrificare minæ.

Admiſ.

Admissosque tuam semper tutabere in ædem
 A dira linguæ garrulitate procul.
 Gloria, lausque tibi, qui nobis vrbe receptis
 Munita, mirum te pietate facis.
 Quum miser vrgerer vires superante malorum
 Pondere, & hinc fierem penè ego mentis inops,
 Sepe dolens spretum tibi me, abiectumque; querebar,
 Et penitus curam te posuisse mei:
 Quum tamen interea nullo non tempore nostras
 Exciperes, vanas nec paterere preces.
 Ergo pij meritum Domino persoluite amorem,
 Qui sibi præstari quærit, amatque fidem.
 Præmia abundanter porro illis digna rependet,
 Quos fastu tumidos acta superba iuuant.
 Perdurate animis, & mente estote virili,
 Spes quibus in Domino condita tora Deo est.
 ARGUMENTVM PSALMI XXXI.
 Quos vita non vlla grauant errata, beatos:
 Contra infelices, quos mala noxa premit:
 Quas habeat vires propria confessio culpæ,
 Quamque bona ad veniam sit metanæa, docet.
 BEATI QUORVM REMISSÆ SVNT.
Felices, quorum Dominus peccata remisit:
 Felices quorum crimina tecta latent,
 Felix, quem Dominus culpæ non arguit, & qui
 Pectora nullius conscia fraudis habet.
 Ah, quia sub tacito commissa piacula corde
 Continui, nec vox est mea falsa palam,
 Ossa meæ effertè speciem traxere senectæ,
 Dum finerem nullum fletibus esse modum.
 Durius incubuit siquidem tua dextera nobis,
 Nocte, dieque illam sensimus esse grauem:

Fecit

Fecit ea ut vellem admissos expendere lapsus,
 Mens mea dum stimulis esset adacta tuis.
 Propterea tibi nostra palam delicta retexi,
 Nec fuit admissum condere cura nefas.
 Cumque ego sic mecum, Domino peccata fatebor,
 Haud mora, fassuro turpe remittis opus.
 Hanc omnis veniam poscet tua numina sanctus,
 Posse locum precibus cum sciet esse suis.
 Tunc saxum tumidis si fluctibus æstuet æquor,
 Is procul infesto gurgite tutus erit.
 Tu mihi confugium es, sic duris undique septo
 Rebus, ut apta meæ sit via nulla fugæ.
 Tu facis, ut nobis labentia pectora surgant:
 Me circumpositis erue quæso malis.
 A me vera tuo dabitur prudentia cordi,
 Quæque sit ostendam semita tuta tibi.
 Sedulo nostra tuos præcedent lumina gressus,
 Et ductu nunquam destituere meo.
 Ne similes mulo sitis, similisue caballo,
 Qui circumspectæ nil rationis habent.
 Quorum frenantur spumantibus ora lupatis,
 In quenquam morsu ne violente ruant.
 Multa flagella ferent soliti peccare: Deo sed
 Constitutam pietas officiosa teget.
 Gaudete in Domino, atque animos attollite iusti,
 Et quisquis rectæ nomina mentis amas.
 Lætitiæ noua signa Deo date, tollite plausus,
 Impura quorum pectora labe carent.

A R G V -

ARGUMENTVM PSALMI XXXII.
*Quæ tria diuinas decorant ante omnia laudes,
 Et quibus immensum nouimus esse Deum:
 Cunctipotens virtus, bonitas, sapientia summa,
 Omnia subiecto carmine clausa legis.*

EXULTATE IUSTI IN DOMINO.

L Audibus exultim iusti celebrate parentem
 Æthereum, rectoris res decet ista viros.
 Mente hilari dulces citharæ percurrite neruos,
 Et dena resonent nablia tacta fide.
 Hactenus ignotos Domino persoluite cantus,
 Psallite sublato gutture dante sonos.
 Ille nihil, nisi quod rectum iustumque, profatur,
 Quodque facit, fidei laude probatur opus.
 Ius amat, & iusta mundum ratione gubernat,
 Et totam bonitas eius adimplet humum.
 Voces sua excelsos caelorum condidit orbes,
 Spiritu & afflauit vim, speciemque suo.
 Indomitumque salum veluti contraxit in virem,
 Imponens cellis stagna profunda suis.
 Hunc omnis tellus Dominum formidet, & omnes
 Qui quacunq; patent terrea regna colunt.
 Dixit enim, dicto pariter nouus extitit orbis:
 Iussit, & emisso iussa sterere sono:
 Quæque simul gentes ineunt consulta profanæ,
 Dissipat, ad metam nec finit ire suam.
 Ille sub arcano meditantibus impia corde
 Successum populis principibusque negat.
 Ast animo contra Dominus quodcunque peregit,
 Durat, & immotum tempus in omne manet.
 Ante alias ergo gens felicissima longè,
 Cui Dominum verè contigit esse Deum.

Et

Illis semper opum copia larga fluit.
 Cernis vt infelix dites exercet egestas,
 Et carpens lenta viscera tabe fames?
 Non ea, qui Dominum metuunt, ærumna fatigat
 Omnia sed lætæ commoda sortis habent.
 Hac agite ô pueri, & monitis aduertite nostris,
 Dum vobis Domini monstro timoris iter.
 Ecquis amat certæ, & longæuæ tempora vitæ,
 Ecquis felices & sine labe dies?
 Principiò offendar ne quâ mala lingua videto,
 Concinnentque vafros ne tua labra dolos.
 Sedulus abstineas vlli succumbere culpæ,
 Et tua virtutis dextera tractet opus.
 Dedita tranquillæ tua sint quoque pectora paci,
 Summaque propositi cura sit illa tui.
 Nam Deus infonteis oculis despectat amicus:
 Cumque rogant, facili percipit aure preces.
 Contrâ, eiusdem iræque graues, vultusque minaces
 Hos super, acta quibus flagitiosa placent,
 Sic aded, vt totis eradat nomina terris,
 Nulla sit illorum posteritasque memor.
 At iusti quoribus Dominum clamore vocarint,
 Fiet folicitæ nulla repulsa preci.
 Ille aderit præstod. & melioribus asseret illos,
 Quo pressi duris tempore rebus erunt.
 Scilicet est illis, quorum mens ægra, propinquus,
 Atque humiles certa corde tuetur ope.
 Sæpe quidem fortuna bonos aduersa fatigat,
 Ast illos clemens liberat inde Deus.
 Quid, quod & ipsorum Domino sunt singula curæ
 Ossa, nec ex illis vlla perire sinet?
 At sceleratorum sunt fata miserima, & illos,

Qui

Qui iustum oderunt, læua ruina manet.
 Contrâ, animas Dominus cura tutabitur omni,
 Quorumcunque sibi dedita corda videt.
 Ipse nec ancipiti pressum discrimine linquet,
 Qui sese Superum fidit ab arce tegi.

A R G V M E N T V M P S A L M I XXXIIII:

*Saule super tristes iterans, vt sape, querelas,
 Ætherei iustam iudicis orat opem.
 Nam sese fidum cum re praestaret in omni,
 Esse ferus nunquam destitit ille tamen.*

I V D I C A D O M I N E N O C E N T E S M E

EXcute iudicio vitæ mihi damna ferentes,
 Instaque in hostiles fer Domine arma globos.
 Corripe tela manu valida, clypeumque capeffe,
 Optatam misero surge daturus opem.
 Stringe ensem, turbæque viam interclude sequenti,
 Dicque salus animæ (sum tibi facta meæ.
 Horum quæso genas pudibundo tinge rubore,
 Interitum vigili qui mihi corde parant.
 Coge referre pedes retro, pudeatque sequutos
 Auctores cladis quos iuuat esse meæ.
 Pulueribus similes fiant à turbine motis,
 Angelicaque cadant percutiente manu.
 Lubrica per tenebras ponant vestigia, & ipsos
 E celo veniens Angelus vltor agat.
 Quippe mihi occuluere plagas nil tale merenti,
 Criminibusque gravior, culpa nec vlla mea est.
 In mala fac inopina cadant, capiantur ab ipsis
 Retibus, exitio quæ explicuere meo.
 Tunc erit vt Domino mea mens exulter in illo,
 Quo mihi contigerit læta iuuante salus.

E 2

Dicere

ARGUMENTVM PSALMI XXXV.

*Panditur æterni bonitas inuictæ Monarchæ,
 Qui meritis etiam fulmina sæua, fouet.
 Cumq; modum sceleri mortales ponere nolint,
 Non tamen ipse malis desinit esse bonus.*

DIXIT INIUSTVS VT DELINQVAT.

Iniustus secum sic est tacito ore loquutus:
 In delicta audax, & scelus omne ferar.
 Talia signa suæ dat mentis, constet vt eius
 Ante oculos nullum numinis esse metum,
 Scilicet arte etiam diuinos fallere vultus
 Certat, & his coram multa dolosus agit.
 Ergo odium infelix prauis sibi repperit ausis,
 Et Deus hinc ira cur moueatur, habet.
 Ore suo haud quicquam nisi fraudes fatur iniquas,
 Et quosuis monitus ad meliora fugit.
 Phurima nocturno meditans peruersa cubili
 Voluit, in his curis tempora noctis eunt.
 Tum comitè si quis scelus ad quodcunq; requirat,
 Fit comes, & focium non piget esse malis.
 It cælo Domine, ô pietas tua summa, fidesq;ue
 Hinc tua cæruleas tenditur vsque plagas.
 Arduitas quanta est excelsis montibus vlla,
 Copia iustitiæ tam quoque magna tuæ.
 Iudicij porrò ratio inscrutabilis, alti
 Gurgitis instar habet quem tegit vnda maris.
 Saluificas homines, simul & iumenta, fouesq;ue,
 O quàm multiplicem vim pietatis habes!
 Ergo hominum soboles alarum fisâ tuarum
 Tegmine, materiam cur bene speret, habet.
 Ebria gaudebit pastu satiata beato,

Affluit

Affluit vberrim quo tua larga domus.
 Deque voluptatis dabis vt torrente salubri
 Exsaturare sitim iugiter illa queat.
 Te penes est etenim vitæ melioris origo,
 Deque tuo nobis lumine lumen erit.
 Quæso tuæ extendas munus pietatis ad omnes,
 Qui tua turba tui cognitione sumus.
 Et tua iustitia his pateat, qui recta sequuti,
 Obliquas vitæ deseruere vias.
 Nulla superborum venièsi mihi planta propinquet,
 Nec me dimoueat sede profana manus.
 Sed bene habet, pœnas merita subiere ruina,
 Dum mala ad iniustum mente feruntur opus.
 Tantaque vis illos tentatis expulit ausis,
 Vt nequeant stabili se modò ferre pede.

ARGUMENTVM PSALMI XXXVI.

*Hortatur, ne nos moueat fors læta malorum,
 Quæq; illis Zephyro vela ferente tument.
 Maiorem pariunt hæc, inquit, gaudia pœnam,
 Gratia lætitiæ longa net esse potest.
 Contrà impollatis, atque obseruantibus æqui,
 Quodcunq; acciderit, spondet obesse nihil.*

NOLI EMVLARI IN MALIGNANTIB.

Noxia quòd nullis iactetur turba procellis,
 Læta quòd iniusti, vel mala pauca ferant:
 Non ideo inuidia quidquam cruciere molesta,
 Ne, caue, res animum torqueat ista tuum.
 Nam velut arêscunt subducto gramina succo,
 Sic fluet istorum gloria tota breui.
 Aut velut hortensis nimio superata calore
 Herba cadit, lapsu sic properante ruent.

E 4

Quare

Quare age, de Domino spe te solare fideli,
 Et tua mens rectum, dextraque tractet opus.
 Quin hilaris terram motis procul incole curis,
 Quæ tibi sufficiant eius alere bonis.
 Sint tibi delitiæ Dominus, tua summa voluptas:
 Et quæcunque tuum cor volet, ille dabit.
 Non illi rerum dubites aperire tuarum
 Quis status, aut ipsis si qua pericla times.
 Tum bene confide, atque animo spes cõcipe certas,
 Sic tua cuncta manu prouehet ille sua:
 Sidereæ que parem luci consurgere honorem
 Iustitiæ que tuæ, iudicii que dabit.
 Qualia vel potius sunt puri lumina Phœbi,
 Ostendit medium cum breuis umbra diem.
 Esto Dei placitis concors, & subditus illi,
 Ut que sit auxilio per tua vota pete.
 Parce queri, illorum si votis omnia cedant,
 Qui mala non æqua plurima mente gerunt.
 Nec tibi sit tanti prauos hac viuere sorte,
 Pectus ut ira tuum, vel furor vllus agat.
 Aut etiam exemplo stultè succensus iniquo,
 Ipsorum instituas improba facta sequi.
 Nam cuncti propera ferientur morte nocentes,
 Stabit & exigua vita scelesti mora.
 At qui fortuna Dominum contentus in omni
 Sustinet, & gaudet, quæ velit ille, pati,
 Talis, crede mihi, longo durabilis æuo
 Terrenas facili sorte tenebit opes.
 Sustine, & inuidiæ paulum suspende dolorem:
 Impius exiguo tempore nullus erit.
 Tum si quæseris solitæ vestigia pompæ,
 Fluxerit, atque vlllo non erit ipse loco.

Ac

At mites solida terram statione tenebunt,
 Et de multiplici gaudia pace ferent.
 Peccator vigili obseruabit pectore, si qua
 Moliri iusto possit ab arte malum.
 Quin dabit insanos fremitus, ac dente minaci
 Eder propositi signa timenda sui.
 Ast illum cælo Dominus ridebit ab alto:
 Nam propè, qua pereat, prospicit esse diem,
 Iam tacitum vagina ensem rapuere maligni,
 Et sæui tensis arcubus esse parant:
 Quò possint inopem turpi strauisse ruina,
 Ut iugulent solitos nil nisi recta sequi.
 Sed vice conuersa gladij vertentur in ipsos,
 Atque ferent, aliis quam statuere, necem.
 Et qui curuatur sceleratos arcus in vsus,
 Rumpetur, cassis dissilietque minis.
 Optanda est potius iusti res paruula, quam quas
 Impius immensas non bene cogit opes.
 Nam quibus è rebus surgit fiducia fonti,
 Accidet ut fractas conterat vna dies.
 Porrò iustorum Dominus res firmat, & auget,
 Ne possint vlla procubuisse die:
 Quique suos nullo macularunt crimine mores,
 Nota horum memori tempora mente tenet.
 Ipsorum que ideo nullo violanda sub æuo
 Non periturarum portio stabit opum.
 Nulla ferent duris frustrati damna diebus,
 Temporibusque famis quo saturentur erit.
 Interea vita qui peccauere nocente,
 Interitum victu destitute ferent.
 Quique Deo studiis obstant, vbi semet honore
 Implerint, simul hos extuleritque decus,

E 5

Haud

Haud mora, ceu fumus tenuis vanescit in auras,
 Sic quoque deficient, lapsaque pompa fluet.
 Scire velis insons fonti quid discrepet, & qua
 Haud malè discernas inter vtrunque nota?
 Mutua peccator cum fortè receperit ara,
 Non erit, admonitus solvere vt illa queat.
 Ast inopum contrà largè miserebitur insons,
 Quasque pius, miseris donet, habebit opes.
 Nam quibus ipse fauens Dominus benedixerit, illis
 Quæ teneant stabili terrea sorte dabit.
 At quibus irato contrà maledixerit ore,
 Protinus illorum est disperitura salus.
 A Superis iusti gressus flectentur, & huius
 Est vitæ ratio cura futura Deo.
 Quod si fortè cadat, Dominus, ne noxa sequatur,
 Seruantem curat suppositisse manum.
 Nos fuimus iuuenes, & adest modò tardior ætas,
 Ductaque per multos est mihi vita dies:
 Sed tamen haud vllò desertum tempore vidi,
 Iustitiæ cuius dedita corda forent.
 Atque adeò tali prognatum semine nullum,
 Supplice qui miserum posceret ore cibum.
 Iustus enim assidua pietate adiutat egenos,
 Vtendaque suas dat miseratus opes.
 Vnde etiam soboles, Domini prouecta fauore,
 In cursu lætæ prosperitatis erit.
 Quare age, peccati causas vitare memento,
 Sedulus & rectum fac opereris opus,
 Ingiter vt possis sedes habitare beatas,
 Et tua sit nulla vita caduca die.
 Iustitia est quia grata Deo, nec deseret vnquam
 Ille suos, demto sine tegetur ope.

Iniusti

Iniusti verò poenis tradentur acerbis,
 Cumque simul praua posteritate cadent.
 At fixa infontes terram statione tenebunt,
 Fine per æternos non subeunte dies.
 Inclyta manabit iusti sapientia ab ore,
 Linguaque iustitiæ verba, notaque dabit.
 Ille geret Domini venerandam pectore legem:
 Diriget hinc gressu non titubante pedes.
 Aduigilat, iustique vias obseruat iniquus,
 Certat & incautum præcipitare neci.
 Sed pius infestis manibus Deus eximet illum,
 Nec sinet auxilio deficiente premi.
 Cumque olim exactus veniet quæsitore in omnis,
 Illius haud isto iudice causa cadet.
 A Domino expecta trepidis solatia rebus:
 Et quam te iussit carpere, carpe viam.
 Hinc tibi surget honos, hinc extollere, tuique
 Perpetuò terræ commoda iuris erunt:
 Cumque olim fontes fato perdentur acerbo,
 Spectabis nullo sollicitante metu.
 Vidi ego diuitiis, fastuque tumescere iniquum,
 Et tanquam cedros tollere ad astra caput:
 Postmodo præterij, nusquam fuit ille, requiro,
 Quem tenuit, nec erat signa videre loci.
 Innocuos igitur mores, nullaque caducos
 Parte tene, ratio quæque sit æqua vide.
 Hac etenim vitam si quis ratione gubernet,
 Pacis ad extremum munere lætus erit.
 At simul iniusti pariter cum stirpe peribunt,
 Excipietque omnes flebilis hora malos.
 A Domino sed certa salus infontibus instat,
 Rebus in afflictis sedulus addet opem.

Auxi-

Auxiliumque dabit pressis, atque afferet illos,
Nec sinet hostileis præualuisse manus:
Cladibus implicitis promptam feret ille salutem,
Quòd positas in eo spes habuere suas.

ARGUMENTVM PSALMI XXXVII.

*Postulat vt Domini queat euasisse furores,
Quos, quia peccarat, commersuisse dolet.
Tum queritur, misera vt fuerit sibi sortis origo,
Spreuisse immensi iussa verenda Patris.*

DOMINE NE IN FVRORE.

NE mea castiges iusto peccata furore,
Neu tua corripiat me Deus ira precor.
Pectora vindicibus fixisti nostra sagittis,
Et tua me tristi pondere dextra grauat.
Integritas omniſ nostra de carne recessit,
Dum metuunt iras anxia corda tuas.
Quin mea dum vigili perpendo crimina mente,
Non est pax trepidis ossibus vlla meis.
Supprimat admissum capitis fastigia crimen:
Crimen, quòd veluti me graue mergit onus.
Hei mihi, rursus hiat scelerum malè iuncta cicatrix,
Et renouat vulnus mens malè sana meum.
Deprimor infelix, ingenti mole malorum
Obrutus, immodicè quæ mea terga grauat.
Hinc dolor in tristi versatur pectore semper,
Et mea nunc habitus corpora mœstus habet.
Intestina nouo flagrant ardore, nec vlla
Pars modò quæ non sit corporis ægra mei est.
Corporis inualidi virtus animique recessit
Omnis, & exhausto non datur vlla quies.
Inde feris lacerum cruciatibus vndique pectus,

Fletibus

Fletibus innumeris sollicitauit opem.
Tu mea vota vides, quid mens desideret audis,
Et gemitus nostri cognita causa tibi est.
Sollicito nobis turbantur corda labore,
Membraque consueto robore nostra carent:
Lumina caligant cæcis obducta tenebris,
Nec lux est oculis, quæ fuit antè, meis.
Quid, quòd amicitia quondam mihi fœdere iuncti,
Quique alij notæ proximitatis erant,
Tela propinquantes me contra infesta minantur:
Meque, velut stantes impio ab hoste, petunt.
Quosque mihi socios dubiis in rebus habebam,
Auersi partes deseruere meas?
Parte alia studiis hostes grauioribus instant,
Tristia quærentes qua mihi fata parent:
Atque hi sollicitè dum quærunt apta nocendi
Tempora, dum quauis lædere ab arte student:
Versant ore dolos, & inania verba loquentes,
Me laqueis certant implicuisse suis.
At mihi, ceu surdo, prauis sermonibus auris
Clauſa est: lingua, velut vocibus orba, tacet.
Sum similis factus surdo, & conuitia contra
Ceu qui nil, sese quo tueatur, habet.
Atqui ego quòd tacitus sceleratæ opprobria linguæ
Tanta feram, careat quòd mea lingua sonis,
Hæc vna est ratio, nostræ quia tota salutis
In pietate tua spes mihi fixa sedet.
Tu Deus excipies nostræ suspiria mentis,
Et placidas aureis ad mea vota dabis.
Præcipuè cura est, olim ne cladibus hostis
Gaudia de nostris læta superbus agat.
Nam si vel paulum mihi pes titubarit eunti,

Hosti-

Hostibus actutum surgere crista solet.
 Non ego defugio pœnas, nullumque recusor
 Supplicij, infligat si tua dextra, genus.
 Nam fateor peccasse tibi, semperque fatebor,
 Et mea sub memori crimina corde geram.
 Ecce vigent validis instructi viribus hostes,
 Qui pariter nostram constituere necem.
 Hostibus antiquis sese iunxere recentes,
 Meque grauant odijs, culpa nec vlla subest.
 Qui pro percepto reddunt malefacta fauore,
 Me quoque, quod d' secler non nisi recta, premunt.
 Mi Deus, in tantis rogo me ne linque periclis,
 Neue laborantem deseruisse velis.
 Da, precor, vt casus valeam superare prementeis,
 Qui solus nostræ iura salutis habes.

ARGVMENTVM PSALMI XXXVIII.

*Impia cum multi facerent conuitia Regi,
 Pertulit, iratis abstinuitq; sonis,
 Donc ab immodica superatus mole dolorum,
 A Domino querulis vocibus ambit opem.
 Huius ab exemplo linguarum spicula passi,
 Discamus pariles reddere nolle vices.*

DIXI CVSTODIAM.

Mens erat, in nullas laxari velle loquelas,
 Ne daret illicitos lingua soluta sonos.
 Oraque curaram stricto frenare lupato,
 Opprobrijs peteret multus ab hoste licet.
 Consilui, victusque malo sine voce refedi,
 Quin tacui & causiæ commoda verba meæ.
 Post dolor increuit grauitate meus, atque calore
 Pectoris asserunt interiora nouo.

Cum

Cumque meam repetens fortem meditarer iniquam,
 Incensus tacito totus ab igne fui.
 Taliter emotus, sic longa silentia rupi:
 Quæ, Deus, ô, vitæ summa futura meæ est?
 Da mihi restantum numerum nouisse dierum:
 Quam mea sit metæ vita propinqua doce.
 Ecce mea angusto clausisti tempora gyro,
 Et collata æuo sunt ea nulla tuo.
 Scilicet omnis homo viuens nihil est, nisi inane
 Nomen, & haud aliter quam leuis vmbra fugit.
 Hic tamen incassum curis turbatur, & aurum
 Congregat hæredis nescius ipse sui.
 Ergo quid exoptem, nisi te Deus? vnica certè
 Spes mihi es, vnde sibi mens mea spondet opem.
 Me miserum tristi clemens exolve reatu,
 Ludibrium stolidis me facis esse viris.
 Obticui, & nullas ad voces ora resolui,
 Quod tua iusta mei causa sit ira mali.
 Pondera tolle precor plagarum sæua tuarum,
 Robora nostra iacent robore victa tuo.
 Nam tu quem propter vefanos corripis ausus,
 Sic fugit hunc animæ, destituitque vigor,
 Vt tinea in morem, aut sicca tenuetur Arachnes.
 Hei mihi quæ fragilis, quæ nihil omnis homo est!
 Nunc mea summe Parens exaudi vota, precesque
 Excipe, te lachrymæ permoueantque meæ.
 Aduena sum siquidem, miserum tenet hospita tellus;
 Haud aliter, quam qui nos genuere patres.
 Quæso remitte manum, da respirare, priusquam
 Ad Stygias abeo non rediturus aquas.

ARGV-

ARGVMENTVM PSALMI XXXIX.

Parte priore refert gratos diuina propago,

In lucem à Stygio reddit a viua lacu.

Iussa dein legis canit antiquanda vetusta,

Mandatiq; locum scita habitura noui.

Pòst iterat querulas populi sub nomine voces,

Nam nil quod pro se tale queratur, habet.

EXPECTANS EXPECTAUI DOM.

QUUM mea sollicito trepidarent corda pauore,
Terrificisq; forent omnia plena minis,

Expectans Dominum cælo conuersa tenebam

Lumina, si quicquam fors mihi ferret opis.

Protinus acclivem mihi se curuauit, & aureis

Exaudituras ad mea vota tulit.

Mox ærumnarum tristi me eduxit abyfso,

Et de cænosa surgere fæce dedit.

Inde meas solida plantas in rupe locauit,

Et dubios rexit per loca firma gradus.

Tunc mihi læta nouos in cantus ora resoluit,

Tanta quibus bonitas testificanda Dei est.

Plurima pars hominum cernens hæc dona, timebit,

Causa que erunt Domino fidat vt illa suo.

O felix Domino qui spem defixit in illo,

Nec pretium vanis rebus inesse putat.

Quàm tu multa facis Deus admiranda, profectò

Consiliis nemo par queat esse tuis.

Illa ego subducta volui comprehendere summa,

Non potui, numero copia maior erat.

Hostia nulla tibi post hac, neque dona placebunt,

(Molliter hoc pressa suggeris aure mihi)

Victima nulla iterum flammis absumta litabit,

Nec quæ pro populi crimine cæsa cadit.

Hoc

Hoc vbi cognoui, clara sum voce profatus,

Ecce fero promtos ad tua iussa pedes.

Namque etiam vatum de nobis scripta loquuntur,

Atque sequuturum me tua iussa canunt.

Hoc mihi propositum Deus est, ea sola voluntas,

Visceribusque sedet lex tua fixa meis.

Voce mea in multo iustus celebrabere cœtu,

Nec mea labra premam, conscius ipse mihi es.

Non tua dissimulem iustissima facta, fidemque,

Quamque feres per me est notificanda salus.

Nulla tuæ fidei, aut pietatis dona tacebo,

Illa sed in populo præco frequente loquar.

Ah ne quæso meo bonitatem claude dolori,

Sed pietate iuues me precor atque fide.

Nam mala me circum nulli numeranda dedere,

Sumque miser vitii captus ab ipse meis.

Aspectu quorum torpent hæc lumina tristi,

Et tenebras animo copia tanta facit.

Verticis illa mei numerum vicere pilorum,

Hinc mihi mens etiam cassa vigore iacet.

Sit tua tam miseram sortem releuare voluntas,

Et, Deus, ad nostram respice dexter opem.

Effice vt ora gerant pudibundo fœda colore,

Qui quærunt animæ fata suprema mea.

Turbaque diffugiat trepidè, cedatque retrorsum,

Exitium rebus ferre parata meis.

Quique malis læri nostris euge euge frequentant,

His celer ô facias surgat in ora pudor.

At studiosa tui festiuo pectora motu

Exultent, læræ signaque mentis agant.

Atque iterent, iugi Dominus celebretur honore,

Munere seruatos quos iuuat esse tuo.

F

Ipse

Ipse quidem pauper sum & conditionis egenus;
Te tenet vsque mei sedula cura tamen.
Eia age nostrarum cum sis fiducia rerum,
Festines demta prosper adesse mora.

ARGUMENTVM PSALMI XL.

*Pauperie misera pressu, & sorte maligna,
Auxilium facili mihi tulisse manu,
Egregium virtutis opus, gratumq; Tonanti est:
Qui faciet, felix, atque beatus erit.
Hac docet, & queritur, morbo cum pendè periret,
Damna sua iniustus grata fuisse viris.*

BEATVS VIR QVI INTELLIGIT.

Felix, qui facileis animos aduertit egenis,
Quaque potest fulcit, pauperiisque leuat.
Vrgeat atra dies, aut hora fatiget iniqua,
A Superis medicam sentiet ille manum.
Hunc Deus auxilio tutum seruabit, & eius
Diuina fugiens vita resistet ope.
In terra faciet censu florere beato,
Nec sinet infesto vincla sub hoste pati.
Ægrotanti aderit præsto, minuetque labores,
Tristibus inque malis dulce leuamen erit.
Dú premet húc morbus, volues Deus omne cubile,
Et perages fidæ sedulitatis opus.
Hinc dixi, miserere Deus, nostramque salutem
Instaura, siquidem me mea culpa premit.
Turba inimica meos quando dolor occupat artus,
Tales infesto fundit ab ore sonos:
Quando erit vt tandem vacuas dilapsus in auras,
Nomine deleto desinat esse super?
Atque aliquis simulans speciem visentis amici

Verbe

Verba dat, immixtis officiosa dolis:
Scilicet antiquæ iungens noua crimina culpæ;
Et referens animo dissona verba suo.
At simul impleuit simulati munus amici,
Egressus nostram deseruitque domum.
In nos more suo sermones miscet inaneis,
Et struit ore, velut struxerat antè, dolos.
Tunc concurrantès, qui nos odere, simulque
Iungentes animos, qui mea damna volunt,
In me laxarunt inuisis ora susurris,
Et quacunque queunt parte nocere nocent:
Naque ita constituunt, ausus quòd propter iniquos
Hæc, quibus vrgetur nunc mea vita, feram.
Propterea insultant: queat hic sperare salutem?
An putat è morbo surgere posse suo?
Quinetiam placidæ cum quo mihi fœdera iuncta
Pacis erant, & spes quo mea nixa fuit,
Et que n mensa olim lætum mea pauit alumnum,
Hic velut impacta me quoque calce ferit.
Quare agè, nostrorum Deus ò miseresce laborum,
Vexatumque malis me tua cura leuet.
Da pius afflictò rediuiuum quæso vigorem
Corpori, vt his reddam quas meruere vices.
Fallor? an incipiunt vires in membra reuerti,
Et sua nunc solitus roborat ossa vigor?
Hæc mihi certa tuæ pietatis signa manebunt,
Et fauor hoc in nos iam mihi certus erit,
Quòd procul à nobis per te languore fugato,
Non iam quo de me gaudeat hostis habet.
Nam quia sum semper tibi simplex visus, & insonis,
Est suscepta tibi causa tuenda mea.
Nec tua de nobis vnquam pia lumina tolles,

F 2

Subie-

Subiectusque tuis vultibus vsque tegar.
Ergo Deum hâcidos gentis celebremus honore
Laudum, perpetuus personet hymnus. Amen.

ARGUMENTVM PSALMI XLII.

*Cum fugeret pulsus Solyma, & fumantibus aris,
Ad sacra nec tutum templa pateret iter:
Iure dolet, misera reditusq; cupidine feruet,
Seq; pati super hæc non toleranda canit.
Sed celebrare iterum cultus de more negatos,
Ducere & assuetas sperat in vrbe moras.*

QVEM AD MODVM DESIDERAT CER.

Sicut adurenti cum flagrat ceruus ab æstu,
Fontanas auida fauce requirit aquas:
Sic anima hæc refici sitiens, & anhela laborat,
Teque leuaturum gestit adire Deum.
Illa, inquam, cæcis correpta caloribus, optat
Te viuo cupidam fonte leuare sitim.
Quando erit, vt præfens præsentia numina cernã?
Quando erit aspectus sistar vt ante tuos?
Nocte, dieque mihi lachrymæ pro pane fuere,
Semina tristitiæ qui daret hostis erat.
Talibus insultans, vbi nam tuus ille moratur,
Quem colis infana religione, Deus?
Quare animi virtus nostri prostrata iaceret
Omnis, ab imposito pondere victa graui:
Hanc nisi fulciret sortis spes certa futuræ,
Quæ mihi, ne prorsus concidat illa, facit.
Spes mihi fixa sedet, sancta cum gente futurum,
Ad tua vt hinc nobis limina detur iter:
Sancta vbi festiuo funduntur gaudia plausu,
Ceui canit ad sacras dum pia turba dapes.

Cur

Cur te anima excrucias, luctus cur fundis amaros?
Cur mihi turbata pace molesta nocet?
Quin potius confide Deo, abstergeque dolore,
Qui te sollicitat, spem tibi læta cape.
Illum tempus erit celebri cum laude fatebor,
Qui faciet nostro cedere ab ore rubor.
Quamlibet internos studeam sedare tumultus,
Nostra tamen penitus corda pauore tremunt.
Nec foret vlla potens nostri medicina laboris,
Nec possem tanti ferre doloris onus:
Ni monumenta tuæ pietatis prisca subirent,
Quorum Iordanis conscia ripa fuit:
Quæque sub Hermonio funduntur plana iugoso,
Quæque sub exiguo Mitzare terra patet.
Quippe sequens vrget semper labor ipse laborem,
Et mala certatim nos cumulata petunt.
Atra velut cælo nubes glomerata tonante
Scinditur, & pluuias impete scissa vomit.
Ad summam, nimbiq; omnes, cunctaq; procellæ
Vltrices in nos procubuere tuæ.
Sed, Deus, hac pulsa facies caligine tandem
Surgere, qua foueas nos bonitate, diem.
Interea donec tristis nox ista manebit,
Non erit ad laudes vox mea lenta tuas.
Illum ego continuis precibus reuerenter adibo,
Per quem vitalis ducitur aura mihi.
Conquerar, auxiliij mihi tu certissima rupes,
Tu miserum blando suscipis vsque sinu,
Cur tibi iam nostri subeunt obliuia? quare
Me finis, vt tristem vis inimica premat?
Non magis offendar, si per ludibria nostras
In costas ferrum barbarus hostis agat:

F 3

Quam

Quam mihi per cunctas doleat, cum dicitur, horas,
 Iste Deus, cultu quem veneraris, vbi est?
 Cur te anima excrucias, luctuque absumis acerbo?
 Cur mea conturbans anxia corda facis?
 Instituas potius mæsto pugnare dolori,
 Inque adeo mihi spem tibi pone Deo.
 Tempus vt absteris veniet latere querelis,
 Acceptaque illum laude quiete veham.
 Qui facit vt nostro turpis rubor absit ab ore,
 Quemque meum merito gloriator esse Deum.

ARGVMENTVM PSALMI XLII.

*Hac quoque materies eadem similisue priori est,
 Exilium Vates profequiturque suum.
 Si quis ab historia tamen hæc irabat, exulis illa
 Vota anima calum iam sitientis erunt.*

I V D I C A M E D E V S.

Iudicio me quæso tuo Deus optime serua,
 Et causæ vindex sedulus esto meæ.
 Eripiat tua me pietas de gente profana:
 Turba sit iniusta, & fallere docta procul:
 Nam mihi tu Deus es, vires, animuque ministras.
 Cur precor est votis facta repulsa meis?
 Cur mea continuo tabescunt pectora luctu,
 Hoste mihi misero vim faciente grauem?
 Auxilij lucem o nostris affunde periculis,
 Et tua fac nunquam verba carere fide.
 Dirigar ipsorum ductu, montemque subibo
 Sancte tuum, atque feram sub tua templa gradu.
 Ingressusque Dei votiuas sistar ad aras,
 Qui tribuet vitæ tempora læta meæ.
 Tunc tua facta tibi grata pietate fatebor,

Mi

Mi Deus, arguta dulce sonante chely.
 Cur anima infano torqueris mæsta dolore?
 Cur non tranquillum cor finis esse mihi?
 Quin spera: nam vota iterum, cantusque sacrabo
 Rite Deo, veniet quo mihi dante salus.

ARGVMENTVM PSALMI XLIII.

*Hic benefacta Dei patribus collata recenset,
 Præsentisque dolet conditione status.
 Nam queritur Domini solitos frigere fauores,
 Quodque memor gentis non sit, vt ante, sua.*

D E V S A V R I B V S N O S T R I S A V D I V I M V S.

Magne Deus nostras fama peruenit ad aures,
 Et memini annosos voce referre patres,
 Quid tua sit bonitas prisca operata diebus,
 Hæc loca de Phario quum petiere iugo.
 Scilicet ista manus gentes irata profanas
 Perdidit, eque suis compulit ire locis.
 Inque harum vacuis fedes nos figere terras
 Iussit, & immotos semper habere lares.
 Non istas etenim gladio peperere nouales,
 Nec debent manibus tanta trophæa suis.
 Sed tua dextra potens, & amici lumina vultus
 Istius egregij causa fuere boni.
 Gratuito immeritis sic es complexus amore,
 Sola tibi vt ratio complacuisse foret.
 Nunc quoque Rex nobis idem es, Deus ille Iacobu
 Qui saluum sola voce iubente facis.
 Te vires tribuente feros ceu cornibus hostes
 Fundemus, paleas quomodo taurus agit:
 Armatusque tuo spernemus nomine, si quis
 Nos contra infesto surgere Marte parat.

F 4

Non

Eximiis clarum dotibus esse dedit.
 Fortis es, inuictō Princeps accingere ferro,
 Incumbant femori militiæ arma tuo.
Tum specie tali fretus, taliq̄e decore
 Successus caueas deseruisse tuos.
Virge hostes & eis ausis felicibus inſta,
 Debita viſtrici ſcepra capeſſe manu.
Te manſuetudo, & veracis gratia linguæ
 Conſpicuum reddunt, iuſtitiæq̄e fides.
Hinc tua ad eximios te ducet dextra triumphos,
 Idq̄e per inſolitos, mirificosq̄e modos.
Pectora conſiges telis hoſtilia acutis,
 Et coges populos ſubdere colla tibi.
A patre conſeſſum ſolium ſine fine tenebis,
 Meta nec imperium terminet vlla tuum.
Scepra geres manibus, quorum moderamine certo.
 Res hominum cunctas iura per æqua reges.
Iuſticiam nam iuſtus amas, & iuſta colentes,
 Contra iniuſticia eſt res odioſa tibi.
Hinc Deus ille tuus te cunctos ante perunxit
 Conſortes oleo lætificante tuos.
Quid tua quod pingue mirrham, ſtaetesq̄; liquorẽ,
 Et caſiam fragrans veſtis odore refert.
Quam ſimul è loculis vtendam promiſis eburnis,
 Delicias fundit naribus illa tuis.
Accedit regum ſoboles generoſa puellæ
 Iuncta tibi, & decoris pars ſpecioſa tui.
Ipoſa quid hic referam dextrum vt tibi Regia coniux
 Veſtibus auratis claudat amica latus?
Interea ô ſponſi dictis, moneo, adice mentem
 Nata tui, & vigili facea corde notes.
ſemper ad ipſius voces tua pendeat auris,

Et

Et quæcunque tibi dixerit illa tenẽ.
Neglige cõſuetum populũ, charoſq̄e propinquos,
 Et patriæ quondam dulcia membra domus,
Sic erit vt placeat tanto tua forma Monarchæ,
 Ardeat & vultus captus amore tui.
Et facies, ſiquidem tuus eſt Dominuſq̄e Deuſq̄e,
 Quem latè cernes ſupplice ab Orbe coli.
Tunc tibi certatim Tyriæ Sarrana puellæ
 Munera deuota ſedulitate ferent.
Pars quoque diues opum populi, proceresq̄e piare
 Contendent vultum voce precante tuum.
At ſis culta licet gemmis, varioq̄e nitore,
 Aureus & toto tegmine limbus eat,
Præcipuum ſumis tamen à virtute decorem,
 Ornatuq̄e places interiore magis.
Virginibus veniet Regi comitata propinquis,
 Sponſa, trahet genti proxima quæ que ſuæ.
Has populus feſto lætas clamore ſequetur,
 Dum ſubeant hilari regia templa gradu.
Quoq̄e minus patriamq̄e tuã, patreſq̄; requiras,
 Naſcerur ſoboles plurima virgo tibi.
Pro patribus tibi erunt nati qui legibus Orbem
 Te rerum domina conſtituente regant.
Quare cuncta tuum memorabo in ſecula nomen.
 Te populi & gentes tempus in omne canent.

A R G V-

ARGUMENTVM PSALMI XLV.

*Post varios Christi victrix Ecclesia casus**Grates tutori, quo stetit illa, refert.**Quid possint homines sublimi carmine monstrat,**Quos tegit aeterni sedula cura Patris.*

DEVS NOSTER REFUGIVM ET VIRT.

REbus ab aduersis si quando inuadimur, aut si
Nos iusta miseros plus ratione grauant,

Perfugium nobis Deus es, tu robora nobis,

Tu dator egregiæ semper amicus opis.

Haud igitur metuam, si rupto cardine tellus

Diffiliat, montes si in maris ima ruant:

Aut fremat, & tumidis insurgat fluctibus æquor,

Aut scopuli impulsæ vi moueantur aquæ.

Nam placido irrigui lætatur ab agmine riui

Vrbs ea, quam propriam legit habere Deus.

Hanc Pater æthereus tanquam sua castra sacrauit,

In medioque sedens intrepidam esse facit.

Ipsaque præuertens roseæ primordia lucis,

Præsidio vacuam non sinet esse suo.

Miscuerant gentes, & turbida regna tumultus,

Insonuit Dominus, terraque mota basi est.

Scilicet armipotens nostris à partibus hæret,

Vtique Deo tegimur magne Iacobe tuo.

Huc agite, & cuncti facta admiranda videte,

Maxima quæ toto prodigia Orbe dedit.

Mutauit placida Mauortia bella quiete,

Orbis in extremas abstulit illa plagas.

Arcus comminuet, franget currusque, rotasque,

Imponet rapidis scuta cremanda rogis.

Hæc nos, hæc Dominus, vanis abstistite curis,

Discite me inuicti numinis esse Deum.

Efficiam

Efficiam nostræ sit quanta potentia dextræ

Vt norint gentes, terraque tota notet.

Scilicet armipotens nostris à partibus hæret,

Vtique Deo tegimur magne Iacobe tuo.

ARGUMENTVM PSALMI XLVI.

*Tempore quo Salomon Domino pia templa sacrabat,**Creditur Abramidum tale fuisse melos:**Sin hæc ad Christum potius referenda fatendum est,**Ipsius in calum pompa meantis erit.*

OMNES GENTES PLAUDITE.

Plaudite mortales Titan quosunque recurrens

Aspicit, & summo iubila inite Deo.

Qualia redduntur pleno exultantis ab ore,

Quum mens laticiam non capit ipsa suam.

Celsus enim Dominus, meritoque tremédus, & idè

Maximus, arbitrium totius Orbis habet.

Compulit hic populos nobis parere feroces,

Et gentes nostro subdere terga pedi.

Hæredes nos ille suo transcripsit Olympo,

Qui sumus Ifacidæ gloria amata domus.

Cælicolum ascendit læta admodulante caterua,

Et reduci Domino consonuere tubæ.

Psalle Deo nostro, da nostro carmina Regi,

Psalle Redemptori turba redempta tuo.

En Deus imperium terras Regnator in omnes

Iure tenet, doctis pleetra mouete modis.

Dulce iugum Domini gentes subiere paratæ,

Arduus in sancto qui sedet vique throno.

Huic quoque terribiles se submisere Tyranni,

Nominaque Abrameo sponte dedere Deo.

Nam quos terrarum dederat Deus esse potentes,

Tollebant magnis fastibus ante caput.

ARCV-

ARGUMENTVM PSALMI XLVII:

*Hoflis atrox sacras armis obfederat arces,**Hæc Deus illuſtri ſed releuarat ope.**Cuius agit grates: victrix Eccleſia Chriſte**Sic ſibi gratatur munere læta tuo.*

MAGNVS DOMINVS ET LAVDABILIS.

Magna Dei noſtri maietas, gloria magna eſt,

Digna que præcellis laudibus vſque canis:

Illa præſertim, ſibi quam delegit in vrbe,

Quaque Sion ſancto ſurgit ad aſtra iugo.

Mons lætus poſitu ad Boream conuerſus, & Orbis

Deliciæ, magni Regia facta Ducis.

Iſtius in tectis Dominus ſublimum vrbis

Auxilio pridem cognitus ipſe ſuo eſt.

Hanc etenim contra læti coiſtere Tyranni,

Inque vicem dextris compepigere datis:

Aſt vbi viderunt cæleſti vindice tutam,

Mirantes ſubito contremuere metu,

Ac pauidi retulere pedes, ſenſere dolores

Quàm læuos vterus parturientis habet.

Diffugiunt ceu quum pelago incumbentibus Euris

Diſſicit abreptas læua procella rates.

Fama erat, auxilio diuini hanc numinis vrbera

Grandibus ereptam læpe fuiſſe malis,

Auribus edocti tantum nunc vidimus ipſi,

Factaque iam famæ eſt in Domini vrbe fides:

Vrbe Dei noſtri, nulla quam forte caducam

Fundauit ſolida tempus in omne baſi.

Expectata tuæ pietatis munera templo

Iam Deus in medio cepimus ampla tuo.

Vtque per immenſæ fertur ſpacia vltima terræ

Nomen, & in toto percelebre Orbe tuum eſt,

Sic

Sic quoque lingua omnis meritum tibi laudis honorem

Concinet, & vocis conferet omne decus.

Iuſticia tua ſancta manus conferta tenaci eſt:

Eſſe nec iniuſtum quod facit illa poteſt.

Te Domine ergo Sion lætetur Iudice tali,

Atque agitent natæ gaudia Iuda tuæ.

En ambite Sion, quot turribus illa minetur

Cernite, quàm muris firma ſit illa ſuis.

Et vigili ipſius vitæ expendite mente,

Quotque habeat claras dinumerate domos.

Vt liceat teris narrare nepotibus olim,

Quàm fuerit noſtri forma beata loci.

Nam Deus hic præſto eſt noſter, iugique fauore

Hanc regit, à læuo nec ſinet hoſte capi.

ARGUMENTVM PSALMI XLVIII.

*Qui vel opes, vel diuitias, hominumue fauores,**Et fallax quicquid nobile mundus habet,**Quemquam poſſe putat facere, aut ſeruare beatum,**Iudicio nimium fallitur ille ſuo.**Quippe vides rebus qua ſit fortuna caducis,**Quàm malè cultores decipiantq; ſuos.*

AUDITE HÆC OMNES GENTES.

Hic gentes animis omnes atque auribus eſte,
Ad cunctos mea vox quæ patet orbis, eat.

Audiat hæc diues, pauper diſcrimine nullo,

Et quotquot terra ſunt genitrice ſati.

Scilicet inſignem ſophiam mea lingua loquetur,

Senſaque non ſtultæ quæ dabo mentis erunt.

Ad perplexa meas aures ænigmata tendam,

Ad citharamque meum voce problema canam.

Tempore cur læuo metuam? ne fortè ſupremo

Calce, mea infelix vndique culpa premat.

Quid

Quid iuuat ô proprio confisum robore niti?
 Quid stultis animos copia tollit opum?
 Non tunc fraternis poterit succurrere rebus
 Frater, & expestes hoc alienus agat?
 Cùm semet rigido nequeat subducere fato,
 Nec sit quo placet iudicis ora reus.
 Non hunc iratum pretio placauerit villo,
 Aut animæ valeat damna leuare suæ.
 Quin magis æternos cogetur ferre labores,
 Et frustra mortem sæpe vocare suam.
 Nec mala prospiciet lethi ventura perennis,
 Quod sapiens fato subdat & ipse caput.
 Inspiciens igitur prorsus stultusque peribunt,
 Interitu pœnas perpetuante suas.
 Tunc sibi quæ studio vigili congesta pararant,
 Ignota linquent diripienda manu.
 Interea vitæ iucundo lumine cassi
 Æternas capient tetra sepulchra domos.
 Et quæ magnifico struxerunt tecta paratu,
 Ordine venturæ posteritatis erunt.
 Vt quoque perpetuo memorentur tempore, de se
 Imponunt terris nomina facta suis.
 Ipse suum sed homo neglexit stultus honorem,
 Hinc factus vitæ est conditione pecus.
 Dementatque adeo stultum sua bruta voluptas,
 Vt plaudat vitiis perditus ipse suis.
 Tale genus Stygias, vt oues, cogentur ad vmbras,
 Certa que perpetuæ pabula mortis erunt.
 Hos super imperium iustis firmabitur olim,
 Cùm fuerit summi temporis orta dies.
 Tum quibus innixi steterant splendorque, decusque
 Lapsa cadent, ipsos Tartarus igne coquet.

Porro

Porro meam infernis animam seruabit ab antris,
 Me simul ex isto sumserit orbe Deus.
 Sed caue cuiusquam ne te percellat opum vis,
 Gloria neu cultæ multiplicata domus.
 Quippe nihil rerum moriens sibi tollet earum,
 Gloria defuncto non erit vlla comes.
 Laude quidem huc tollent omnes dū vita manebit,
 Proque sibi impenso reddet amore vices.
 Sed tamen infelix moriens inferna subibit,
 Accedens patribus, qui perierē, suis.
 Nox vbi perperuis damnatos alligat vmbris,
 Lumina quod nullo tempore solis eunt.
 Quo præstabat homo, neglexit stultus honorem,
 Hinc factus vitæ est conditione pecus.

ARGVMENTVM PSALMI XLIX.

*Sacra Dei in melius memorat, cultusque nouandos,
 Gens Iudæa quibus detulit ante nimis.
 Proque his sub Christo subituros principe ritus
 A pura placeant qui pietate magis.*

DEVS DEORVM DOMINVS LOQVVTVS:
CÆlorum, terræque potens Deus ille Deorum
 Horrifca instituit verba aliquando loqui.
 Terrigenasque simul cunctos in iura vocare
 Quotquot agunt inter Solis vtramque domum.
 Lucida prodibit celsæ de monte Sionis
 Ipsius species, eximiusque decor.
 Ille Deus, Deus ille aderit spectabilis Orbi,
 Nec sua vox ipsum clara latere sinet.
 Flamma vorax eius vultum præcedet, & ipse
 Vndique præualido turbine cinctus erit.
 Arbiter in causam cælos terramque vocabit,

G

Iura

Iura det vt populo his testibus æqua suo.
 Atque vnum sanctos in ceterum cogite, dicet,
 Qui mihi sacrificant, & mea pacta colunt.
 Iusticiam ipsius cæli conuexa loquentur,
 Scilicet is veri Iudicis explet opus.
 Gens mea, sic Dominus, cupidas demittite in aures
 Quæ loquar Isaacidæ vos mea dicta monent.
 Quippe Deus vobis ego sum, me teste vel ipso,
 Vt mea cognosci per monumenta potest.
 Nulla super numero sacrorum nostra querela est,
 Hostia quotridie quum mihi multa cadat.
 Quin ego iam pridem vitulorum cede iuari,
 Desij, & hos deinceps non mihi posco dari.
 Sed neque suscipiam vestris ab ouilibus hircos,
 Victima Cinyphij non placet vlla gregis.
 Nam fera quot denis agitant animalia syluis,
 Sunt mea, quotque errant per iuga lata boues.
 Præpetibus quicquid pennis secat aëra noui,
 Possideo pingues quicquid honestat agros.
 Me noua si capiat comedendi forte cupido,
 Nemo mihi vestrum conueniendus erit.
 Nam meus est Orbis terrarum totus, & omne
 Quodcunque amplexu continet ille suo.
 Mene putauistis taurorum viscere pasci,
 Hircorumue mihi sanguinis esse sitim?
 Non ita, sed laudum meritatum sacra requiro,
 Votaque vt excelsio det sua quisque Deo.
 Hæc faciens, duris quicunque vrgebere rebus,
 Posce meam precibus non dubitanter operi.
 Adferet optaram præsens mea dextra salutem,
 Et faciam grates vt mihi letus agas.
 At tu impure mei contempitor numinis ore

Sacrile-

Sacrilego enarras quid mea senfa tuo?
 Quid, scelus, v surpas mea testamenta prophanis
 Faucibus, & legis dogmata sancta mea?
 Ipse pios monitus odisti, & legibus æquis
 Obstrepis impatiens, nec mea dicta times.
 Addere te comitem nocturnis furibus audes
 Fur quoque, cum me his viuere adulter amas.
 Gutturum diducis virosis plena loquelis,
 Et falso duplices confuis ore dolos.
 Crimina componis fratri nocitura propinquo,
 Deque ipso gaudes proditor illa loqui.
 Impie procuras lapsus, & scandala ponis
 Communi tecum de genitrice fato.
 Hæc mala quum faceres, tacui, meque ipse repressi
 Iraque suspensa, & dissimulata mea est.
 Et quia longanimis tolero, me cuncta probare,
 Atque tui similem moribus esse putas.
 Ast erit obiectem tua quum tibi pessima facta,
 Et statuam vultus è regione tui.
 Imbibite hæc animis cuncti, memoresque tenete,
 Lapsa quibus vestri debita cura Dei est.
 Ne rapiat forte incautos, ac destinet Orco,
 Nemoque sit raptos qui reuocare queat.
 Sacrificate piæ sincerum laudis honorem,
 Nulla mihi dabitur gloria grata magis.
 Hoc iter est, quod qui studeat seruare, salutis
 Huic ego diuinæ cernere dona dabo.

G 2

ARGV-

Victima grata Deo est, multo tenuata labore,
 Mens pia, quæ sceleris se dolet esse ream.
 Sed neque despicias quod se post crimina pectus
 Deicit, & mœsto facta dolore dolet.
 Eia age, de summo flectas tua lumina cælo,
 Placatoque tuam numine cerne Sion.
 Vt Solymæ exurgant te instauratore ruinæ,
 Quæque iacent miseris mœnia lapsa modis.
 Tunc sacra iustitiæ fient tibi, munera grata,
 Atque holocausta sacris ignibus vsta feres.
 Tunc super accipies positos altare iuuenos,
 Tingenturque tui sanguinis imbre foci.

ARGVMENTVM PSALMI LI.

*Hæc super immani Vatem cecinisse Døëgo
 Commentatorum plurima turba putat.
 Nam dedit insones leibo, gentemq; sacratam
 Perdidit, eversa causa fuitq; Nobes.
 Ergo huic iudicium Domini, pœnasq; minatur:
 Heu modò quam multus regnat in orbe Døëg.*

QV ID GLORIARIS IN MALITIA.

IMpie cur aded scelerata laude superbis,
 Qui sola præstans impietate tua es?
 Ecce iniustitiam totis tua lingua diebus
 Cogitat, & studium fraude nocere tibi est.
 Haud secus atque acies, quæ dum rasura putatur,
 Vulnerat, & iugulum non bene cauta notat.
 Improbis tibi grata magis, potiorque benignis
 Moribus, & iustis plus tibi iniqua placent.
 Verbaque præcipitem incautis latura ruinam
 Fraudibus instructo diligis ore loqui.
 Ergo te Dominus subuertet vindicæ dextra,

Quo-

Quoque queas nullum surgere tempus erit.
 Te procul extorrem faciet patriaque, focisque,
 Et penitus stirpem tollet ab orbe tuam.
 Talia spectantes iusti iræ signa, timebunt,
 Atque ipsis falsi causa eris apta ioci.
 Scilicet illudent misero his sermonibus, En qui
 Auxiliatorem spreuit habere Deum,
 Spesque suas in opum vi stultus fixit inani,
 Rebus & à vanis multa valere putat.
 Ast ego fructificans instar frondentis oliuæ,
 Inque Dei sancta iugiter æde manens,
 Spes animi cunctas Domini in pietate locavi,
 Propositoque manet mens mea firma suo.
 Tu modulis dicere meis Deus omne per æuum,
 Nam facies animi sint rata vota mei.
 Interea nobis restet quodcunque ferendum,
 Mens mihi stat nomen certa manere tuum.
 Nil etenim melius, nil quicquam suavius illo,
 Sanctorum cœtu testificante tuo.

ARGVMENTVM PSALMI LIY.

*Stringit in iniustos irata spicula lingua,
 Qui vexant nullo sine, premuntq; pios.
 Illis exitium, & tristes denuntiat iras,
 His fore post luctus omnia lata canit.*

DIXIT INSIPIENS IN CORDE SVO.

IN tantum vecors hominum dementia creuit,
 Audeat vt tacita mente negare Deum.
 Hinc semet studiis sic corrumpere nefandis,
 Vt non sit rectum qui modò curet opus.
 Omnipotens hominum lustravit ab æthere natos,
 Si foret aut sapiens vllus amansue Dei.

G 4

Quis-

Quisque sed ad prauos deflexit inutilis ausus,
 Sic adeo vt nullum sit reperire bonum.
 Anne scient aliquando mali scelus esse popellum
 Grande, filiginei more vorare cibi?
 Solicitare Deum nullo sueuere rogatu,
 Pectora tam nulla religione gerunt.
 Sapius hinc videas ipsos trepidare timore,
 Nulla licet iusti causa timoris agat.
 Scilicet his Dominus membrorum dissipat ossa,
 Quos leuis acceptos gratia plebis habet.
 Tum facit ipforum turpis pudor ora colorat,
 Gens quia sidereo spernitur illa Deo.
 Quis precor, Isaaci cretis de stirpe salutem
 Qui ferat è sancto monte Sionis, erit?
 Si Deus exilium patria mutauerit illis,
 Gaudia erunt generi plena Iacobe tuo.

ARGUMENTVM PSALMI LIII.

*Creditur à multis isto sermone precatus,
 Impia dum nati pertulit arma sui.
 Siue hic, siue aliis verbis ostenditur hostis,
 Defensus querula supplicat esse prece.*

DEVS IN NOMINE TVO SALVVM.

Pertua summe Deus, me tandem nomina serua,
 Et causæ assertor, nam potes, esto meæ.
 Quasque preces effundo, tuas admitte sub aures,
 Percipias linguæ tristia verba meæ.
 Me contra infestæ confurrexere cateruæ,
 Mens quibus edictis est aliena tuis.
 Fortia queisque viget circum præcordia robur,
 Contendunt titulum mortis habere meæ.
 Non timor vllus eos, non religio vlla moratur,
 Præque suis oculis non habuere Deum.

Ecce

Ecce sed auxilio Dominus succurrit, & ipsi
 Non leuis est animæ cura recepta meæ.
 Mi Deus, ista meis auerte pericula rebus,
 Inque hosteis redeant fac reuoluta meos.
 Proque fide, tua qua consistunt dicta, tenaci,
 Quæso illos dextra perde potente tua.
 Tum tibi sponte feram sacrorum lætus honores;
 Tum tua, nam rectum est, nomina laude veham.
 Auxilio qui me discrimine soluis ab omni,
 Spernere & hostileis das mihi posse minas.

ARGUMENTVM PSALMI LIIII.

*Insidiis cingi queritur, nec habere receptum
 Quem petat, & linguæ spicula seua pati.
 Ac dolet imprimis quod quem sperarat amicum
 Hunc caput exitij sentiat esse sui.
 Sed tamen inuictos animos ad sidera tollens
 Se seruatorem sperat habere Deum.*

EXAUDI DEVS ORATIONEM.

Alme Deus nostræ dignare aduertere voci,
 Nec timidam dura spreueris aure precenti.
 Sit tua supplicibus pietas intenta querelis,
 Verbaque sollicito quædamus ore, cape.
 Anxia peruigiles exercent pectora curæ,
 Quæ cumulant gemitus, tristitiamque mihi.
 Mens quoque ab hostili fremitu, gentisque scelestæ
 Pressura immitti turbida facta mea est.
 Inuidia falsi me infontem criminis vrgent,
 Incensique truci sunt mihi bile graues.
 Turbatur, trepidaque micat formidine pectus,
 Iamque propinquantis me necis horror habet.
 Huc timor atque tremor superincubuere, meosque
 Infuscans oculos nox tenebrosa tegit.

G 5

Vnde

Vnde ego sic mecum: Quis det mihi fumere pennas,
 Quales per vacuum Chaonis ales agit?
 Hinc me surripiam celeri in loca tuta volatu,
 Pax vbi læta mihi detur, & alta quies.
 Ecce solum liqui patrium, timidaque recessi
 In deserta procul soliuagusque fuga,
 Te opperiens solitum placidam mihi ferre salutem,
 Vlla metum quoties orta procella facit.
 Perde venenatas Domine horu, & diuide linguas,
 Quippe scelus tota & dissidia vrbe ferunt.
 Mœnibus impietas circum noctuque, dieque
 Excubar, in domibus noxa, laborque vigent.
 In plateis vsura vorax, artesque dolosæ
 Exuperant, nullo deficiuntque die.
 Si maledicta procax in me contorqueat hostis,
 Illa quidem certo sicut ab hoste, feram.
 Aut si dira mihi illaturum damna minetur,
 Iure metu impulsus quærere tuta velim.
 At tu quem parili iunctum mihi mente putaram,
 Vt vero doleam nempe dolore facis.
 Qui mihi fidus eras ductor, notusque sodalis,
 Et dulces mecum suetus adire cibos.
 Ad templum Domini vnanimis accessimus ambo,
 Et pietas nobis vna duobus erat.
 Effice iuste Deus mors tristis vt opprimat illos,
 Et viui in Stygias precipitentur aquas.
 Nam fera nequitiis ipsorum testa redundant,
 Quin tenet & medium pectoris illa lues.
 Hinc ego te solito Dominum clamore precabor,
 Meque tuo placida more leuabis ope.
 Seu petat hesperium defecta luce cubile,
 Exurgatue nouus Sol, reuehatque diem,

Siue

Siue polum cursu medium secet, haud tibi tristes
 Cessabo questus ore referre meos.
 Nec bonus auerso tam fies numine, vt aures
 Inducas nobis velle negare tuas.
 Tu me surripies vicino assertor ab hoste,
 Et dabis vt placidæ tempora pacis agam.
 Multorum quamuis opibus numeroque superbus,
 Immineat capiti proximus ille meo.
 Audiet orantem facilis me, & deprimet illos,
 Qui manet æternus, temporibusque prior.
 Moribus in melius mutari nolle videntur,
 Et viduata Dei corda timore gerunt.
 Ergo in eos dextram vindex extendet, & omnes
 Delicti coget præmia ferre sui.
 Hos quia diuinas leges, & pacta prophanant,
 Iusta Dei à sancto diuidet ira grege.
 Lenius os ipsis butyro, pacemque loquentes
 Aspera sub tacito prælia corde mouent.
 Mollior & pingui vis est sermonis oliuo,
 Tela sed in molli noxia voce latent.
 Sed Domino has curas, & tristia cuncta relinque,
 O anime, huic vitæ cura erit vsque tuæ.
 Nec iusti oblitus patietur fluctibus ipsum
 Quamlibet aduerso flante Aquilone quati.
 At verò scelerum Deus ô iustissime vindex,
 Illos in puteum perditionis ages.
 Nempe humana quibus cædes, & fallere cordi est,
 Hos vitæ medios mors feret ante dies.
 Quod reliquum est, quicquid Domine impia turba
 minetur,
 Spes mihi perpetuo tuta futurus eris.

ARGV-

ARGUMENTVM PSALMI LV.

*Ecce tibi veteres fauo super hoste querelas,
In quibus auxilium per sua vota petit.
Sed Domini ipse sibi pietatem spondet amicam,
Atque ideo in laudes soluitur orepias.*

MISERERE MEI DEVS QVONIAM.

OMnipotēs Deus atq; hominū rerūq; repertor,
Flecte pios vultus ad mea damna tuos.
Cernis vt infelix crudo conculcet ab hoste,
Nec vacet ærumnis hora, loculq;ue meis.
Impia me totis affligit turba diebus,
Estq;ue potens numero facta, feroxq;ue suo.
Sed me luce premant trepidi, seu nocte pauores,
Tu bene sperandi caussa futura mihi es.
Ac mea lingua tuis celebrandis laudibus vsq;ue
Seruiet, & semper tu mihi carmen eris.
Teq;ue adeò fretus, nullo perculsa pauore
Corda geram, faciat quod mihi cunque caro.
Verba mea assidue velut execranda refutant,
Nec studio quàm me perdere præter habent.
In cœtus coeunt pariter, tectiq;ue larebris
Observant oculis quæ loca calce premam.
Quàm cupidè expectant animæ dispendia nostræ,
Tam Domine ipsorum est nulla futura salus.
Nam genus hoc populi flagranti feruidus ira
Franges, præcipiti conficiesque malo.
Exposui tibi cuncta meæ discrimina vitæ,
Nec tua sunt lachrymis ora negata meis.
Hostes vertentur cursu trepidante retrorsum,
Nempe ea polliciti pacta fuere tui.
Quin precibus quacunque die tua numina pulso,
Mox

Mox agnosco meum per sua signa Deum.
Ergo meæ diuina edent encomia voces,
Non mihi fermo tuæ laudis inanis erit.
In Domino sperare iuuat, procul este timores,
Haud metuam quid agat, quidue minetur homo.
Me tibi commemini meritas promittere laudes,
Has vt ritè queam soluere cura mea est.
Quippe bonus rigidæ ne mortis damna subirem
Cauisti, lapsu ne rueremq;ue pedum.
Scilicet vt gratus veniam tibi lumine felix
Illo, quo fruitur nescia turba mori.

ARGUMENTVM PSALMI LVI.

*Cum vagus Engaddi Vates deserta subisset,
Insequitur profugum mente furenti Saul.
Vate sed audito cessit, puduitq; secretum:
Istius hanc causam carminis esse voluit.*

MISERERE MEI DEVS, MISERERE.
QVæso mei miserere Deus, miserere mei: nam
Tu modò spes animi sola relicta mei es.
Spemq;ue mihi alarum semper dabit umbra tuarū,
Dum capiat finem vis inimica suum.
Voce ciebo Deum cælorum summa tenentem,
Sæpe mihi allata qui benefecit ope.
Auxilio è cælo sorti me exemit acerbæ,
Fecit & hostileis turpe rubere genas,
Misit opem fidei & pietatis signa vetustæ,
Conditio est animæ qua releuata meæ.
Nam me sæuorum catuli cinxere leonum,
Copia quos inter nulla quietis erat.
Spicula quippe hominū, & linguæ gladiiq; secantes
Marmarici nobis dentis ad instar erant.

Nunc

Nunc Deus excelsos temer super exere cælos,
 Et tua laus, totus quâ patet Orbis, eat.
 Explicuerè hostes pedibus sua reria nostris,
 Nilque mihi propius quàm cecidisse fuit.
 Ante meos oculos puteum fodère dolosum,
 Sed bene, fossores obruit ille suos.
 Ergo ego tam grandi per te defuncta timore
 Consecro seruitio corda parata tuo.
 Tu mihi perpetuo grata cantabere voce,
 Argutæque tibi plectra mouebo lyræ.
 Enigila ad laudes animæ pars optima nostræ,
 Surge age cum nablo tu quoque nostra chelys.
 Ipse thoros equidè molles somnosque relinquens,
 Præueniam modulis carminibusque diem.
 Et tua facta Deus populos vulgabo per omnes,
 Teque vel in mediis gentibus ore canam,
 Nam tua sidereis pietas it maxima cælis,
 Et tua se tollit nubila adusque fides.
 Fac super æthereum Domine exalteris Olympum,
 Et tua laus, totus quâ patet orbis, eat.

ARGVMENTVM PSALMI LVII.

*Iustitia procures grauitè reprehendit iniquos,
 Per sua qui insontes iura recurua premunt,
 Talibus vltices Domini denuntiat iras,
 Quas pius aspiciens gaudia lætus aget.*

SI VERE VTIQVE IUSTITIAM.

Soluere vos iustis mortales ora loquelis
 Credam, vel recto consona iura dare?
 Haud ita, nam vobis mens est exercita iniquis
 Fraudibus, & sceleri neccitis vsque scelus.

Lique-

Liquerunt rectum fontes genitricis ab aluo,
 Et falsam erroris corripuere viam.
 Ipsorum diso certet grauis ira colubro,
 Qui iacit impuro virus ab ore nocens.
 Aspis & vt magicis obturat cantibus aures,
 Sic renuunt monitus excipere aure bonos.
 His Dominus dentes in iniquo conteret ore,
 Ipse leoninas comminuetque molas.
 In nihilum recident ad morem labilis vnda,
 Quæ fluit, hæud certum gnara tenere locum.
 Hos Deus aduersum neruos intendet, & arcus,
 Turba suis donec viribus orba cadat.
 Massaque vt admotis tabescit cærea flammis,
 Corpore sic toto deficiente cadent.
 His super incumbet cælo grauis ignis, & alnum
 Eripiet Phœbi nox tenebrosa iubar.
 Ac prius in iustos quàm poscit crescere rhamnos,
 Inditur vt calidis spina nouella focus;
 Sic quoque & ante diem Stygiû rapiuntur ad orcû,
 Peneque viuentes auferet ira Dei.
 His scelerum pœnis gaudebit turba piorum,
 Tinget & hostili sanguine læta manus.
 Ac secum dicent, ergo sua præmia iustos
 Certa manent, fructus iustitiamque sui.
 Et curat terras Dominus, quo iudice caussa
 Nunquam non hominis tuta futura pij est.

ARGV-

ARGVMENTVM PSALMI LVIII.

*Eripi ab hoste rogat nimium constanter iniquo,
Penarum siquidem se meruisse nihil.
Tum canit extorres verpos toto Orbe futuros,
Iusticiæ exemplum maxime Christe tua.*

ERIPERE ME DE INIMICIS
MEIS DEVS.

CVius ego æternum numen reuerenter adoro,
Quemq; colam semper pectore & ore Deū,
Me precor hostili propera subducere turbæ,
In caput exurgens quæ mouet arma meum.
Eripi me prauis, & iniqua gerentibus, ac ne
Occuper à populo cædis amante vera,
Insidiis captum leto demittere certant,
Atque in me quouis robore, & arte ruunt.
Non culpæ hoc meruere meæ, sine labe cucurrî
Vitæ iter, & ratio, cur premar æqua deest.
Surge age, & auxilio felix occurre, priusquam
Obruar, & qua sim conditione vide.
O Domine, ô Deus armorum, cui cælica parent
Agmina, & Hebrææ gloria, spesque domus,
Exurge in curam, & cunctas circumspice gentes,
Nec bonus his fueris, quos iuuat esse malos.
Vespere per vicos vrbis, per compita circum
More canum cursant, quos agit ægra fames:
Nil præter gladios, & vulnera sæua loquentes;
Ecquis enim est, aiunt, qui auribus ista notet?
At tū conatus horum ridebis inanes,
Et generi infesto nil reliqui esse fines.
Te penes est robur, quo freti obsistimus hosti,
Et si quid dextra possumus, omne tuum est.

Tu

Tu mihi virtutem præstas, animosque timentî,
Ac prius auxilio, quàm premat hostis, ades.
Hos dare ego penas te deposcente videbo,
Magnaque lætitiæ causa erit illa meæ.
Nec tamen è medio simul vno tempore tolli,
Aut ipsos subita strage perire velim.
Ne desint nostris documenta nepotibus olim,
Iustitiæ quantus sit rigor iste tuæ,
Extorres ipsos potius toto Orbe vagari,
Et propriis actos sedibus ante sine.
Protector noster linguis debentur eorum
Hæc mala, sermonis virus in ore gerunt.
Eia age vertantur verbosi in retia fastus,
Authoresque suos dicta superba ligent.
Insontem quoniam voce execrantur iniqua,
Plenaque mendaci dant quoque verba dolo,
Fabula sint vulgo, finem sentire coacti
Luctificum, tollit quando tua ira malos.
Tum demum agnoscent Iacobi à stirpe creatos,
Atque orbem totum qui regat, esse Deum.
Sub noctem efurie pressi stimulante reuertent
Lustrantes vrbis compita more canum:
Diuerseque vagi vt ventrem faturentur, abibunt,
Frustratiq; cibo murmura voce serent.
Ast ego quàm præstes, quàm sis in prælia fortis,
Quàm bonitas ingens sit tua, mane canam.
Factus enim meus es protector, confugiumque
Tempore quo vitæ fors erat atra meæ.
O meus adiutor psallam tibi, quippe salutem,
Cunctaque munifica das pietate mihi.

H ARGV

ARGVMENTVM PSALMI LIX.

Edomitas gentes memorat, penitusq; subactas

Isacidis fuerant duriter ante graues.

Pertulerat Deus hoc, factis commotus iniquis,

Qua ratione suis saepe recusat opem.

Mystica si spectes, iam Christi regna monemur

Per mundi cunctas amplificanda plagas.

DEVS REPVLISTI NOS.

NOS Deus exotos tua longè abiecerat ira,
 Fregerat, & toto fecerat Orbe vagos.
 Iusta erat illa quidem, & pœnam meruisse fatemur,
 Lumine respexti nos miserante tamen.
 Horrui ingenti tellus succussa tremore,
 Nutrauitque tui debilitata metu.
 Sit tibi cura graues eius fulcire ruinas,
 Mota est, atque suæ dissociata basi.
 Duriter accepti fuimus: nam mixta dedisti
 Haud lætibus nobis vina bibenda malis.
 Sed pia signa tuis iterum cultoribus effers,
 Vt cauta vitent hostica tela fuga.
 Vt tibi chara metu releuentur pignora, seruet
 Me tua dextra, preces excipiasque meas.
 Euentura precor, sancta de sede loquutus
 Edidit Omnipotens omina fausta Deus.
 Scilicet exultans Sichimam partibor opimam,
 Iuris erit nostri vallis amœna Sochor.
 Noster erit populus Galaad, populusque Manasse,
 Effraim capitis tu mihi tutor eris.
 Imperium mihi Iuda dabit, solidumque tribunal,
 Lebetisque vices, pelluuiisque Moab.
 Subdita ferre meos calces cogetur Idume:
 Allophylis mecum fœdera pacis erunt.

Quis

Quis me victorem munitas ducet in vrbes,

Quis me in Idumeos ducet amicus agros?

Tunc Deus, cuius nos sic proiecerat ira,

Amplius vt nolles classica nostra sequi?

Adsis, ô nostrisque velis succurrere rebus.

Namque ope ab humana non valet vlla salus.

Nos sola virtute tua superabimus hostes,

Et turba in nihilum per te inimica ruet.

ARGVMENTVM PSALMI LX.

Infelix patriis longè submotus ab oris,

Diuinam blanda voce requirit opem.

Tum canit aeternum stirpis mansura per euum

Sceptra sua, sed enim stirps ea Christus erat.

EXAVDI DEVS DEPRECATIONEM.

EXaudire Deus tristes dignare querelas,

Et mea da portus vora subire suos.

Anxius extremis clamo de finibus orbis,

Quod premat immodicus pectora nostra pauor.

Duc me agè, securæ vt valeam succedere rupi,

Tendere quò nulla vis inimica queat.

Nam mala saepe meos rexisse per obuia gressus

Te memini, & tutis constituisse locis.

Vnica nempe meæ es fiducia mentis, & instar

Turris, quam nullus vicerit hostis, habes.

Hoc facit vt sperem iugis tua templa tenere,

Alarumque tegi tegmine posse tuo.

Fallor? an acceptos videor sentire precatus,

Et voces aliquod pondus habere meas?

Annis accipiant hæredum iura tuorum

Qui tua sincero nomina corde timent.

Ipse dies porrò Regi cumulabis, & annos,

H 2

Lom.

Longaque felicem secula vigere dabis.
 Ante manebit enim diuini numinis ora,
 Et pietate Dei tutus & vsque fide.
 Sic tua perpetuo celebrabo nomina cantu,
 Sic tibi quotidie congrua vota feram.

ARGUMENTVM PSALMI LXI.

*Nihil tibi contulerint homines mendacia prater,
 Et quibus infelix decipiare, dolos.*

*Quare age, mortali statuas confidere nulli,
 Pronaque saluifico pectora subde Deo.*

NONNE DEO SVBIECTA.

AN parere anima hec Domino subiecta recuset?
 An se non illi subdere prompta velit?
 Inde meae siquidem pendet spes tota salutis,
 Se probat ille meum per benefacta Deum.
 Praesidium ille mihi est, idemque salutifer, vltra
 Cur titubem nihil est, commouearque metu.
 Quousque hominem sed enim sauo percellere nixu,
 Artificesque meae pergitis esse necis?
 Atque ruinoso similem me credere muro,
 Maceriaeque, suae quae male nixa basi est?
 Constituere mali nostros auertere honores,
 Nominis & pretium, quod fuit antea, mei.
 Propterea intendi valido vestigia cursu,
 Currere sollicitum torfit egena sitis.
 Ore suo simulant concordem mentis amorem,
 Interea tacito pessima corde tegunt.
 Mi tamen hinc, anime, affectus ne sume rebelleis,
 Teque libens miti subdere perge Deo.
 Nam dedit, ut valeam cunctis par esse periculis,
 Me facit inuictum quaelibet esse pati.
 Ille opifer, Deus ille mihi est, viretque secundas

Suffi-

Sufficit, haud vllis fluctibus inde ferar.
 In Domino sita nostra salus, sita gloria nostra est,
 Auxiliumque; manet spes mea nixa Deo.
 Eia, in eo o populi totum sperate per orbem,
 Vestraque in illius fundite corda sinum.
 Et merito; cunctos etenim discrimine nullo
 Sese imploranteis tempus in omne iuuat.
 Vanius at nihil est mortali semine cretis,
 Est mendax hominum lingua, leuisque fides:
 Inque vicem falsa certant dare damna bilance,
 Alter & alterius commoda fraude rapit.
 Quisquis es, o parce iniustis confidere lucris,
 Nec tua sit raptis crescere cura bonis.
 Quin mage, diuitiae si fors, si copia rerum
 Affluat, inde procul corda reducta tene.
 Est semel ore Deus supera de sede locutus,
 Auribus haec duo sunt dicta notata meis.
 Ut Domino soli rerum est aeterna potestas,
 Ut tibi adest pietas, qua miserere Deus:
 Sic mala contribues, mala qui meruere: bonisque
 Praemia factorum pro ratione dabis.

ARGUMENTVM PSALMI LXII.

Hac cecinit patria compulsus linquere finis,

Et loca praetrepido quareere tuta metu.

*Hic pia templa procul Domini, caeterisque relictos
 Suspirat: sed eum spes fouet ampla tamen.*

DEVS DEVS MEVS AD TE

DE LVCE VIGILO.

AD te summe Deus vigilo Deus vnice nobis
 Mox vbi lux croceum protulit orta diem.
 Agra sitim mens nostra tui concepit anhelam,
 Quin caro multiplici flagrat & ipsa modo.

H 3

Per

Per loca sola vager, perque inuia, siccaque presens
 Sum tibi sacrata sicut in æde tamen.
 Quaque tuam fas est virtutem pectore cerno,
 Et tua conspicitur gloria summa mihi.
 Te, cuius miserans bonitas præstantior omni
 Vita est, nostra piis laudibus ora vehent.
 Laude vehere mihi stabit dum vita, nec vnquam
 Ad tua desistam nomina ferre manus.
 Colliget hinc anima hæc adipè, & pinguedine plena
 Suggestet ad laudes gaudia vera tuas.
 Nocte super stratam memorans tua numina voluo:
 Exortæ meditor tempore lucis idem.
 Nam mihi non cessas operam præstare salubrem,
 Subque alis condar lætus, ouansque tuis.
 Mens mea constanti semper tibi adhæsit amore,
 Quod tua me iugi dextera firmer ope.
 Hostibus ergo meis curæ sumuntur inanes,
 Qui fatagunt animam tollere morte meam.
 Frustrati que dabunt meritas te vindice penas,
 Et loca terrarum perditæ ad ima ruent.
 Tradentur gladiis, & dira cede necati
 Portio erunt auidis vulpibus, atque cibus,
 At Rex in Domino felix gaudebit, & eius
 Iurantes quotquot nomina rite colent.
 Oraque falsiloquum tunc obturata silebunt,
 Finis & iniustæ garrulitatis erit.

ARGV-

ARGVMENTVM PSALMI LXIII.

*Dra venenata queritur sibi vulnera lingua
 Insigni, insidias & sine fine strui.
 Sed fore conatus horum predicat inanes,
 Damnaque passuros fraudis acerba sua.*

EXAUDI DEVS ORATIONEM MEAM.

EXcipe non dura nostras Deus aure loquelas,
 Dum iustas timido fundimus ore preces.
 Eripe me letho, vitæque pericula deme;
 Quæ mihi iam dudum gens inimica creat.
 Me certè à cœtu texisti sæpe maligno,
 Quique suas temerant per malefacta manus.
 Qui linguas tanquam gladios acuerunt secantes,
 Et faciunt voces tristitia tela suas.
 Quis ex insidiis hominem sine crimine figant,
 Ac subito figant, idque timore procul.
 Firmiter inter se rem constituere nefandam,
 Dumque parant laqueos occuluisse suos,
 Dixerunt pariter: quis erit tam lumine acuto,
 Qui sue sagax aded, ut retia nostra notet?
 Quæ sita est ipsis ratio vel iniqua nocendi,
 Ac tandem studio nil potuere suo.
 Hoc aliquis cernens pectus descendet in altum,
 Tamque pium lætus tollat ad astra Deum.
 Scilicet ad noxam non plus valere sagittæ,
 Quam lædant pueri spicula torta manu.
 Damnaque linguarum proprios petiere magistros,
 Inque suum vires non habuere scopum.
 Hæc quotquot cernent, turbati mente timebunt;
 Concipiet pauidos pectore quisque metus.
 Præconesque operum Domini tum denique fient;
 Diuinæ docti noscere facta manus.

H 4

At

At iustus Domino semper gaudebit amico,
Atque spei certas corde fouebit opes.
Quin etiam capient ab eo laudemque, decusque,
Quotquot amans recti pectus habere vider.

ARGUMENTVM PSALMI LXIII.

*Optant Abramida Solymaa ad sacra reuerti,
Et regredi ad patrios de Babylone focos.
Cuncta sibi hic spondent felicitis commoda vita,
Tecta sub his Christi regna beata putes.*

TE DECET HYMNVS.

SOla Sionæas laus quæ cantatur ad aras
Te decet alme Deus, conueniensque tibi est,
Et qui rite tuum quærent per vota fauorem,
Illa tibi in Solymis non renuenda dabunt.
Ad te, qui miseris facili capis aure querelas,
Omnis ab immenso confluet orbe caro.
Consilia in nobis nimis heu potuere malorum,
Sed venia nostrum turpe piabis opus.
Felix quem populo lectum tibi sumis ab omni,
Ille tua stabileis carperet in æde moras.
Nos domus illa bonis faturos implebit opimis,
Et cumulo omnigenum larga beabit opum.
Sunt eadem sancto fulgentia templa nitore,
Miraque iustitiæ conditione suæ.
Accipe quæso preces hominum spes vnica, quos fors
Seu dedit in terra, seu procul esse mari.
Qui facis aërios valido con surgere monteis
Robore, succinctus viribus ipse tuis.
Qui miscere potes, cum vis, maris ima tumultu,
Ipsius ut nemo murmura ferre queat.
Prodigiosa quidem gentes tua signa timebunt,
Quas vel in extremo climate mundus habet.

Gaudia

Gaudia post ramentum his affundes læta, tuisque
Laudibus intenti vesper & ortus erunt.
Respicias terras iterum, faciesque benignus,
Ebria ut vberibus gleba madescat aquis.
Descendetque tuo pluuiarum copia nutu,
Fertilis ut multa messe redundet humus.
Ipse tuus posthac Iordanis gurgite pleno,
Et sua iam superans littora, voluet aquas.
Hinc Pater alme tuæ instaurabis pabula genti,
Surget ab irriguo nam seges ampla solo.
Imbue fecunda fulcos vligine, foetus
Ut magnis reddant auctibus arua suos,
Terra feret lætas segetes stillantis aquæ vi,
Atque suas hilari germine promet opes.
Ornabis variis anni reuolubilis orbem
Dotibus, & campos fertilitate tuos.
Quin loca pinguescent nemorum deserta, caputque
Attollent colles, lætitiæque ferent.
Dulcia lanigeræ præbebunt pascua genti,
Et facient multi velleris esse pecus.
Ferre redundabunt valles, vocesque ciebunt,
Causa que gratisonæ plurima laudis erunt.

ARGUMENTVM PSALMI LXV.

*Gens Hebræa iugi dueros perpassa labores,
Redditaque, assuetis de Babylone focis,
Iure Deo grates agit at pro munere tanto,
Et solui in laudes qualibet ora velit.*

IVBILATE DEO OMNIS TERRA.

Terrarum quicumque sinus, & culta tenetis,
Iubila viuenti tollite festa Deo.
Quamque sit ipsius venerandum dicite nomen,

H 5

Et

Et quanta dignus laude sit ipse cani.
 Dicite, quàm Domine est operum metuenda tuorū
 Gloria, quàm multis digna stupore modis?
 Ista potens certè virtus de te esse loquutos
 Arguit osores plurima falsa tuos.
 Te meritò tellus qua se diffundit adoret,
 Et tua Psalmidica nomina voce vehat.
 Huc properate pij, atq; oculos adhibete propinquos,
 Mens quibus est summi discere facta Patris.
 O quàm mortali genitos de semine miro
 Consilio, & quemuis terrificante regit?
 Fluctibus humentes pelagi nudauit arenas,
 Et vada dimotis peruia fecit aquis:
 Fecit &, vt pedibus transiri flumina possent.
 O lætum nostris quàm fuit illud iter?
 Scilicet æternas rerum moderatur habenas,
 Omnia virtuti supposuitque suæ.
 Aspicit & populos oculis cęlestibus, hunc si
 Commotis, facto ne tibi plaude tuo.
 Digna Deo nostro certatim carmina gentes
 Pangite, vt audiri qualibet aure queat.
 Qui nos in vitam miserans à morte retraxit,
 Non passus lapsò procubuisse pede.
 Nam, Deus, argenti vt probitas spectatur in igne,
 Sic grauibus spectas nos quoque sæpè malis.
 Constringi laqueis miseros, & vincula ferre
 Passus es, ærumnis tergaque nostra premi.
 Hostes se nobis super imposuere subactis,
 Nostraque prefferunt sub pede colla suo.
 Trans medios ignes, medias transuimus vndas,
 Denique perpesti pessima quæque sumus.
 Post modo sed nobis solatia amica dedisti,

In

In saturos ductis fertilitate locos.
 Quocirca ingrediar supplex tua templa, simulque
 Cæsa cadet labris hostia vota meis:
 Quæque tibi in medio fueram discrimine pactus,
 Cuncta erit illa tuis indere cura focis.
 Pingua persoluam, plenisque holocausta medullis,
 Pro suffitu aries igne perustus erit.
 Cornigerosq; boues statuam, cum pinguibus hircis
 Qui faciant aras cæde madere tuas.
 Auribus huc animisq; Deum quicumque timetis
 Quæ mihi contulerit commoda, adeste, loquar.
 Hunc ego sollicito męstus clamore vocabam,
 Non minus interea laudibus ore vacans:
 Nec dubitans, quin si prauis mihi conscius essem
 Criminis, à precibus spes mihi nulla foret.
 Admouit votis aurem, precibusque benignam,
 Accessumque dedit questibus ille meis.
 Gloria lausque Deo, qui nostris commodat aures
 Vocibus, & facili nos pietate iuuat.

ARGUMENTVM PSALMI LXVI.

*Maxima in angustum verbis arcana coërcet,
 Plusq; habet in sensu quàm sua verba sonent.
 Prospera venturi signantur tempora Christi,
 Clauditur extremo carmine summa Trias.*

DEVS MISEREATUR NOSTRI.

Sis bonus & clemens nobis Deus, atque benigna
 Res nostras cumules, amplificesque manu.
 Nos super immittas sinceri lumina vultus,
 Cordaque diuinæ lucis egena iuues.
 Quo tua vulgetur terris via, quoque salutis
 Dulce tuum in gentes notificetur opus,

Vt

Vt laudent festo populi tua numina cantu;
 Et grates hominum det genus omne tibi,
 Lætitia exultent gentes, quia iure sub æquo
 Has censes terræ per salebrofa regens.
 Te celebrent populi, populi te laudibus omnes
 Attollant, fructus arua dedere suos.
 Nos Deus adiuret, noſter Deus, atque fauore
 Solpitet, allata nos Deus auctet ope.
 Perpetuoque ipſum cuncti metuantque, colantque,
 Terra vel extremis quos habet vlla plagis.

ARGVMENTVM PŒALMI LXVII.

In breue contractas leges, veteremque nouamque,

Plurimaque illius mystica, & huius habes.

Namque stupenda refert veteri patrata sub auro,

Qua Domini vires, & pia corda docent.

Parte alia Christum memorat, Christi que triumphos,

Atque eius fortis tartara victa manu.

EXVRGAT DEVS ET.

EXurgat, tendarque suos Deus vltor in hostes,
 Et celerem sparsos cogat inire fugam.
 Diffugiant inimicę acies terrore, nec eius
 Præ trepido valeant lumina ferre metu.
 Utque leuis tenues fumus difflatur in auras,
 Liquitur vt calidis addita cera focis:
 Sic quoque deficiant quibus est peccare voluptas,
 A vultuque Dei noxia turba cadat.
 Porro epulis contra iusti saturentur opimis
 Gaudia testantes plausibus alta suis.
 Luxurient animis, atque oblectentur, & ipſo
 Lætitia exultent aspiciente Deo.
 Ipſus ô grato celebretis nomina cantu,
 Venturoque aptam sternite quisque viam.

Quippe

Quippe aderit vectus celeri super æthera curru,
 Qui titulum Domini cuncta creantis habet.
 Hoc spectante hilares gestus ostendite, & hostes
 Turbida ab attonito corda pauore tremant.
 Hoc patre pupillus, vidua hoc quoque iudice tuta est.
 Qui cęli immotus iugiter arce manet,
 Moribus vnanimis recto coniungit eodem,
 Et steriles læta crescere prole facit.
 Robore præualido nexorum vincula soluit,
 Et tenebris illos carceribusque leuat.
 Excitat & terra vitiorum sorde sepultos,
 Impia acerbantes per sua facta Deum.
 Quum Pelusiaca Deus ab regione præires,
 Conspicuis populo per loca vasta tuo,
 Intremuit tellus, stillarunt cęlitus imbres,
 Tam fuit Isacidum vis metuenda Dei.
 Largiter auxiliis recreas pluuiialibus agros,
 Quos placuit partem fortis habere tuę.
 Squallebat fors ista quidem, atque afflictæ iacebat,
 Vtilis at rursus munere facta tuo est.
 Sic adeo, vt nunc hic sibi grata habitacula ponat
 Grex tuus, hinc dulcem carpat egenus opem.
 Illustres nobis tribues ex hoste triumphos,
 Quos cantatrices ad sua sinistra sonent.
 Rex exercituum populi tibi semper amati,
 O inquam populi qui regis arma tui,
 Tu dabis exuias turbę spoliūque subactę
 Diuiduē domui distribuenda tuę.
 At vobis ollas inter fuligine turpes
 Mente soporatis si cutis atra fuit,
 Nunc argentatis eritis candore columbis,
 Et rutilis auro per sua terga pares.

Quum.

Quumque suæ omnipotens Reges partiuefit vrbi,
 Alba velut Selmon, quum niue candet, erit.
 Mons in ea Domini tam vertice surgit opimo,
 Vt iuga Basanis fertiliora neges.
 Vbere mons fructu, mons & pinguedine felix,
 Quid, reliquos tali creditis esse solo?
 Delegit montem Deus hunc ex omnibus vnum,
 Quem colat vt propriam tēpus in omne domū.
 Innumeri hunc stipant currus per inane sequentes,
 Inque his æthereo de grege læta cohors.
 Præsidet in monte hoc numero comitatus eodem,
 Vt quondam in sacro vertice Sina tuo.
 Iam Deus ascensu cęlorum celsa subisti,
 In tua captiuos lucida regna vehens.
 Quo simul ingressus, mortalibus ampla dedisti
 Munera, prælargâ diuitiisque manu.
 Quin pugnax etiam gēs, & malè credula quondam
 Hæc Domino facta est hospite digna Deo.
 Ergo Deum iusto laudum celebramus honore,
 Iure ipsi grates & pia verba damus.
 Scilicet vsque adeo pepulit mala cuncta, salutis
 Vt faciles nobis fecerit esse vias:
 Ille Deus nostræ vitæ seruator, & idem
 Arbitrium solus, iuraque mortis habens.
 Optimus ipse licet, capita attamen hostica franget,
 Atque horum vellet, disijcietque comas,
 In vitis passu qui progrediuntur iniquo,
 Et delinquendi non posuere modum.
 Porrò autem contra sic consolatur amicos,
 Coguntur quoties ad fera bella suos:
 Vosego defensas velut à Basane reducam,
 Et tanquam rubri per vada sicca maris.

Vestra

Vestra per hostilem gradietur planta cruorem,
 Qui quoque vestrorum est esca futura canum.
 Successus per sæpe tuos, eque hoste triumphos
 Vidimus, atque tuæ clara trophæa manus.
 Clara trophæa inquam nostri Regisque, Dei que,
 Illius, est sancta cuius in æde locus.
 Ante ipsum proceres mixti pfallentibus ibant,
 Multa aderat pulsans tympana virgo comes.
 Quotquot ab Israële genus ceu fonte referis,
 Cętibus in vestris tollite laude Deum.
 Paruulus hinc aderat mentem super æthera raptus,
 Benjamin Princeps ordinis ipse sui.
 Agmina ductabant huius quoque læta triumphi
 De Iuda proceres maxima turba sati.
 Cernere erat claram prisco Zabulone creatam
 Progeniem, atque tuos Nephthali terra duces.
 Virtuti ò iniunge tuæ Deus, vt tua firmes,
 In nobis bonitas quod bene cepit opus.
 Tunc pia dona tibi Reges toto Orbe sacrabunt,
 A templo incipient vrbs Solimæa tuo.
 Increpa arundineis qui nos hastilibus vrgent,
 Certantes rapidæ perdere more feræ.
 Collectos cernis populi consurgere tauros,
 Qui vitulas inter nomina prima gerunt.
 Vt procul extortes abigant patria que, focisque,
 Quos liquet argenti vt lucida massa probos.
 Disijce crudeles & amantes prælia gentes,
 Pax quibus inuisa est, atque aliena quies.
 Sic tibi legatos Ægyptus mitret, & vltro
 Æthiopes tendent ad tua iussa manus.
 Æterno laudes terrarum regna parenti
 Concinite, Hymnifona dicite laude Deum.

Pfallite

Pfallite celsa Deo subeunti sidera, qua Sol
 Exoriens primo lumine spargit humum.
 Ecce suæ tribuit vires, & pondera voci,
 Omnis ei cedat gloria, & omne decus.
 Cuius magnificentia in Israële refulsit,
 Virtutem cuius nubila summa docent.
 Hac sibi deuotos cura fouet, atque gubernat,
 Ut mirum in sanctis se probet ipse suis.
 Roboreque Ifacidus iusto bonus instruet, atque
 Viribus implebit, laus sit honosque Deo.

ARGUMENTVM PSALMI LXVIII.

*Quis precor ista legens Christi neget esse querelas,
 Sint quamuis aliò qui referenda putent?
 Hoc te probra monent, & acerbi potus aceti,
 Hoc data pro sapido fellea dona cibo:
 Quæ neque Psalmographo possis adscribere Vati;
 Nec populo, aut Solymin, magne Iacobe, tuis.*

SALVVM ME FAC DEVS.

A Vxilio succurre Deo mihi, namque malorum
 Vnda minax animæ surgit ad ima meæ.
 En mea inhæserunt alto vestigia limo,
 Plantaque nil solidum quod mea calcet habet.
 Me funesta tenent medij discrimina ponti,
 Tempestaque caputmersit acerba meum.
 Arida continuis mihi raucent ora querelis,
 Te spectans acies debilitata mea est.
 Credo, mei capitis numero vicere capillos
 Sponte sua osiores quos iuuat esse meos.
 Ut taceam numerum, cumulati roboris auctu
 Crescit in exitium turba parata meum.
 Quæ nunquam rapui, vis me præstare subegit,
 Alteriusque mihi culpa luenda fuit.

Quid

Quid mea peccarit Deus insipientia nosti,
 Nec fugiunt oculos crimina nostra tuos.
 Ne patiare bonis verti mea damna rubori,
 O Domine armorum militiæque potens.
 Efficialque precor ne fiam causa pudoris
 His, quibus est numen quærere cura tuum.
 Te siquidem propter sponte hæc ego probra subiui,
 Oraque suffuso sparfa pudore tuli.
 Fratibus externus propriis sum factus ab ipsis,
 Allophylusque mea de genitrice fatis.
 Quippe tua ardebam calido sacraria zelo,
 Illatumque tibi dedecus ipse tuli.
 Si fleui, atque meo indixi ieiunia ventri,
 Rideor, & vitium nominis inde traho.
 Vel mea si sacco vestiui membra molesto,
 Quem duro Cilices composuere pilo:
 Materiam inde suis ducit quoque risibus, atque
 Illudit famæ turba proterua meæ.
 Curia tota sales me contra iactat amarus,
 Meque popina madens ad sua vina canit.
 Flebilis interea tristes tibi fundo querelas,
 Dum veniat placiti mollior hora tui.
 Pro pietate tua, quam non mensura coërcet
 Villa, feras aures ad mea vota tuas.
 Proque fide solita, qua veræ pacta salutis
 Stant tua, ne infigar, me rogo tolle luto.
 Tu miserum vindex osoribus assere iniquis,
 Effice ne sæuæ gurgite mergar aquæ.
 Ne tegar vndarum rabie, mergarue profundo,
 Aut baratti stygio deuorer ore, vera.
 Exaudi, atque meos quæso nede spice casus,
 Impensè pietas quippe benigna tua est.

I

Ocu-

O cuius nullo habet indulgentia fineis,
 Ærumnas placido lumine cerne meas,
 Parce tuo faciem puero subducere, namque
 Opprimor, exaudi, nec, precor, adde moram.
 Adlere me, vitamque meam Pater optime serua,
 Inuidus allatam cernat vt hostis opem.
 Tu quibus opprobriis agiter, quantumque pudorem,
 Contemtumque feram, conscius esse potes.
 Non tua quippe latent inimici lumina nostri,
 Mens mea nil præter probra, cruceque manet.
 Tristitiæ socium, & pariter mea damna dolentem
 Quæsiui, nemo qui illa doleret, erat.
 Qui daret infando solatia blanda labori
 Optaui, nemo, qui dare vellet, erat,
 Adde quoddam afflictum mordaci felle cibarunt,
 Et sitis est acido nostra rigata mero.
 His igitur positæ fiant in retia mensæ,
 Mercedisque loco scandala multa ferant.
 Ne videant, ipsorum oculos caligine vela,
 Neue queant sursum tendere, terga preme.
 Hos super effundas irarum tota tuarum
 Fulmina, in arreptos vimque furoris agas.
 Illorum vacuas habitator deserat vrbes,
 Nec quisquam deinceps impia tecta colat.
 Quem tua namque manus plagis afflixit, eundem
 Perdere contendunt vltiore malo.
 Vulnera nostra nouo cumulant maleiuncta dolore,
 Inque cicatrices illa coire vetant.
 Tu scelus istorum sceleri superadde, nec vnquam
 Consortes fiant iustitiæ, oro, tuæ.
 Impia de libro viuentium nomina dele,
 Inque pijs scriptos ne patiare legi.

Ipse

Ipse quidem iaceo pauper, plenusque dolorum,
 Sed nostræ curam spero salutis ages.
 Hinc mihi sancta subit festo tua nomina cantu
 Pangere, te celebri tollere laude iuuat.
 Hæc tibi grata magis, vituli quam victima cæsi
 Insignita caput cornibus, vngue pedes.
 Huc ô huc tenues oculos aduertite vestros,
 Cognita lætitiâ mentibus ista ferent.
 Quærite mente pia Dominum, rerumque parentem,
 Incolumis vitæ tempora nempe dabit.
 Ille preces inopum molli pius excipit aure,
 Et vinctis dura compede præbet opem.
 Laudibus hunc cæli, tellus, & pontus honorer,
 Terraque, vel pontus reptile quidquid habet.
 Scilicet aëriæ instaurabit lapsa Sionis,
 Urbibus ille decus reddet Iuda tuis.
 Mœnia restituet profugis habitanda colonis,
 Quisque suo ad patrias iure redibit opes;
 Quas porrò excipiet series ventura nepotum,
 Qui puro Domini pectore nomen amant.

ARGVMENTVM PSALMI LXIX.

*Arma inimica sibi metuit nocitura, Deiq;**Supplicat auxilio subueniente regi.**Quilibet vtiliter sermone precetur eodem,**Se quoties cernet Demonis arte peti.*

DEVS IN ADIVTORIVM.

Adis, ô placidusque leues Deus alme laborum,
 Quo premor, & celeri numine confer opem:
 Obruat infelix pudor, & confusio vultus
 His, quibus est animam perdere cura meam.
 Dent volucris sua terga fuge, probrumque reportent

I 2

Delusi,

Delusi, vitæ qui mihi damna parant.
 Mox abeat, scædumque trahat mala turba ruborem,
 Quæ mihi compositis euge, ait, euge, dolis.
 Porrò in te exultent, & agant pia gaudia: quorum
 Pectora quærendi sunt studioſa tui.
 Et dicant, semper Domini cumulentur honores,
 Quotquot læta tuæ dona salutis amant.
 At me pauperies infelix vrget, egestas
 Nuda premit: solita me pietate iuua.
 Tu mihi præſidium es, preſſumque in tuta reponis:
 Mitte Deus properæ, te rogo, munus opis.

ARGUMENTVM PSALMI LXX.

*Creditur arma ſui fugiens hoſtilia nati
 Soluiſſe in taleis anxius ora ſonos:
 In quibus auxilium querula nunc voce precatur,
 In ſeſe Domini nunc benefacta refert.*

IN TE DOMINE SPERAVI.

IN te ſumma mei iam pridem nixa recumbit
 Spes animi, vanam ne Deus eſſe velis.
 Da precor vlla meos nequeam per tempora vultus
 Sperando luſos erubuiſſe queri.
 Me miſerum, rogo, ſolue malis, & forte maligna
 Eripe, iuſtitia pro ratione tuæ.
 Ne graue ſit pronas mœſtis dare ſletibus aureis,
 Præſentemque meis addere rebus opem.
 Aspicias vt dubiis nutet mea vita periclis,
 Te protectorem ſentiat ipſa Deum.
 Tu locus, & rupes nullum expugnanda per hoſtem
 Eſto mihi, & per te ſit mea tuta ſalus.
 Namque meæ vires ſolus, mea robora ſolus,
 Quem poſſim timida ſolus adire fuga, es.

Mi

Mi Deus, è manibus ſontis me ſurripe turbæ,
 Quæ mala, contra quàm lege vetatur, agit.
 Tu ſiquidem es Domine expectatio noſtra, fuiſti
 Tum quoque ſpes, ætas cum noua noſtra fuit.
 Tempore penè ad eò ſpes hæc mihi ſedit ab illo,
 Editus vt primùm de genitrice fui.
 Te duce materna proceſſi natus ab aluo,
 Grata igitur ſemper te mea lingua canet.
 Tanquam prodigium multis ſum factus, & inſta
 Portenti: adiutor ſed mihi fortis ades.
 Noſtra tuis igitur repleantur laudibus ora,
 Vt decus vſque tuum, magnaque facta canam.
 Tempora cum tulerint tardæ mihi damna ſeneſcæ
 (Cura fui iuuenis) ſim tibi cura ſenex.
 Viuida quando mihi defecto corpore virtus
 Ceſſerit, ô ne me deſeruiſſe velis.
 Ecce agitant tacitis de me ſermonibus hoſtes,
 Occultaque mihi quæritur arte malum:
 Conſilioque ſimul conſpirauere coacto,
 Inſidias animæ qui poſuere meæ.
 Atque ita dixerunt, Domini illum cura reliquit,
 Auxilio nudum deſeruitque ſuo:
 Ergo ſequi curetis eum, comprehendite inermem,
 Nec qui comprehenſum liberet, vllus erit.
 Quare agè, ne procul hinc nobis abſiſte relictis
 Quoſo Deus, celerem ferque propinquus opem.
 Robore caſſa ſuo turpem confuſa ruborem
 Ore trahat vitæ noxia turba meæ.
 Infames vultus, confuſio ſæda, pudorque
 Obruat illorum, qui mea damna volunt.
 Porrò equidè firmam ſemper ſpem mente fouebo,
 Laudibus & laudes accumulabo tuas.

I 3

Iuſtitia

Iustitia vsque meo tua divulgabitur ore,
 Quamque mihi attuleris saepe salutis opem.
 Virtutumque licet, benefactorumque tuorum
 Me numerum, diues copia nosse vetet:
 Ut tamen ingrediar laudes, tua summa potestas
 Sufficiet vireis, ut valeamque dabit.
 Iustitiæ pia facta tuæ meditabor, & ipsa
 Materies nostri carminis omnis erit.
 Tempus ad hoc per te primo sum doctus ab ævo,
 Et tua perpetuo facta stupenda loquar.
 Nec prius abistam, niuei quam tempora cani
 Nostra tegant, senium tardaque membra grauet.
 Interea ô semper tibi sim Pater optime curæ,
 Nec me neglectum deserere antè velis,
 Quam tua præualidæ fortissima robora dextræ
 Fecero venturis gentibus esse palam,
 Iustitiamque tuam, quæ se vel sedibus altis
 Intulit, & cæli climata celsa regit:
 Denique quam ritè extulero tua maxima facta,
 Facta, quibus similis quis queat esse tibi!
 O tua me quantis obiecit casibus ira,
 Qui numero multi, mole fuere graues!
 Postmodo conuersis animis, & numine dextro
 Vitæ indulxisti conciliatus opem.
 Cumque ego penè forem terræ demersus abyssis,
 Te redij in veterem restituente locum.
 Tu mihi magnificæ bonitatis signa dedisti,
 Signa repentinis amplificata notis.
 Nam modò, cum premerer, solatia grata tulisti
 Presso, atque est per te fors releuata mea.
 Ergo tuis meritis præconia digna reponam,
 Et verax nostræ voce ferere chelys.

Te

Te molli cithara, & fidibus celebrabo canoris,
 O Israël sancte Monarcha domus.
 Labra mea exultant hilares tibi promere cantus,
 Quam seruasti animæ par quoque cura meæ est.
 Iustitiam mea lingua tuam meditabitur omni
 Tempore, tamque pium perpetuabit opus.
 Præcipuè quando turpi suffusa pudore
 Ora ferat cladi turba parata meæ.

ARGUMENTVM PSALMI LXXI.

*Ad Solomona licet possint nonnulla referri,
 Hic tamen ô solus tu mihi Christe sonas.
 Cuius regna canit totum fundenda per Orbem,
 Quodq; aderis cunctis gentibus alma salus.*

DEVS IVDICIVM TVVM REGI DA.

Iudicio Deo oro tuo Regem instrue, & eius
 Regali genito da tua iura sequi.
 Ut lege, & iusta populum ratione gubernet,
 Rectaque pauperibus cernere, & æqua velit,
 Ut montes auidi pacem, collesque receperint.
 Iustitiam, populo quæ sit amica tuo.
 Non sinet hic inopes violari, iuraque contra
 Ipsos à turba diuitiore premi.
 Ille inquam vigili cura seruabit egenos,
 Nec peragi falso sufferet ore reos.
 Donec erit Titan, donec vaga Luna manebit,
 De stirpe in stirpes vsque perennis erit.
 Haud aliter summo descendet ab æthere lapsus,
 Quam pluuia in vellus deflua molle cadit.
 Utque rigat terras placidis stillatibus imber,
 Sic placidè in matris terrea membra fluet.
 Iustitia ipsius nasceretur sancta diebus,

I 4

Multæ

Iustitia vsque meo tua diuulgabitur ore,
 Quamque mihi attuleris sæpe salutis opem.
 Virtutumque licet, benefactorumque tuorum
 Me numerum, diues copia nosse vetet:
 Vt tamen ingredi ar laudes, tua summa potestas
 Sufficiet vireis, vt valeamque dabit.
 Iustitiæ pia facta tuæ meditabor, & ipsa
 Materies nostri carminis omnis erit.
 Tempus ad hoc per te primo sum doctus ab æuo,
 Et tua perpetuo facta stupenda loquar.
 Nec prius absistam, niuei quàm tempora cani
 Nostra tegant, senium rardaque membra grauet.
 Interea ô semper tibi sim Pater optime curæ,
 Nec me neglectum deferere antèvelis,
 Quàm tua præualidæ fortissima robora dextræ
 Fecero venturis gentibus esse palàm,
 Iustitiamque tuam, quæ se vel sedibus altis
 Intulit, & cæli climata celsa regit:
 Denique quàm ritè extulero tua maxima facta,
 Facta, quibus similis quis queat esse tibi!
 O tua me quantis obiecit casibus ira,
 Qui numero multi, mole fuere graues!
 Postmodo conuersis animis, & numine dextro
 Vitæ indulxisti conciliatus opem.
 Cumque ego penè forem terræ demersus abyssis,
 Te redij in veterem restituente locum.
 Tu mihi magnificæ bonitatis signa dedisti,
 Signa repentinis amplificata notis.
 Nam modò, cum premerer, solatia grata tulisti
 Presso, atque est per te fors releuata mea.
 Ergo tuis meritis præconia digna reponam,
 Et verax nostræ voce ferere chelys.

Te

Te molli cithara, & fidibus celebrabo canoris,
 O Israël sancte Monarcha domus.
 Labra mea exultant hylares tibi promere cantus,
 Quam seruasti animæ par quoque cura meæ est.
 Iustitiam mea lingua tuam meditabitur omni
 Tempore, tamque pium perpetuabit opus.
 Præcipuè quando turpi suffusa pudore
 Ora ferat cladi turba parata meæ.

ARGVMENTVM PSALMI LXXI.

*Ad Solomona licet possint nonnulla referri,
 Hic tamen ô solus tu mihi Christe sonas.
 Cuius regna canit totum fundenda per Orbem,
 Quodq; aderis cunctis gentibus alma salus.*

DEVS IVDICIVM TVVM REGI DA.
Iudicio Deus oro tuo Regem instrue, & eius
 Regali genito da tua iura sequi.
 Vt lege, & iusta populum ratione gubernet,
 Rectaque pauperibus cernere, & æqua velit.
 Vt montes auidi pacem, colleque receperint
 Iustitiam, populo quæ sit amica tuo.
 Non sinet hic inopes violari, iuraque contra
 Ipsos à turba diuitiore premi.
 Ille inquam vigili cura seruabit egenos,
 Nec peragi falso sufferet ore reos.
 Donec erit Titan, donec vaga Luna manebit,
 De stirpe in stirpes vsque perennis erit.
 Haud aliter summo descendet ab æthere lapsus,
 Quàm pluuia in vellus deflua molle cadit.
 Vtque rigat terras placidis stillatibus imber,
 Sic placidè in matris terrea membra fluet.
 Iustitia ipsius nascetur sancta diebus,

I 4

Multa

Multaque pax, finem tunc habitura suum,
 Menstrua Luna polum quando sublata relinquet,
 Desinet & solitas noctis obire vias.
 A pelago ad pelagus sua regna extendet, & vsque ab
 Iordane ad fines vltima terra tuos.
 Ante hunc Æthiopes procumbent, ipsius hostis
 Immundam prono pectore linget humum.
 Dona ferent Cilicum Reges, quosque infula longè
 Orbis in ignoti partibus vlla tenet.
 Accedent Arabum Reges, Regesque Sabæi,
 Portantes Domino munera iusta suo.
 Denique terrarum quotquot moderantur habenas,
 Huic se prouoluent, subiicientque caput.
 Scilicet eripiet valido de diuine egenum,
 Nemo leuatricem cui dabat ante manum.
 Afflictos, tenuesque bonus clementer habebit,
 Certa que pauperibus causa salutis erit.
 Eruet insidiis ipsos, ac fenore pressos
 Exoluet, spretos nec iacuisse sinet.
 Viuet hic, atque Arabum fuluo donabitur auro,
 Semper vt ex illo munera sumat, erit.
 Quotidie que suas laudes grato ore referri
 Audiet, & sese tempus in omne cani.
 Farre replebuntur montes hoc Rege, supra que
 Tollentur Libani fertilitate iugum.
 Florebunt ciues, ceu læti gramina campi,
 Crescentes numero, fertilitate, bonis.
 Quare semper honos eius, nomen que manebit,
 Flammigerum Phæbi quod fuit ante iubar.
 Gaudebunt gentes per eum toto Orbe beatæ,
 Huic decus, & laudes ipsius vsque canent.
 Iacridum Domino debetur summa Deoque

Gloria,

Gloria, qui solus digna stupore facit.
 Inque omne ipsius maiestas nominis æuum
 Laudetur, totam quippe replebit humum.
 Quæ cecini modo cumque Deus succedere nobis
 Dones, fac solida stent mea dicta fide.

A R G V M E N T V M P S A L M I L X X I I .

*Iniustos opibus quando florere videbis,
 Diuersaq; premi conditione pios,
 Vt nihil angare, vt speres, curasq; remittas,
 Aptus ad ista tibi Psalmus hic auctor erit.*

Q V A M B O N V S I S R A E L D E V S .

Quanta Dei bonitas est Israël, in illos,
 Qui puro certant pectore recta sequi.
 Penè pedes nostri turpem fecere ruinam;
 Penè, velut calcans lubrica, lapsus eram.
 Nempe malos cernens rebus florere secundis,
 Inuidi, & prauum penè sequebar iter.
 Nam neque venturo torquentur funere, & omnis
 Pœna breui finem, si patiantur, habet.
 Non tolerant duros hominum de more labores:
 Nec, quæ sunt aliis sæpe ferenda, ferunt.
 Propterea elati fastu tumuere superbo,
 Propterea faciles ad scelus omne ruunt.
 Scilicet è lautis rebus quocunque tenentur,
 Prodit, & è iugi prosperitate malum.
 Hinc quodcunque audent tacito præsumere sensu,
 In scelerata palàm fundere facta solent.
 Non laxare timent sermonibus ora profanis,
 Impia que in summum stringere verba Deum.
 Nec satis est homines tumida proscindere voce,
 Fertur & in superas lingua proterua domos.

I 5

Hæ

Hæc faciunt solita populum decedere meta,
 Rectaque in obliquas vertere cœpta vias.
 Iam iusti propra rapiuntur morte, nocentes
 Accipiunt vitæ tempora plena suæ.
 Id quoque cernentes studiis modò recta secuti,
 Cœperunt tali verba sonare modo:
 Quomodo nostrarum sint conscia Numina rerum?
 An credam in superis cognita nostra locis?
 En plenis rerum splendore nocentibus adsunt
 Diuitiæ, & quæuis adiciuntur opes.
 Hinc etiam stulto quondam surgente dolore
 Offensus; tali voce locutus eram.
 Ergo iustitia mihi cor sudauit inani,
 Frustra habui in fonteis, & sine labe manus.
 Nil plagas tolerasse iuuat, frustra que mei me
 Vltorem vidit criminis orta dies.
 Rursum ego sic mecum, si fari talia coner,
 Illos vituperem qui placuere Deo.
 Ergo constitui studio perquirere, vt esset
 Iudicij istius cognita causa mihi;
 Iamque ego scrutando sperabam discere posse,
 Res fuit ingenio grandior illa meo.
 Nec superare quidem fuerit fas antè sciendo,
 Quàm subeam celsi templa sacrata Dei.
 Tunc conspecta mihi, dubiis vt soluar ab istis,
 Illorum tandem fata suprema dabunt.
 Nâque his multiplici cladem pro fraude rependes.
 Ad loca subuectos protinus ima premes.
 O quàm festino hos liquit fortuna recessu!
 Quàm sunt à veteri conditione procul!
 Ob sua sunt subitis consumpti crimina fati,
 Factaque supplicium propter iniqua luunt.
 Vtique

Vtique leuis vacuas per somnum ludit imago
 Mentis, atque illo diffugiente fugit:
 Gloria sic horum, tanquam si nulla fuisset,
 E manibus subito tempore rapta fluet.
 Quin etiam Deus vrbe tua monumenta nocentium
 Contemni facies, exitioque dabis.
 Quare cum dudum mihi cor flagrabat ab æstu
 Inuidiæ, renes dum doluere mihi.
 Bardus eram, & sano caruerunt pectora sensu,
 Teque vidente fui nil nisi bruta pecus:
 Semper eram tibi cura tamen, dextraque;prehendēs,
 Per loca lapsanti lubrica ductor eras.
 Per rectum me duxit iter tua prona voluntas,
 Excipiarque tuo plenus honore sinu.
 Ecquid enim placeat, toto nisi tu mihi cælo?
 Ecquid in hoc præter te Deus Orbe velim?
 Deficit hoc corpus, languentque cupidine vires,
 Corque iacet, mihi te dum mora lenta negat,
 Pectora nostra leuans Deus es, semperque futurus,
 Certa que nostrarum portio solus opum.
 Certè etenim perdes abs te quicumque recedunt,
 Et quibus haud tua sunt numina summus amor.
 Certa salus hæsisse Deo mihi mente tenaci,
 Inque ipso totam spem statuisse meam.
 Vt tua per Solymas vulgem miracula portas,
 Quas sibi suppositas despicit alta Sion.

ARGV-

ARGVMENTVM PSALMI LXXIII.

*Vltima vaticinans Solymorum fata recenset,
Digna sub Ausonio qua subiere Duce.
Hac videor nostras spectare in imagine clades,
Quas nimis, ah, paruo tempore Turca dabis,
Ni reparare Dei lapsos properemus honores,
Prisca nisi redeat cum pietate fides.*

VT QVID REPVLISTI IN FINEM.

ECquid in æternum nos ô Deus vsque repellis,
Afflictosque odio sine carente premis?
Quò furor iste tuus tantas exarsit in iras,
Vt proprij possis spernere ruris oueis?
Placatus miseri tandem reminiscere cœtus,
Qui tuus, vt primùm cœperat esse, fuit.
Possessorque tuam reuoca sub pectora sortem,
Quæ quondam forti Marte redempta tuo est.
Adde Sionæi tam grata habitacula montis,
Vt solitus sedes sis ibi habere tuas.
Vlturas attolle manus, pœnasque superbis
Congere, ad extremum sitque tua ira tenax.
Me miserum quantis, & quàm furialibus ausis
Affixit sanctos hostica turba tuos!
Cùm tibi sollenni populus de more litarer,
Esset & in medijs sedula turba sacris,
Latiùs insonuit successu elata secundo
Nominis immensi gens inimica tui.
Quin mala signarunt positis illata trophæis,
Pendulaque in variis signa steterè locis.
Nec cognouerunt te nostra ob crimina pœnas
Exigere, atque tua hæc vindice facta manu.
Hinc loca vexillis portarum summa notarunt,
Non secus, ac proprij Martis id esset opus.

Ac

Ac velut in siluis lignator densa securi
Robora prorubat, cæsaque sternit humi,
Sic passim ferro validisque bipennibus vsi,
Quaslibet oppositas dissecuere fores.
Ascia, & æratis strauère securibus urbem.
Heu, qualis tanti forma relicta loci est!
Non timuère tuos flammis abolere Penates,
Æquaque facta suo sunt pia templa solo.
Conspurare tui veneranda habitacula tremendi
Nominis impura sustinuere manu.
Adde, quòd hæc omnis pariter scelerata propago
Sic animo tacitis vocibus ausa loqui est.
Festa Dei toto faciamus vt orbe quiescant,
Quaslibet & solitis cultibus ara vacet.
Et quanquam miseri tam sæua clade premamur,
Nil tamen est quod nos spe meliore leuet.
Signa securitæ non vidimus vlla salutis,
Signa graui nobis tempore sueta dari.
Quin procul omnis abest præsaga mente propheta,
Qui minuat curas prosperiora canens.
Nec dabitur nobis vltra cognoscere, quoniam
Sit modus, & nostri meta futura mali.
Quò Deus vsque feres hostilia probra? tuumne
Semper qui nomen voce laceffat, erit?
Ecquid ab hoste manum tam crudo auertis? in æui
Cessabit ne tuo condita dextra sinu?
Tu tamen inde Deus iam præcis notus ab annis
Ex vero nostri nomina Regis habes.
Cuius clara palàm, & medio velut orbe, salutem
Dextra tulit nostris sæpe potenter ausis.
Tu virtute tua rubri vaga flumina ponti
Diduxti, & spatio firma steterè suo.

Tu

Tu mediis in aquis fecisti, inuicte, draconum
 Merferit infelix vnda reducta caput.
 Tu confregisti Pharij capita alta tyranni,
 Factus & est per te gentibus esca nigris.
 Te memini è faxis liquidos educere fontes,
 Et fluuijs media pandere caute vias.
 Te remorante suos requierunt flumina cursus,
 Per vada fecisti sicca pateret iter.
 Tu facis esse diem, tu tempora noctis opacas:
 Est Aurora tuum, Solque coruscus opus.
 Tu patulum certis claufisti finibus orbem,
 Veris & æstatis tempora plasma tuum est.
 Ergo agè, cum tua sit manifesta potentia, cumque
 Sit tua, quid possis, testificata manus:
 Esto memor populi tanta impietate furentis,
 Fac etiam vires sentiat ipse tuas.
 Probra tibi, heu facin⁹, Domino ferus intulit hostis,
 Derisit nomen gens malè sana tuum.
 Ah, ne dede feris animas te, quæso, colentes,
 Soluere & assuetas laudibus ora tuis.
 Quin inopis tandem turbæ reminiscere, nec sit
 Semper ab oblito pectore pulsa tuo.
 Pacta recognosce, atque oculos ad fœdera verte,
 Quæ tibi dilectis icta fuère tuis.
 Hostis enim miseros odiis sic vrget acerbis,
 Vt se quisque caua condere certet humo:
 Vixque adeò tutæ latebræ tellure sub ipsa,
 Nec loca nos pauidos iam satis vlla tegunt.
 Ne, rogo, ferre humiles turpem patiare repulsam,
 Tinctaque pro optatis ora pudore suis.
 Pauper inopsque tuum tollent ad sidera nomen,
 Si dederis suas eualuiffe preces.

Exurge

Exurge, atque tuam Iudex, precor, asserere, causam,
 Quæ nisi te solo stare tuente potest.
 Esto memor, probris quàm sis violatus iniquis
 A populo totos desipiente dies.
 Nulla tibi veniant inimicæ obliuia sannæ,
 Quæ tua blasphema numina voce notat.
 Illorum siquidem sine fine superbia crescit,
 Quos inimica tibi pectora ferre iuuat.

ARGVMENTVM PSALMI LXXIIII.

*Dixerit hac Vates, Christi rament esse negarit
 Nemo, superbe tuum corripientis opus.
 Audeat his opibus ne quis se tollere, norit
 Omnia qui mutet, cum volet, esse Deum.*

CONFITEBIMVR TIBI DEVS,

CONFITEBIMVR.

CArmine diceris, diceris carmine nostro,
 Qui regis æthereas lucida regna plagas.
 Præsidio nostris per vota vocabere rebus,
 Dicemusque tuæ facta stupenda manus.
 Iudicij decreta mei cum venerit hora
 (Sic Dominus) iusta iura ego lance dabo.
 Delicuit tellus, pariter tellure morantes,
 Fulturis stabilis sed manet illa meis.
 Sontibus edixi, prauis absistite curis,
 Et delinquenti, cornua celsa preme.
 Admonui elatos animorum ponere fastus,
 Impiaque in Dominum parcere verba loqui.
 Nam neque ab Eoa, aut Phœbi regione cadentis,
 Aut madidus pluuias quæ Notus haurit aquas,
 Adueniens aliquis præstet cur cornua quisquam
 Tollat, & ob magnas cur sibi plaudat opes.

Est

Est Dominus, sub quo vertuntur iudice cunctis,

Hunc premit, hunc celso collocat ille loco.

Namque tenet dextra vini cratera meraci,

Cui simul admixtæ copia fœcis inest.

Huic vinum præstans, illi de fœce propinat,

Dans meliora bonis, deteriora malis.

Sed tamen & fœcis longè vis maxima restat,

Quam peccatores quotquot in orbe bibent.

Ast ego de Domino cunctis memorabo diebus,

Et celebrabo Deum cantu Iacobe tuum.

Cornua confringam prauæ sublimi gentis,

Contrà homini crescent cornua sancta pio.

ARGUMENTVM PSALMI LXXV.

Assyrius Solymos dura obsidione premebat,

Nec releuatricis spes erat vlla manus.

Obsessos Dominus media de nocte relaxans,

Innumerum strauit lata per arua gregem.

NOTVS IN IVDÆA DEVS.

Notus Iudæis Dominus celebratur in oris,
Inter & Abramidas nomina magna gerit.

Ipsè suis legit pacatam sedibus urbem,

Ipsè Sionæa firmus in arce manet.

Hic arcus, hic tela virum confregit, & enses,

Scutaque, & in nihilum denique bella dedit.

Lumina ab æternis (mirum) Deus ipse dedisti

Montibus, insani mox trepidare metu.

Obruta lethali clausurunt lumina somno,

In manibus nec se quo tuerentur, erat.

Per te prostrata est æterno turba sopore,

Quæ modo bellaces celsa premebar equos.

Terribilis siquidem es, cui non obistere fas est,

Feruere cum vindex cœperit ira tibi.

Iudi-

Iudicium è cælo manifesta voce tulisti,

Nec mora contremuit terra, fuit que quies.

Contigit hoc, quando surgebas iura daturus,

Vt fieret toto mitibus Orbe salus.

Ergo tibi laudes hominis peperere furentis

Consilia in populum capta cruenta tuum.

Mensque tui retinens tanti vestigia facti,

Grata tibi peraget debito honore diem.

Nunc igitur cuncti qui circumquaque morantes

Consuectis vestro munera ferre Deo,

Huic etiam vosmet sanctis obstringite votis,

Sed quorum nunquam sit temeranda fides.

Territat ille minis seuos frangitque Monarchas,

Inque merum Reges, quos habet orbis, agit.

ARGUMENTVM PSALMI LXXVI.

Hic lachrymas & vota legis, prorsumq; videtur

Carminè in hoc gentis damna dolere sue.

Præteritos contra Domini dum cogitat actus,

Non dubitat trepido soluere corda metu.

VOCE MEA AD DOMINVM

CLAMAVI.

Voce mea ad Dominum clamaui, voce precatus
Sum Dominum, nostras audiit ille preces.

Nam mea cum duro premeretur vita labore,

Prima erat hunc animi quærere cura mei.

Suppliciterque manus tota illi nocte leuabam,

Nec fuit optati mens mea falsa sui.

Carpere rennueram solatia blanda meorum,

Præponens memori mente tenere Deum.

Dispulit ille meas nubes, sed pressius ipsum

Dum meditor, memet respicioque miser,

K

Mox

Mox animus cecidit, vigilēque carentia somno
 Vicerunt ipsos lumina nostra viros.
 Attonito stabam similis præ pectoris æstu,
 Sic aded, vt posset nil mea lingua loqui.
 Tempora præterea quondam transacta subibant,
 Ac repetens animo sæcula prisca meo:
 Plurima per noctem meditās cum corde loquebar,
 Verrebamque simul mentis opaca meæ:
 Tunc ego, consuetum num sic defauiet vltra,
 Vt nos abiiciat tempus in omne Deus?
 Non erit, vt fiat posita placatior ira?
 An finem bonitas ipsius omnis habet?
 An memorem semper misereri parceret ob iram?
 Oblitus solitæ num pietatis erit?
 Hæc ego questus eram, subiit cum dicere, cœpi
 Nunc rursus læto spem refouere sinu.
 Prouida namque vices alternat dextra supremi
 Numinis, & gratis mutat acerba bonis.
 Iamque recurfabant eius facta inclyta, quorum
 Semper ero prisco tempore abusque memor.
 Scilicet illa animo tacitus meditante reuoluam,
 Et fient studij pars operosa mei.
 Consilium Deus omne tuū sanctumque; piūque; est,
 Nec tibi conferri qui queat vllus erit.
 Tu Deus es, Deus ille patrans miracula, per quæ
 Conspicuum virtus iam tua nomen habet.
 Viribus immensis olim, forti que lacerto
 Vincula soluisti gentis iniqua tuæ.
 Libera que à Phario debent tibi colla tyranno
 Quos Ioseph genuit, quos genuitque Iacob.
 Te fluctus videre Deus, videre, metu que
 Turbida cum trepidis fugit abyssus aquis.

Quæ

Quæ simul ac vasto pulsæ sonuere fragore,
 Nubila terrificos scissa dedere sonos.
 Aëra flammantes percursauere sagittæ,
 Et tonitru hostiles intremuere rotæ.
 Sæua toruscarunt totum terrentia mundum
 Fulgura, queis tellus mota tremore fuit.
 Arida per medium patuit tua semita pontum,
 Semita mergendis non bene nota viris.
 Denique sicut oues populum per cærule duxti,
 Cum fratre insolitas Mose regente vias.

ARGUMENTVM PSALMI LXXVII.

*Abramidas Dominus Phario subduxerat hosti,
 In fortunatos transtuleratque locos.
 Insuper officiis variè cumularat eosdem,
 Nil linquens veri quod queat esse patris.
 Gens ea sed tantos semper malè grata fauores
 Spreuit, & indignas rettulit vsque vices.*

ATTENDITE POPVLE MEVS

LEGEM MEAM.

MI popule ausculta quæ sibi præcepta daturus,
 Dictaque suscipias ore ferenda meo.
 Eruta de tenebris fert mens arcana referre,
 Verbaque ab antiquo quæ latuere loqui.
 Omnia quæ nobis sunt aure excepta fideli,
 Et quæ longæui condocuere patres.
 Hæc ego non patiar tacitus latuisse nepotes,
 Seraque posteritas me referente sciet.
 Ingrediar Domini laudes, & fortia facta,
 Gestaque quæ credas non habitura fidem.
 Sensa sua Isacidis primùm testata reliquit,
 Afficiens illos legis honore suæ.

K 1

Quam

Quam voluit patres monstrare minoribus, ipsi
 Ex sese vt curent notificare fati.
 Rursus ab his quotquot geniti exoriantur, eandem
 Iniungant soboli mente tenere suæ.
 Vt Domino fidant, cæcæque obliuia mentis
 Vitent, & cupidè tam pia iussa colant.
 Nec similes fiant atavis, qui mente rebeli
 Irarum causas sæpè dedere Deo.
 Recta quibus nunquam cordi infedere, nec vnquã
 Firmiter æterno se applicuere Patri.
 Efframidis similes, qui docti spicula, & arcus,
 Corripiunt, pugnae cum venit hora, fugam.
 Ingrati iussis Domini parère negarunt,
 Præceptique viam non tenuere dati.
 Tot benefactorum obliui, rerumque stupendis
 Quas gessit toties, exhibuitque modis.
 Scilicet ante oculos patrum miracula quondam
 Maxima per Taneos multiplicauit agros.
 Nam mare dissecuit medium, & pendentibus vndis
 Traduxit populum per vada sicca suum.
 Dux erat his nubes de luce meantibus, ignis
 Signabat certas per tenebrosa vias.
 Adde quòd in vasta petram diffregit eremo,
 Vnde siti pressis pocula larga daret.
 Elicuit gelidam ruptis è cantibus vndam,
 Factaque mox species fluminis vnda fuit.
 Nil tamen his moti, culpas auxere priores,
 Offensaque Deo causa fuere nouæ.
 Cordibus hunc tacitis nam tentauere, voraci
 Dum ventri placitos concupiere cibos.
 Quin etiam voce insultarunt, An dare nobis
 His poterit solis fercula amata locis?

Ipse

Ipse quidem petram virga percussit, vnde
 Maxima multifidæ copia fluxit aquar:
 Propterea ne queat nobis Cerealia dona
 Mittere, num mensas instruat ille dape?
 Audiit hæc igitur Dominus, poteratque rebelles
 Perdere, sed fulmen distulit ille suum.
 Quippe animi iustos moti succenderat ignes,
 Certa que in Isacidum venerat ira caput:
 Credere quòd Domino toto se pectore nollent,
 Nec dare sperarent posse salutis opem.
 Nubila dissolui iussit, cælumque reclusit,
 Æthereoque nouas misit ab axe dapes.
 Pro dape manna fuit, pluuias affudit edules,
 De cæloque frui panibus ille dedit.
 Angelicas fruges hominum concessit in vsus,
 Plusque cibi, quam quis vellet habere, dedit.
 Iamque Notum imbriferum toto discedere cælo
 Iusserat, & pleno flamine adesse Lybem:
 Nec mora, præcipitant celeres in castra volucres,
 Et Deus insolito carnibus imbre pluit.
 Pulueribus poterant numero certare minutis,
 Sicca nec vndosi hîc vincat arena freti.
 In populi medium lapsæ, & tentoria circum
 Se preendi quauis sustinere manu.
 Ederunt igitur donec compressa libido est,
 Nec pars optati defuit vlla cibi.
 Vltima adhuc saturis hærebant fragmina labris,
 Cum Deus admissi criminis vltor adest.
 Vltor adest, pinguesque necat de plebe magistras,
 Cladibus electos impediitque duces.
 Nec tamen idcirco minus indulgere furori,
 Nulla fides tantis addita rebus erat.

K 3

Ergo

Ergo ipsis totum defluxit inaniter ævum,
 Atque per exiguas vitæ habuere moras.
 Sed quoties pœnis Dominus multaret eosdem,
 Dederet & meritæ corpora multa neci;
 Nil habuere prius Dominū quā quærere, & ipsum
 Lucis ab exortu supplice adire prece.
 Hunc & præsidiumque suum, rupemque fateri,
 Et vitæ auxilium dicere voce suum:
 Voce quidem sed mente vafra nil tale purantes,
 In speciemque pij subdola verba dabant.
 Impia turba Deum nullo candore colebat,
 Fœderibus sanctis fallere doctâ fidem.
 Ille tamen culpas facili pietate remisit,
 Pertulit offensas, continuitque manum,
 Irarumque suas vehementer pressit habenas,
 Mollior & multo quàm merere fuit.
 Norat enim factos ægra de carne, nec vmbra
 Egressam solitas posse redire domos.
 Ah quoties Dominum factis læsere superbis,
 Ingressi vastas per loca sicca vias!
 Quam sæpe Isacidum vitia ad consueta reuersi
 Irritare pium sustinuerunt patrem!
 Illius immemores, à quo de gente feroci
 Erepti tandem libera colla gerunt.
 Illius immemores, toties qui facta patrarat
 Inçlyta, Niliacis cum premerentur agris.
 Flumina punieo mutauit tota cruore,
 Néue forent aptæ potibus egit aquæ.
 Fecit & omne genus celeres descendere muscas,
 Penè nihil reliqui gens ea fecit humo.
 Iusserat, & iussæ ranæ venerunt plaustris,
 Atque luem cunctis imposuere locis.

Germina

Germina bruchus edax, ipso mittente, vorauit,
 Et segetes morsu sæua locusta tulit.
 Grandine consumpsit vites, morosque pruina
 Perdidit, arboreum sustulit omne decus.
 Grandine stravit oves missa, fortesque iuuenços,
 Agricolûmq; feris ignibus vssit opes.
 Denique tota suo laxauit fræna furori,
 Ira nec vltterius quò graderetur erat.
 Quippe in eos cuncta indignantis signa peregit,
 Vltus ad hæc geniis ex Acherunte malis.
 Quando vias iræ latas patefecit acerbæ,
 Cede necans homines, peste necansque pecus.
 Cum primas hominû stirpes, pecudumq; peremit,
 Quas erat in Chameis tum reperire casis.
 Postmodo deduxit populum in deserta, velut si
 Herbida ducat oves pastor ad arua suas.
 Pergebant animis omni terrore solutis,
 Infestos pelagi merferat vnda viros.
 In terras, sacrique sibi fastigia montis
 Duxit, quem valida cepit ab hoste manu.
 Sed prius indigenas pepulit, desertaque rura
 Ipse suis æqua sorte colenda dedit.
 Quæque sibi pulsæ gentes habitacula locarant,
 Abramidas fecit cuncta tenere tribus.
 Gens ingrata tamen post tanti signa fauoris
 Irritare Deum non fuit ausa minus.
 Namque ea quæ dederat legum præcepta suarum,
 Moribus & vita non voluere sequi.
 Fœderibus ruptis refugi de more parentum,
 Et tanquam proprium si petat arcus herum,
 Ipsi emorunt celsis in montibus iras,
 Sacra vbi non Domino constituere suo.

K 4

Sculpti-

Sculptilibus sed sacra fuis, arasque calentes,
 Hæc fuit accensi maxima caussa Dei.
 Nam simul ac populū videt hæc patrasse profanum,
 Spernit, & ad nihilum penè agit omne genus.
 Proicit & charæ nuper tentoria Silo,
 In qua terrestrem fuerat habere domum.
 Tradidit ipsorum defenðæ robora prædæ,
 Cessit in hostiles gloria tota manus.
 Implicuitque viros gladiis, mortique cruentæ,
 Nec dignos vlllo duxit honore suos.
 Corpora flammanti iuuenum sunt cęsa furore,
 Iustaque virginibus funera nemo dedit.
 Ense sacerdotes cęsi periere, nec vllus,
 Qui viduas lachrymis prosequeretur, erat.
 Sed Dominus tanquam fomno releuatus ab alto,
 Utque grauis Baccho miles ad arma ruit:
 Sic hostes tandem postica in parte cecidit,
 Atque in probra dedit non habitura modum.
 Non tamen elegit vestros Iosephe tribules,
 Rennuit Eframidas fortis habere suæ:
 Sed tua quæ coleret delegit pignora Iuda,
 Et iuga dilecti montis amata Sion.
 Hic sibi magnifico sacraria cęsa paratu
 Extruxit nullo corrutur die.
 Nec non Iesseiam prolem sibi Dauida seruum
 Sumsit, sectantem tum genitoris oues.
 E mediis illum caulis ad sceptra vocauit,
 Ut populi fieret pastor, vt antè, gregis.
 Pasceret Abramo quondam genitore creatos,
 Quos bonus in sortem legerat ille suam.
 Sedulo pauit eos igitur, curaque fideli
 Et rexit docta tempus in omne manu.

A R G V -

A R G V M E N T V M P S A L M I L X X V I I I .

*Aspera fatidicus lachrymoso carmine Dauid**Nuntiat Antiochi damna profecta manu.**Tempore quo Solymam fecit manare cruore,**Omnia cum sancta raptor ab ade tulit.**Nunc quoque, quam multos, si quod modo viuatur ani**Insicias, veris talia posse queri:*

D E V S V E N E R V N T G E N T E S .

IMpia gens eaco Deus extimulata furore,
 Intulit in fines aspera bella tuos.
 Templaque sacrilego tua demens polluit ausu,
 Territa nil sacri religione loci.
 Quin Solymæ similem cellæ dedit esse figuram,
 Condit vbi hortenses poma colonus opes.
 Obtulit alitibus pascenda cadauera, quorum
 Dedita præceptis mens fuit vsque tuis.
 Innocuoque feras sanctorum viscere pauit
 Silua, quibus crudam præbuit antè dapem.
 Instar aquæ circum Solymos vndare cruorem
 Fecit, nec, cæfos qui sepeliret, erat.
 Tot mala perpeffis vicini illudere certant,
 Hostibus & risus sannaque acerba sumus.
 Quò Deus alme precor tuus exardescet, vt ignis
 Materia flammam sufficiente, furor?
 In gentes potius conceptos euomè motus,
 Quarum corda tui cognitione carent.
 Et tua quæ pudeat votis excelsa vocare
 Nomina, verte tuas in fera regna manus.
 Namque Iacob sæuis laniantur dentibus, & iam
 Sedibus excisis omnia vasta iacent.
 Nostra precor memori ne crimina mente reserues,
 Læsa quibus bonitas sæpius ista fuit.

K 5

A c

Ac potius tristes casus miserare tuorum,
 Quos modò pauperies continuata premit.
 Nostra salus, fer opem solita pietate, precamur,
 Et vitiiis merfos culpa remissa leuet.
 Ne patere infestæ faciant conuitia gentes,
 Et rogent, nos ter quis sit, ubiue Deus?
 Vindictæ infantes tua nos clementia, pœnas
 Hostica pro fuso turba cruore luat.
 Accipe victorum mœsto de corde querelas,
 Exprimit has squalor carceris, atque situs.
 Proque tuæ ingenti dextræ virtute, periclis
 Soluere, quos morti destinat hostis, ames.
 His, tua qui facili violarunt numina voce,
 Septuplici meritum scœnore redde malum.
 Nos tibi sacratus populus, campi que tui grex
 Ardua tollemus nomen ad astra tuum.
 De sobole in sobolem nostra celebrabere lingua:
 Perpetuo illa tuæ nuntia laudis erit.

ARGUMENTVM PSALMI LXXIX.

*Huius, & illius modo qui præcessit, eundem
 Antiochum causam carminis esse putant.*

*Hebraeam Vates viris sub imagine gentem
 Signat, vastari quam sero ab hoste dolet.*

QVI REGIS ISRAEL.

Qui regis Israël, miseris intende querelis,
 Quas modò fors nobis exprimit æqua parū,
 Qui ceu pastor ouem, sobolem deducis Ioseph,
 Regnator Cherubin qui super alta sedes.
 Effraim coram Benjamin, atque Manassæ
 Fac agè conspicua notificeris ope.
 Summa tuæ iam nunc exerce robora dextræ,
 Atque veni nostris læta medela malis.

Pone

Pone iram, & vultus horum conuerte benignos,
 Id fuerit nobis indubitata salus.
 Quo Deus armipotens proprij te quæso popelli
 Despicies ira feruidus vsque preces?
 Quæso quoad miseros lachrymarum pane cibabis,
 Nostra que largifluus pocula fletus erunt?
 Nos sibi finitimi prædam retrahunt que, trahunt que
 Rixantes, sannis exagitant que suis.
 Huc Deus armipotens nitido conuerrere vultu,
 Causa que saluificæ prosperitatis eris.
 Traduxti Pharia vitem regione, fugatis
 Gentibus, & firmo constitit illa solo.
 Sedulus hac quondam gressum tendente præisti
 Per non consueras dux que comel que vias.
 Quin plantata tibi radices illa profundas
 Egit, & altricem lata repleuit humum.
 Aërios montes vmbra vestiuit, & eius
 Obruit ingentes brachia panda cedros.
 Æquora palmitibus, flumen propagine longa
 Attigit, in patriis quod bibit Assur agris.
 Hei mihi cur solitis nudasti sepibus illam,
 Cur sinus à populo prætereunte rapi?
 Hanc aper è siluis vastat custode carentem,
 Et patet omnigenis depopulanda fetis.
 Huc Deus armipotens nitido conuerrere vultu,
 Et nos celesti de regione vide.
 Tam grauibus vexata malis tibi vinea curæ
 Sit tua, & auxilium sentiat oro tuum.
 Hanc pater instaure, fac vt collapsa resurgat,
 Quæ sterit antè tuæ consitione manus.
 Si despecta tibi est, hominis tamen aspice natum,
 Quem tibi præcipui roboris inde paras.

Parte

Parte quidem perijt flammis succensa, manuq̄ue
 Hostili cœdè parte reuulsa iacet.
 Sed si immota tibi manet indignatio vultus,
 Mox superet vitis portio nulla tuæ.
 Protegat Israël em igitur manus ista, regatq̄ue,
 Fecerat inuictum quem tua dextra prius.
 Atque hominis natum, quem viribus instruxisti,
 Quo tibi conciliet per sua facta decus.
 Sic erit vt nullus tua nos præcepta sequentes
 Abs te in perpetuum deuius error agat.
 Da certam nobis vitam pro morte propinqua,
 Cultores erimus nominis vsq̄ue tui.
 Huc Deus armipotens nitido conuertere vultu,
 Sic fuerit nobis læta recepta salus.

ARGUMENTVM PSALMI LXXX.

*Solennes celebrare dies, ritusq̄, sacros
 Admonet, & reditus mensura Luna tuos:
 Religio hinc qua damna ferat neglecta videmus,
 Et si non aliud, tempora nostra docent.*

EXULTATE DEO ADIVTORI.

EXultate Deo, qui nos seruatq̄ue, iuuatq̄ue,
 Plaudet Iacobæo concio sancta Deo.
 Sumite iò psalmum, pulsandaq̄ue tympana ferte,
 Lætitiâ cytharis nablia mixta sonent.
 Clangite tortilibus lituis, cornuta remenso
 Luna suo insignem nunciat Orbe diem.
 Scilicet Isacidis seruandum in secula morem
 Hunc Deus edixit magne Iacobe tuus.
 Hæc eadem pia sacra sui monumenta fauoris
 Iussit Iosephi à posteritate coli,
 Tristitia dum fugeret sistrati regna Tyranni,
 Insolitaq̄ue nouos carperet aure sonos.

Fasce

Fasce graui Dominus populi quum terga leuasset,
 Et cophinis fessas, fistilibusq̄ue manus.
 Rebus in angustis quum me clamore vocares,
 (Hæc Dominus) præsens adfui, opemq̄ue tuli.
 Quum Deus igniuoma tectus sub nube laterem,
 Fluctibus hostiles obrueremq̄ue rotas:
 Tunc ego vos primùm factò tentare periculo
 Ad motæ volui seditionis aquas.
 Gens mea nunc animos sanis aduerte loquelis,
 Nam tibi quod res est testificando loquar.
 Quòd si mente meos monitus, & scita tenebis,
 Si noua constitues numina nulla tibi:
 Si fugies palmas peregrinis tendere diuis,
 Meq̄ue pia solum religione coles:
 (Namque Deus tibi sum solus, qui robore multo
 Te duxi è Phariis in meliora locis.)
 Quòd si inquam studio perages mea dicta fideli,
 Pande tua optatis ora replebo bonis.
 Iusta quidem moneo, sed nemo iusta monenti
 Parer, & ingratos nil mea verba mouent.
 Per me igitur vadant quo ducet cumque libido,
 Et laxent animos ad mala quæque suos.
 Si tamen huic populo cura auscultare fuisset,
 Et mea præscripto tramite dicta sequi.
 Qua miser opprimitur nullo mihi turba labore
 Fracta foret, nostra corrueratq̄ue manu.
 Iamq̄ue pium saltem vultu mentita fauorem
 Offerret blandas supplice voce preces.
 Huic quoque temporibus populo felicibus vt
 Fas erat, & vita in secula multa frui.
 Hos præstante cibo implesem, farrisq̄ue medulla,
 Sudassent dulces his quoque saxa fauos.

ARGV.

ARGVMENTVM PSALMI LXXXI.

Iniustos proceres Domini sermone reprehendit;

Flectere qui leges, iurag, fraude solent.

Quodq, sit officium synceri iudicis, aptè

Edocet, hoc seruet qui sua salua velit.

DEVS STETIT IN SYNA-
GOGA DEORVM.

HERoum si quando coit Synagoga potentum,
Hos inter medio stat Deus ipse loco.
Lumine contemplans acri, quàm legibus æquis
Sceptra gerant, populis imperitentque suis.
Iudicia iniustè quoad exercebitis, inquit?
In precio facies quousque nocentis erit?
Dicite iura duces tristes releuantia egenos,
Et bene pupillis consuluisse iuuet.
Soluite non iusto tenues, inopesque reatu,
A turba miseros fonte vetate premi.
Sed loquimur surdis, nec habent pia dicta receptū,
Luminibus tenebræ, mentibus error inest.
Vestro igitur vicio magnæ fundamina Terræ
Cuncta mouebuntur sedibus acta suis.
Dixi equidem vos esse Deos, sobolemque parentis,
Quo nihil omnino celsius esse potest.
Nunc contra abstractos soliis mors æqua nigrantes
Plebeo coget more, subire domos.
Sors communis erit vobis, trucibusque tyrannis,
Quos manet exitium, tartarei que lacus.
Tu Domine exurge, & legum moderamina sume,
Iustitia vt terram, iudicioque regas.
Scilicet hæredi gentes vbicunque repostæ,
Se tibi submittent, iuris eruntque tui.

ARGV-

ARGVMENTVM PSALMI LXXXII.

Finitimas gentes cernebat fadere pacto,

Et populo, & sanctis bella parare locis.

Tam valida auxilium contra petit arma, rogatq,

Conatus tales ne suat esse ratos.

DEVS QVIS SIMILIS ERIT TIBI.
QVÉ tibi cōtulerim Deus ô, similémue putarim,
Ne taceas quæso, neu cohibeto manus.
Quippe tui en hostes magno insonuere tumultu,
Impiaque extollit turba rebelle caput.
Ecce tuos contra consultauere maligni,
Exitiumque piis qualibet arte parant.
Vocibus vnanimis pariter dixere, venite
Horum perdamus stirpitis omne genus.
Isacidum tota eradamus nomina terra,
Postera progenies ne queat esse memor.
In te iurarunt animis concordibus omnes,
Et simul in fœdus conseruere manus.
Bella mouet ditis numerosus cultor Idumes,
Efferus Ismaël, stirpsque Lothæa Moab.
Hinc Agarena ferox soboles, Gebalaque profecti,
Cumque Ammone potens Amalecita manu.
Signa Palæstini sociant, Tyriique coloni,
Auxilio veniunt gens furiata Syri.
Fac his quod Madian, quod dirus Sifara sensit,
Quodque Iabin, cæsi non procul amne Cyson.
Interiere omnes prostrati in finibus Endor,
Vt fimus effecti, stercoribusque pares.
Hi pereant fato proceres quo tristis Orebus,
Quo Zebec infelix, Salmana, Zebque duces.
Nil etenim veriti sunt dicere: mœnia & urbem,
Et templa, & sacras diripiamus opes.

Vt

Vt rota præcipiti raptentur turbine, fiant
 Vt stipula infesto mobilis acta Noto.
 Tristia vt umbrosas vastant incendia siluas,
 Vtque perurenti collis ab igne perit,
 Sic hos tempestate tui disperde furoris,
 Iustaque sacrilegum dissipet ira gregem.
 Vultibus infideat pudor, atque infamia cunctis,
 Vt quærat nomen territa turba tuum.
 Erubeant pauidi per sæcula cuncta, ferantque
 Confusi meritis debita fata suis.
 Vt domiti ærumnis discant, numeroque malorum,
 Ex vero Domini nomen inesse tibi.
 Expertique sciant toto sublimius Orbe
 Esse nihil quicquam numine posse tuo.

ARGUMENTVM PSALMI LXXXIII.

*Ad loca suspirat Solymorum sacra reuerti,
 Hosticus infontem mouerat vnde furor.
 Si quis pertæsus mundi, caelestia mente
 Appetat, is votis hinc trahat apta suis.*

QVAM DILECTA TABERNACVLA.

QVam differta placent grato tua templa decore
 Arbiter armorum, militiæque Deus!
 Dum subit hæc animam Domini domus, vritur illa,
 Et desiderio liquitur inde graui.
 Numina quando Dei viuentis sancta recordor,
 Cor mihi lætitia soluitur, atque caro.
 Passer vbi somnum capiat, placidamque quietem,
 Et sua vbi turtur pignora condat, habet.
 O tua sæpè meis optata altaria votis,
 Militiæque potens Rexque, Deusque meus!
 Felices, excelsa Deus tua templa colentes,

Hi

Hi tua perpetua nomina laude vehent.
 Felix cui donas tali pollere vigore,
 Semper vt ascendens ardua mente petat:
 Donec conuallis tristi tenet obsita fletu,
 Et locus humano qui datus exilio est.
 Talibus affundet pleno sua munera cornu,
 Legis ab ætherea conditor arce Deus:
 Horum corda nouis semper virtutibus aucta
 Crescent, & capient robora firma magis.
 His quoque fas Domini tandem spectare beatos
 In sacra vultus arce Sionis erit.
 Exaudi, Domine ô virtutum, verba precantis,
 Momentumque habeant aure recepta tua.
 Respice me rerum fortis tutela mearum,
 Ad faciem Christi lumina flecte tui.
 Dulcior est lux vna adytis exacta sub istis,
 Quàm transmissæ alibi te sine mille dies.
 Ac magis esse velim Domini contemptus in æde,
 Quàm sceleratorum tecta habitare potens.
 Cara Deo pietas, & vero consona verba: *chura*
 Ipse piis veniam conferet, atque decus.
 Sed neque difficilis cuiquam sua dona negabit,
 Qui graditur vitæ labe carentis iter.
 O Domine, omnis cui parer subiecta potestas:
 Felicis titulum, qui tibi fudit, habet.

L

ARGV-

ARGVMENTVM PSALMI LXXXIII.

*Damonis à vinclis, seu aq̄, tyrannide tandem
Vt genus humanum libera colla gerat,
Affore ait, Christus calo cum missus ab alto,
Purgabit letho crimina nostra suo.*

BENEDIXISTI DOMINE TERRAM TVAM.

Nunc tua, cęlicolũm rector mitissime, tellus
Numine lætatur facta beata tuo.
Nam facis vt soboles prisca captiua Iacobi
Erigat excusso libera colla iugo.
Tuque tuum venia populum dignatus, eorum
Crimina more pij patris iniqua tegis.
Conceptaque tibi posuisti mitior iras,
Nec tuus vltorius nos furor ille premet.
Nostra salus per opem, miserisque ad pristina verte,
Atque odij à nobis vim remoueto tui.
Nunquid in æternum propria indignabere genti,
Aut iras nostrum semen in omne trahes?
Quin mage, placatus promissæ dulcia vitæ
Dona dabis, populo lætitiãque tuo.
Eia tuæ ostendas pietatis quæso vocatæ
Signa diu, & nostræ mite salutis opus.
Accipiam læta diuinas aure loquelas,
Scilicet in plebem nuntia pacis erunt:
Inque pios omnes, & qui delicta perosi,
Felici redeunt ad sua corda die:
Diuinis quicunque animis hausere timores,
Hos vultu aspiciet iam propiore salus.
Atque erit, vt nostris habitet noua gloria terris,
Et nulli visum condito ab orbe decus.
Obuia iam pietas fidei passu ibit amico,
Iustitia inque vices oscula paxque dabunt.

San-

Sanctus amor veri terris exurget, & ipsa
Iustitia è supera proferet arce caput.
Appluet & pleno Dominus sua munera cornu,
Et multa nostros messe beabit agros.
Ille pedes quacunque feret, ius, fasque præbunt,
Perque vias gressus eius vbique regent.

ARGVMENTVM PSALMI LXXXV.

*Vt queat infontem securus ducere vitam,
Tutus ab hostili postulat esse manu.
Laudibus indulget Domini, affirmatq̄, futurum,
Vt gentes illum totaq̄, terra colat.*

INCLINA DOMINE AVREM.

Optime cęlicolũm Princeps, rerumque creator,
A quo fonte salus, & bona cuncta fluunt,
Inclina faciles mœstis ploribus aures,
Anxia sollicitæ percipe verba precis.
Me miserum infelix, & opis fors indiga vexat:
Pauperies nullo fine maligna premit.
Ne pigeat dubiæ tutelam sumere vitæ,
Viuerè me sancta nam ratione vides.
Ancipitem proprij famuli defen de salutem,
Qui nullam nisi te spem modò corde fouet.
Respice me, tanti que bonus miserere laboris,
Cernis vt vsque tuam vox mea clamet opem.
Solicitæ tribuas animæ solatia nostræ,
Ad te nam toto pectore tollor humo.
Tu bonus, & clemens, si quis te voce precator
Ambiat, & veniæ copia multa tibi est.
Auribus has igitur placidis precor accipe voces,
Nec renuas animi noscere vota mei.
Tempore sæpe graui pressus tua numina adiuui,
Nec fuit vlla meæ facta repulsa preci.

L 2

Quam

Quàm tibi dissimilis vanorum turba Deorum est?
 Nec quisquam factis fecerit æqua tuis.
 Ergo ad te venient gentes, quascunque creasti;
 Teque colent, simul & laudis honore ferent.
 Magnus enim Deus es, mirandorumque patrator,
 Tu metuenta Dei nomina solus habes.
 Vt gradiar certo tua per compendia passu,
 Ducage me, veri signa sequarque tui.
 Incute iucundos nobis in corda timores,
 Vt simul & metuam nomen, amemque tuum.
 Sic Deus alme tibi gratabor pectore toto,
 Et laudes nostro semper ab ore feres.
 Quippe tui superant in nobis pignora amoris,
 Sumque tuo Stygiis munere liber aquis.
 Me, Deus, aduersum consurrexere superbi,
 Conspiratque potens in mea fata manus.
 Ante suos oculos te non posuere, geruntque
 Corda tui penitus numinis orba metu.
 Tu pius, & clemens, atque iræ parcus acerbæ es,
 Et tua summa viget cum bonitate fides.
 Respice me, miserere mei, da vincere posse,
 Et confer puero robora iusta tuo.
 Filius accipiat gratam te dante salutem,
 Qui genitrice satus de famulante tibi est.
 Ede notam mihi quæso tui signumque fauoris,
 Cognitus ofori fiat & ille meo.
 Vt doleat, turpi suffundaturque rubore,
 Quod mea solatus corda leuaris ope.

A R G V -

A R G V M E N T V M P S A L M I L X X X V I .

*Insigni vehitur felix Ecclesia laude,
 Nam Domini cura hanc, auxiliumque, regit.
 Hæc portis tuta est, stabili hæc fundamine firma;
 Quolibet huc sese multus ab Orbe feret.*

F V N D A M E N T A E I V S I N M O N T .

A Bramidum nullas Dominus tam diligit arces,
 Quàm fida portas mente Sionis amet.
 Illa super sacros iecit fundamina colles,
 Inque pia claris relligione iugis.
 Magnifica existunt de te præconia Vatum,
 O Vrbs æterno semper amata Deo.
 Mente Raab memori, simul & Babylona tenebo,
 Nominis imbutas agnitione mei.
 Ecce Palæstini Tyrij, Meroesque coloni
 Accedent charis hac quoque in vrbe meis.
 Deque Sione palam tali sermone feretur:
 Protulit illa viros, protulit illa viros.
 Et contra casus omnes Altissimus illam
 Fundauit, valida stare deditque manu.
 Quando recensabit populos in scripta relatos,
 Tu quoque principibus aucta legere Sion.
 Quotquot agunt ciues intra tua mœnia, semper
 Latantur; festos perpetuantque choros.

L 3

A R G V -

ARGVMENTVM PSALMI LXXXVII.

Senferat infesti metuenda pericula morbi,

Et sibi iam gelida mortis adesse minas:

Sed neque ab infidis solatia sperat amicis,

Quos genuit arumnis terga dedisse suis.

Qui tamen has Christi pugnet magis esse querelas,

Me facilem norit partibus esse suis.

DOMINE DEVS SALVTIS.

O Domine atque Deus, nostræ tutela salutis,

En ego te precibus nocte, dieque voco.

Conspectus intrent quæso mea vota sub istos,

Et flectas aures ad mea verba pias.

Namque meam hanc animã cõpleuit tanta mali vis,

Sit mea vt inferno vita propinqua loco.

Sortis ab aspectu nostræ numeratus in illis

Essè queam, stygij quos capit vmbra laci.

Sum velut auxilio si quis desertus ab omni

Inter defunctos luce solutus agat.

Haud secus, exitio quàm quos violenta dedere

Vulnera, & in bustis iam sopor altus habet:

Quorum te penitus secura obliuio cepit,

Eiectique tua qui cecidere manu.

Inferiore lacu statuo, densisque tenebris,

Mortis vbi gelida me grauis vmbra tegit.

In me quippe tui superincubere furores,

Et cuncti fluctus me petiere tui.

Quin dare fecisti notos quoque terga propinquos,

Qui sibi nunc dirum me velut omen habent.

Traditus hostili deueni in vincula dextræ,

Copia quæ sitæ nec datur vlla fugæ.

Ergo nunc inopis soliti periere vigores,

Præque malis oculi delicuere mei.

Hoc

Hoc fuit vt multa te mœstus voce vocarem,

Erigeremque meas semper ad astra manus.

Num tandem facies illi miracula turbæ,

Quæ modò vitali lumine cassa iacet?

Num vitæ reddet medicorum cura sepultos,

Quo tibi sic laudes vox rediuiua canat?

Num tua sub tumuli pietas memorabitur antro,

Aut tua in extrema perditione fides?

Ecquisnam in tenebris noscet tua facta, cuius

Iustus lethæis esse ferere plagis?

Nil tamen è solito quicquam clamore remitto,

Quamque sit orta dies, ordiar antè preces.

Eheu sed mea cur tam durè vota repellis,

Lumina cur quæso huc vertere blanda negas?

Me mala pauperies, duriq̃ue vrsere labores,

Ex illo vt primùm tempore ephesus eram.

Iamque ego luctificos casus superasse videbar,

Et longè victis altior esse malis,

Quum subito infelix fortuna turbor ab illa,

Ærumnasque fero sicut & antè tuli.

Nunc quoque prostratū tua me grauis ira perurget,

Percelluntque tui pectora nostra metus.

A quibus haud aliter tumida quàm fluctibus vnda

Obruor, & cinctus proh sine fine premor.

Vnica restabant misero solatia, amici,

Quique alij notæ proximitatis erant.

Hos quoque fecisti procul hinc absistere, nec iam

Deserto auxilium qui ferat, vllus adest.

L 4

ARGV.

ARGUMENTVM PSALMI LXXXVIII,

*Maieſtas Domini hic extollitur, Omnipotensq̄
Virtus, & ſumma cum bonitate fides.
Sceptraq̄, Davidis ſtirpi manſura perenni,
Chriſte Deus regno vera reperta tuo.*

MISERICORDIAS DOMINI IN
ÆTERNVM CANT.

Multiplicem Domini pietatem voce fatebor,
Et ſtudio nunquam deficiente canam.
Quàm tua ſint promiſſa fide ſtabilita tenaci,
Me pia poſteritas teſtificante ſciet.
Nam mea (dixiſti) conſtans miſeratio in æuum,
Æthereoque fides permanet æqua polo.
Cum mihi delecta percuſſi fœdera gente,
Dauidi pactus ſum quoque regna meo.
Continuabo ipſi manſuram in ſœcula prolem,
Eius & imperij perpetuabo thronum.
Ergo tuæ celebrent cœli miracula dextræ,
Iure tuam laudet concio ſancta fidem.
Ecquid enim tibi ſumme parés ſuper æthera certet?
Quem tibi cœlicolum fas ſit habere parem?
Cuius maieſtas ſanctos ſupereminet omnes,
Quem circumſtantum pectora cuncta tremunt.
An, Deus armipotens, ſeſe tibi comparet vllus,
Quem veri cingit gloria vbique comes?
Tu maris inſanos compelſcis numine fluctus,
Turbida mireſcunt ventus, & aura tibi.
Strauiſti timidum ceu fractum vulnere Regem,
Procubuere tuis viribus hoſtis opes.
Et cœli, & tellus tua ſunt; tu conditor Orbis,
Eſt & opus, quicquid continet ille, tuum.

Eſt

Eſt tua veliuolum pelagus factura, creasti
Sithonium Boream nimbiferumque Notum.
Thabor & Hermonius frondosa cacumina tollent;
Exultimque ferent, nomine læta tuo.
Nam tibi robusto ſunt brachia plena vigore,
Oſtendunt vires fortia facta tuas.
Ne ſine quaſo tuæ robor flacceſcere dextræ,
Fac vt victricem quælibet ora ſciat.
Sella tui imperij iuſto fulcitur, & æquo,
Et tibi ſancta preit cum pietate fides.
O ſelix iſtinc quiſquis ſua gaudia libans,
Te canit, & ſolum pectore & ore gerit.
Implicitas errore vias, caecaſque perofus,
Colluſtrante tuo lumine carpet iter.
Ille tui admonitu exultabit nominis, obque
Iuſtitiam ſumer pectora celſa tuam.
Inclyta tu ſolus virtutis gloria noſtræ es,
Cornua tollemus munere læta tuo.
Tu clypeus noſter, deſenſioque vna ſalutis:
O Rex ſacidum ſancte, ſaluſque gregis.
Hæc ſunt que ſanctis quondam prædicta Prophetis,
Feciſti euentu vera patere ſuo.
Nam tua vox fuit hæc: Præſtantem viribus vnum
Auxiliis animus fert cumulare nouis,
Et plebe è media ſublimes in ſede locare,
Geſtet vbi illuſtri regia ſceptra manu.
His aptum reperi ſeruum Dauida fidelem,
Tempora cui ſacro chriſmate tincta linam.
Ille erit ille meæ tutus munimine dextræ,
Perque mea adiuſtus brachia fortis erit.
Non illi ſtadium neque vis inimica nocebit,
Nil rabies in eum, vel furor hoſtis ager.

L 5

Infeſtas

Infestas ipso perdam spectante cateruas,
 Et faciam indecori vertere terga fuga.
 Hunc mea destituet nūquam pietasque, fidesque.
 Crescet & auspicio nominis vsque mei.
 Ipfius imperium ad lati maris vltima tendam
 Littora, & Euphrates qua celer arua rigat.
 Temporibus duris patrem me in vota vocabit,
 Atque Deum, vitæ præsidiumque suæ.
 Hunc ego natorum primum numerabo meorum,
 Præque aliis celsum regibus esse dabo.
 Noster in hunc nullo fauor euanesct in æuo,
 Quicquid ei pepigi sentiet esse ratum.
 Per me durabit soboles in secula, & eius
 Donec erit celum stabit, & astra thronus.
 At si venturi spernent mea scita nepotes,
 Nolentes iussæ carere legis iter:
 Si mea calcabunt æquissima iura rebelles,
 Nec seruare volent quæ facienda tuli:
 Acribus illorum multabo crimina virgis,
 Noxiaque immiti verberare terga premam.
 Sed tamen & pietas Regi mea certa manebit,
 Cùmque ipso pactam non temerabo fidem.
 Ac neque committā vt mea testamēta prophanem,
 Neu rata sint labris dicta profecta meis.
 Per mea conceptis iuravi numina verbis,
 Nec mendax vnquam verba dedisse ferar:
 Omnia Dauidi mansurum in tempora semen,
 Nec fore, qua viuax desinat esse, diem.
 Vtque mihi semper presens est Phœbus, ab eius
 Sic solio vultus non remouebo meos.
 Nec minus ipfius regnum fulgoris habebit,
 Quàm quum plena suo Cynthia in orbe micat.

Quæ

Quæ duo præcipuè cœlestia lumina, testes
 Fœderis esse volo tempus in omne mei.
 Hæc tua sunt promissa Deus, sed nostra videtur
 Heu nimis à tantis fors aliena bonis.
 Scilicet ista tuum grauis indignatio Christum
 Reppulit, & nostras spes verat esse ratas.
 Ictaque cum seruo rupisti fœdera, humique
 Proiecta est eius sacra corona tibi.
 Destructis validas nudasti menibus vrbes,
 Et loca firma prius plena pauore tremunt.
 Illaque præteriens quiuis populatur, & vrgent
 Finitimi sannis, ludibrioque graui.
 Adde quod hostiles auxisti robore dextras,
 Lætificans factio corda inimica tuo.
 Quid querar & gladiatorum acies per te esse retusas,
 Quodque nec ipfius prælia, vt antè, iuues?
 Ecce decus nostrum, & cuncta ornamenta tulisti,
 Allidens vili regia fulcra solo.
 Aurea florentis breuiafisti tempora vitæ,
 Efficimur viles, obruimurque probris.
 Quo precor vsque tuum perges auertere numen?
 An tu ardentis par furor ignis erit?
 Quàm datus angusti nobis sit terminus æui
 Esto memor, frustra num tibi factus homo est?
 Nam quis se tandem morti subducatur, & Orci
 Effugiat patulas præcipitesque manus?
 Ah pietas vbi prisca tua est? vbi fœdera quondam
 Dauidi tanta constabilita fide?
 Seruorum subeant opprobria quæso tuorum,
 Quæ tacito à populis iacta reseruo sinu.
 Iacta quidè in seruos, sed quæ & tua numina tangat,
 Dum spretor Christi diceris esse tui.

Sed

Sed licet is status est, ea rerum forma mearum,
Perpete laudandus tu mihi voce tamen.

ARGUMENTVM PSALMI LXXXIX.

*Esse per angustā nobis data tempora vita,
Ipsaq; non paucis contemnerata malis;
Conqueritur Vates, ac mæsto deinde precatu
Contra tot solitam tristitia poscit opem.*

DOMINE REFUGIVM FACTVS ES.

A Sobole in soboles, & prisco semper ab æuo,
Tu nobis portus, confugiumque Deus.

Nondum sustulerant alto se vertice montes,
Nullaque telluris forma feracis erat,

Iam tua ab æterno existebant numina sæclo,
Vtque expers ortus, sic quoque finis eras.

Parua sed ah miseræ nobis data munera vitæ
Attenuas, donec curua senecta premat.

Mox etiam attritos fato consumis acerbo,
In cineresque iubes quemque redire suos.

Ante tuos oculos annorum secula mille,
Sunt velut hesterni tempore lapsa dies.

Vel spatium potius, quod ternas continet horas,
Quo vigil ad portas in statione manet.

Denique si nostros quisquam bene cõparet annos,
Nil nisi delusæ somnia mentis erunt.

Herba sumus quæ mane viret, mox flaccida ab æstu
Languet, & ad noctem torrida falce cadit.

Huc furor accedit tristis tuus, iraque nostræ
Admiscens vitæ tædia multa breui.

Scilicet erratis adhibes præsentia vbique
Lumina, & occultum pectoris omne vides.

Tum quibus in culpis hoc nostrum desuat æuum,
Luminibus vultus res manifesta tui est.

Heu

Heu miseri feruore tuæ consumimur iræ,
Et citius dicto tempora nostra rapis.

Quamque leuis fragiles deducit aranea telas,
Tam stabilis vitæ est portio nostra parum.

Bis septem lustris hominum durabilis ætas.

Si quibus est valida, & firma senecta magis,

Lustra duo adiiciet, sed duro plena labore,

Plena malis, cura denique plena graui.

Hæc tua nos pietas pœna castigat inertes

Mitis, & extremum corripit ante diem.

Sed si tanta leues sequitur vindicta reatus,

Quam furor in grandes sæuiet iste notas?

Ergo quis irarum Deus ô queat illa tuarum

Fulmina quo deceat, vimque pauere metu?

Quam sit quæso tuæ metuenda potentia dextræ

Dum furit, & fontes plectere iusta parat,

Ingere pectoribus nostris, crebroque reculca,

Quamque habeat paruas hæc quoque vita moras.

Notitia hæc vigiles animos Pater optime nostros

Efficiet, Sophiæ nec sinet esse rudes.

Te tandem placidum nobis aduerte. quousque

Durus abes? seruis reddere quæso tuis.

Nos precor, idque cito, bonitatis munere lætos

Exsatura, luctu tempora nostra leuans.

Da liceat reliquum traducere molliter æuum

Tristibus ærumnis, atque dolore procul.

Quamque fuit fors atra prius, tam læta voluptas

Conuersa subeat, permaneatque vice.

Respicias famulosque tuos, manuumque tuarum

Plasmata, & ipsorum sit tibi cura genus.

Nosque tuos splendor felix illustret, opusque

Quod faciunt nostræ dirige quæso manus.

ARGV-

ARGVMENTVM PSALMI XC.

*Tutus eris verè, tutoq; pericula spernes
Omnia, nec quidquam quod verearis, erit.
Si totus, constansq; Dei de numine pendens
E celo auxilium, non aliunde, petes.*

QVI HABITAT IN ADIVTORIO.

Auxilio quisquis Domini sic totus inhæret,
Vt contentus eo, nil aliunde petat,
Ipsius, æthereas qui nutu temperat oras,
Sub dextræ semper tegmine tutus aget.
Quin audebit ei secura dicere voce:
Tu meus adiutor, præsidiumque meum es,
Tu Deus, & tibi me soli concedere certum est,
Vlque animi spes es firma futura mei.
Scilicet eripuit laqueo mea colla doloso,
Venantes animam quem posuere meam.
Ac mihi non leuiter dextræ medicantis egenti
Auxilium in sæua pestilitate fuit.
Te quoque, qui Domino constanti pectore fidis,
Venerit in dubium si tua fortè salus,
Hostibus opposita scapularum proteget vmbra,
Vt regit implumes sedula mater ates.
Huius enim pietas clypei te more fidelis
Muniet, atque larus claudet vtrumque tuum:
Vt neque nocturno possis trepidare timore,
Spicula nec metuas missa remissa die:
Nec mala in obscuris grassantia cæca tenebris,
Nec media incursum luce Acheronte sati.
Mille tibi occumbent hostes à parte sinistra,
A dextraque cadent millia cæsa decem.
Tu procul interea discrimine motus ab omni
Stabis, & inter tot funera sospes eris.

Aspi-

Aspiciasque malos meritas dependere pœnas,
Digna que pro factis præmia ferre suis:
Quandoquidè dixi Domino loca summa tenenti,
Tu mihi spes omnis, tu mihi asylon eris.
Ergo nulla tuis accedent tristia rebus,
Tentabuntque tuam nulla flagella domum.
Nam dedit Angelicis de te mandata ministris,
Adfint custodes vt tibi, quidquid ages.
Teque suis portent manibus, ne fortè viarum
Offendant plantas aspera saxa tuas.
Aspidis infestæ, & basilisci dira nocentis
Incedens tuto corpora calce premes.
Fortior indomitum poteris calcare leonem:
Per victi facies terga draconis iter:
Nam quia spem sibi me, Deus inquit, fixit in vno,
Eius ero vindex, expediamque malis:
Illum ego defendam casu protector ab omni,
Quippe meum iusto nomen honore colit.
Auxilium supplex nostrum clamore petiuit,
Auditas voces sentiet esse suas.
Dura ferat, præsens a stabo dura ferenti,
Claraque de nostra nomina fumet ope.
Pòst vbi longæuis ipsum completo diebus,
Nostra salutis ei cernere dona dabo.

ARCV

ARGVMENTVM PSALMI XCÍ.

*Conuenit assiduis celebrari laudibus illum,
Cuius sunt aded condita mira manu.
Hic dabit vt nunquam iusti virtute senescant,
Sen inuenes, senio seu veniente graues.*

BONVM EST CONFITERI DOMINO.

ET decet, & rectú est Domino persoluere laudes,
Et decantari Rex tibi summe melos:
Vulgarique tuam bonitatem solis ab orru,
Et seræ tempus noctis adusque fidem.
Ad numeros veniant citharæ tibi fila canoræ,
Nablaque bis quinos apta referre sonos.
Scilicet oblectat tua me factura, simulque
Gestio, quando tuæ conspicio acta manus.
Quàm Domine est operum ratio admiranda tuorú,
Quàm sunt consilij sensa profunda tui!
Attamen insipiens nihil hæc cognoscere curat,
Nec si mente sequi postulet illa, queat.
Qui neque florentes herbarum more scelestos
Oseruat rerum commoditate frui:
Vt modici spatii fuerint cum temporis vsi,
Exitio pœnas sine carente luant.
At tu summe parens omni durabilis æuo,
Temporis haud vllas experiere vices.
Contrà autem scelerum patratrix turba peribit,
Hostibus eueniet mors inopina tuis.
Interea nostrum cornu extolletur, vt illud,
Quod solùm media bellua fronte gerit.
Et tua nos pietas tam largo tinget oliuo,
Sentiat vt florem nostra senecta nouum.
Lumina quin etiam pascemus læta videndis

Hosti-

Hostibus, incumbet cum grauis hora meis.
Deque viris animo qui nos petiere maligno,
Auribus accipiam quod mihi dulce sonet:
Iustus ad inuictæ florebit imagine palmæ,
Crescet vt in Libano cedrus odora iugo.
Inque domo Domini plantati, flore beato
Per pia vernantes atria semper erunt.
Nulla oberunt ipsis annoſæ damna senectæ;
Quin valeant fructus multiplicare suos:
Vocibus & Dominum recti celebrare tenacem,
Mentis & exortem quæ sit iniqua Deum.

ARGVMENTVM PSALMI XCII.

*Gloria quanta Dei sit, quanta potentia, cuius
Extant è nihilo cuncta creata manu:
Quodq; nihil mundi, Domino obſistente, tumultus
Enaleant, paruo hoc carmine nosse docet.*

DOMINVS REGNAUIT, DECO-
REM INDVTVS.

SVſcepit regnum Dominus, cultusque decoros
Induit, & sceptris robora digna suis.
Viribus accinxit sese, forti que vigore,
Id quod terrarum comprobatur orbis opus.
Hunc etenim stabilem tam firmo condidit axe,
Vis queat omnino vt nulla mouere loco.
Iam tibi tunc solium Deus ô regale pararas,
Qui prior es quouis tempore, & ante chaos.
Flumina nos contra latè insurgentibus vndis,
Flumina terrificos mota dedere sonos:
Flumina se, fluctusque suos in celsa tuleret,
Præ cumulo, & multæ vi resonantis aquæ.
Mira quidem tumidi pelagi est inflatio, mirus
Tu magis, ex alto qui regis ista polo.

M

Addita

Addita tanta tuo fidei sunt pondera verbo,
 Vt tibi iam pridem credere nemo neget.
 Condecorasque tuum templum pietate decenti,
 Quam longi nequeant attenuare dies.

ARGUMENTVM PSALMI XCIII.

Sit Domino cura miserorum caussa, precatur,

Impietas procerum quos violenta premit.

Quamq; sit illorum mendax sententia monstrat,

Qui surdum esse Deum Tiresiamue putant.

DEVS VLTIONVM DOMINVS.

PRaui ultor Dominus, Dominus iustissimus ultor
 Iræ signa dedit liberiora suæ.

Eia age iuste Deus, celsum conscende tribunal,

Iudicio cuius subdita paret humus.

Vt qui iustitiam fastu spreuere superbo,

Congrua te meritis retribuente ferant.

Quo siquidē vsq; Deus, quonā queſo vsq; triūphos

Impia turba istos tam petulanter ager?

Quousque mali tumidas pergunt iactare loquelas,

Et plaudente suos voce referte dolos?

Ecce tuum populum studio afflixere nefando,

Et sortem immitti conditione tuam.

Nam viduas sæuo peregrinosque ense necarunt,

Pupillos nullo more dedere neci.

Dixeruntque, oculos Domini facta ista latebunt,

Ifacidum sensus effugientque Dei.

Pars populi vesana animos huc vertite vestros,

Et sapite admonitu stulti aliquando meo.

Qui capiti patulas aures aptauit, an ille

Surdus erit, nullos percipietque sonos?

Quique dedit nobis oculos ad luminis vsusum,

Infelix proprio lumine cassus erit?

Qui

Qui totas gentes pœnis castigat amaris,

Non erit, vt vestrum puniat ille scelus?

Qui docet humanos animos quæ nosse necesse est,

Scilicet is vestrum scire nequibit opus?

Haud ita, sed sensus mortalium, & intima nouit,

Et vani ipsorum corda quid intus alant.

Felix, ô Domine, est tua quem doctrina potenter

Erudit, & legis quem tua scita doces.

Proderit hæc siquidem res illi tempore duro,

Et dabit ærumnis par sit vt ipse suis:

Dum fouea iniustis non euitanda paretur,

Dum peccatores in sua fata ruant.

Quippe suam Dominus nequeat cõtemnere plebē,

Nec sortis curam deposuisse suæ;

Donec iustitia adueniat iura æqua datura

Omnibus, huic comitem se pia turba dabit.

Quis surget mecum aggressurus Marte nocentes?

Signa quis auxilium contra inimica feret?

Nullus adest, nec opem Domini nisi dextra tulisset,

Nemo erat à stygiis me tuiturus aquis.

Namque vbi dixissem, mihi pes titubare periclo

Incipit, & constans non valet esse metu,

Protinus, alme Deus, pietas tua dulce iuamen

Attulit, à lapsu continuitque pedem.

Quantaque nostrorum fuerat mensura dolorum,

Gaudia solatrix tam cumulata dedit.

Cum solione putem tibi quid commune scelesto,

Vt miseros studio per tua iussa premas?

Excipere insidiis iustos, & morte laborant,

In fonteque reos impietatis agunt.

Sed mihi confugium Dominus, portusque salutis,

Spesque meas certa sponte iuuabit ope.

M. 2

Illorum

Illorum contrà sceleri sua præmia reddet,
 Facta que conantes perdet iniqua malos.
 Hos perdet Dominus concepta feruidus ira,
 Tam reprobos Dominus non feret esse super.
 ARGUMENTVM PSALMI XCIII.
*Cantari vates Domini iubet incluta facta,
 Eiusdem pietas quanta sit, atque fides.
 Et ne dura patrum, duri quoque corda sequamur
 Admonet, ingrati qui periere Deo.*

VENITE EXULTEMVS DOMINO.

HUc agite & lætū Domino celebremus honorē,
 Iubila saluifico grata sonate Deo.
 Vultibus ipsius laude occurramus, ei que
 Certeremus festa psallere voce melos.
 Magnus enim Dominus Deus est, Rex magnus, & ipsa
 Suppositum longè quicquid in Orbe deum est.
 Continet ille manu vastæ penetralia terræ,
 Huic quoque montanus subiacet omnis apex.
 Ipsi equorei sunt fluctus, condidit illos,
 Immorum terræ constituitque globum.
 Ergo venite, Deum veneremur pectore pronò,
 Fundamus flexo poplite vtroque preces.
 Oremus Dominum lachrymis humentibus, huius
 Scilicet authoris fictile plasmâ sumus.
 Ipse Deus noster, populus nos eius, oues que
 Quas regit vt proprium per sua culta gregem.
 Quod si eius vestras ierint mandata per aures,
 Negligere hos duro corde caute sonos.
 Contigit vt quondam, quum seditione rebellii
 In solis fremerent iurgia acerba locis.
 Sæpius hic vestri me tentauere parentes,
 Et mea spectarant fortia facta tamen.

Hos

Hos ego commotus, merita que incensus ab ira
 Continuo errantes lustra per octo tuli.
 Non illos tenuit nostrarum cura viarum,
 Nosse voluntates nec studuere meas.
 Propterea irata iuravi voce, subibit
 Haudquaquam requiem tam fera turba meam.
 ARGUMENTVM PSALMI XCV.
*Que subiecta legis, sic planè scripta loquuntur,
 Vt Christum nequeas hic dubitare cani.
 Hoc sub Rege suum pietas caput extulit, orbis
 Arripuit vera religionis iter.
 Vana superstitio terras superata reliquit,
 Sincerisq; dedit cultibus acta locum.*

CANTATE DOMINO CANTI-
 CVM NOVVM.

Dicite mortales summo noua cantica Regi,
 Cuncta pios Domino concine terra modos.
 (Causa subest) dignos illi persoluite cantus,
 Laudibus æterni nomina ferte Dei.
 Non intermissis memores narrate diebus,
 Edere saluificum quod modò venit opus.
 Tanta per externas vulgetur gloria gentes,
 Perque omnes eius facta stupenda plagas.
 Magnus enim Deus, & laudum dignissimus, huius
 Numina sunt aliis præmetuenda dijs.
 Dæmonia insanæ quid enim fallacia præter
 Delusa gentes credulitate colunt?
 Porrò quem iusta Dominum ratione fatemur,
 Omnipotente polos fecit & astra manu:
 Illius ante oculos nitor, & confessio, in eius
 Maiestas adytis, sancta que mundities.
 Ergo ferte Deo, gentes, laudem que, decus que,

M 3

Certa-

Certatim festa dicite laude Deum.
 Tempa subite piis manibus sacra dona ferentes,
 Et facite ante aras victima digna cadat.
 Inque sua meritis celebretur cultibus æde,
 Et resonent sancto vota, precesque loco.
 Ipsius à facie tellus commota tremorem
 Contrahat, ingenuos concipiatque metus.
 Gentibus in cunctis plaudentes dicite, noster
 Iam victor Dominus debita sceptrâ gerit.
 Scilicet in melius terrarum rettulit orbem;
 Nec quicquam deinceps cur moueatur, erit.
 Ille suis populis iudex, atque arbiter æquus
 Seruandas leges, & pia iura dabit.
 Ergo lætitia celi, tellusque resurgent;
 Assurgat pelagus, quicquid & vnda regit.
 Quin sua florigeri testentur gaudia campi,
 Quicquid & in campis germinis esse potest.
 Nunc propiore Deo siluarum ligna triumphent;
 Solpes erit tanto iudice terra suo.
 Omnia namque reget mortalia iure sub æquo,
 Inque fide populos non titubante suos.

ARGUMENTVM PSALMI XCVI.

*Regna saluti ferri memorat felicia Christi,
 Qui veniens quatiet numine cuncta suo.
 Gaudebunt iusti super assertore recepto,
 Et cedent vero numina vana Deo.*

DOMINVS REGNAVIT, EX-
 ULTET TERRA.

Regnauit Dominus, tellus exultet, & omnis
 Insula lætitiæ det pia signa suæ.
 Nube latet septus circum, & caligine cæca,
 Ius basis est eius, iudiciumque throni.

Ante

Ante ipsum torrens ignis præcedet, & hostes
 Circundans flamma depopulante coquet.
 Fulgura sollicitum latè micuere per orbem;
 Vidit terra, graui contremuitque metu.
 Fluxerunt montes ceræ de more liquentis;
 A vultu Domini pavit & omnis humus.
 Pignora iustitiæ ipsius celi ampla dedere,
 Et patuit populis omnibus eius honos.
 Vah pudeat, turpemque trahat gens ore pudorem,
 Sculptile quæ colit, & cui sua saxa placent.
 Cælicolæ volucres animæ reuerenter adorent,
 Et cultu Dominum conueniente colant.
 Auribus hæc sacræ sunt exaudita Sionis,
 Causa que lætitiæ res ea facta nouæ est.
 Gestit hinc etiam pariter Solymæa propago,
 Iustitia gaudens magne monarcha tua.
 O qui terrarum superas altissima, quàm sunt
 Numina numinibus cuncta minora tuis.
 Iam quicumque pio Domini flagratis amore,
 Criminis exosas omnis habete notas.
 Huic etenim cura est animas seruare piorum,
 Hostili que suos eripuisse manu.
 Munere iucundæ lucis perfundit eosdem,
 Corda que lætitia perpete recta beat.
 Ergo pij gaudete Deo, memoresque referte,
 Quàm varia sanctum se bonitate probet.

M 4

ARGV-

ARGVMENTVM PSALMI XCVII.
*Hic quoque venturi præsago carmine Christi
 Regna refert, iusta regna tenenda manu.
 Recturum in melius mutatis legibus orbem,
 Par esse hunc igitur quolibet ore cani.*

CANTATE DOMINO CANTI-
 CVM NOVVM.

Insoliti generis Domino depromite cantus,
 Cuius sunt forti mira peracta manu.
 Scilicet hac vsus sola, sanctoque lacerto,
 Illustri populos saluificauit ope.
 Dona suæ exhibuit Dominus manifesta salutis,
 Iustitiam in gentes protulit vsque suam.
 Non fuit oblitus solitæ pietatis, & omnem
 Præstitit Isacidis quam dedit ore fidem.
 Nullus in immenso reperire est terminus orbe,
 Cui non sit nostri visâ Dei alma salus.
 Iubila terrigenæ Domino date læta canentes,
 Psallite, & interea pes quoque plangat humum.
 Psallite pulsatu citharæ, fidibusque canoris
 Adiungat modulos vox quoque viua suos.
 Ductilibus resonate tubis, lituosque recuruos
 Inflata, & latùm cornua rauca sonent.
 Ante oculos atque ora Dei date iubila Regis,
 Cumque suis reboët piscibus omne salum.
 Lætitia totus terrarum gestiat orbis,
 Quicquid & immenso continet ille sinu.
 Flumina cõplaudant manibus, montesque resulent
 Præsentis studio conspicuique Dei.
 Terrarum siquidem censuram iustus obibit,
 Et populis æqua ius ratione dabit.

ARGV-

ARGVMENTVM PSALMI XCVIII.
*Ætherei pietas, ingensq; potentia Patris
 Hinc patet, at Christum mystica sensa notant:
 Cuius regna canit rotum celebranda per Orbem
 Crescanti obsistat gens inimica licet.*

DOMINVS REGNAVIT,
 IRA SCANTVR.

Regnū adiit Dominus, iamq; Orbis sceptrâ rece-
 Conscia ringatur non bene turba sibi. (pit,
 Iura dat ille polo, & Cherubinis infidet alis,
 Terricolæ causam cur moueantur, habent.
 Quem colit alma Sion Deus est sublimis, & ingens,
 Ipse regit cunctos, & ditione tenet.
 Ergo tuum iusto nomen celebretur honore,
 Quo nihil in rebus grandius esse potest.
 Terribile est etenim nomen, neque sanctius vllum,
 Quodque sit à toto dignius Orbe coli.
 Vt tua Rex valida est maiestas, sic quoque curam
 Nullo non sancti tempore iuris habet.
 Plenaque perpetuo recti tua iussa fuere,
 Iustitiaque regis, iudicioque Iacob.
 Laudibus hunc nostrū Dominū exaltate, Deumq;
 Eius adorantes sancta scabella pedum.
 Sacrifici ipsius Moses memorantur, & Aron,
 Et Samuel cultor nominis eius erat.
 Rebus in angustiis Dominum si voce rogarant,
 Senferunt precibus numen adesse suis.
 Nube latens tereti responsa ferebat, at illi
 Pectora responsis obsequiosa dabant.
 Præbebas te ipsis facilem Deus, atque fauentis
 Blanda dabas animi pignora multa tui.
 Quisquis mente nefas contra hos conceperat, huius

M 5

Impia

Impia plœctebas vindice cœpta manu.
Tollite laude pia nostrũ Dominumq̃ue, Deumq̃ue,
Inq̃ue Sionæis concelebrate iugis.
Omni namque fuit longè sanctissimus æuo,
Talis & haud vlla delinet esse die.

ARGVMENTVM PSALMI XCIX.

Nos qui dante Deo vitales carpimus auras,
Eius è è larga munera tanta manu:
Laudibus, atque hymnis ipsum celebrare iubemur:
At nil nostra minus, pro pudor, ora sonant.

IVBILATE DEO OMNIS TERRA.

Iubila clara Deo, claros depromite cantus,
Terrigenæ toto quã patet orbe locus.
Nunc animis læti Domino seruite, sub eius
Conspectum festis passibus ire iuuet.
Hunc, ô hunc scitote Deum, nos ille creauit,
Nec propriæ nostri causã fuere manus.
In populum sibi nos miro delegit amore,
Nos sua tonsuras pascua legit oues.
Ergo Deo laudes iuuenes iterate, senesq̃ue,
Cumq̃ue hymnis sacræ limen adite domus.
Ipsius festa celebretis nomina laude,
Debita tam suavi quis neget ista Deo?
Æternum cuius miseratio durat in æuum,
Dictorumq̃ue fides tempus in omne tenax.

ARGV-

ARGVMENTVM PSALMI C.

*Hic dignos vero describit Principe mores,
Sceptraq̃, quo deceat credita ferre modo:
Se quoque perpetuo victurum tempore talem,
Si promissa sibi regna tenere queat.*

MISERICORDIAM ET IVDI-
CIVM CANTABO.

Fert animus iustum cantu celebrare, piumq̃ue,
Et Domine in laudes solvere verba tuas.
Infontem meditor vitam, si cœpta secundans
Accedas nobis, quando sed istud erit?
Taliter ipse meæ medio versabar in ædis,
Notus vt innocua simplicitate forem.
Non fuit, vt vellem mihi rem proponere iniquam,
Odi ausos leges contemere tuas.
Nec mihi cor prauæ studiosum fraudis adhæsit,
Sit precor hinc semper, cui placet illa, procul.
Partibus à nostris si declinarat iniquus,
Hunc dedignatus cognitione fui.
Absentum solitus verbis incessere famam,
Correptus nobis duriter ille fuit.
Quos aut fastus habet, vel opum insatiata cupido,
Hos mensæ socios rennui habere meæ.
Porrò libens oculis vidi quos terra fideles
Educat, & mecum posse sedere dedi.
Tum quibus innocuæ calcatur semita vitæ,
Illa ministerio turba sit apta meo.
Sunt qui nil metuant linguis fraudare dolosis,
Talibus est nostræ ianua clausa domus.
Sed neque qui insuerunt verbis mendacibus vti,
Luminibus sperent posse placere meis.

Perqui-

Perquirens fontes surgebam lumine primo,
Atque neci, tulerat quos mea terra, dabam.
Scilicet vrbe Dei sceleratam excindere gentem
Cura erat, & solitos ferre ad iniqua manus.

ARGVMENTVM PSALMI CI.

*Hic fundit lacrymas, & verba precantia Vates,
Et mitem voto supplice poscit opem.
Qualem quisque sibi miseranda sorte laborans
Postulet, & rebus optet adesse suis.
Insuper obscuris signans ambagibus, olim
Venturi Christi regna beata canit.*

DOMINE EXAUDI ORATIONEM MEAM.

EXaudi quas fundo Deus tristi ore querelas,
Mœstaque clamoris suscipe verba mei.
Nec precor hinc placidos vultus auerte, laborat
Dum mea flebilibus vita agitata malis.
Huc te digneris flexu inclinare benigno,
Sumere & admota supplicis aure preces:
Lenis ades, precibusque faue quo tempore in arctis
Rebus ago, celerem ferque vocatus opem.
Nam velut æthereas fumus diffatur in auras,
Tempora sic vitæ lapsa abiire meæ.
Inque modum tæris validus quem coxerit ardor,
Cuius & admoto cessit ab igne vigor,
Arida tabescunt exhaustis ossa medullis,
Nullaque iam succi signa rigantis habent.
Gramina ceu nimio languent exusta calore,
Mens mea sic rapidis æstibus ægra iacet.
Nulla prope vt subeat potus mihi cura, cibi que,
Ad stomachum faciat cœna nec vlla meum.

Hei

Hei mihi, continuo sic feruent pectora luctu,
Vt mea vix tenuis contegat ossa caro.
Auiæ sum similis pelicano obscura colenti,
Et similem vitam nycticoracis ago.
Peruigilo noctes, & sum modò passeris instar,
Qui loca in vmbroso culmine sola colit.
In me etiam totis iaciuntur probra diebus,
Aggrauat & luctus hostica fanna meos.
Quique prius titulis me, & amica laude vehebant,
Mutati iurant in mea damna simul.
Propterea cineres nobis pro pane fuere,
Hinc mea sunt lacrymis pocula mista meis.
Scilicet hæc meritis tua nostris ira rependit,
Vindicis agnosco tela profecta manu:
Tu me nempe leuas, sublatumque abiicis alto,
Collidar lapsu quo grauiore cadens.
Hinc mea vita velut tenuis disparuit vmbra,
Totaque, ceu fœnum, est arida facta caro.
Tu Deus vsque manes, nullo mutabilis æno,
Victurumque omni tempore nomen habes.
Exurgens igitur tandem miserere Sionis,
Huius enim tempus iam pieratis adest.
Illius exoptat lapides te dante videre,
Quam regis imperio subdita turba tuo.
Sit quauis facies vrbis tristissima lapsæ,
Reliquiisque ramen, pulueribusque fauet.
Tunc latè metuent gentes tua nomina, & ista
Gloria terrori Regibus orbis erit.
Nempe Sionæas Dominus quia construet arces,
Maiestate sua conspiciendus erit.
Adspicietque humili missas de corde querelas,
Nec dura fufas respuet aure preces.

Tam

Tam bona scribentur, norint vt lecta nepotes;
 Gensque feret merita laude futura Deum.
 Nam pius excelso prospexit ab æthere terras,
 Difficili pressis mole daturus opem.
 Quò captiuorum gemitus audiret acerbos,
 Et morri addictos nexibus eriperet:
 Vt Domini nomen celebrent in monte Sionis,
 Et Solyma laudes eius in vrbe canant:
 Quando conuenient populi, Regesque potentes,
 Vt Dominum sancta religione colant.
 Corporis interea tenuauit robora nostri,
 Et paucos fecit mi superesse dies.
 Ne Deus in medio vitæ me tolle, tuorum
 Annorum nullo tempore finis erit.
 Principiò solidæ fundasti pondera terræ,
 Altaque sunt manibus sidera facta tuis:
 Cælorum series mota compage peribit,
 Tu, per cuncta manens sæcula, sine cares.
 Quin etiam cunctis veniet damnosa vetustas,
 Vt per longa perit tempora vestis honor.
 Hosque laboratum tanquam mutabis amictum,
 Nec speciem poterunt vsque tenere suam.
 Semper es haud vlllo casu mutabilis idem,
 Inuadetque annos nulla senecta tuos.
 Læta tuis soboles feruis ventura manebit,
 Cuius perpetuò stirps quoque sospes erit.

A R G V -

A R G V M E N T V M P S A L M I C I I.

*Quanta sit ætherei bonitas, studiumq; parentis
 In mortale genus signa per ampla docet:
 Scq; piusq; omnes vrget terraq; poloq;
 Ne tacita esse Dei tot benefacta sinant.*

B E N E D I C A N I M A M E A D O M I N O.

IN Domini laudes animæ vis intima nostræ
 Soluere, non solui tam bona caussa vetat.
 Quæ mea cunque intus vegetatis corpora vites,
 Eius honorificis nomina ferte sonis.
 Incipe promeritas Domino persoluere grates
 Mens mea, & auctori dic pia verba tuo.
 Ne, caue, te subeant obliuia cæca bonorum,
 Munifica tribuit quæ tibi cunque manu.
 Qui tibi propitius lapsus condonat iniquos,
 Qui tua præsentis vulnera sanat ope.
 Qui te surripuit nigri de faucibus Orci,
 Vndique qui circum te bonitate tegit.
 Qui, donis explens largè tua vota beatis,
 Vt possis vltra nil cupijisse, facit.
 Qui tua primæuæ renouans iam fracta iuuentæ
 Robora, flammigeræ more reformat auis.
 Oppressos Dominus pietatem exercet in omnes,
 Nec patitur quemquam iustus iniqua pati.
 Ipse suas leges docuit, præceptaque Mosen,
 Et placita Isacidas, consiliumque suum.
 Ad veniam velox, vltricem lentus ad iram est,
 Et titulum multa de pietate trahit.
 Non iras hominum ritu producit in æuum,
 Esse nec insueuit tempus in omne minax.
 Non meritis æquat pœnas, multoque minorem
 Crimina censuram quàm mereantur, agit.

Terra

Terra loci positu quàm cælo diffidet alto,
 Maximus in iustos tam patet eius amor.
 Quàm procul occasus spatio difiunctus ab ortu est,
 Tam procul à nobis crimina nostra tulit.
 Adde quod in natos patrum clementia quanta,
 Tanta in eos Domini est, quos timor eius habet.
 Nouit enim plastes, nos quales finxerit olim,
 Quodque aliud simus nil, nisi puluis iners.
 Tota hominis vita, est prati velut herba virentis,
 Quam secat incurua rustica falce manus.
 Vtque agri non longa virent per tempora flores,
 Sic breuis humanum contrahet hora decus.
 Nempe cadunt victi, simul ac perflauerit illos
 Eurus, & ignores quem tenuere locum.
 At Domini pietas in eos perdurat in æuum,
 Numina sollicito qui sua corde timent.
 Iustitiæque fides eius de prole feretur
 In prolem, inde pium rursus in omne genus
 Horum, qui sic pacta eius, mandataque seruant,
 Ut memores ea sint per pia facta sequi.
 Ipse sibi ætherea solium firmavit in arce,
 Vnde regat toto quidquid in orbe viget.
 Hunc ergo Angelicæ mentes virtute potentes
 Certatim merita tollite laude Deum.
 Cuius vbique sequi voces, & iussa soletis,
 Et facere, vt plenum, quod velit, extet opus.
 Magnificate Deum cælorum exercitus omnis,
 Turba ministerij facta subire vices.
 Laude creaturæ vestrum celebrate parentem,
 Ipsius imperij quo patet vsque locus.
 Te verò in primis, animæ vis intima nostræ,
 Eiusdem laudes sit tacuisse nefas.

ARGV-

ARGVMENTVM PSALMI CIII.

*Hic legis eximium Domini omnipotentis honorem,
 Ipsius & laudes, dignaque facta cani.
 Quippe potente manu calum, terramque, fretumque
 Condidit, & miro dirigit illa modo.*

BENEDIC ANIMA MEA DOMINÒ.

O Anima æterno dic debita carmina Regi,
 Ipsius & laudes, & decus omne refer.
 Maiestas etenim claro plenissima honore,
 Mi Deus, haud vllum continet ista modum.
 Inclyta nam circum te laus, & gloria vestit,
 Proque tuo immensum tegmine lumen habes.
 Qui potes vt pellem liquidum distendere cælum,
 Circumtecturas in super ad dis aquas.
 Nubibus vt curru celeri vectaris, & alis
 Vudentem zephyri te per inane ferunt.
 Qui facis esse tuos ventorum flabra ministros,
 Igneaque æthereo fulmina missa polo.
 Qui confirmasti stabili fundamine terram,
 Ne queat incerta mobilis esse basi.
 Hanc maris immensi ceu veste profunda tegebant,
 Suppositusque feris mons erat omnis aquis.
 Vox tua vt increpuit, celeri fugere recessu,
 Et velut à tonitru contremuere tuo.
 Cernere erat montes pulsus exurgere lymphis,
 Et sensim nudum tollere ad astra caput.
 Tunc quoque paulatim visæ descendere valles,
 In loca ab imperio constabilita tuo.
 Hinc pelagus, vetitum positos transcendere fines,
 Cuncta cauet fluctu mergere, vt ante, suo.
 Educis fontes imis conuallibus ortos,

N

Qui

Qui montes inter flumina facta fecant.
 Vnde sitim sedent sparsum pecus omne per agros,
 Vnde Onagri fauces, oraque sicca rigent.
 Desuper arguto mulcentes aëra cantu,
 Frondibus in mediis nidificastis aues.
 Perfundis montes acto de nubibus imbre,
 Fit grauis hinc fructu munere terra tuo.
 Pabula submittens iumentis apta cibandis,
 Humanisque ferens vtile rebus olus.
 Vt panes homini, frugumque alimenta supersint,
 Mestaque consuetum corda leuare merum.
 Vtque hilari tristes vultus reparentur oliuo,
 Atque hominum firmet pectora panis adeps.
 Suppetit hinc siluis humor suus, arboribusque,
 Et Libani, seuit quas tua dextra, Cedris.
 Hic volucres nidos, & grata cubilia ponunt,
 Quaque duces aliis sunt Diomedis aues.
 At Ceruis montes, & in his caua tecta dedisti,
 Saxaque vbi lateat tutus Echinus haber.
 Congrua fecisti signantem tempora Lunam:
 Phœbus & occiduunt te duce carpit iter.
 Tu tenebris cælum infuscas, noctemque reducis,
 Tum fera proripit quæ timet ire die.
 Mox Leo terrificus magno ferit astra rugitu,
 Teque Deum rogitat; quo licet ore; cibos.
 Nox ablit, rebusque diem Matuta reduxit,
 Turbaque prædatrix in sua lustra redit.
 Continuo hinc hominū feruent cure, atque labores,
 Dum tenebris iterum cesserit acta dies.
 Quam Domine excelso constant tua cuncta paratu,
 Omnia consilio quam sapiente facis?
 Quicquid vbiq; vigeat rerum, tua dextra creatrix.
 Edidit,

Edidit, est opibus terra referta tuis.
 Æquora quid memorem spaciis amplissima, quidue
 Longa per immensos brachia flexa sinus?
 Illic reptilium numerus, quem dicere non est,
 Cernitur, inque illis magna, pusilla simul.
 Hac vagus innumeras traducit nauta carinas,
 Lusibus hic Cete corpora vasta mouent.
 Te Pater expectant cuncta hæc, alimenta que vitæ
 Tempore vt accipiant conueniente, petunt.
 Ergo cibos te dante legunt, dextram que benignam
 Expandente, tua se bonitate replent.
 Abdideris faciem, flatumque retraxeris alium,
 Intereant, cineres mox repetantque suos.
 Aspires rursus flamen genitabile, rursus
 Omnia succrescent, & renouaris humum.
 Artificis tanti per sæcula cuncta perennet
 Gloria, & ipse suum diligat author opus.
 Cuius ab aspectu vel solo exterrita tellus
 Signa repentini dat tremefacta merus.
 Contigerit montes, contactu è vertice fumtis
 Præsto erit, haud vlla prosilietque mora.
 Hunc cantu celebrabo Deum dum vita manebit:
 Hunc ego, donec ero, laudibus vsque colam:
 Atque vtinam ipsius gratæ referantur ad aures.
 Certè animi ille mei gaudia solus erit.
 Deficiant porro quibus est peccare voluntas,
 Nec valeant vllò nomen habere loco.
 Stirpitis iniusti pereant, vt nemo supersit:
 At mea mens iugi tollito laude Deum.

ARGUMENTVM PSALMI CIIII.
*Ad laudes Domini Isacidas hortatur, & eius
 Maxima ab Abrami tempore facta refert.
 Facta quibus genti studium monstrauit amata,
 Donec promissos ingrederetur agros.*

CONFITEMINI DOMINO ET INVOCATE.

Qui colitis Dominū, Domino date carmina ve-
 Nominaq; immēsi voce ciete patris. (stro,
 Per cunctos populos, cunctas memorate per oras
 Inclyta diuinæ & maxima facta manus.
 Laudibus hunc celebrate suis, hūc psallite, quamq;
 Mirandis faciat cuncta referte modis.
 Quisq; sacro lætus Domini se nomine iactet,
 Lætentur quibus est quærere cura Deum.
 Quærite solliciti Dominum, & persistite, vultum
 Ipsius iugi poscite, & ora prece.
 Succurratq; æuo quanta is portenta priori
 Ediderit, populo qualia iura suo.
 Alloquor Abrami vos claro semine cretos,
 Progeniemq; Deo chare Iacobe tuam.
 Ille Deus noster certè est, Dominusq; potenti
 Iustitia terram, iudicioq; regens.
 Mente suum memori promissum semper habebit,
 Pacta q; quæ durent secula mille, dedit.
 Nam sua Thariadæ sancit fœdera primum,
 Sed memor Isaco postmodo sancit idem.
 Constituitq; velut legem seruare Iacobo,
 Perq; eius totum continuare genus.
 Auspice me dixit Chananea regna subibis,
 Vtq; tuæ fortis terra sit illa dabo.
 Quumq; forēt pauci numero, peregrinaq; turba,
 Per regna & gentes per populosq; vagans:

Non

Non tamen est quemquā turbæ dare damna pusillæ
 Passus, ob hanc reges corripuitq; feros.
 Edixit, nolite meos contingere Christos,
 Nec mala feceritis vobis vlla meis.
 Iamq; famem longam latè missurus in Orbem,
 Nullaq; triticeis farra daturus agris,
 Ante virum ad Pharios seruum præmisit Ioseph,
 Inuida quem fratrum vendere turba tulit.
 Quo postquam aduenit, clausurunt carcere iniquo,
 Duraq; in immeritos vincla dedere pedes.
 Perpeffus ferrum est animi penetrabile, donec
 Somnia monstrarent rite soluta virum.
 Scilicet eloquium Domini succenderat ipsum,
 Noffet vt afflatu vaticinante loqui.
 Rex igitur misit qui in fontem solueret arctis
 Compedibus, domui præposuitq; suæ:
 Nec mora, præficiens regno omni, credidit illi
 Quas tum Niliacas cunque regebat opes.
 Vt proceres princeps Sophiæ præcepta doceret,
 Qualia ab æthereo numine doctus erat.
 Vtq; senes iuuenis prudenti viuere norma,
 Et sapere annosos recta moneret auos.
 Hoc moderante sua genitor cum gente Iacobus
 Intrauit Chameos aduena diues agros.
 Auxit eum Dominus fecunda prole, deditq;
 Hostibus hac etiam dote præire suis.
 Ergo animis mutati ipsos odere, deinde
 Ceperè immani perdere velle dolo.
 Donec eò Dominus Mosen cum fratre ministros
 Mitteret annosi soluere vincla iugi:
 Edere signa quibus tribuit miranda, simulq;
 Prodigis totam terrificare Pharon.

N 3

Nam

Nam per eos tenebras telluri immisit inertes,
 Euentumque suas fecit habere minas.
 Cæruleas tetro mutauit sanguine lymphas,
 Corrupto immisit piscibus amne necem.
 Hæc authore dedit ranas quoque terra palustres,
 Quæ se in regales inferuere toros.
 Aduolitant muscæ glomeratim, insectaque turba,
 Et cyniphes cunctis obstrepuere locis.
 Pro pluuia horrendos deiecit grandinis imbres,
 Fructiferosque vago fulmine adussit agros.
 Percussit vitès, ficumque ferentia ligna,
 Stirpibus importans arboribusque luem.
 Iusserat, inuadent iussæ loca cuncta locustæ,
 Inde vorax bruchus, nec numerandus adest.
 Gens ea consumpsit fenum quodcunque superstes
 Manserat, exhaustis cuncta vorauit agris.
 Vltima restabat: hominum, pecudumque per omnes
 Ipsorum terras pignora prima necat.
 Ergo ubi dilecti Pharaonem funere nati
 Perculit, immensis edomuitque malis,
 Infacidas plenos argento eduxit, & auro
 Inter eos ægro corpore nullus erat.
 Icta igitur tacitis ea gens terroribus, illos
 Finibus ac terris gaudet abire suis.
 His Deus ardorès arcebat nube diurnos,
 Monstrabat noctis tempore flamma vias,
 Poscenti populo venit peregrina coturnix,
 Addita celestis cõpia panis erat.
 Marmora dissecuit, fuderunt marmora lymphas,
 Currere per siccam flumina fecit humum.
 Quippe quod Abramo pepigit Pater ille benignus,
 Immemor haud poterat fœderis esse sui.

Ergo

Ergo suos Dominus lætos eduxit, & agmen
 Omne exultanti pectore carpfit iter.
 His vrbes & agros donat, fructusque laborum,
 Quas tum gentilis natio habebat opes.
 Vt gratis animis ipsius iussa capessant,
 Quamque tulit legem sedulitate colant.

A R G V M E N T V M P S A L M I C V.

*Gens propriis abducta focus, captiuamque plorat,
 Sed Dei ad laudes excitat ipsa sui:
 Mirificum hunc celebrat, sua sed delicta, patrumque
 Arguit, & patrias supplicat ire domos.*

C O N F I T E M I N I D O M I N O Q U O -
N I A M B O N V S .

Ingentem bonitate Deum celebrate frequentes,
 Nomina perpetuæ nam bonitatis habet.
 Omnipotens cuius bonitas per cuncta perennat
 Sæcula, postremum non habitura diem.
 Quis validas eius vires, & fortia facta
 Explicet, aut laudes prædicet ore satis?
 Ielux, ô quisquis iusti seruator & æqui est,
 Quoque vocant leges, iugiter illa facit.
 Qua charis pietate faues, me respice queso,
 Et memor allata visæ salutis ope:
 Vt pia participem genti data munera amara,
 Gaudiaque experiar cum grege læta tuo.
 Vt simul ipsorum sociem mea carmina voci,
 Quos fortis priuæ contigit esse tuæ.
 Peccauere patres, & nos exempla sequuti
 Egimus iniuste, & fecimus æqua parum.
 Contempserè tuæ ingrati miracula dextræ,
 In Pelusiæ facta potenter agris.

N 4

Quam-

Quamque tua indulgens fuerit clementia in ipsos,
 Immemores animis non tenuere suis.
 Namque iter ingressi rubri prope gurgitis vndas,
 Peccando iustam promeruerunt necem.
 Sed ne obscura tui maiestas nominis esset,
 Perspectum posset robur vresse tuum:
 Vndas diuisit bonitas tua, perque reductos
 Fluctus innocuis passibus ire dedit.
 Hac duce per medias populus transiit abyssos,
 Arida ceu mos est per loca ferre gradum.
 Eripuit latos odiis, dextrisque furentium,
 Nec tulit infestos posse nocere viros.
 Pontus enim rediens ingressas littora turmas
 Obruit, & fluctus iunxit vtrimque suos.
 Agmine de tanto nulli euasere, sed omnes
 Reflua purpurei perdidit vnda freti.
 Tum demum Isacidae diuinæ credere voci,
 Et seruatores tollere laude suum.
 Sed cito ab officio immemores cessere, Dei nec
 Consilij iustas sustinuerunt moras.
 Nam mox illicita cepere cupidine ferri,
 Desertis carnes dum petiere locis.
 Annuerat votis Deus, illi optata tulere,
 Donec plena dati nansca oborta cibi est.
 Post hæc consiliis nihilo melioribus vsi,
 Agminis exagitant seditione duces.
 Scilicet in Mosen surgunt, Aronaque contra,
 Hic gereret munus pontificale licet.
 Mox dirupta vorat Darhanque Abironaque tellus
 Cum sociis, causæ seditionis erant.
 Coniurata cremant etiam collegia flammæ,
 Pingui tractantur non bene thura virum.

Quin

Quin & conflati speciem coluere iuueni,
 Vertice qua celo tollitur altus Ore.
 Mutauere suum decus immortale figura
 Herbida consueti carpere prata bouis.
 Illius immemores à quo per multa redempti
 Miraque Niliaco signa fuere iugo.
 Quem noua patrantè Chameas stupuere per vrbes,
 Extimuerunt rubri stagna profunda freti.
 Exitio ergo Deus cunctos delere parabat,
 Mollita à Mosis ni foret ira prece:
 Cædibus opposuit sese, iustoque furori,
 Ne totum obtereret cælica dextra gregem.
 Optandam nihili terram duxere, fidemque
 Indociles summo non habuere Patri.
 Quin sua turbarunt iterato castra tumultu,
 Numinis audentes spernere verba sui.
 Ira Deo rursus mora est, dextramque leuarat,
 Turba erat in solis interitura locis:
 Mensque erat ingratum per gentes spargere semen,
 Fundere & abiectum per peregrina genus.
 Namque etiã ad culpas scelus hoc iunxere priores,
 Vt Baalo auderent se sociare Phegor:
 Stultaque vanorum commandere sacra Deorum,
 Nulla quibus penitus vita subesse potest.
 His studiis superum proritauerunt parentem,
 Hinc simul ipsorum est aucta ruina magis.
 Donec correptus zelo fortissimus vltor
 Commissum Phinees puniit ense nefas.
 Frenauitque manum Domini, & compescuit iras,
 Ne populum vltius cæderet ipse suum.
 Hoc illi facinus cunctisque nepotibus eius
 Æterno decori iustitiæque datum.

N 5

Ad

Ad latrices iterum (dedit his contentio nomen)
 Murmure turba furit moribus vsa suis.
 Propter eos Moses sensit quoque numinis iram,
 Fecerat ancipitem nempe ea rixa virum;
 Ne posset liquido Domini præcepta referre
 Ad populum, memori nec satis ore loqui.
 Ergo nec gentes vastarunt funditus illas,
 Quas Deus exitio iusserat ante dari.
 Quin magis admixti ritus didicere scelestos,
 Illarum que sequi non timuere scelus.
 Sculptilibus statuis cultus tribuere Deorum,
 Hæc populi demum magna ruina fuit.
 Nam sua Auernicolùm templis mastranda tulere
 Pignora, & indignis imposuere rogis.
 Innocuo maduit tellus perfusa cruore
 Hoc quem natorum turba perempta dedit.
 Idolis Chanaan pueri cecidere sacrati,
 Terraque ab infanti sanguine tincta fuit.
 Sanguine sedarunt terram, studiisque nephandis,
 Promissamque Deo prostituere fidem.
 Hinc ille in populum furiosa incanduit ira,
 Et penitus sortem horruit ipse suam.
 Tradidit infestis vexandos hostibus illos,
 Hostilis miseri fræna tulere manus.
 Sedibus abductos duri afflixere tyranni,
 Attritoque graui supposuere iugo,
 Post tamen auxilio hos Dominus de more leuauit,
 Et placida à sauo sustulit hoste manu.
 Mox sed ad ingenium faciles rediere, malisque
 Consiliis iras promeruerunt nouas.
 Tamque graues scelerum penas subiere suorum,
 Hostibus vt viles, spreteque turba forent.

Quod

Quod rursum aspiciens Dominus, miti aure precâtes
 Audiit, offensas deposuitque suas.
 Quippe erat antiqui promissi haud immemor, eius
 Abrameo quod cum semine pactus erat.
 Vtque piæ largus veniæ est, multusque remissor,
 Ignouit culpis, indoluitque malo.
 Fecit vt hostis eos etiam mileranter haberet,
 Qui captos patriis egerat ante focis.
 Adlere nos Deus, & reuoca de gentibus omnes,
 Dispersumque tuum collige, coge gregem.
 Vt tua concordî celebremus nomina laude,
 Hac placeat nobis gloria nulla magis.
 Quem colit Abrami soboles Dominumque Deumq;
 Huic decus æternû, lausque perennis, Amen.

ARGUMENTVM PSALMI CVI.

Laudanda ætherei sunt inclita facta Tonantis,

Qui terras, pelagus, sideraq; alta regit:

Qui iunat afflictos, releuat morbosq; famemq;

Qui nulli renuit ferre vocatus opem.

CONFITEMINI DOMINO QUO-
 NIAM BONUS.

Dicite celestem, quoniam bonus ille, parentem,
 Et quia se monstrat tempus in omne piùm.
 Dicant quos misera Dominus de sorte redemit,
 Fortis ab infesta surripuitque manu.
 Quique misella vagum fueratis sparsa per Orbem,
 Nunc verò in solitas turba reducta domos:
 Quos Oriens profugos, & quos Occasus habebat,
 Quos Aquilo, & tepidis humidus Auster aquis.
 Errauere locis gelidam sitientibus vndam,
 Quæ nemo gressu triuerat ante suo.
 Nec certam inuenere viam quæ ostenderet urbem,

In

exhorruit.

In qua spes esset figere posse larem.
 Hic inopes rerum potus eguere, cibi que,
 Penè animis donec deliquere suis.
 Ergo implorarunt mēsto clamore leuamen,
 Cęlestique malis eripiuntur ope.
 Ille vię ignaros habitatas duxit ad vrbes,
 In quibus optatę copia sedis erat.
 Ergo Dei bonitas celebri memoretur honore,
 Quęque hominum natis digna stupore facit.
 Quippe cibi vacuos victu satiauit opimo,
 Sęuaque de clausis carcere vincla tulit.
 Namque Dei voces animo male sana procaci
 Spreuerat, & monitus impia turba sacros.
 Propterea ærumnis etiam, duroque labori
 Subiecti fastus deposuere suos.
 Sed neque continua mortis sub imagine fractis
 Præsidium quisquam qui dare vellet erat.
 Auxilium donec mēsto clamore vocarent,
 Diuinaque malis eriperentur ope,
 E tenebris eduxit eos, & mortis ab ymbra,
 Duraque clausorum carcere, vincla scidit.
 Ergo Dei bonitas celebri memoretur honore,
 Quęque hominum natis digna stupore facit.
 Excussit seras, portasque attriuit ahenas,
 Fregit & inuicta ferrea clathra manu.
 Clementer reduces ab iniquo calle recepit,
 Scilicet afflicti crimina propter erant.
 Tantaque vis longifuerat languoris, vt omnes
 Horrerent animis, respuerentque cibos.
 Viribus exhausti cunctis, defecta trahebant
 Corpora, & in foribus iam prope mortis erant.
 Auxilium solitis implorauere querelis,

Do

De cęloque leuans præsto medela fuit.
 Nempe Dei imperio fugiunt pallorque, dolorque,
 Lethalis fugiunt semina oborta mali.
 Ergo Dei bonitas celebri memoretur honore,
 Quęque hominum natis digna stupore facit.
 Sacrificent cuncti Domino pia munera laudum,
 Et vulgent lætis ipsius acta sonis.
 Qui mare decurrunt ratibus sua lucra sequentes,
 Stagnaque mutandis mercibus ampla secant,
 Præsentes oculis Domini facta inclyta cernunt,
 Quęque sub immenso gurgite mira latent.
 Iusserit, irrumpunt venti, & maria alta tumescunt,
 Celsaque sublatis fluctibus astra petunt.
 Haud mora, cū ratibus descendere ad ima videntur
 Tartara, sitque metu nauita mentis inops.
 Vtque meri pleno titubant vestigia, sic ars
 Nautica sollicitis fluctuat acta malis.
 Vectores Dominum tristi clamore precantur,
 Clamantes Domini dextra benigna iuuat.
 Et mare ventosum sternit frenatque procellas,
 Aura fit, immanis qui modo Caurus erat.
 Iamque silent fluctus, lætatur functa periculis
 Turba, dehinc portus gaudet inire suos.
 Ergo Dei bonitas celebri memoretur honore,
 Quęque hominum natis digna stupore facit.
 Hunc populi exaltent cętus, laudentque frequētes,
 Hunc canat & procerum læta corona senum.
 Grandia in arentes conuertit flumina campos,
 Vdaque perpetuam misit in arua sitim.
 Fructiferas fieri steriles salugine terras
 Fecit, ob offensas incola prauę tuas.
 At contra latices iussit, scatebrasque fluentes
 Surgere

Surgere de siccis, lætaque stagna locis.
 In quibus esurie pressis magalia primum
 Figere, dehinc vrbes ædificare dedit.
 Scinditur hinc tellus, mandantur semina sulcis,
 Et ferie vites ponere cura subit,
 Annuæ cultori quæ reddant fœnora auaro,
 Et referant fructus germinis aucta sui.
 His super accessit Domini bonitasque, fauorque,
 Qui validè ipsorum multiplicauit opes.
 Quippe nouis semper genituram fœtibus augens,
 Incrementa dedit maxima habere pecus.
 Has tamen imminuit fortunaꝝ crimine læsus,
 Fœlicesque diu non tulit esse malos.
 Cladibus ingratos fregit, cumuloque malorum,
 Infeditque animis plurimus inde dolor.
 Quos hominum fulgens ornabat gloria primos,
 Indecores titulis innox cecidere suis.
 Implicuitque Deus cæcis erroribus illos,
 Inuiaque est passus per loca ferre pedes.
 Extulit ast inopes, rebusque exemit egenis,
 Et tanquam charas fœtibus auxit oues.
 Iudicia hæc Domini gratanti lumine recti
 Aspicient, læta laude ferentque Deum.
 Improbitas contra perfusa pudore tacebit,
 Præcluso solitos nec dabit ore sonos.
 Ecquis erit sapiens, memori hæc qui mète recondat,
 Et pia tam mitis ponderet acta Patris?

A R G V-

A R G V M E N T V M P S A L M I C V I I.

Cuius ope immanes victor superauerat hostes,
 Hunc canit, & grato personat ore Deum:
 Per quem non dubitat iam certior omine factus,
 Regna sibi in gentes amplificanda nouas.

P A R A T V M C O R M E V M D E V S.

Corda parata Deus mea sunt tibi, corda parata
 Sunt mea, qua potero te ratione canam.
 Exurge ô nablum, chelis & mea gloria surge,
 Atque pios mecum perstrepite sonos.
 Mane citus surgam, nec lucis tarda morabor
 Tempora, præueniet vox mea Solis equos.
 Te Domine ore ferâ, & populos celebrabo per om-
 Per gentes psallam carmina festa tibi. (nes,
 Celsior est ipso pietas tua maxima cælo,
 Nubila veraci tendis adusque fide.
 Exaltare super cælos Deus, & super omnem
 Fac tua maiestas notificetur humum.
 Utque tibi charos trepida formidine soluas,
 Nos bonus exaudi, quæso, iuuesque manu.
 Quod precor eueniet, signam de sede remisit
 Ætherea spondens prospera cuncta Deus.
 Lætabor, gaudensque Sichem partibor opimam,
 Est mea conuallis pulchra futura Sochor.
 Siluosus Galaad meus est, mea terra Manasse,
 Verticis Efframidæ robora tuta mei.
 Imperij sedes tu nostri es Iuda futurus,
 Ast erit olla mihi pelluuiumque Moab.
 Sub soleas calcanda meas cogetur Idume:
 Iura Palæstinis non renuenda dabo.
 Menta vallatæ quis me deducet in vrbs?
 Quis me in Idumeis sistet amicus agris?

Tunc

Tūne Deus, qui nos repulisti, & in agmina ductor
 Nostra reculasti more venire tuo?
 Affer opem, nostroque precor succurre labori,
 Quippe salus fallax, quam dare possit homo, est.
 Te solo freti infestum tendemus in hostem,
 Et forti edemus fortia facta manu.
 Sentiet ætherei virtutem roboris, atque
 Calcibus obtritit concidet ille ruis.

ARGUMENTVM PSALMI CVIII.

Omnibus hîc diris sceleratum Dauid Iudam

Deuouet: in fontem prodidit ille neci.

Sunt qui in crudelem dicant hæc scripta Doëgum:

Sed mihi non faciunt talia dicta fidem.

DEVS LAUDEM.

NE tacitam patiare rogo Deus optime laudem
 Crimina ob iniultè sparsa latere meam.
 Nam sua me contra referarunt ora scelesti,
 Et qui plena vafra pectora fraudis habent.
 Hi mea suggillant fallaci nomina lingua,
 Vndique in immeritum vox inimica furit.
 Quumque fauere mihi deberent, dente maligno
 Merodunt, iugi pro quibus in sto prece.
 Tot bene pro factis ingrati damna reponunt,
 Nilque odium præter pro pio amore fero.
 Dicere cogatur sub iniquo Iudice causam,
 Et ferus à dextris astet vbique Sathan.
 Iudicioque reus mox condemnetur, ei que
 Oranti fiant noxia verba preces.
 Tollatur fato nondum maturus acerbo,
 Quasque gerit partes muneris, alter agat.
 Defunctum patrem soboles, vxor que maritum
 Defleat, & viduæ tristitia damna domus.

Extorres

Extorres patria nati regione vagentur,
 Exiguumque petant ore tremiente cibum.
 Sedibus eiekti propriis aliena frequentent
 Limina, & exilij incommoda, multa ferant.
 Perscrutetur opes, & duro fœnore vexet
 Creditor, vsuris attenuetque domum.
 Vt bona quæ longo congeffit cumque labore,
 Externæ inuadant, diripiantque manus.
 Poscenti auxilium nemo succurrere curet,
 Nec sit pupillos qui pietate iuuet.
 Stirpitis intereat prima cum prole, nec vllum
 A fera nomen posteritate ferat.
 Sub Domini aspectum redeant delicta parentum,
 Crimina nec matris deleat vlla dies.
 Irato Domini spectetur lumine semper,
 Nec deinceps sit ei nomen in Orbe super.
 Immemor humanæ siquidem pietatis, egenum
 Afflictumque animi tollere morte parat.
 Semper ei infelix fuit execratio cordi,
 Eueniant ipsi cuncta sinistra precor.
 Felicem Domini fortunatumque fauorem
 Rennuit, hunc fugiant omnia fausta procul.
 Induat vt vestem diras, atque instar oliui,
 Vtque aqua in ipsius viscera, & ossa meent.
 Noxia pro solito sit ei maledictio amictu,
 Zonaque qua lumbos cingitur vsque suos.
 Hos subeant casus prauis quicunque susurris
 Damna creant animæ perniciofa meæ.
 Alme Deus, Deus alme meis sta à partibus oro,
 Nominis eximij pro ratione tui.
 Quæso age quum tua sit pietas blandissima cunctis,
 Fac soluar tantis pauper egenque malis.

o

Quippe

Quippe mihi pauido trepidant præcordia motu,
 Curarumque feris æstibus intus agor.
 Vtque cadunt tenues radiis surgentibus vmbra,
 Sic animi vires anxietate labant.
 Vtque locum mutant graciles per prata locustæ
 Saltibus, incerta sic vagor ipse fuga.
 Subduxere meis genibus ieiunia vires,
 Marcuit & pingui deficiente caro.
 Opprobrium sum factus eis, & fabula, meque
 Aspergunt turpi sanna, agitantque caput.
 Auxiliator ades nostræ Deus oro salutis,
 Consuetumque tibi fac miserantis opus.
 Sic aded vt norint me te adiutore iuuari,
 Præstantemque tuam qua leuer esse manum.
 Inuideant hostes, & pessima quæque precentur,
 Felici contra tu mihi voce faue.
 Qui mihi bella cient, horum pudor ora coloret,
 Seruus agat porro gaudia læta tuus.
 Vt tunica coopertus eat probro, atque pudore,
 Perdere me falso crimine quisquis amat.
 Restat vt accepto Dominum pro munere gratus
 In crebris hominum cætibus ore canam.
 Semper enim dexter dura sub sorte gementi
 Astitit, inde mihi certa reperta salus.

ARGUMENTVM PSALMI CIX.

*Præcinit exortum Christi, regnumque perenne,
 Vique sacerdotem hunc iusserit esse Deus
 Muneris æterni: qui facta perque labores,
 Perque hostes domitos, iet ad astra, via.*

DIXIT DOMINVS DOMINO MEO.

QUË tellus Dominum, quæ cæli, & pontus adorant,
 Ille dedit Domino talia dicta meo.

Fas

Fas tibi sit mecum solio consistere eodem,
 Asside, & à dextra te mihi iunge manu.
 Illustri donec prostratos Marte rebelles,
 Subiiciam pedibus scamna premenda tuis.
 Orfus ab excelsa Dominus sua scepra Sione,
 Orbis in extremos proferet vsque sinus.
 Subiectos inter medius dominaberis hostes,
 Nec tibi qui obstat tam ferus vllus erit.
 Summa tibi rerum tunc cædet, quum tua virtus
 Conspicuis fuerit clarificata notis:
 Lucida mirandis quando splendoribus olim
 In tua sanctorum sancta receptus eris.
 Ex utero genui te pignus amabile nostro,
 In cælo nondum lucifer ortus erat.
 Iuravit Dominus, nec quicquam mutat, in æuura
 More sacerdotem Melchisedecis ages.
 Ille tibi à dextris assistens, quum feret ira,
 Regnantium franget robur, & arma virum.
 Iudicium vindex gentes vrgebit in omnes,
 Atque hominum multa strage replebit humum.
 Ac non pauca tuis capita obluçantia iussis
 Vltrici quatiet comminuetque manu.
 Hauriet immensos vitæ tamen ante labores,
 Atque ideo clarum tollet ad astra caput.

ARGUMENTVM PSALMI CX.

*Summa Dei bonitas, ingens sapientia, robur
 Inuitum, dictis consona vbiq; fides.
 Abramidasque pio quam sit complexus amore,
 Carmine in exiguo notificata legis.*

CONFITEBOR TIBI DOMINE.

MAgne parens meritis toto tibi pectore laudes
 In grege iustorum concilioque canam.

○ 1

Maxi-

Maxima sunt Domini quæcunque æterna peregit
 Dexteræ, & exactis non nisi facta modis.
 Sic aded vt si quis curet perpendere, latus
 Authoris placitum gestiat omne sequi.
 Quicquid agit, laus est ingens, splendorq; nec vilis
 Iustitiæ ipsius terminus esse potest.
 Æternum peperit sua per miracula nomen,
 Parcere amans Dominus, ad veniamque celer.
 Largifluis paut dapibus sua iussa timentes,
 Nec queat oblitus fæderis esse sui.
 Quantaque factorum vis sit, virtusque suorum,
 Nosse dedit populo signa per ampla suo.
 Pingua rura illis tribuens habitanda diebus
 Perpetuis, gentes quæ tenuere prius.
 Omne quod exequitur, iustum est, penitusq; fidele,
 Iussaque in æternum quæ dedit vsque manent.
 Consistunt etenim vero firmata perenni,
 Et ceu iustitiæ constabilita basi.
 Ipse suum populum serua de sorte redemit:
 Vultque quod est pactus semper id esse ratum.
 Iure gerit nomen sanctum, dignumque timeri,
 Et sophiæ fons est eius habere metum.
 Quem quicumque pios vitæ traducit in actus,
 Hic sapit, huic semper præmia laudis erunt.

ARGUMENTVM PSALMI CXI.

Felix, qui didicit Domini mandata timere,

Quiq; sacra penitus legis amore calet,

Cui quoque pauperibus manus est assueta iuuandis,

Tam felix, hostis pectus vt vrat, erit.

BEATVS VIR, QVI TIMET DOMINVM.

O Nimum felix, Dominum quicūque veretur,
 Quodq; iubet, præstat: quod vetarille, cauet.

Et

Et cui summa sacra est legi parere voluptas,
 Hanc amat ardenti pectore, nilque prius.
 Illius valida florebut forte nepotes:
 Stirps erit infontum læta, beante Deo.
 Quas colet ille domos, illic & gloria fulgens,
 Et mundi census copia diues erit.
 Hunc sua perpetuè bonitas mansura sequetur,
 Nec spatio longi temporis illa cadet.
 Sinceris Dominus pius, & miserator, & æquus
 Pertenebras orti luminis instar erit.
 Laudè habet ille boni, quisquis miseratus egentes,
 Commodat his operam, rem, studiumq; libens.
 Iudicio ille suos prudenti dirigit actus:
 Quodque gerit, sapiens cura gubernat, opus.
 Perferet immorus, quas fert fortuna, procellas,
 Æternum quæuis ad mala robur habet.
 Adde quod & ceber cuncto memorabitur æuo,
 Nec malus huic rumor causa timoris erit.
 Cur etenim metuat Domino bene fidere certus,
 Et spe non dubia fortia corda gerens?
 Quidlibet eueniat, non consternabitur vllis
 Ille malis: forti pectore semper erit.
 Donec ita euincat, lufos contemnat vt hostes,
 Cernat & illorum nil potuisse minas.
 Sparferit ille suas fortunas largus egenis,
 Tam iustum in tempus omne manebit opus.
 Claraque perpetuè victuri tollet honoris
 Cornua, conspicuum percipietque decus.
 Idque videns tumidas peccator abibit in iras,
 Et dabit insanos dente fremente sonos:
 Tabescetque miser, tam fient vota malorum
 Irrita, nilque horum quæ voluere ferent.

O 3

ARGV-

ARGUMENTVM PSALMI CXII.

Admonet vt Domino laudum tribuamus honores,

Ipfius hoc bonitas tanta meretur opus.

Qui licet in calis habitet, tamen infima terra

Vifitat, & præfens curat vbique fuos.

LAUDATE PVERI DOMINVM.

L Audibus, ô pueri, Dominũ celebrare frequẽtes,

Laudibus æterni nomina ferte Dei.

Tempore ab hoc nostro, ventura in sæcula femper

Nominis iftius continuetur honos:

Illuftrent omnes Domini laudabile nomen,

Partibus Eois, Occiduisque plagis.

Nempe fuper cunctas gentes excellit, & altos

Transuolat ipfius gloria fuma polos.

Quis noftro tandem fimilis Dominoque Deoq; eft,

Qui tenet in fuperis climata fuma locis?

Ima tamen folio longè profpectat ab alto,

Seu lateant cælo, fiue tegantur humo.

Sufeitat ille inopem terra, & de ftercore egenum

Tollit, honoratum datque tenere locum:

Vt fe deat proceres inter, rerumque potentes,

Et dicat populo iura verenda fuo,

Qui fteriles auget matronas prole, facitque

De natis capiant gaudia multa fuif.

ARGUMENTVM PSALMI CXIII.

Magna Dei celebrat lato miracula cantu,

Qua quondam prifcis multiplicauit auis:

Ifacidas quando promiffos mifit in agros,

Suftulit & Pharij pondera fæua iugi,

IN EXITV ISRAEL DE ÆGYPTO.

Q Vum genus Ifraël Pharijs excederet oris,

Et feftinaret Barbaro abire folo,

Tunc

Tunc fibi præcipuos Dominus propriosq; facrauit

Ifacidas, ftatuit iuris & efle fui.

Viderat hoc pelagus, timuit, trepidansque receffit,

Iordanis refugo flumine vertit iter.

Quaflauere metu timidi fua culmina montes,

Tanquam aries inter quum vitulatur oues.

Cernere erat moro exultare cacumine colles,

Vt fatur in lætis fubfilit agnus agris.

Quæ mare caufa fuit, cur tam properanter abires?

Quæ tibi Iordanis vertere caufa fuit?

Quid montes vt oues, colles faliftis vt agni?

Præfentem tellus fenferat efle Deum.

Scilicet à facie Domini cominota tremebat,

Confpectuque Dei magne Iacobe tui.

Qui gelidos petra latices produxit ab ima,

Et dare fontanas fæxa coëgit aquas.

Non nobis Domine hæc non dāda ef gloria nobis,

Sed decus hoc totum nominis ef to tui.

Vt tua fuma fides cõflet, bonitasque per Orbem,

Et te is veracem prædicet atque pium.

Ne quando dicant gentes: quod ftulta propago

Abramidum tanquam numen adorat, vbi ef?

Ef Deus in cælo nofter magnusque, potensque,

Quique voluntates implet vbique fuas.

Numina porro colunt gentes confitata metallo,

Numina ab humana nempe reperta manu.

Os elingue pater nullis fermonibus aptum:

Sunt ipfis oculi, fed fine luce tamen.

Auribus accipiunt nullos aurita fonores:

Stant nares patulæ, nec fubit vllus odor.

Sunt manuum formæ, fed quæ palpare recufent:

Nec poffunt apti greflibus efle pedes.

○ 4

Gutturæ

Guttura pulchra licet summo de pectore surgant,
 Edere clamorem non tamen illa queunt.
 Efficiantur eis similes, qui talia fingunt,
 Et qui spes inibi constituere suas.
 At domus Israël Domino confidere certa est,
 Hanc ope nimirum, præsidioque tegit.
 At domus Aronis Domino confidere certa est,
 Hinc capit auxilium scilicet omne suum.
 Denique quisquis eum metuet, se credet eidem,
 Et protectorem sentiet esse sibi.
 Ille recordatus nostri est Deus, atque fauore
 Largiter adiuuit commoda nostra suo.
 Thariadum generi multa benedixit opum vi,
 His quoque qui ex Aron sunt genitore sati.
 Omnia fausta ferent Dominum quicumque timebunt,
 Seu iuvenes seu sint conditione senes.
 Adiciat Dominus, vos ut vestrosque nepotes
 Lata fortunet prole, beetque bonis.
 Omne vos inquam fausto felicitet ille,
 Cuius opus celum, terraque cuius opus.
 Cælica regna sibi seruauit, terrea porro
 Mortali genitis semine habenda dedit.
 Non vita functi Deus o tibi laudis honorem
 Præstabunt, vel quos tristis Auernus habet.
 Illud opus nostrum est, qui celi vescimur aura,
 Nostra tibi æternis laudibus ora sonent.

A R G V -

A R G V M E N T V M P S A L M I C X I I I I .

*Liber ab arumnis factus, mortisque periclo,
 In requiem mentis se vocat ipse sua.
 Ut vacuum possit Domini dare pectus amori,
 Qui conseruata causa salutis erat.*

D I L E X I Q U O N I A M .

Dilexi Dominum toto complexus amore;
 Excipiet fufas molliter ille preces.
 Sæpe dedit nostris acclines fletibus aures.
 Hinc mihi dum viuam voce ciendus erit,
 Me rapidæ mortis circum prope vincla ligant,
 Urgebant Stygij sæua pericla lacus.
 Inuenique miser tormenta doloribus ægris
 Addita, quæ durum sustinuisse fuit.
 Dulcia sed Domini imploraui nomina, dixi,
 Mi Deus, hæc animæ tristia deme meæ.
 Non fuit hoc frustra, Dominus nam mitis, & equus
 Officium semper commiserantis agit.
 Simplicium ille pius custos, gentisque pusillæ,
 Afflictum prompta me quoque iuuit ope.
 Nunc mea solue metus anima, & conuersa quietem
 Carpe, tot à Domino quum benefacta feras.
 Me siquidem asseruit letho, mea lumina fletu,
 A lapsu dubios continuitque pedes.
 Verfaborque illis Domino dilectus in oris,
 Quas mortis gelidæ nescia turba colit.

O 5

A R G V -

ARGUMENTVM PSALMI CXV.

Præteriti tantum pars est hac vltima Psalms,

Cunctaq; in Hebraeo continuata legis.

Parte sui laudes canis Assertoris in illa:

Hac sua promittit soluere vota palam.

CREDIDI PROPTER QVOD
LOQVTVS.

CRedula promissis Domini mēs nostra remāsit,
Ac præ me hoc ipsum voce frequente tuli:
Vndique crudeli quamuis vrgerer ab hoste,
Quamlibet afflicta conditione forem.
Quando erat, vt trepido memet subducere cursu
Cogerer, hæc constans vox fugientis erat:
Multa subest hominum verbis fallacia mendax,
At verax Dominus, pollicitiq; tenax.
Quas tentabo vices pro cunctis reddere donis,
Quæ mihi munificè tam cumulata dedit:
Pocula ob acceptam libabo grata salutem,
Tamque pij nomen sollicitabo Dei.
Quæque mihi in mediis sunt ipsi vota periclis,
Illa ego curabo persoluisse palam.
Quippe pios tristi præsens à morte tuetur,
Vtique cadant, tamen hæc mors pretiosa Deo est.
O Domine, en tibi seruus ego, tibi seruus in omni
Tempore, prognatus de famulante tibi.
Vincula rupisti, quibus irretitus habebam,
Laxatusque tuæ sum pietate manus.
Ergo sacra tuæ faciam cadat hostia laudi,
Atque erit in nostro plurimus ore Deus,
Persoluamque tibi votis quæcunque recepi,
Idque palam, & populo conspiciente tuo.

Hic

Hic vbi sacrati panduntur limina templi,
Inque tui mediis vrbs Solymæa locis.

ARGUMENTVM PSALMI CXVI.

*Præstitit optata Dominus promissa salutis
Gentibus, est eius laude ferenda fides.*

LAVDATE DOMINVM OMNES
GENTES.

LAudis opus cunctæ Domino persoluite gentes,
Et populi quotquot maximus Orbis habet.
Eius enim est pietas nobis firmata, nec vnquam
Veraci constans desinet esse fide.

ARGUMENTVM PSALMI CXVII.

*Impositus regno, populo applaudente, subactis
Hostibus authorem prædicat ore Deum.*

*Plurima Christe tamen sunt hoc in carmine, quæ te
Sensu quàm vatem proximior notent.*

CONFITEMINI DOMINO QVO-
NIAM BONVS.

DIcite laude Deū, nempe hoc bonitate meretur,
Æternæ cuius sunt pietatis opes.
Nunc domus Israëli Dominū celebrate benignum,
Æternæ cuius sunt pietatis opes.
Prædicet Aronis Dominum numerosa propago,
Æternæ cuius sunt pietatis opes.
Certatim dicant, Dominum quicumque verentur,
Ipsius æternæ sunt pietatis opes.
Quippe ego durarū premerer quum pondere rerū,
Et mihi cum rebus mens foret arcta simul:
Præstitit auxilium votis ac voce rogatus,
Multa animum releuans anxietate meum.

Ille

Ille mihi est opifer, procul hinc estote timores,
 Nil metuam quid agat, quidue minetur homo.
 Ille mihi auxilio presens succurrere curet,
 Despiciam quicquid vis inimica ferat.
 O quam celesti Domino confidere praestat,
 Rebus in humanis quam posuisse fidem.
 Tutius est, satiusque Deo se credere totum,
 Spem sibi summates quam sit habere viros.
 Undique cingebant me saeva indagine gentes,
 Ultio sed Domini nomine facta mihi est.
 Undique me circum dederant, sed nomine solo
 Armatus Domini victor & ultor eram.
 Sicut apes denso volitant examine circum,
 Dum tenera infingant spicula dira cuti:
 Sic me cinxerunt, tantoque calore, velut quum
 Ignes per veprium sicca alimenta furunt.
 Ast ego diuino constanter nomine fretus
 Vici, & de victis ultio facta mihi est.
 Penè erat ut caderem, fueram sic pressus ab hoste,
 Sed vetuit Dominus, supposuitque manum.
 Ille meae vires, ille est mea gloria solus,
 Hunc ego, quod mea sit vita salusque, canam.
 Gratantes mecum sociabunt gaudia iusti,
 Et plausu facient ut sua recta fremant.
 Dextra Dei summæ virtutis signa peregit,
 Me Domini euexit robore dextra potens.
 Viuam non moriar, mihi nam fuit ille saluti,
 Laudibus ipsius maxima facta veham.
 Castigans penis me castigauit amaris,
 Sed tamen ad Stygios non tulit ire lacus.
 Pandite iustitiæ portas mihi, scilicet illas
 Ingressus, Dominum laudis honore colam.

Hæc

Hæc Domini porta est, longè gratissima porta,
 Iustorum pedibus tantum ineunda pijs.
 Te celebrabo Deus, qui me exaudire precantem
 Dignatus, nullam ferre negaris opem.
 Quem manus artificum lapidem contemserat, ille
 Factus structuræ est angulus, atque caput.
 Hoc opus à Domino est oculis mirabile nostris,
 Hæc Domini lux est, lætificemur ea.
 O Domine optatam festina afferre salutem,
 Da liceat læta prosperitate frui.
 Plurima laus illi, qui è summo dexter Olympo,
 Inque sacro Domini nomine missus adest.
 Nos quoque sacrifico vobis benedicimus ore,
 Qui terimus Domini limina sancta domus.
 Scilicet is Deus est nobis Dominusque, beato
 Pectora collustrans lumine nostra suo.
 Solennes celebrate dies, aræque calentis
 Ramorum decoret cornua sacra viror.
 Tu Deus es nobis, spes & fiducia solus,
 Carmine sublimem te celebrabo meo.
 Te precibus nostris facilem, authoremque salutis,
 Semper ego memori pectore & ore feram.
 Collaudate pij Dominum, bonitate metetur,
 Eius enim miserans gratia sine caret.
 ARGUMENTVM PSALMI CXVIII.
 Diuina utilitas qua sit, virtusque, loquela,
 Mentibus humanis lumina quant a ferat,
 Perspicue hic tractata vides, & plurima deinde
 Qua laudi hac nunquam sub breuitate queant.
 BEATI IMMACVLATI IN VIA.
 Q Vi vitæ cursum peragunt sine labe beati,
 Quosque iuuat Domini carpere legis iter.

Felicis

Te ducè quo potui cursu data iussa peregi,
 Dum mea soluisti corda ligata metu.
 LEGEM PONE MIHI. 5.
 Da mihi quæso viam placitorum nosse tuorum,
 O Domine, hanc studio persequar vsque meo.
 Instrue me, legemque tuam scrutabor, & eius
 Ex toto custos pectore semper ero.
 Ad præcepta meos ductor tua dirige gressus,
 Grator est animo nam via nulla meo.
 Flecte meos illuc, vt ament tua fœdera sensus,
 Absit auaritiæ dira cupido procul.
 Lumina nostra regas, mirari vt vana reculent,
 Viuificumque tuæ fac mihi legis iter.
 Sic tua dicta tui famuli sub pectore firmes,
 Surgat vt inde mihi quo timeare metus.
 Probra mihi suspecta procul fac quæso faceffant,
 Iudiciis certè nil mage dulce tuis.
 Ecce tuæ promptus legi parere cupiui,
 Fac ope iustitiæ stet mea vita tuæ.
 ET VENIAT SVPER ME. 6.
 Iam tua quæso mihi veniat pietasque salusque,
 Sic vt promisso congruat illa tuo.
 Vt regeram his, qui me probrosa voce laceffunt,
 Spes quia sermoni sit mea nixa tuo.
 Ne mihi subducas veracis munera linguæ,
 Iudiciis fidit mens mea tota tuis.
 Et tua constitui studio seruare fideli
 Verba, nec hanc curam finiet vlla dies.
 Ingrediebar iter tutus per aperta viarum,
 Quod tua quæsissem nil nisi iussa sequi.
 Me tua viderunt memorantem iura Monarchæ,
 Nec memorare mihi causa pudoris erat.

Sensa

Sensa tuæ legis meditans volui, atque reuolui,
 Scilicet illa animo grata fuere meo.
 Ad dilecta mihi dextras tua pacta leuauì,
 Inque his dulce mihi ponere tempus erit.
 MEMOR ESTO VERBI TVI. 7.
 Polliciti memor esto tui, nam fulcior illo,
 Inque hoc est animi spes sita tota mei.
 Hic certa inueni mētus solaria, namque
 Penè mihi extincto vox tua vita fuit.
 Me quamquam sannis agitent, vexentque superbi,
 Non tamen efficient quin tua iussa sequar.
 Iustitiamque tuam repetens ab origine mundi,
 Quo fallam curas accipio inde meas.
 Horresco, exanguisque subit defectio mentem,
 Dogmata calcari dum tua cerno Deus.
 Dum pia decanto legum decreta tuarum,
 Attenuo luctus, exiliumque leuo.
 Cogito te quoties per opacæ tempora noctis,
 Legis ego custos vrgeor esse tuæ.
 Hinc porro persæpe tui de nocte recordor,
 Quod tua lex mentis cura sit vna meæ.
 PORTIO MEA DOMINE. 8.
 Diuitias alij quærant, & pingua rura,
 Mi sat erit curam legis habere tuæ.
 Ambio te vultusque tuos, & pectore toto
 Te rogo, vt es pactus sis pius vsque mihi.
 Ipse meam recolens vitam, nil præter amari
 Ad tua quàm celerem vertere iussa gradum.
 Nulla mora est, tua verba sequar quocūq; vocabūt:
 Nec refugus, quamuis territer hostis, ero.
 Impia me duro cinxerunt vincula nexu,
 Vsq; recordatus sum tua scita tamen.

P

Sufci-

Suscitor, vt laudem media te nocte, canamque,
 Quam sis iudiciis iustus vbique tuis.
 Addo me socium veritis tua numina, & illis
 Custodes legis quos iuuat esse tuæ.

O cuius summa tellus pietate redundat,
 Te monstrante sciam fac tua senfa Deus.

BONITATEM FECISTI CVM
 SERVO TVO. 9.

Ecce tuæ auxisti bonitatis munere seruum,
 Munere promisso conueniente tuo.
 Esse bonum, rebusque aptum, tua dogmata nosse
 (Credo tuis iussis) da precor illa mihi.

Confiteor grauiter me deliquisse, priusquam
 Cæderer, hinc condo nunc tua dicta sinu.
 Pro bonitate rogo, qua te præstare fatemur,
 Imbue me legis cognitione tuæ.

Me super impietas turbæ est cumulata superbæ,
 Toto ego sed legem pectore quæro tuam.

Cor hebes est ipsis, & lactis quanta coacti
 Crassities, animi lex tua cura mei est.

Ærumnas subiisse meis fuit vtile rebus,
 Vt tua iura velim discere, causa fuit.

Argenti quærant alij sibi millia & auri,
 Scita tuæ vocis sunt meliora mihi.

MANVS TVÆ FECE-
 RVNT ME. 10.

Plasma ego sum manuum plastes æterne tuarum,
 Hoc pectus legis fac docile esse tuæ.

Vt qui te metuunt, de me pia gaudia sumant,
 Quod bene sperandi sit data causa mihi.

Esse tua agnosco decreta æquissima longè,
 Et tibi me penas iure dedisse graues.

Sed

Sed famuli miserere tui, solare iacentem,

Alloquioque tuo pectora mæsta leues.

Si mihi contingat pietas tua, viuere demum

Incipiam, tua lex nam meditata mihi est.

Erubeant de me fingentes praua superbi,

Ast ego mandatis inuigilabo tuis.

Huc redeat quotquot metuunt tua numina tandem,

Et quibus est leges noscere cura tuas.

Inque tuis verfer da sic sine labe statutis,

Ne mihi sollicitus vestiat ora pudor.

DEFECIT IN SALVTARE
 TVVM ANIMA. 11.

Defeci expectans nimium dilata salutis

Munera, spem cuius verba dedere tua.

Tabescunt oculi miserè tua pacta morantes,

Atque iterant, quando vt nos recreemur, erit?

Instar vtris cutis est gelidis ceu stricta pruinis,

Iusta nec oblitus sum tua scita tamen,

Quam longa ærumnis statuisti tempora nostris?

Quando hostes penas, quas meruere, luent?

Plurima ab iniusta narratur fabula turba:

Ad legem porrò nil facit illa tuam.

Quæ tu cumque iubes, sunt veri plena fidelis.

Impio ab hoste petor, mi Deus, affer opem.

Penè erat vt per eos atro demergerer Orco,

Nec tua seruauì pectore iussa minus.

Has vires pietate tua vitamque reforma,

Sic testata tuæ sedulo mentis agam.

IN ÆTERNVM DOMINE
 VERBVM TVVM. 12.

Voluitur æterno cęlestis fabrica motu,

Quam constat verbo te stabiliisse tuo.

P 2

Dicto-

Dictorum stat fixa fides, constansque tuorum,
 Fundasti terram iussibus, illa manet.
 Lucibus vsque tuo succedunt ordine luces,
 Nec mirum, parent cuncta creata tibi.
 Lex tua ni crebro nobis meditata fuisset,
 Cesserat hinc anima hæc pondere victa mali.
 Illius ergo memor degam, dum vita manebit,
 Nimirum cuius me recrearis ope.
 Sum tuus, auxilio mihi sis, tua namque faceffo
 Iussa libens, animi cura fuere mei.
 Vt me conficerent, expectauere nocentes,
 Hinc subiit leges noscere velle tuas.
 Vltima cunctarum conspexi tempora rerum,
 At legi finis nulla futura tuæ est.

QVOMODO DILEXI LEGEM
 TVAM DOMINE. 13.

Quàm mihi grata tuæ est sacræ tractatio legis!
 Hac sine sum nullam passus abire diem.
 Scilicet efficior prudentior hostibus illa,
 Nec mihi subduci tempus in omne sinam.
 Huius ego studio possum superare magistros,
 Qui præceptores ante fuere mihi.
 Ipsaque doctrinæ cedit mihi laude senectus,
 Quod tua perpetuo dogmata corde geram.
 Illicitas calcare vias, prauasque refugi,
 Vt teneam tua lex quod mihi monstrat iter.
 Sed neque sacra tui iuris decreta reliqui,
 Quod mihi pro norma hæc te statuisse sciam.
 Dulcior est nostro tua vox, quàm mella palato,
 Quæcumque è violis sedula stipat apis.
 Illa tuis venit nobis sapientia iussis,
 Mens mea vt illicitas horreat ire vias.

LVCER-

LVCERNA PEDIBVS MEIS
 VERBUM TVVM. 14.

Ecce mihi tua vox ceu fax præluceat eunti,
 Et præstat pedibus lumina clara meis.
 Iuravi & statui, nec me sententia vertet,
 Iustitiæ custos sedulus esse tuæ.
 Penè miser perij, vitæ me redde priori,
 Constet vt eloquij te meminisse tui.
 Sint tibi grata precor linguæ promissa volentis,
 Et mea iudiciis instrue corda tuis.
 Vita quasi in manibus gestatur nostra, periculis
 Obuia, inhæserunt nec tua scita minus.
 Infidias laqueosque mihi posuere nocentes,
 Nec velut erro tuæ desero legis iter.
 Quin animi testata tui pro sorte recepta
 Sunt mihi, quippe mei gaudia cordis habent.
 Ad tua iussa meos conuerti denique sensus,
 Vt sit mercedis spes mihi certa tuæ.
 INIQVOS ODIO HABVI. 15.

Vt tua detestor calcantes iussa scelestos,
 Ardeo sic legis totus amore tuæ.
 Tu meus adiutor solus, vindexque fidelis,
 A verbo pendet spes mihi cuncta tuo.
 Turba maligna procul, procul hinc absistite prauis,
 Dum scrutator nostri sancta statuta Dei.
 Suscipe me, & viuam iuxta tua verba, tuendum.
 Ne tibi confisum sit mihi fortè pudor.
 Huc ades auxilio, & certam mihi cerno salutem,
 Tunc quoque cura mihi lex tua semper erit.
 Spreuisti quicumque tuo de iure recedunt,
 Nam tales animis impia sensa fouent.
 Terrarum fontes vt purgamenta putasti,

P 3

Com-

Complecti leges hinc mihi cura tuas.
 Iudice te maneant quænam tormenta nocentes,
 Dum reputo, trepidant pectora nostra metu.
 Feci IUDICIUM ET IVSTITIAM. 16.
 Iustitiam coluique libens, fecique quod æquum:
 Ne sine vt immeritam crimina falsa premant.
 Suscipe me seruum, & rebus seruato secundis,
 Nam violente manu me fera turba petit.
 Tabescunt oculi præ cura & amore salutis,
 Iustitiæ vt cernant dicta rata esse tuæ.
 Quæso age consueta famulum pietate tuere,
 Quæque tenenda mihi præcipis, illa doce.
 Profiteor seruus tibi sum, semperque futurus,
 Ingenio sensus da penetrare tuos.
 Tempus adest penas de fontibus vt tua sumat
 Dextera, legem ausis contemere tuam.
 Scilicet illa mihi quouis dilectior auro est,
 Charior & gemmis decolorande tuis. *i*
 Propterea memeti iuxta tua iussa regebam,
 Atque viæ fugitans impietatis eram.
 MIRABILIA TESTIMONIA. 17.
 Admiranda tuæ quum sint oracula vocis,
 Maxima sunt animæ sollicitudo meæ.
 Sermonum siquidem illustratio sancta tuorum
 Lumina dat paruis, nec finit esse rudes.
 En præscripta trahens cupidus tua faucibus hausi,
 Tanta mihi illorum nempe cupido fuit.
 Respice me quo more soles tua nomina amantes,
 Affectuque tuum commiserante iuua.
 Ad tua iussa velis nostros componere gressus,
 Ne queat impietas imperitare mihi.
 Effice prauorum ne iniusta calumnia nobis

Officiat,

Officiat, iussus mente tenebo tuos.
 Me perfunde tui radiis, & lumine vultus,
 Et tua da seruo, nosse statuta tuo.
 Flumina nostri oculi lachrymarum tota dedere,
 Quod spernat leges impia turba tuas.
 IUSTVS ES DOMINE ET
 RECTVM IVD. 18.
 Summe Pater diuûm, quo nil est sanctius vsquam,
 Iustus es, & ratio iudicij æqua tui est.
 Nam quæcunque tuis vnquam seruanda dedisti,
 Sunt ea iustitia, sunt ea plena fide.
 Conficior, cæpique graui tabescere zelo,
 Negligat admonitus gens quod iniqua tuos,
 Namque tuus sermo est radianti purior igne,
 Tantoque est seruo charior ille tuo.
 Exiguum quanquam fuerim cõtemptus ob æuum,
 Mî tua inhæserunt dogmata iusta tamen.
 Stætua iustitia haud spatio consumptilis vllò:
 Quod statuis, fidei est tempus in omne tenax.
 Me casus reperere graues, pressuraque mentis,
 Sed tua delitiæ iussa fuere meæ.
 Quæ præstanda iubes, sunt omni æquissima seculo,
 Cognita quæ fuerint si mihi, saluus ero.
 CLAMAVI IN TOTO COR-
 DE MEO. 19.
 Me Domine exaudi toto te corde vocantem,
 Semper erit placiti hæc mens studiosa tui.
 Ad te conuersus clamantia vota leuauì,
 Quo possem monitus ritè tenere tuos.
 Lucis præueni mæstis clamoribus orrum,
 Reddiderant certam spem tua verba meam.
 Ad te oculos verti, nondum diluxerat, idque

P 4

Vt

Vt possem eloquiis inuigilare tuis.
 Aure meam miserantè, precor Deus, excipe vocem,
 Et vitæ serues integræ filia meæ.
 Ecce propinquarunt sceleri, mea damna parantes,
 Diuersi que tua lege abiere procul.
 Te mihi præsentem nullo non tempore sensi,
 Nam tua dictorum est non violanda fides:
 Quæ tua perpetuo niti fundamine dicta,
 Cognorunt vitæ tempora prima meæ.
 VIDE HUMILITATEM MEAM. 20.
 Respice me, pressum que malis Deuseripe, quando
 Non soleam iustus immemor esse tui.
 Da mea vt euincat iusto te iudice causa,
 Me que iuues pacti pro ratione tui.
 Nulla salus illis quibus est peccare libido,
 Hi legis curam deseruere tuæ.
 Multus vbique tuæ cumulus pietatis, & ingens
 Promissam cura ferre salutis opem.
 A multis grauitèr quanquam vexer que, premar que,
 Scita tamen tenui legis amanda tuæ.
 Tabesco quoties video tua numina sperni,
 Nec custodiri quæ facienda iubes.
 Adspicias quoniam mihi sunt tua dogmata curæ,
 Da sentire pium viuificantis opus.
 Intemerata fides virtus que æterna potentis
 Iustitiæ, verbi summa caput que tui est.
 PRINCIPES PERSEQVITI
 SVNT ME. 21.
 Me Deus oppugnant proceres nil tale merentem,
 Sed tamen hos metuo quàm tua iussa minus.
 Non spoliis adeò lætatur miles opimis,
 Quàm tua sint animo grata statuta meo.

Impia

Impia facta odiis, prauos que insector acerbis,
 Tam teneor magno legis amore tuæ.
 Ter que quater que die laudum tibi munera pendo,
 Effero iustitiæ iudicia æqua tuæ.
 Plurima pax animi sequitur tua scita colentes,
 Offendent tales scandala nulla viros.
 Nil deinceps certam dubito expectare salutem,
 Quum tua iussa Deus sint mihi summus amor.
 Mente tuam memori legem conseruo, nec vlla
 Res omnino queat dulcior esse mihi.
 Me seruasse tui decreti dogmata nosti,
 Cui ratio vitæ est cognita tota meæ.
 APPROPINQVET DEPRECA-
 TIO MEA. 22.
 Da Pater accessum precibus mitissime nostris,
 Da mihi notitiam legis habere tuæ.
 Conspectum patiari tuum mea vota subire,
 Vt que es pollicitus me rogo solue malis.
 Te mea lingua canens hilares soluetur in hymnos,
 Iustitias dederis si mihi nosse tuas.
 Tunc quoque dictorum referabo occulta tuorum,
 Nil æquum præter scilicet illa sonant.
 Huc ades, & dignare manus afferre salubres,
 Nam tua delegi iussa colenda mihi.
 Et quoniam tua lex nostræ est meditatio mentis,
 A te seruari, non aliunde peto.
 Fac anima hæc viuat, laudes tibi grata reponet,
 Hoc tua quo præstem cognita scita dabunt.
 Tanquam ouis erraui pastori perdita, seruum
 Quære tuum, legis sum memor vs que tuæ.

P 5

ARGV-

ARGUMENTVM PSALMI CXIX.

*Conqueritur sese extorrem, patriaq̄, carentem,
Sedem fallaces inter habere viros.*

AD DOMINVM CVM

TRIBVLARER.

AVxiliũ à Domino miseranda forte grauata
Dum peteret lætam mens mea sensit opem,
Eripias hominum labris me assertor iniquis,
Et lingua struētis insidiantē dolis.
Quid tibi contulerint fallacis spicula linguæ
Impie, cuiue tuo fraus erit ista bono?
Scilicet illa, viro ceu torta sagitta potenti est,
Et velut euastans omnia flamma vorax.
Hei mihi, quod patria cogar regione carere,
Et tanti spatii temporis exul agar.
Tristia cum populis transmisi tempora Cedar,
Longior exilij hinc fors mihi visa mei est.
Inter rixosos, & iurgia læua ferentes,
Perpetuo custos tempore pacis eram.
Si malè pacatis placida de pace loquebar,
Mox sensi strictas in mea fata manus.

ARGUMENTVM PSALMI CXX.

*Quam profut nostris Domino bene fidere rebus,
Multiplici Vates utilitate probat.*

*Quam non consequitur, mundi quicumque fugacis,
Commoda sollicita mente petenda putat.*

LEVAVI OCVLOS MEOS

IN MONTES.

ANxia in excelsos conieci lumina montes,
Si veniat casus qui leuet inde meos.
Sed mihi solus opem Dominus spondetq̄, feretq̄,
Cuius sunt tellus, astraque facta manu.

Si

Si quoque ab exemplo discas bene fidere nostro,
Quisquis es, in solo spem que locare Deo:
Non titubare tuos gressus parietur, & haud sic
Dormiet, vt curam cesset habere tui.
Non sinet ignauo claudi sua lumina somno
Isacidum custos peruigil ille domus.
Hoc tu custode, atque hoc protectore tegeris,
Quicquid ages, dextram diriget vsque tuam.
Non medio feruente die te Phœbus aduret,
Per noctem nec erit Luna molesta tibi.
Perpetuò est noxa te seruaturus ab omni,
Defensor vitæ certus vbique tuæ.
Denique erit custos æuum tibi fidus in omne,
Siue domi detur viuere, siue foris.

ARGUMENTVM PSALMI CXXI.

*A Domino fuerat profugo spes facta Prophetæ,
Fas fore sacratos rursus adire focos:
Vtq̄, simul pulchra sedeat regnator in vrbe,
Sublimis celso conspicuusq̄, throno.*

LÆTATVS SVM IN HIS.

VOx allata mihi est, Domini gradiemur in eadē:
O quam læta animo contigit illa meo!
Iam præ lætitia in portis mihi stare videbar,
Inclita magnificis vrbs Solymæa tuis.
Egregiam cuius structura coarguit urbem,
Tam domui pulchræ est confociata domus.
Huc numerosa tribus, tribus huc numerosa Iacobi
Laudibus ascendit nomina ferre Dei.
Disposita hinc videas dando sedilia iuri,
Regia Dauidico quæ niter aula throno.
Huic vrbi cupidis pacem deposcite votis,

Sit

Sit felix ipsi quisquis amicus erit.
 Vrbs Solyma tuis habitet pax candida muris,
 Atque beatarum copia abundet opum.
 Cura propinquorum subigit, fratrumque meorum,
 Carpere te fructus pacis vt vsque precer.
 Præterea ipsa domus Domini sanctissima nostri
 Nos optare tibi prospera cuncta facit.

ARGUMENTVM PSALMI CXXII.

*Ritu hominum pressorum odiis, & fraude maligna
 Implorat Domini commiserantis opem.*

AD TE LEVAVI OCVLOS MEOS.

AD te sollicitis animis mea lumina tollo,
 Qui colis ætherei regna beata poli:
 Vt dominos spectant, quos offendere, ministri,
 Fundentes tacitas, ore silente, preces:
 Vtque etiam supplex nutus obseruat heriles,
 Spe veniæ culpam fassa ministra suam:

Sic Deus vsque meæ mentis quoque lumina fixa
 Detinet, optatam dum mihi præstet opem.

O miserere Deus, Deus ô miserere, vides vt
 Spernimur, & viles, spretaque turba sumus.
 En probris onerant animas peccare timentes,

Hi quibus alta placent, & quibus arca grauis.

ARGUMENTVM PSALMI CXXIII.

In qua lapsus erat, discrimina tanta fuere,

Vt si non Domini dextra tulisset opem,

Oppressura virum fuerint: merito ergo referre

Grates pro tantis debuit ille bonus.

NISI QVIA DOMINVS ERAT
 IN NOBIS.

NOs nisi seruasset Domini tutela benigni
 (Talibus Israël nunc sonet ore modis)

Nos

Nos nisi seruasset Domini tutela benigni,
 Hostes cum sæua nos petiere manu:
 In sua nos forsitan rapuissent corpora viuos,
 Terribilis pauidas vt leo glutit oues.
 Cumque in nos ruerent furioso pectore, nostrum
 Flebile merfissent, seu grauis vnda, caput.
 Nostra quidē est anima insanas trāsgressa procellas,
 Torrentesque tulit salua minacis aquæ:
 Sed tamen haud vlla fuerat tolerabilis arte
 Tempestas, si non ille tulisset opem.

Laus igitur Domino debetur plurima, qui non,
 Horum nos prædam dentibus esse, tulit.
 Nostra anima elapsa est venantum nexibus, vt si
 Aucupis attenti retia fallat auis.

Vincula rupta iacent laqueorum, nostraque vita
 Est formidatis libera facta malis.

Restat opem vt nostram Domini statuamus in vno
 Nomine, qui cælos finxit, & omne solum.

ARGUMENTVM PSALMI CXXIIII.

Pectore qui didicit Domino confidere toto,

Immotus tanquam murus abenus erit:

Nunquam fortune dubio iactabitur astu,

Ast alios contra poena timenda manet.

QVI CONFIDVNT IN DOMINO.

IN Domino quicumque Deo, rerumque parente
 Fidunt, atque suas spes animosque locant:
 Nullis fortunæ quassati fluctibus illi

Immotæ stabiles more Sionis erunt.

Præualidos montes Solymen cinxisse videmus,
 Et facere aggeribus tuta sit ipsa suis.

Sic quoque parte suos Dominus cõmunit ab omni,
 Perpetuoque pia tempore vallat ope.

Nec

Nec finet infestis prauorum viribus vnquam
 Vtterius, valcant quàm tolerare, premi.
 Ne fors immodico superati fasce malorum,
 Ad mala vertantur promoueantque manus.
 Fac bene quæso Deus bonitatem corde sequutis,
 Inque animis quorum non nisi recta sedent.
 Nam qui facta suos obliquat ad improba sensus,
 Hunc facies pœna fontibus esse parem.
 Quod superest, tribue Abramidû Pater optime gēti,
 Hanc foueat placidæ pacis vt alma quies.

ARGVMENTVM PSALMI CXXV.

*Grandia Thariada describit gaudia gentis
 In patrias reducis de Babylone domos.
 Sed quia tunc illic populi pars magna remansit,
 Hinc quoque reliquias posse redire rogat.*

IN CONVERTENDO DOMINVS
 CAPTIVITATEM.

QUUM Deus omnipotens patrijs nos redderet
 De capta abductos in Babylona Sion: (oris,
 Vana videbantur primùm solatia, ceu quum
 Per noctem falsi ludit imago boni.
 Põst veris nostra implebantur risibus ora,
 Longo exultabat lingua soluta iugo.
 Attonitæ gentes, patrij, dixere, fauoris
 Signa Deus populo quàm dedit ampla suo?
 Magnificauit enim certè sua munera nobis,
 Lætitia hinc gerimus corda resecta noua.
 Captiuos Deus ò reliquos in pristina coge,
 Cogit vt in fossas humidus Auster aquas.
 Qui mandant sterili lachrymantes semina terræ,
 Sæpe exultantes plurima farra metunt,

Illi

Illi indulgentes miserandis fletibus ibant,
 Et sua spargebant grana dolente manu.
 Postmodo spem terra tenuem superante, maniplo
 Lætataque de pingui pectora messe ferent.
 ARGVMENTVM PSALMI CXXVI.
*Nec domus est priuata, nec est respublica salua,
 Ni tuus accedat nutus, & aura, Deus.
 Idem suppeditas quidquid natura requirit,
 Te sine nostra adeo præstat opella nihil.*

NISI DOMINVS ÆDIFICAVERIT.

NI Deus ædificet, vanos trahit ille labores,
 Condere qui propria nititur arte domum.
 Urbem Marte tuo quod speres posse tueri,
 Frustrà est, ni custos excubet ipse Deus.
 Nil opus ad solitos vobis prius ire labores,
 Quàm reuehat nitido Lucifer ore diem.
 Surgite cum iusta reparastis membra quiete,
 Cura quibus miserum sufficit ægra cibum.
 Quandoquidem somni ille suis indulserit vsum,
 Corpora quo duro fessa labore leuent.
 Quid, quòd læta etiam soboles generetur, id omne
 Solius constat muneris esse Dei?
 Ille facit grauidum fœtu turgescere ventrem,
 Ille suo matris numine laxat onus.
 Vtque sagitta viri manibus vibrata potentis
 Præbet opem Domino, præsidiumque suo:
 Sic soboles excussa malis, Superumque fauore
 Testa, erit auxilio præsidioque seni.
 Felix ò genitor, cui quantumcunque cupiuit,
 Contigit istius prolis habere gregem.
 Non confundetur, nec Iudicis ora timebit,
 Dum mala composito crimine turba premet.

ARGV-

ARGVMENTVM PSALMI CXXVII.

*Felicem quicumque cupis traducere vitam,
Et summa rerum prosperitate frui,
Pectore fac timido Domini mandat a fassus,
Hunc animi pura simplicitate colens.*

BEATI OMNES QUI TI-
MENT DOMINVM.

Felix d̄ Domini captus quicumque timore,
Ipsius sanctas curat inire vias.
Quisquis is es, sudor que tuus, manuum que labores
Sufficiant ori iusta alimenta tuo.
Ac Domini nutu, vigili que beabere cura,
De propria vt nequeas conditione queri.
Ipsa tui consors thalami, ceu vitis abundans,
Implebit dulci fertilitate domum.
Pignora succrescent instar viuacis oliuæ,
Et cingent mensam grata corona tuam.
Ecce Deum talis sequitur fortuna timentem,
Ista Deum merces rite colentis erit.
Ille Sionæ tibi sic benedicat ab arce,
Denique sic larga te bonitate beet:
Vt felix Solymes florentis commoda cernas,
Dum vitæ stabunt integra fila tuæ:
Et cumulata nouo foetu tua pignora semper
Aspicias, generi pax sit & alma Iacob.

ARGV-

ARGVMENTVM PSALMI CXXVIII.

*Collaudat Dominum, qui hostili robore longi
Oppressus spatio temporis adfuerit.
Postulat & penas inimica vt turba reportet,
Nec Deus hanc vlla prosperitate iuuet.*

SÆPE EXPVGN AVERVNT.

Sæpe hostis primo nos oppugnauit ab æuo,
(Isaaci grato concinat ore domus)
Sæpe hostis primo nos oppugnauit ab æuo,
Conatu potuit nil tamen ille suo.
Nostra super varij fabricarunt terga nocentes,
Tempora que vrsere hoc per spatiosa malum.
Sed iustus Dominus ceruices franget eorum,
Mens quibus ad noxas, & malefacta vacat.
Illa pudore pedem referat suffusa retrorsum
Turba, odiis dignam quæ putat esse Sion.
Sint herbæ similes tectis quæ crescit in altis,
Irriguæ nullus quam fouet humor aquæ:
Quæ prius arefcit, quam possis vellere, quam que
Agricolûm curua falce resecta cadat.
Quæ neque sufficiat dextras implere metentes,
Vnde queat plenos nemo referre sinus.
Cui neque præteriens bene fauerit ore viator,
Fælici, dicens, te Deus auctet ope.
Multiplici optamus fieri te fruge beatam,
Idque per æterni nomina sancta Patris.

Q

ARGV-

ARGUMENTVM PSALMI CXXIX.

*Ora preces imo deductas pectore promunt,
Mens pauet offensi Iudicis ic̄ta metu.
Sed tandem Domini pietas bene cognita, Vatem,
Oranti facilis quæ solet esse, leuat.*

DE PROFVNDIS CLAMAVI.

E Scelerum tetra quæ me demersit abyſſo
Te Deus inclamo, ſuſcipe vota Deus:
Ac pius exaudi, precibusque inflectere noſtris,
Soliciti timida quas tibi voce damus,
Si Domine inſtituas noſtros expendere lapſus,
Si tua patratſis par erit ira malis,
Si iubeas vindex pēnas quaſcunque meremur
Soluere, quis tandem ſuſtinuiſſe queat?
Maxima ſed pietas tibi, qua placabere nobis,
Inque tuos nunquam non pius eſſe potes.
Vnde ego non dubiam patiens expecto ſalutem,
Fretus diuino legibus ore datis.
Illius è verbo ſurgit fiducia menti
Multa meæ, in Domino ſpemque locare iuuat.
Solis ab exortu nocturnas vſque tenebras,
Hinc iterum lucis tempus ad vſque nouæ,
Iugiter Iſraël Domino confidere curet,
Illius expectans non dubitanter opem.
Multa apud hunc bonitas facilisque remiſſio noxæ,
Oppreſſosque graui cura leuare iugo.
Ipſe Iſraëli pēnam, culpaſque remitter,
Et ſcelerum clemens omne leuabit onus.

ARGV-

ARGUMENTVM PSALMI CXXX.

*Cauit ſe faſtu Vates efferre ſuperbo,
Scilicet ingratum hoc nouerat eſſe Deo.
Talis erit quicumq; illum ſibi poſcet amicum,
Vt de ſe nunquam ſentiat alta nimis.*

DOMINE NON EST EXALTATVM.

Q Vi cæcas hominū latebras atque intima ſolus
Cernis, & arcani pectora quicquid habent:
Non mihi faſtu vnquam tumerunt corda ſuperbo,
Nec pluſquam par eſt lumina celſa tuli.
Non ego ventofus ſtulta ambitione petiui
Quam ſinerent vires vltiora meæ.
Si inflatos animos in me, ſenſuſque notaſti,
Si fuit aut mea mens fortè modesta parum:
Vt puer ante diem maternò à lacte remotus
Eiulat, & ſolitæ languet egenus opis,
Sic quoque ſtultitiæ cogar deſlere reatum
Languidus, & miſera conditione premi.
Reſtat vt Iſraël Domino bene fidat, & iſtud
Propoſitum ſeruet tempus in omne ſuum.

ARGUMENTVM PSALMI CXXXI.

*Vota ſua hic memorat Vates, Dominoq; parande
Quanta ſibi fuerit ſolicitudo domus.
Chriſtigenum porro catum domus iſta figurat,
Chriſtus vbi aeterno tempore regna tenet.*

MEMENTO DOMINE DAVID.

D Auidis memor eſto Deus, memor eſto labores
Quam leni tulerit pectore ſæpe graues.
Iurarat Domino ſe voto obſtringere, fecit,
Nec iuramento paſſus abeſſe fidem eſt.
Vouit enim non ante ſuos intrare pēnates,
Feſſa nec aſſueto membra locare toro;

Q₂

Lumini-

Luminibus gratum non indulgere soporem,
 Temporibus requiem nec dare velle suis;
 Area quàm Domini sacris inuenta fuisset,
 Aptaque numinibus templa Iacobe tuis.
 Ecce Effratæis statuenda accepimus oris,
 Sunt in siluosis illa reperta locis.
 Ergo dehinc alacres Domini delubra petemus,
 Eius adorantes scamna, baselque pedum.
 Surge Deus, requiemque tuam rogo dexter inuito,
 Et sacri tecum fœderis arca simul.
 Imbue iustitia mystarum corda tuorum,
 Sanctaque lætitiâ pectore turba gerat.
 Daudis que pij si quicquam nomina possunt,
 Ne precor à Christo lumina verte tuo.
 Iurasti certè verbis veracibus illi,
 Nec falles, pacti hæc verba fuere tui:
 Te genitore satus patrium diadema tenebit,
 Inque tua stirpem sede locabo tuam,
 Si satagent seruare tui mea fœdera nati,
 Quæque ipsis posthac iura tenenda dabo.
 Hæc eadem tanget si fors quoque cura minores,
 Quos illi à sera posteritate ferent:
 Semper erit de gente tua, qui scepra gubernet
 Regia, & obtineat quæ modò fulcra tenes.
 Nempe Sionem præ terris omnibus arcem
 Delegit Dominus, quam coluisse iuuet.
 Hic requiem capiam per sæcula cuncta, morasque
 Hic (inquit) figam, hæc mansio lecta mihi est.
 Hinc ego celesti annonam cumulabo fauore,
 Hinc inopum largo pane leuabo famem.
 Cura sacerdotes mihi erit vestire salute,
 Vtque pius læto pectore cætus ouet.

Illic

Illic Davidis se faxo potentia tollat,
 Splendeat & Christo clara lucerna meo.
 Insuper osorum, qui que ipsi cumque resistent,
 Infami vindex ora rubore tegam.
 At genus illius crinem florente corona
 Induet, & sacro cinget honore caput.

ARGUMENTVM PSALMI CXXXII.

*Hinc quantum valeat fratrum concordia, quantum
 Conferat, utq; Deo grata sit illa, vides.*

ECCE QUAM BONVM, ET.

O Quàm plena boni res est, ô quanta voluptas,
 Vnanimi fratres pace habitare simul!
 Non vnguenta iuuant melius, quæ vertice fusa,
 Inque genas Aaron, barbitiumque fluunt,
 Inde sacræ extremas ipsius vestis ad oras
 Distillant, toto vt corpore fragret odor.
 Vtque iuga Hermonij fecundat rosidus humor,
 Frugiferumque cadens esse Siona facit:
 Sic quorum fraterna sedet concordia menti,
 Instar agri lætè fructificantis erunt.
 Namque vbi fraternos animos pax alma ligauit,
 Pectore vbi placido fœdere iunxit amor,
 Huc Domini pleno veniet benedictio cornu,
 Hic dabitur vita non pereunte frui.

ARGUMENTVM PSALMI CXXXIII.

*Laudibus hortatur Domini inuigilare ministros,
 Te tamen ante alios ista, Leuita, monent.*

ECCE NUNC BENEDICITE

DOMINVM.

E Ia, omnis celebri gratoque encomia cantu.
 Concine nunc Domino turba ministra tuo:

Q 3

Præcipue

Præcipuè Domini sacra qui statis in æde,
 Et queis fas adyta est, iusque subire, datum.
 Ad loca sancta manus per opacæ tempora noctis
 Tendite, cumque pia fundite laude preces.
 Ita peracturo faueat tibi ab arce Sionis,
 Qui fecit cælum, terraque cuius opus.

ARGVMENTVM PSALMI CXXXIII.

*Hic quoque laudari rerum debere Parentem
 Admonet, à quo sunt sidera, terra, fretum.*

*Qui pius Ebreos benefactis iuuit, & auxit,
 Vsq̄e suis latam ferre paratus opem.*

LAUDATE NOMEN

DOMINI,

PRincipis ætherei celebri pia nomina laude
 Dicite, pange Deo turba ministra tuo.
 Vos quoque sacrifici, Domini delubra colentes,
 Qui datis in calidos viscera sacra focos,
 Insignem bonitate Deum laudate, suave
 Ipsius vestro nomen ab ore sonet.
 Scilicet Abramidas proprios sibi sponte dicauit,
 Legit & in sortem semper habere suam.
 Esse equidem magnum maiestatisque supremæ
 Agnosco, & cunctos exuperare Deos.
 Omnia quæ voluit, summa virtute peregit,
 Seu cælo, terra, siue creata mari.
 Tamque nihil pelago latet, aut tellure repostum,
 Quod non ipsius composuere manus.
 Nubila ab extremo terrarum educere nouit,
 Fulmina que è mediis deiaculatur aquis.
 Quum lubet, expromit ventorum flamina gazis
 Clausa suis, & mox per loca iussa volant.

Qui

Qui primis Ægypte tuis hominum, pecudumque
 Fetibus inuexit pignoribusque necem.
 In mediam sua signa Pharon portentaque misit,
 Te contra, & famulos sæue tyranne tuos.
 Qui multas strauit præstanti robore gentes,
 Compulit & validos in sua fata duces.
 Vicit Amorrhæi tractantem sceptrâ Sehonem,
 Quique Basanigenis imperitabat Ogum.
 Quotquot erant etiam Cananeia regna tenentes,
 Vicit, & à victis clara trophæa tulit.
 Horum autem terras & culta noualia seruo
 Contulit Isacidæ semper habenda suo.
 Iure igitur nomen Deus ò celebrabitur omni
 Tempore, & æterno viuet honore tuum.
 Iudicio quoniam populum moderaberis æquo,
 Et placida in seruos mente eris vsque tuos.
 At simulacra colunt gentes fabricata metallo,
 Vanaque mortali numina facta manu.
 Ora gerunt certè, sed nullis apta loquelis;
 Lumina, sed quæ nil cernere cæca queant.
 Stant aurita, datas nequeunt comprehendere voces;
 Nec quo respirent halitus vllus inest.
 His fiant similes faciunt qui talia fabri,
 Quisquis & à tali numine sperat opem.
 At genus Israël Domino benedicite vestro,
 Tu quoque ab Aronis stirpe profecta domus.
 Leuitæ meritas Domino perfoluite laudes,
 Quique pio colitis numina tanta metu.
 Gloria summa Deo, celsæ qui templa Sionis
 Incolit, & Solymis ardua tecta tenet.

Q 4

ARGV=

ARGUMENTVM PSALMI CXXXV.

Carmina fert Deo, cuius miseratio in eum est:

Qui regit arbitrio cuncta creata suo:

Qui Pharia regione potens eduxit in agros

Præpingues populum grataq; tecta suum.

CONFITEMINI DOMINO QUONIAM BONVS.

Tollite laude Deū, quoniā bonus ipse, piusq; est,

Eius enim pietas sine modoque caret.

Eximium bonitate Deum celebrate deorum,

Submittunt summi cui sua scepra duces.

Qui præstante manu rerum miranda peregit,

Et cælos artis dexteritate suæ.

Qui super æquoreos terram consistere fluctus

Fecit, & ingentes luce nitere globos.

Qui solem iussit pronis fulgere diebus,

Et lunam & stellas noctibus esse faces.

Qui Pharios affixit agros, gentemque rebellem,

Cum primo genitis omnibus vsque pecus.

Qui genus Israël medio subduxit ab hoste,

Vius vi dextræ, roboribusque suæ.

Qui mare Erythræum partes diuisit in ambas,

Et media Isacidis per vada strauit iter.

Hic Pharaonis opes fregit, currusque rotasque

Armaque subuertens, quicquid & eius erat.

Per deserta fuit nostris & inhospita ductor:

Vique forent ipsis libera cuncta metu,

Perdidit Heroas magnos, fortesque Monarchas,

Et cunctas horum dilacerauit opes.

Strauit Amorrhæos ferro, regemque Sebona,

Quique Basanorum regna tenebat Ogum.

Prædia

Prædia at ipsorum Dominus viduata ministro,

Tradidit Israël distribuenda suo.

Rebus in angustiis qui nos respexit amico

Lumine, & assertor fortis ab hoste tulit:

Qui largè præbet cunctis animantibus escas,

Nostraq; ab vrgenti liberat ora fame.

Ergo Deus meritæ laudis celebretur honore,

Qui tenet ætherei lucida templa poli.

Eia alacres Dominum Dominorum voce sonora

Dicite, qui nunquam desinet esse pius.

ARGUMENTVM PSALMI CXXXVI.

Gens Hebraea refert tristes captiua querelas,

Raptasq; de patriis in Babylona focis:

Postulat auxilio Domini sua vincla resolu,

Postulat vlticem posse videre manum.

SVPER FLVMINA BABYLONIS.

Finibus abducti patrijs Babylonis ad amnes,

Et super irriguas dum residemus aquas;

Chara Sion, quoties nobis tua imago subibat,

Fleuimus, & toties immaduere genæ.

Musica de salicum pendebant organa ramis,

Et penitus nostræ conticuere fides.

Interea quæ nos rapuit gens barbara, vestri

Ne pigeat cantus verba referre, rogat.

Carmina, mox alij, proferre Sionia nobis,

Qualia vos patria concinuisistis humo.

Siccine nos Domini præconia sacra canentes,

Audiat à nostro terra aliena Deo?

O dulces Solymæ si in vos deliquero tantum,

Vr non sim vestri tempus in omne memor:

Immemor ipsa sui dediscat psallere nostra

Dextera, & argutæ fiat inepta lyra.

Qs

Sicca

Sicca hærens sicco torpescat lingua palato,
 Nec queat ad solitos utilis esse modos,
 Ni plus me cruciet diris prostrata ruinis
 Vrbs mea, quàm vt lætæ gaudia vocis agam.
 Magne Pater diuum, gentis reminiscere Idumes,
 Quàm fuerit Solyimis perniciosa tuis.
 Eruite, eruite, & cuncta exhaurite, sonabant,
 A fundo donec tota reuulsa cadat.
 Ne gratare tuo Babylon miseranda furori,
 Tu quoque crudeles experiere manus.
 Ille beatus erit, qui tandem mutua reddet
 Damna tibi, cladis retribuetque vicem.
 Felix ille tuos pueros qui allidet acutis
 Cautibus, atque horum sanguine sparget humum.

ARGUMENTVM PSALMI CXXXVII.

Se multum debere Deo hoc sermone fatetur,

Et toto grates pectore lætus agit.

Laudat ab ingenti, & solita pietate, fideq̄,

quo fretus deinceps nulla pericla timet.

CONFITEBOR TIBI DOMINE

IN TOTO.

IN laudes æterne tuas Deus ora resoluam,
 Idque animi quantum vis queat vlla mei.
 Nam te sollicita quoties sum voce precatus,
 Haussisti voces aure fauente meas.
 Angelico coram cætu psallam tibi, teque
 Ad tua conuersus templa sacrata colam.
 Diuinumque tuum nomen, laudabile nomen
 Perpetuò nostræ cantio vocis erit.
 Hoc tua namque fides ingens, pietasque meretur
 Hoc bona pollicitis vberiora tuis.

Hinc

Hinc etiam super omne quod est toto Orbe creatum,
 Magnificus venit splendor in ora tuus.
 Auxilium, quacunque die te in vota vocaro,
 Auerfa misero ne precor aure neges.
 Sic animosa meo virtus in corde resurget,
 Et multo deinceps robore fortis ero.
 Terricolæ tollent multa te laude tyranni,
 Sermonis moti cognitione tui.
 Cantabuntque vias Domini, simul ore sonantes:
 Ingens est Domini gloria, grande decus;
 Arce sedens excelsa humiles blando aspicit ore
 Cominus, à longe corda sed alta notat.
 Per medios hostes, & mille pericula vadam,
 Te duce, nil noxæ vis inimica dabit.
 Quippe tua illorum cohibebit dextra furores,
 Quæ tulit antè mihi sæpe salutis opem.
 Pro me confurges vltices iustus in iras,
 Et perages causam sedulus ipse meam.
 Quum tua sit pietas omni durabilis æuo,
 Ne Deus oro tuæ despice plasma manus.
 ARGUMENTVM PSALMI CXXXVIII.
Seu quid designas, animo seu voluis in imo,
 Erras, si reris posse latere Deum.
 Testibus ille videt quamuis patrata remotis,
 Et tacitus tecum quid meditare, notat
 DOMINE PROBASTI ME,
 ET COGNOVISTI.
OMnipotens rerum Domine, atq; æterne Mo-
 narcha,
 Regia cui cæli paret, & omnis humus:
 Tu mea pertentas oculo præcordia acuto,
 Arcanumque mei pectoris omne tenes.

Seu

Seu sedeo, aut rursus referens vestigia, surgo,
 Semper ades præsens, aspicior que tibi.
 Quin meditata mihi pectus ventura sub imum
 Quam subeant, longè tu prius illa vides.
 Vestigant que meos etiam tua lumina gressus,
 Atque ubi sim fessum depositurus iter.
 Denique nulla meæ tibi pars incognita vitæ est,
 Sed neque vel minimus lapsus ab ore sonus.
 Omnia facta vides, & quæ faciendæ sequentur,
 Res neque notitiam præterit vlla tuam.
 Iam quantum est, corpus mihi te, formamque; dedisse,
 Et seruatrices imposuisse manus?
 Admiranda tua est, superat que scientia captum,
 Nec tam sublimem fas mihi mente sequi.
 Ergo tuæ nobis si spiritus ingruat iræ,
 Quò ferar, aspectus quò fugiamue tuos?
 Si fors euadam celeri super ardua cursu
 Sidera, præsentem te domus illa videt.
 Nigra vel institutam descensu Tartara adire,
 Et locus hic numen sentit adesse tuum.
 Si de mane petam volucris maris vltima penna,
 Atque inibi tutas coner habere moras:
 Me tua certè illuc fugientem dextera ducet,
 Deprendar que miser, corripiar que tibi.
 Dixero, ne veniam Domini sub lumina, forsitan
 Obscuræ tectus munere noctis ero;
 Deliciis que fruar furtim securus opacis,
 Nocte sed aspiciam non minus atque die.
 Nec tenebræ noctis tuis aspectibus obstant,
 Haud secus, ac medias Sole tenente vias.
 Te prope vtrumque fluit nullo discrimine tempus,
 Et splendore nitent nox que, dies que pari.

Et

Et quum possideas renum secreta meorum,
 Omnia sensa oculis sunt mea nuda tuis.
 Tu me excepisti grauida genitricis ab aluo,
 Ex illo que tibi tempore cura fui.
 Ergo meo auctori dicam pia carmina, cuius
 Terribili bonitas magnificata modo est.
 Attonitum generant animis tua facta stuporem,
 Tam referunt miram scilicet illa manum.
 Id quod & impense mea mens agnoscit, & vsque
 Gaudebit tanti numinis esse memor.
 Corporis ossa mei numero comprehensa tenebas,
 Sub malè perspicuo viscere tecta licet.
 Iam que tibi plena cernebar imagine notus,
 Quum rudis in luteo corpore massa forem.
 Nondum forma mihi fuerat perfecta, videbar,
 In que tuo totus codice scriptus eram.
 Qualia quæque dies daret incrementa, sciebas,
 E membris nec erant vlla creata meis.
 Propterea summum decus accepisse putabo,
 Sincero quisquis iunctus amore tibi est.
 Talibus accedet per te cumulata potestas,
 Et facies ipsos regibus esse pares.
 Quorum complecti numerum qui certet, arenam
 Veluoli citius computet ille maris.
 Propterea vitijs mea mens immerisa, seipsam
 Extulit, in charis permaneo que tuis.
 O si festines iusto punire scelestos
 Exitio, & plenos impietate viros!
 Crudeles fugite hinc polluti sanguine dextras,
 Non mihi vobiscum vita, vel usus erit.
 Dicitis hæc taciti, teneant sine ciuibus vrbes
 Æthereas, vana spe capiant que domos.

Nonne

Nonne tuos hostes hostili mente petebam;
 Non mihi tabifici causa doloris erant?
 Hos perfecto odio Deus indignatus habebam;
 Meque aded infestum talibus esse iuuat.
 Explora, atque meos penitus scrutare recessus;
 Inspicias studium quale sit omne meum:
 Excute an inueniar factis iniusta sequutus,
 Meque per æternas ducito quæso vias.

ARGUMENTVM PSALMI CXXXIX.

*Insidias contra hostiles, contraq; Doegum,
 Et quos armarat lingua dolosa viros,
 Orat opem, spondens aliquando terra futurum
 Vt Deus euertat monstra, leuetq; pios.*

ERIPE ME DOMINE AB
 HOMINE.

HUc ades, & fonti Deus ô me surripi turbæ:
 Soluat ab iniustis me tua cura viris,
 Qui scelus, & cæco fraudes sub pectore versant,
 Et mihi quotidie prælia sæua mouent:
 Quorum sunt factæ serpentum spicula linguæ,
 Inque suo virus aspidis ore gerunt.
 Seruet ab hostili tua me custodia dextra,
 Et prædam fieri ne patiare malis,
 Infidiis etenim nostros subuertere gressus,
 Et laqueis certant implicuisse pedes.
 Iamque tetenderunt cecos in retia funes,
 Quaque iter est nobis, occulere plagas.
 Sed mihi tu Deus es, cui fas confidere, dixi,
 Tu mea sollicitæ suscipe verba precis.
 Tu Deus, atque meæ Dominus, roborque salutis,
 Sæpe meum texti Marte premente caput.

Impi

Impia fac horum successu vota secundo
 Frustrantur, tacita nam petor arte neci.
 Nec me linque precor, ne læti cornua sumant,
 Atque ipsis largat spiritus inde ferox.
 Inque ducem redeant turbæ maledicta nocentis,
 Et pereat linguæ fructibus ipse suæ.
 Ast illos iactis cælo carbonibus vre,
 Atque adige in flammæ, quæ sine fine coquant.
 Prospera mortales fugiet fortuna dicaces,
 Et manet iniustos vltima pœna viros.
 Ast inopum Domino superabit iudice causa,
 Tutus & hoc ipso vindice pauper erit.
 Et tua laude Deus celebrabunt nomina iusti,
 Fasque erit his vultus ante manere tuos.

ARGUMENTVM PSALMI CXL.

*Stare sibi Vates mentem diuinitus optat,
 Quam scelus offendat, quam pietasq; iuuet.
 Vt ut ipse malos opibus quamcunque potentes,
 Et quamuis tenues pergat amare bonos.*

DOMINE CLAMAVI AD
 TE, EXAUDI ME.

AD te voce feror, nostrâ Domine accipe vocem,
 Nec tibi sit querulas spernere velle preces.
 Sic tua conspectus veniat vox grata sub istos,
 Thuris vt acceptus surgit ab igne vapor.
 Tam mihi felices tollantur ad æthera palmæ,
 Victimam quàm Phœbo grata cadente cadit.
 Tu mea constringas adductis ora lupatis,
 Firmiter & labris obde repagla meis.
 Effice, ne mens hæc prauum malè sana sequatur,
 Neu mea prætexta crimina nube tegam.

Haud

Haud me sustineam turbæ sociare scelestæ,
 Aut eius mensa, deliciisq̄ue frui.
 Pertulerimq̄ue magis iusti pia verbera, quàm mi
 Impius vnguenti tingat odore caput.
 Istorumq̄ue adedò placitis obstabo precando,
 Ne rata sint votis efficiamq̄ue meis.
 Præcipites horum proceres de rupe ferantur
 Saxosa, sceleris damna luantq̄ue sui.
 Consilia vt faciles admittant sana per aures,
 Dulciaq̄ue inueniant vt mea verba fidem.
 Ossa, eheu, duro scinduntur vt arua colono,
 Sic mea fracta iacent, meq̄ue prope Orcus habet.
 Sed mea quandoquidem te solum lumina spectant,
 Et quum sis animi spes quoque sola mei:
 Te precor, ô miseri dubiam defende salutem,
 Et mea propositæ subtrahe colla neci.
 Sit tua, ne laqueis capiar, custodia præsto,
 Præuorum noceant scandala nulla virum.
 Retibus his fontes potius capiantur: at omni
 Perficiam solus casse solutus iter.

ARGUMENTVM. PSALMI CXLII.

*Quum sibi nulla non discrimina parte videret,
 Atque strui capiti damna dolosa suo:
 Ad Dominum mœstas transmittit voce querelas,
 Et sibi succurri vota per ista rogat.*

VOCE MEA AD DOMINVM
 CLAMAVI.

Sollicito Dominum supplex clamore vocauî,
 Sum Dominum mœsta voce precatus opem.
 Eius in aspectu tristes effundo querelas,
 Et casus ipsum prosequor ante meos.

Spiritus

Spiritus hic noster luctu confectus amaro
 Liquitur, & solito robore cassus hebet.
 Quàm pia præteritæ fuerit mihi semita vitæ,
 Cognitius quicquam nil queat esse tibi.
 Attamen immeritis posuerunt retia plantis,
 Et laqueis nostras impediere vias.
 Quumq̄ue ego respexi partes conuersus in omnes,
 Qui miserum vellet noscere nullus erat.
 Spes omnis sublata mihi periitq̄ue refugî,
 Nec quem cura mei cœperit vllus adest.
 Hoc fuit vt magna dicendum voce putarem:
 Vnica, dum viuam, spes mea, parsq̄ue mea es.
 Quare age non duras aures aduerte precanti,
 Est etenim mea fors attenuata nimis.
 Hostis ab insidijs ô nos bonus asserere: namque
 Viribus in nostrum conualuere caput.
 Exime funesto dubiam de carcere vitam,
 Lingua tibi vt laudes libera facta canat.
 Quippe mihi ancipites aduertunt lumina iusti,
 Conspicua donec me releuaris ope.

ARGUMENTVM PSALMI CXLII.

*Poscit opem dubio versans discrimine David,
 Vtq̄, sit infesto tutus ab hoste rogat.
 Credibile est ipsum rabiem fugit asse Saulis,
 Sollicito tales cum dabat ore sonos.*

DOMINE EXAUDI ORA-
 TIONEM.

ME Domine exaudi timida te voce rogantem,
 Excipiasq̄ue meas aure patente preces.
 Iustus es, inque tuis verax sermonibus: aures
 Ergo tuas votis obsecro pande meis.

R

Contenti

Contempti officij causſam ne dicere cogar;
 Deprecor examen, iudiciumque tuum.
 Nam ſi noſtra voles punire errata ſeuerè,
 Cunctaque iuſtitia pendere lance tua;
 Nullus erit, vitio qui ſit purgatus ab omni,
 Et te non aliquis Iudice iuſtus erit.
 En, Deus, impendet noſtris ceruicibus hoſtis
 Impius, intentans perſequiturque necem.
 Ipſe meæ in terram proiecit tempora vitæ,
 Et ſpeciem mortis corpora noſtra gerunt.
 In loca me fecit miſerum tenebroſa ſubire,
 Quæ nulla aprici lumina Solis habent:
 Vix vbi diſſimilis vitali munere functis
 Tranſmitto vitæ tempora acerba meæ.
 Quare ſolliciti ſurgunt in mente labores,
 Et mea non modicus pectora fluctus agit.
 Verùm ego cùm repeto veteris monumeta fauoris,
 Et tua ſub priſco tempore facta memor,
 Tollere non dubitem duplices ad ſidera palmas,
 Auxiliumque humili ſollicitare prece.
 Hinc velut ardenti tellus quæ feruet ab æſtu
 Te Deus irrigui poſtulat imbris opem:
 Sic animus ſitiens, & iam pia munera longè
 Expectans, oculos tollit ad aſtra ſuos.
 Rumpe moras igitur, noſtrisque aduerſe querelis;
 Spiritus in nobis qui fuit omnis abeſt.
 Ne vultus auerte tuos: ſi feceris, illis
 Par fuero, nigri quos capit vmbra lacus.
 Blanda mihi veniat pietas tua mânè ſub aures:
 In te ſpes etenim tota repoſta mea eſt.
 Iamque viam monſtres, mea quam veſtigia feruent,
 Qua gradiar nullo, liber ab hoſte, metu.

De

De te animus noſter pendet, mea lumina tollens
 Ad tua ſollicita limina mente feror.
 Quæſo agè tolle metum, meque hoc diſcrimine ſolus
 Hoſtili, duris eripiarque malis.
 Nam tua, dum conor dubiis me auferre periculis,
 Numina ſunt noſtræ portus, & aura fugæ.
 Vt peragam tua ſcita doce, tua iuſſa facellam,
 O Deus, es ſolus tui mihi, namque Deus.
 Spiritus iſte tuus deducens tramite certo
 Me, precor, in tuta fac regione locet.
 Meque iterum ſtabili digneris reddere vitæ,
 Nominis immenſi pro ratione tui.
 Et quia iuſtitia ſumma eſt tibi cura tuendæ,
 Hanc animam luſtu diſcruciante leua.
 Denique perde tua hoſtiles pietate cateruas,
 A quibus indigna conditione premor.
 Quique grauant animam hanc, cumulantque laboribus,
 omnes
 Subuertas, quoniam ſum tibi ſeruus ego.

ARGVMENTVM PSALMI CXLIII.

Auxilio cuius ſuperatos contudit hoſtes,
 Et de felici Marte trophæa tulit,
 Huic meritas lata grates cum laude rependit,
 Vtque ſuam perſtet ferre precatur opem.
 Vana ſimul monſtrat præſentis gaudia vite,
 Et felix dici quis tibi iure queat.

BENEDICTVS DOMINVS
DEVS MEVS.

GRatia, lauſque meo Domino dicenda, Deoque,
 Martia qui noſtras addocet arma manus.

R 2

Cuius

Cuius ego immensæ viuo pietatis alumnus,
 Qui mihi confugium, tutaque ab hoste salus,
 Quo regor vt clypeo, mea quo spes nititur vno,
 Qui mihi dat populo dicere iura meo.
 Quid fuit vt velles Domine innotescere nobis?
 Quidue homo, quem tanto ducis habere loco?
 Scilicet hic res est longè vanissima rerum,
 Cuius vita velut somnus & vmbra fugit.
 Descende, inclina cælos, montesque superbos
 Percute, & exurget fumeus inde vapor.
 Disperdasque meos vibratis ignibus hostes,
 Fac tua tela volent, mox sua terga dabunt.
 Dextram mitte polo, & duris me surripe rebus,
 Quæ tanquam liquidæ multiplicantur aquæ.
 Affere me illorum quæso de prole furenti,
 Quorum sunt legis nescia corda tuæ.
 Nil præter nugas & inania verba loquuntur,
 Artificesque manus impietatis habent.
 Sic tibi læta nouæ referam præconia laudis,
 Perque canet denas te mea dextra fides.
 Qui seruas Reges, qui Dauid ab hoste maligno
 Subduxti promta sæpe vocatus ope.
 Macte rogo auxilio, atque hominû me subtrahe natis,
 Mens quibus à placitis est aliena tuis.
 Qui mera fallaci promunt mendacia lingua,
 Quique gerunt habiles ad malefacta manus.
 Quorum sic tenero proles succrescit in æuo,
 Surgit vt in pingui planta nouella solo.
 Quorum compositæ vultu cultuque puellæ
 Parte nitent omni, dicere templa queas.
 Quorum sunt opibus cellaria plena repostis,
 Et genus eructant largiter omne cibos.

Lanige-

Lanigerum genus immenso progerminat auctu,
 Plena trahunt crasso corpore plaustra boues.
 Hostica nulla vident murorum damna ruentum,
 Non strepitum turbæ prætereuntis habent.
 Nec plateas quisquam turbat clamore molesto,
 Multaque pax rerum, semper & alta quies.
 Felices quibus hæc ad sunt dixere, bonique
 Hos intra fines constituere modum.
 Cui Pater omnipotens Deus est, verè ille beatus,
 Inque pio cuius pectore regna tenet.

ARGVMENTVM PSALMI CXLIIII.

*Materiam quisquis laudandi numinis optas,
 Hinc pete, vix alibi copia larga magis.
 Namque tibi Dominum prægrandi buccinat ore,
 Carmen & immensas in breue cogit opes.*

EXALTA BO TE DEVS

MEVS REX.

L Audibus attollam te mi Deus, atque Monarcha,
 Laudabo nomen tempus in omne tuum.
 Elogio mihi nulla tuo lux ibit inanis,
 Decantator ero nominis vsque tui.
 Magnus es, atque ideo lingua celebrandus ab omni,
 Nam mensura tui sine modoque caret.
 Postera quinetiam series tua facta nepotum
 Concinet, & vires afferet ore tuas.
 Magnificumque decus quod habes bonitatis amicæ,
 Quæque stupenda patras, dulce erit illa loqui.
 Suauis item plenis dicitur gratia buccis,
 Quæ cumulata tibi, summaque semper adest.

R 3

Et

Et quia res aded iusta ratione gubernas,
 Posteritas eadem gaudia mentis ager.
 Magna Dei in fontes pietas, patientia magna:
 Impiger ad veniam, multus & esse solet.
 Snaue bonum cunctis, eius miseratio in omne
 Quod sua produxit dextera, fertur opus.
 Te celebrent igitur Domine ô quæcunque creasti,
 Te laudent sancti quo decet ore tui.
 Iure canant, quàm magna tui sit gloria regni,
 Quanta potestatis vis sit vbique tuæ.
 Quo tua cognoscant venturæ robora gentes,
 Imperij quantum possideaque decus.
 Quod tibi mansurum est per sæcula cuncta, nec quo
 Quamlibet annofo succubuisse queat.
 Stant solida tua verba fide, nec fallere norunt,
 Et sanctus factis nosceris esse tuis.
 Nutantum lapsus prohibes, fulcisque ruinam,
 Prostratosque solo, si cecidere, leuas.
 Ad te versa gerunt animantes lumina quæque,
 Vt capiant vitæ iusta alimenta suæ.
 Vota nec illarum frustra finis esse, sed apto
 Munificus vescas tempore promis opes.
 Nempe manus aperis faciles, semperque benignas,
 Multiugisque repleas cuncta animata bonis.
 Iustitiam Dominus facto testatur in omni,
 Inque suo sanctum sese opere vsque probat.
 Omnibus ille prope est, præstoque vocatibus ipsum,
 Ipsum non ficto si tamen ore vocent.
 Ille voluntates horum dabit esse secundas,
 In quibus ipse sui viderit esse metum.
 Excipietque preces, si quando vocabitur illis,
 Saluificamque ad eos porriget inde manum.

Et

Et quisquis Domino meritum præstabit amorem,
 Ipsa custodem re sciet esse suum.
 Contrà qui peragunt fontem per crimina vitam,
 Illos disperdet, nec finet esse super.
 Ergo Dei laudes mea vox sine fine loquetur,
 Officium cunctæ sit quoque carnis idem.

ARGVMENTVM PSALMI CXLV.

*Qui sapiis, humanis fugias spes ponere rebus,
 Et soli toto pectore fide Deo.
 Auxilij siquidem nil certi stuxerit illinc,
 Semper ab hoc solita est certa venire salus.*

LAVDA ANIMA MEA
DOMINVM.

Eia anime, æterno dicas encomia Regi,
 Illius à nostro personet ore decus.
 Dum viuam, Dominum celebrabo, terminus idem
 Psallendique mihi, lucis & huius erit.
 Parcite principibus mortali stirpe creatis
 Fidere, non norunt ferre salutis opem.
 Namque homines cum sint, vitalis deseret illos
 Spiritus, inque suam corpus abibit humum.
 Tunc modò quæ fuerant ipsis meditata, repente
 Irrita, successu deficiente, cadent.
 Porrò autem titulum verè gerit ille beati,
 Cui tuus auxilio est ô Iacobe Deus:
 Qui Domini certus bonitati fidit, & omnes
 Spes in eum poruit composuisse suas:
 Qui mare, qui cælum, qui terræ condidit orbem,
 Et quidquid cælum, pontus & orbis habet.

R 4

Cuius

Cuius in omne fides constanter permanet æuam,
 Nec queat hanc vlla deposuisse die,
 Vindice qui dextra releuat non iusta ferentes,
 Oraque largitis pascit egena cibus.
 Ille potente manu nexorum vincla relaxat,
 Et cæcos vsu lucis habere facit.
 Elifos Dominus iuuat, & tellure iacentes
 Erigit, & iustos iustus amore fouet.
 Hinc peregrinus opem duris capit aduena rebus,
 Orphanus, & vidua hinc dulce leuamen habent,
 Ast opera illorum qui turpi crimine vitam
 Contemerant, alti conteret ira Dei.
 Insuper alma Sion, constans Dominiq̄ue Dei que
 Imperium stabit tempus in omne tui.

ARGVMENTVM PSALMI CXLVI.

*Laudibus Isacide Dominum celebrare iubentur,
 Id quoque cur faciant multa subesse refert.
 Carmine subiecto que tam manifesta leguntur,
 Pluribus vt repeti non opus esse queat.*

LAVDATE DOMINVM QVO-
 NIAM BONVS.

PSallite laudantes Dominũ; bona psallere res est;
 Et curate placens laus sit, & apta Deo.
 Qui Solymã reparat miserans, sparfosque per orbẽ
 Colliget Abramo de genitore satos.
 Qui fractos animis mulcet, curamque fidelem
 Admouet, & medici vulnera more ligat.
 Qui numerat toto fulgentia lumina cælo,
 Signat & imposito nomine quodque suo.

Hunc

Hunc verè magnum merito fateamur, eumque
 Hand quaquam exiguis viribus esse Deum.
 Cuius tam variis lucet sapientia rebus,
 Illas vt vanus sit numerare labor.
 Afflictos releuat mites, & seruat amica
 Dexterâ, at in terras impia corda premit.
 Accinite ergo Deo, iustasque exsoluite grates,
 Sitque pios cithara cura ciere modos.
 Æthereum nigris qui infuscat nubibus orbem,
 Et facit vt pluuijs terra rigetur aquis.
 Qui viridi celso conuestit gramine montes,
 Mortales lata commoditate iuuans.
 Qui pecudes alit, & coruorum fætibus escas
 Sufficit altricem voce rogatus opem.
 Qui generosorum vires contemnit equorum,
 Cruraque bellacis motibus apta viri.
 Oblectant verò Dominum quibus ipse timetur,
 Quosque eius bonitas fidere summa facit.

ARGVMENTVM PSALMI CXLVII.

*Materia est similis cum precedente, potentem
 Laudibus exhortans magnificare Deum.
 Forsitan hæc ratio quosdam permouit, eidem
 Vt facient, nexu continuentq̄ pari.*

LAVDA HIERSALEM
 DOMINVM.

DIc Domino laudes vrbs ô Solymæa potenti,
 Tolle Deum meritis laudibus alta Sion.
 Qui confirmauit portarum claustra tuarum,
 Qui impendit natis tot benefacta tuis.
 Reddidit & patriæ pacatos vndique fines,
 Et farre ad fatiem te inliore cibat.

R 5

Qui

Qui dare cùm libuit terræ mandata feraci,
 Obsequitur dempta protinus illa mora.
 Quique niues fundit lanarum more volantes,
 Et nebulam cineri spargit in arua parem.
 Frustratim gelida glaciem demittit ab æthra,
 Cuius sustineat frigora nemo pati.
 Quum placuit rursus diuersos mittere iussus,
 Haud mora, constrictas frigore soluit aquas:
 Mitia si cælo ventorum flabra remisit,
 Continuo pluuiis tota redundat humus.
 Qui sua Thariadæ patefecit scita Iacobo,
 Iudicia Isacidis, iustitiasque suis.
 Haud quaquam talem populis se præstitit vllis,
 Quos passus leges est latuisse suas.

ARGVMENTVM PSALMI CXLVIII.

Omnia supremum celebrent elementa Tonantem:

Ipsius laudes cuncta creata sonent.

Quam sua sit cunctis miranda potentia, voce

Prodidit, hac sola condidit Orbis opus.

LAUDATE DOMINVM

DE CÆLIS.

CÆlicolæ Domino laudum præstetis honorem,
 Excelsis & eum concelebrate locis.
 Huic laudem Angelicæ certatim soluite turbæ,
 Cælica spirituum denique tota phalanx.
 Sol & luna Deum pariter laudate, simulque
 Stellæ, & signiferi lumina clara poli.
 Laude creatorem cælorum tollite cæli,
 Laudet & æthereæ pendulus humor aquæ.
 Iussit ea esse Deus, parent mox orta iubenti:
 Este ait, hoc vno facta fuere sono.

Quia

Quin ea perpetuum statuit mansura per æuum,
 Nec sinet hanc legem vi caruisse suam.
 Vos quoque squamosi Dominum laudate dracones,
 Et maris immensi quicquid abyssus habet.
 Ignis, grando, niues, glacies cum turbine venti,
 Quæ Domini semper verba iubentis agunt.
 Siluosi montes, colles, secundaque ligna,
 Et decus aërij Cedrus odora iugi,
 Bestia mitis, atrox, pecudum genus omne, colubri,
 Pennaque quas velox addita fecit aues.
 Terrarum Reges, populi, proceresque, ducesque,
 Ius quoque dicendi munera quisquis habet.
 Cum senibus iuuenes, pueri, innuptæque puellæ
 Ætherei celebrent, nomina sancta Patris:
 Nomina quæ iuste celebrari sola merentur,
 Et quibus haud quicquam grandius esse potest.
 Ipsius laudes cælos, & sidera vincunt,
 Nec fatis ad iustas maxima terra facit.
 Ille suum populum regni ad fastigia vexit,
 Hinc grates tanto munere letus aget.
 Quem genitore satum sibi de Israël sacrauit,
 Coniunctumque pia religione, fide.

ARGVMENTVM PSALMI CXLIX.

Admonet Hebræos Dominum cantare, simulque

Præfagit populo prospera secula suo,

Hostibus erepti vt latè sua regna propagent:

Apta magis legi sunt tamen ista nouæ.

CANTATE DOMINO CANTI-

CVM NOVVM.

Pæctore in affuetos Domino depromite cantus,
 Pangat ei laudes concio sancta nouas.

Gau-

Gaudeat Israël tali se authore creatum,
 Factoremque suæ gentis habere Deum.
 Principe se tanto soboles generosa Sionis
 Iactet, & hunc regem gestiat esse sibi.
 Inque choris eius nomen celebretur, eique
 Cum cytharæ fidibus tympana rauca sonent.
 Quippe suo Dominus populo fauet, inque salutem
 Euehet innocuos, & sine felle viros.
 Gloria in immensum sanctorum gaudia tollit,
 Gloria polluto non adeunda pede.
 Gloria securum præstans quibus obtigit æuum,
 Gaudia secretis dans quoque blanda toris.
 Semper eis Dominus lato cantabitur ore,
 In dextris anceps in simul ensis erit.
 Quo merita gentes vindicta plectere iniquas,
 Et populos valeant increpitare feros.
 Compeditibus sæuos duris vincire tyrannos,
 Et manicis primos nobilitate duces.
 Denique iudicium vt faciant, quod iustus in illos
 Conscriptum sacro protulit ore Deus.
 Omnibus accedet decus hoc & gloria sanctis,
 Orbis in his tanti nullus honoris erit.

ARGUMENTVM PSALMI CL.

*Extremum hunc Deus alme mihi concede laborem,
 In quo omni Vates te iubet arte cani.
 Ore, choro, nablis, fidibus, lituoq̃, tubaq̃,
 Cornibus, atque aliud musica si quid habet.*

LAVDATE DOMINVM

IN SANCTIS.

Cælestes animæ meritaram cantica laudum
 Æthereo sancta pangite in arce Deo.

Laudi-

Laudibus in nitido hunc extollite firmamento,
 Hoc virtute sua nam stabilivit opus.
 Dicite quàm magnus, quàm sit virtutibus ingens,
 Omnem mensuræ quàm superetque modum.
 Huic inflate tubas, simul & psalteria plectro,
 Filaque dulcisonæ sollicitate chelis.
 Tympana tenfa, choros huic exercete frequentes,
 Cum leuibus chordis organa longa sonent.
 Tinnula perstreperent modulato cymbala pulsu,
 Cymbalaque hæc eadem iubila festa canant.
 Ad summam quicquid vitales attrahit auras,
 Assiduo cumulet laudis honore Deum.

FINIS PSALMORVM.

ERRATA.

*Facie 11. versu 2. falsæ. 26. 8. notans. 32. 8. ante preces. 58. 8. Hand
 mora longa, meos. 59. 28. Quam me. 80. 13. acclinem. 98. 7. Vos mea.
 125. 2. cumtipotentis. Ibidem 3. at hostes. 157. 26. Fracta foret.
 161. 20. Chara. 188. 24. torris. 202. 22. exhorruit. 230. 18. Inde 249.
 1. dominis. 251. 23. Seu quid.*

EIVSDEM DAVIDIS REGIS
ET PROPHETÆ SVPER MORTE SAV-
lis & Ionathæ, eodem authore, Threnodia.

I Sacidæ vestros mecum perpendite casus,
Tollite lugubres sidera ad alta sonos.
Aspicite en quorum crudeli corpora ferro
Saucia in excelsis procubuere iugis!
Montibus in vestris letho prostrata nefando,
Incluta Thariadum gloria lausque iacet.
Getthæos fama hæc fugiat tam fœda colonos,
Nec tangat fines Ascalonita tuos.
Clade Palestinæ hæc ne exultent forte puellæ,
Inque suis cantent vulnera nostra choris.
Ne incircumcisorum agitent petulantia nata
Gaudia, de nostris lætitiæque malis.
Gelboici montes vos dehinc nec roscidus humor,
Nec pluviæ solita fertilitate iuuent.
Non Cereris quisquam, nec dulcis grata Lyæi
Dehinc queat è vestris carpere dona iugis.
Hic robustorum parma est abiecta virorum
Bellica, quodque piget dicere, parma Saul.
Tanquam si sacro non esset tinctus oliuo,
Et Regis veluti nomen inanè foret.
Retrorsum Ionathæ nunquam rediere sagittæ,
Robustos peteret quamlibet ille viros.
Prælia facturus quoties prodibat in hostem,
Spicula ab hostili sanguine tincta tulit.
Si quis Marte minax Regi se forte tulisset
Obuius, inuictam sensit adesse manum.
Nunquam proposito gladius deflexit ab ictu
Ipsius, à pugna nec remeavit iners.

Quam

Quam fuit amborum præstans & amabile pectus!
Quæ species! pulchro quantus in ore decor!
Quos natura parens vita coniunxerat, horum
Corpora nunc fato confociata iacent.
Vincebant celeres aquilarum cursibus alas,
Robore nec poterat fortior esse leo.
Tam sæuos obitus Solymæe flete puellæ,
Et manent lacrymis lumina, causa subest.
Morte iacet, cocco qui vos vestibat, & auro,
Commoda qui vestris cultibus ampla dabat.
Quomodo funesto fortes cecidere duello?
In summis Ionathas corruit ense iugis.
Has tibi ego lacrymas iuuenum pulcherrime soluo,
O Ionatha fratris semper amate loco.
Fœmineos forma vincebas dulcis amores,
Tanta fuit vultus gratia, tantus honos.
Vt deamat toto genitrix sua pignora corde,
Tu mihi sic vincolo iunctus amoris eras.
Eheu quo pacto virtus infracta virorum
Concidit, indigno quamque subacta modo est!
Arma, quibus bello fuerant tam fortiter vsi,
Quomodo in hostiles perditæ iere manus?

PSAL-

A D te Domine leuavi animam.	pag. 49
Ad te Domine clamabo.	54
Afferte Domino filij Dei.	55
Audite hæc omnes gentes.	95
Attendite popule meus.	147 82
Ad Dominum cum tribularer.	234
Ad te leuavi oculos meos.	236
B Eatus vir qui non abiit.	1
Beati quorum remissa sunt.	61
Benedicam Dominum in omni tempore.	64
Beatus qui intelligit super.	82
Benedixisti Domine terram tuam.	162
Bonum est confiteri Domino.	176
Benedic anima mea Domino, & omnia.	191
Benedic anima mea Domino, Domine.	193
Beatus vir qui timet Dominum.	212
Beati immaculati in via.	221
Beati omnes qui timent Dominum.	240
Benedictus Dominus Deus meus.	259
C Um inuocarem exaudiuit.	13
Confitebor tibi Domine in toto.	21
Conserua me Domine.	30
Celi enarrant gloriam Dei.	39
Confitebimur tibi Deus.	143
Cantate Domino canticum nouum.	181
Cantate Domino canticum nouum, quia.	184
Confitemini Domino, & inuocate.	196
Confitemini Domino, quoniam.	199
Confitemini Domino, quoniam bonus.	203
Confitebor	

Cantate Domino canticum nouum, laus.	267
Confitebor tibi Domine in toto.	211
Confitebor tibi Domine in toto.	250
Confitemini Domino quoniam bonus.	219
Confitemini Domino quoniam bonus.	248
Credidi propter quod locutus.	218
D E profundis clamaui.	242
Deus auribus nostris audiuiimus.	87
Deus Deorum Dominus loquutus.	97
Deus Deus meus ad te de luce vig.	117
Deus Deus meus respice in me.	43
Deus in adiutorium meum.	131
Deus in nomine tuo.	104
Deus iudicium tuum regi da.	135
Deus laudem meam.	208
Deus misereatur nostri.	123
Deus noster refugium.	92
Deus quis similis erit tibi.	159
Deus repulisti nos, &.	114
Deus stetit in Synagoga.	158
Deus venerunt gentes.	153
Deus vltionum Dominus.	178
Dilexi quoniam exaudiet.	217
Diligam te Domine fortitudo mea.	34
Dixi custodiam vias.	78
Dixit Dominus Domino meo.	210
Dixit iniustus vt delinquat.	70
Dixit inspiens in corde suo.	28
Dixit inspiens in corde.	103
Domine clamaui ad te, exaudi.	255
Domine Deus meus in te speraui.	18
Domine Deus salutis mea.	166

<i>Domine Dominus noster quàm.</i>	20
<i>Domine exaudi orationem meam.</i>	257
<i>Domine exaudi orationem meam.</i>	188
<i>Domine in virtute tua.</i>	42
<i>Domine ne in furore tuo.</i>	17
<i>Domine ne in furore tuo.</i>	76
<i>Domine non est exaltatum cor.</i>	243
<i>Domine probasti me.</i>	251
<i>Domine quid multiplicati sunt.</i>	12
<i>Domine quis habitabit in tabernaculo.</i>	30
<i>Domine refugium factus es.</i>	172
<i>Domini est terra.</i>	48
<i>Dominus illuminatio mea.</i>	52
<i>Dominus regit me.</i>	47
<i>Dominus regnavit, decorem.</i>	177
<i>Dominus regnavit, exulter.</i>	182
<i>Dominus regnavit, irascantur.</i>	185
E cce nunc benedicite Dominum.	245
E cce quàm bonum.	245
<i>Eripe me de inimicis.</i>	112
<i>Eripe me Domine ab homine malo.</i>	254
<i>Eruclauit cor meum.</i>	89
<i>Exaltabo te Deus meus rex.</i>	261
<i>Exaltabo te Domine quoniam suscep.</i>	57
<i>Exaudiat te Dominus in die.</i>	41
<i>Exaudi Deus deprecationem.</i>	115
<i>Exaudi Deus orationem.</i>	105
<i>Exaudi Deus orationem.</i>	119
<i>Exaudi Domine iustitiam.</i>	32
<i>Expectans expectanti Dominum.</i>	80
<i>Exultate Deo adiutori nostro.</i>	156
<i>Exultate iusti in Domino.</i>	63
<i>Exurgat</i>	

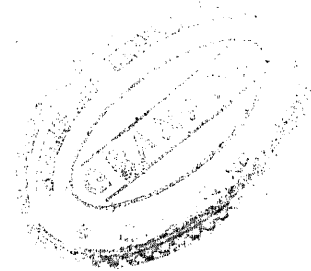
<i>Exurgat Deus & dissipentur.</i>	124
<i>Fundamenta eius in.</i>	165
I nclina Domine aurem.	163
I n conuertendo Dominus.	238
<i>In Domino confido.</i>	25
<i>In exitu Israël de Agypto.</i>	214
<i>In te Domine speraui.</i>	58
<i>In te Domine speraui.</i>	132
<i>Iubilare Deo omnis terra.</i>	121
<i>Iubilare Deo omnis terra, seruite.</i>	186
<i>Iudica Domine nocentes.</i>	67
<i>Iudica me Deus, & disc.</i>	86
<i>Iudica me Domine quoniam.</i>	51
L ætatus sum in his que.	235
L auda anima mea Dominum.	263
<i>Lauda Hierusalem.</i>	265
<i>Laudate Dominum de calis.</i>	266
<i>Laudate Dominum in sanctis.</i>	268
<i>Laudate Dominum omnes gentes.</i>	219
<i>Laudate Dominum quoniam.</i>	264
<i>Laudate nomen Domini.</i>	246
<i>Laudate pueri Dominum.</i>	214
<i>Leuani oculos meos.</i>	234
M agnus Dominus, &.	94
M emento Domine Dauid.	243
<i>Miserere mei Deus.</i>	109
<i>Miserere mei Deus quoniam.</i>	108
<i>Miserere mei Deus secundum.</i>	100
<i>Misericordiam & iudicium.</i>	187
<i>Misericordias Domini.</i>	168
N isi Dominus adificauerit.	239
N isi quia Dominus.	236
<i>Noli</i>	

<i>Noli amulari in malig.</i>	71
<i>Nonne Deo subiecta.</i>	116
<i>Notus in Iudaa Deus.</i>	144
<i>Omnes gentes plaudite manibus.</i>	93
<i>Paratum cor meum Deus.</i>	207
Q uam bonus Israël.	137
<i>Quam dilecta tabernacula.</i>	160
<i>Quare fremuerunt.</i>	10
<i>Quemadmodum desiderat.</i>	84
<i>Qui confidunt in Domino.</i>	237
<i>Quid gloriaris in malitia.</i>	102
<i>Qui habitat in adiutorio.</i>	174
<i>Qui regis Israël intende.</i>	154
S epe expugnauerunt.	241
<i>Saluum me fac Deus.</i>	128
<i>Saluum me fac Domine.</i>	26
<i>Si verè utique iustitiam.</i>	110
<i>Super flumina Babylonis.</i>	249
<i>Te decet hymnus Deus.</i>	120
V enite exultemus.	180
<i>Verba mea auribus.</i>	15
<i>Voce mea ad Dominum.</i>	145
<i>Voce mea ad Dominum.</i>	256
<i>Vsquequo Domine obl.</i>	27
<i>Vt quis Deus repulisti in.</i>	140

FINIS.

DAuidicos Psalms à D. Jacobo Latomo Louanienfi Canonico, dilucido & elegantissimo carmine ad vulgatam Catholicæ Ecclesiæ translationem summa fide redditos esse censemus: ac proinde ad veram & orthodoxam de iis capiendam sententiam, dignos qui prælo typographico subiiciantur:

H. Cuyckius, Apostolicus & Regius librorum Censor, ac Louanij Sacræ Theologiæ Professor.
Iacobus Ianssonius, Sacræ Theologiæ Louanij Professor.
Iacobus du Bay, Sacræ Theologiæ Louanij Professor, S. Iacobi Decanus.

PRIVILEGII SYMMA.

CAutum est Priuilegio Regio, ne quis præter Christophorum Plantinum suæ Maiestatis Typographum, intra proximos annos sex, *Dauidicos Psalmos, per D. Iacobum Latomum, Canonicum Louaniensem, in carmen conuersos,* typis vlllo modo excudat: aut alibi excufos in hisce ditionibus diftrahere audeat, vti latius patet ex litteris, Datis Bruxellæ sexta Oëtobris, Anno Domini millesimo quingentesimo octuagesimo sexto.

Subf.

S. de Grimaldi,